

Fremsat den 26. januar 2023 af justitsministeren (Peter Hummelgaard)

Forslag

til

Lov for Færøerne om fuldbyrdelse af straf m.v.

Afsnit I

Indledende bestemmelser

Kapitel 1

Lovens område og kriminalforsorgens organisation m.v.

Lovens område

§ 1. Efter reglerne i denne lov fuldbyrdes

- 1) fængselsstraffe,
- 2) bødestrafte,
- 3) betingede domme,
- 4) samfundstjeneste og
- 5) forvaring.

Kriminalforsorgens organisation m.v.

§ 2. Justitsministeriet er den øverste administrative myndighed for kriminalforsorgen.

Stk. 2. Direktoratet for Kriminalforsorgen under Justitsministeriet varetager den centrale ledelse og administration af fuldbyrdelsen af de i § 1 nævnte straffe m.v.

Stk. 3. Under Direktoratet for Kriminalforsorgen skal der være et antal kriminalforsorgsområder.

Stk. 4. Justitsministeren fastsætter antallet af kriminalforsorgsområder, områdernes geografiske afgrænsning og fordelingen af lokale kriminalforsorgsinstitutioner imellem områderne.

Stk. 5. Justitsministeren kan i sager af større eller principiel betydning beslutte at overtage Direktoratet for Kriminalforsorgens eller et kriminalforsorgsområdes beføjelser efter loven. Direktoratet for Kriminalforsorgen kan tilsvarende i sager af større eller principiel betydning beslutte at overtage et kriminalforsorgsområdes beføjelser efter loven.

Stk. 6. I ansættelses- og personalesager kan Direktoratet for Kriminalforsorgens afgørelser ikke påklages til justitsministeren. Det gælder dog ikke, hvor Direktoratet for Kriminalforsorgen i første instans har truffet afgørelse i disciplinærsager, og i andre sager, hvor der er truffet afgørelse om afsked.

Kapitel 2

Almindelige bestemmelser om fuldbyrdelse af straf

§ 3. Fuldbyrdelse af en straf skal ske med fornøden hensyntagen såvel til straffens gennemførelse som til behovet for at hjælpe eller påvirke den dømte til at leve en kriminalitetsfri tilværelse.

§ 4. Der må ikke under fuldbyrdelsen af straf pålægges en person andre begrænsninger i tilværelsen end sådanne, der er fastsat ved lov eller er en følge af selve straffen.

Afsnit II

Fængselsstraffe

Kapitel 3

Almindelige bestemmelser

§ 5. Justitsministeren fastsætter regler om indretningen af institutioner under kriminalforsorgen til fuldbyrdelse af fængselsstraf.

§ 6. Justitsministeren fastsætter regler om erstatning til indsatte i kriminalforsorgens institutioner for følger af ulykkestilfælde m.v.

§ 7. En person, der er idømt fængselsstraf, har også før straffuldbyrdelsens iværksættelse ret til at få nærmere rådgivning hos kriminalforsorgen om sine arbejdsmæssige, uddannelsesmæssige, sociale og personlige forhold i forbindelse med fuldbyrdelsen.

Stk. 2. Justitsministeren fastsætter regler om gennemførelsen af den i stk. 1 nævnte rådgivning.

Kapitel 4

Straffuldbyrdelsens iværksættelse

§ 8. Fuldbyrdelsen af en fængselsstraf skal iværksettes snarest muligt.

Stk. 2. For dømte, der er på fri fod efter dommen, iværksettes fuldbyrdelsen, når den dømte modtages i en institution under kriminalforsorgen.

Stk. 3. For dømte, der er varetægtsfængslet efter dommen eller allerede udstår frihedsstraf, iværksettes fuldbyrdelsen, når kriminalforsorgen giver meddelelse til den pågældende herom.

§ 9. Er den dømte ikke varetægtsfængslet efter endelig dom, indkaldes den pågældende til fuldbyrdelse af fængselsstraffen. Indkaldelse sker efter regler fastsat af justitsministeren.

Stk. 2. Søger den dømte om særlig hurtig påbegyndelse af straffuldbyrdelsen, skal ansøgningen så vidt muligt imødekommes.

Kapitel 5

Udsættelse og benådning

§ 10. Justitsministeren eller den, der bemyndiges dertil, kan bestemme, at fuldbyrdelsen af en fængselsstraf eller en del af denne skal udsættes, når

- 1) hensynet til den dømte, herunder dennes arbejds-, uddannelses-, familie- eller helbredsmæssige forhold taler herfor, og
- 2) hensynet til retshåndhævelsen ikke taler imod udsættelse af straffuldbyrdelsen.

§ 11. Justitsministeren fastsætter regler om behandlingen af sager om udsættelse af straffuldbyrdelsen og om den administrative behandling af sager om benådning. Justitsministeren kan i forbindelse hermed bestemme, at der kun tillægges ansøgninger indgivet inden udløbet af bestemte frister opsættende virkning efter § 12.

§ 12. Søger en dømt på fri fod rettidigt om udsættelse af straffuldbyrdelsen eller om benådning, skal straffuldbyrdelsen udsættes, indtil der er truffet afgørelse i sagen.

Stk. 2. Hvis den dømte tidligere har fået straffuldbyrdelsen udsat eller har fået afslag på en ansøgning om udsættelse eller benådning, skal straffuldbyrdelsen kun udsættes under behandlingen af den nye ansøgning, når denne indeholder nye væsentlige oplysninger, hvis rigtighed så vidt muligt er godtgjort, eller der i øvrigt er særlig grund til at afvente afgørelsen af den nye ansøgning.

§ 13. Udsættelse af straffuldbyrdelsen betinges af, at den dømte ikke begår strafbart forhold. Udsættelse kan endvidere betinges af, at den dømte i øvrigt overholder fastsatte vilkår, herunder undergiver sig tilsyn af kriminalforsorgen.

Stk. 2. Hvis den dømte ikke overholder de vilkår, der er fastsat for tilladelsen til udsættelse af straffuldbyrdelsen, eller nye oplysninger tilvejebringes, hvorefter den dømte, før tilladelsen blev givet, havde begået strafbart forhold, kan tilladelsen tilbagekaldes, således at fuldbyrdelsen af fængselsstraffen herefter påbegyndes snarest muligt.

Kapitel 6

Beregning af straffetiden

§ 14. Kriminalforsorgen skal ved en beregning af straffetiden fastlægge

- 1) tidspunktet for løsladelse efter udståelse af hele straffen,
- 2) tidspunktet for eventuel prøveløsladelse efter udståelse af 2/3 af en tidsbestemt straf, jf. § 79 a, stk. 1, og
- 3) tidspunktet for eventuel prøveløsladelse efter udståelse af 12 år af en straf af fængsel på livstid, jf. § 79 e, stk. 1.

Stk. 2. Er den dømte varetægtsfængslet efter endelig dom, anses fuldbyrdelsen af fængselsstraffen for påbegyndt den dag, dommen er afsagt.

Stk. 3. Er den dømte på fri fod efter endelig dom, anses fuldbyrdelsen af fængselsstraffen for påbegyndt, når den dømte modtages eller anholdes med henblik på straffuldbyrdelsens iværksættelse.

§ 15. Den dømte skal gøres bekendt med straffetidsberegningen snarest muligt efter, at fuldbyrdelsen af frihedsstraffen er iværksat.

§ 16. Hvis straffuldbyrdelsen afbrydes eller forudsætningerne for straffetidsberegningen i øvrigt ændres, foretager kriminalforsorgen en omberegning af straffetiden. Den dømte skal snarest muligt gøres bekendt med den ændrede straffetidsberegning.

§ 17. Skal den dømte afsone flere fængselsstraffe i forlængelse af hinanden, foretages straffetidsberegningen som en samlet beregning, der omfatter alle de pågældende straffe.

§ 18. Ved beregningen af straffetiden foretages fradrag efter reglerne i straffelovens § 86 for anholdelse, varetægtsfængsling og indlæggelse til mentalundersøgelse.

Stk. 2. Ved beregningen af straffetiden foretages endvidere fradrag for anholdelse, varetægtsfængsling og indlæggelse til mentalundersøgelse i en anden sag under straffuldbyrdelsen, hvis påtale opgives eller tiltalte frifindes. Fradrag foretages med et antal dage svarende til det antal påbegyndte døgn, som frihedsberøvelsen har varet, med tillæg af 50 pct. og oprundet til nærmeste hele antal dage. Fradrag foretages dog kun i de tilfælde, hvor fuldbyrdelsen af fængselsstraffen afbrydes, jf. § 75.

Stk. 3. Ved beregningen af straffetiden foretages desuden fradrag, når den indsatte uforskyldt har været anbragt i forhørs-celle, straff-celle eller sikrings-celle eller udelukket fra fællesskab, jf. § 106, stk. 1, nr. 2 og 3. Fradrag foretages med et antal dage svarende til 50 pct. af det antal påbegyndte døgn, indgrebet har varet, og oprundet til nærmeste hele antal dage.

Stk. 4. I det omfang der foretages fradrag efter stk. 2, ydes der ikke erstatning for frihedsberøvelsen efter retsplejelovens kapitel 106. I det omfang der foretages fradrag efter stk. 3, ydes der endvidere ikke erstatning for indgreb efter § 106, stk. 1, nr. 2 og 3.

§ 19. Justitsministeren fastsætter regler om straffetidsregningen.

Kapitel 7

Valg af afsoningsinstitution og senere overførsel mellem afsoningsinstitutioner

Institutioner m.v.

§ 20. Fængselsstraf fuldbyrdes i fængsel eller i arresthus.

Stk. 2. Fængselsstraf kan dog efter reglerne i § 78 om anbringelse i og overførsel til særlig institution m.v. i særlige tilfælde fuldbyrdes i kriminalforsorgens pensioner og i institutioner m.v. uden for kriminalforsorgen.

Stk. 3. Fængselsstraf kan endvidere som led i forsøgsordninger efter § 50 a fuldbyrdes i institutioner m.v. på Færøerne uden for kriminalforsorgen.

Valg af afsoningsinstitution

§ 21. Fængselsstraf til og med 1 år og 6 måneder fuldbyrdes i arresthus på Færøerne.

Stk. 2. Fængselsstraf til og med 1 år og 6 måneder kan dog fuldbyrdes i fængsel eller arresthus i Danmark, hvis

- 1) det må anses for nødvendigt for at forebygge overgreb på medindsatte, personale eller andre i institutionen eller som led i kriminalforsorgens indsats mod radikalisering og ekstremisme,
- 2) der er bestemte grunde til at antage, at den dømtes farlighed eller kriminalitet gør det nødvendigt for at forebygge, at den dømte undviger eller begår farlig kriminalitet,
- 3) det må anses for nødvendigt for at beskytte den dømte mod overgreb,
- 4) den dømte efter de lægelige oplysninger bør anbringes i Vestre Hospital eller Herstedvester Fængsel,
- 5) den dømte ønsker at udstå straffen i fængsel eller arresthus i Danmark, og særlige familiemæssige eller andre personlige forhold taler for det,
- 6) den idømte fængselsstraf er højere end 6 måneder, og den dømte ønsker at udstå straffen i et åbent fængsel i Danmark og findes egnet hertil, eller
- 7) andre særlige omstændigheder afgørende taler herfor.

§ 22. Fængselsstraf over 1 år og 6 måneder fuldbyrdes i fængsel eller arresthus i Danmark, medmindre den dømte ønsker at udstå straffen på Færøerne, og særlige personlige forhold afgørende taler herfor, jf. dog § 23. Dette gælder dog ikke, hvis der foreligger sådanne omstændigheder som nævnt i § 21, stk. 2.

§ 23. Hvis den dømtes opholdstid i arresthus eller fængsel i Danmark forventes at være mindre end 1 år, og der ikke foreligger sådanne omstændigheder som nævnt i § 21, stk. 2, kan der træffes bestemmelse om, at straffen udstås i arresthus på Færøerne.

Overførsel af indsatte fra arresthus på Færøerne til fængsel eller arresthus i Danmark

§ 24. En indsat i arresthus på Færøerne kan overføres til fængsel eller arresthus i Danmark, hvis

- 1) det må anses for nødvendigt for at forebygge overgreb på medindsatte, personale eller andre i institutionen, eller som led i kriminalforsorgens indsats mod radikalisering og ekstremisme,
- 2) den pågældende er undvejet eller har forsøgt herpå, eller der efter de foreliggende oplysninger er en særlig bestyrket mistanke om, at den indsatte ved fortsat ophold i arresthuset vil undvige eller begå farlig kriminalitet,
- 3) det må anses for nødvendigt for at beskytte den dømte mod overgreb,
- 4) den pågældende efter de lægelige oplysninger bør overføres til Vestre Hospital eller Herstedvester Fængsel,
- 5) den dømte ønsker at udstå straffen i fængsel eller arresthus i Danmark, og særlige familiemæssige eller andre personlige forhold taler for det,
- 6) den idømte fængselsstraf er højere end 6 måneder, og den dømte ønsker at udstå straffen i et åbent fængsel i Danmark og findes egnet hertil, eller
- 7) andre særlige omstændigheder afgørende taler herfor.

Overførsel af indsatte fra fængsel eller arresthus i Danmark til arresthus på Færøerne

§ 25. En indsat, der er anbragt i et fængsel eller arresthus i Danmark i medfør af § 21, stk. 2, eller overført til fængsel eller arresthus i Danmark i medfør af § 24, skal overføres til arresthus på Færøerne, når betingelserne i § 21, stk. 2, og § 24 ikke længere er opfyldt. Overførsel kan dog undlades, hvis reststraffen er ganske kortvarig.

Stk. 2. En indsat, der er anbragt i fængsel eller arresthus i Danmark i medfør af § 22, kan overføres til arresthus på Færøerne, når der resterer mindre end 1 år af den forventede opholdstid. Dette gælder dog ikke, hvis der som følge af sådanne hensyn, som er nævnt i § 21, stk. 2, er grundlag for fortsat at fuldbyrde straffen i fængsel eller arresthus i Danmark.

§ 26. Justitsministeren fastsætter regler om, at kriminalforsorgen i de i § 21, stk. 2, nr. 1-4 og 7, og § 24, nr. 1-4 og 7, nævnte situationer jævnligt skal tage spørgsmålet om den indsatte overførsel til arresthus på Færøerne op til overvejelse, uanset om den indsatte anmoder herom.

Stk. 2. Justitsministeren fastsætter endvidere regler om den administrative behandling af sager, hvor en indsat, der efter eget ønske i medfør af § 21, stk. 2, nr. 5 eller 6, er anbragt i fængsel eller arresthus i Danmark til udståelse af straf, eller som i medfør af § 24, nr. 5 eller 6, efter eget ønske er overført til fængsel eller arresthus i Danmark, tilbagekalder sit ønske herom. Justitsministeren kan herunder fastsætte regler om, at den dømte efter tilbageførsel til Færøerne ikke senere under straffuldbyrdelsen vil kunne anbringes i arresthus eller fængsel i Danmark i medfør af den samme bestemmelse, medmindre der foreligger væsentligt ændrede forhold.

Fælles regler for anbringelse og overførsel

§ 27. Justitsministeren fastsætter regler om anbringelse og overførsel efter §§ 21-25.

§ 28. Ved anbringelse i eller overførsel til en institution i Danmark placeres den indsatte i fængsel eller arresthus efter reglerne i den danske straffuldbyrdslov.

§ 29. Under anbringelsen i en institution i Danmark behandles den dømte efter reglerne i den danske straffuldbyrdslov, jf. dog § 30.

§ 30. Afgørelse om prøveløsladelse eller nægtelse heraf af dømte, som i medfør af reglerne i dette kapitel er anbragt eller overført til afsoning i fængsel eller arresthus i Danmark, træffes efter reglerne i denne lovs kapitel 14.

Kapitel 8

Indsattes rettigheder og pligter under opholdet i afsoningsinstitutionen

Vejledning og planlægning

§ 31. En indsat skal snarest efter at være anbragt i institutionen vejledes om sine rettigheder, pligter og øvrige forhold under straffuldbyrdsen.

Stk. 2. Kriminalforsorgsområdet skal endvidere i samarbejde med den indsatte snarest efter indsættelsen udarbejde en plan for strafudståelsen og tiden efter løsladelsen. Denne plan skal jævnligt sammenholdes med den indsattes forhold under strafudståelsen og om nødvendigt søges tilpasset ændringer i disse forhold. For indsatte, der er udvist af landet ved dom, skal planen ikke omfatte tiden efter løsladelsen.

Stk. 3. Justitsministeren kan fastsætte regler, hvorved bestemmelsen i stk. 2 kan begrænses i forhold til indsatte, der alene skal udstå en kortvarig straf.

Anvisninger

§ 32. En indsat skal efterkomme de anvisninger, som gives af institutionens personale i forbindelse med varetagelsen af institutionens opgaver.

Fællesskab

§ 33. En indsat skal så vidt muligt have adgang til fællesskab med andre indsatte.

Stk. 2. Hvis den indsatte selv ønsker det, og forholdene tillader det, fuldbyrdes fængselsstraf uden eller med begrænset fællesskab.

Stk. 3. Hvis den indsatte selv ønsker det, og forholdene tillader det, fuldbyrdes fængselsstraf uden fællesskab med indsatte af modsat køn, bortset fra fællesskab i arbejdstiden.

Stk. 4. I øvrigt kan fængselsstraf kun fuldbyrdes uden fællesskab efter reglerne i §§ 63 og 64.

Stk. 5. Justitsministeren fastsætter regler om gennemførelse af fællesskab efter stk. 1, herunder om adgangen til at låse de indsatte inde, og om de indsattes adgang til at kunne aflåse eget opholdsrum.

§ 33 a. Kriminalforsorgsområdet kan midlertidigt begrænse eller ophæve fællesskabet i institutionen eller dele af den-

ne, når helt ekstraordinære ordens- eller sikkerhedsmæssige hensyn, herunder sundhedsmæssige hensyn, gør det påkrævet, herunder når det under hensyn til en generelt truende stemning i institutionen er nødvendigt af hensyn til medindsattes eller personalets sikkerhed.

Stk. 2. En afgørelse om midlertidig begrænsning eller ophævelse af fællesskabet efter stk. 1 må ikke have et omfang eller en udstrækning, der er mere vidtgående, end de ekstraordinære ordens- eller sikkerhedsmæssige hensyn, herunder sundhedsmæssige hensyn, nødvendiggør. Foranstaltningen skal ophæves, når det ordens- og sikkerhedsmæssigt, herunder sundhedsmæssigt, er forsvarligt at genetablere almindeligt fællesskab.

Stk. 3. Begrænsningen eller ophævelsen af fællesskabet skal gennemføres så skånsomt, som omstændighederne tillader det.

Stk. 4. Kriminalforsorgsområdet skal dagligt overveje, om en foranstaltning efter stk. 1 kan ophæves eller begrænses. Kriminalforsorgsområdet skal løbende være opmærksom på, om der er indsatte, som, f.eks. på baggrund af personalets observationer i forbindelse med den daglige kontakt med de indsatte, bør udtages af foranstaltningen, f.eks. ved overførsel til anden institution.

Stk. 5. Kriminalforsorgsområdet skal så hurtigt som muligt underrette Direktoratet for Kriminalforsorgen om en afgørelse efter stk. 1. Kriminalforsorgsområdet skal endvidere dagligt underrette direktoratet, så længe en sådan afgørelse efter stk. 1 opretholdes.

Stk. 6. Justitsministeren fastsætter nærmere regler om gennemførelse af midlertidig begrænsning og ophævelse af fællesskabet efter stk. 1.

Medindflydelse

§ 34. De indsatte skal have mulighed for at øve indflydelse på deres tilværelse i institutionen gennem valgte talsmænd.

Stk. 2. På hver afdeling eller for bestemte grupper af indsatte vælges en talsmand. Alle indsatte kan vælges som talsmand. Alle de indsatte eller talsmændene har ret til at vælge en fælles talsmand. Valg af talsmænd og fælles talsmand foregår ved skriftlig, hemmelig afstemning, der kontrolleres af institutionen og repræsentanter for de indsatte i fællesskab.

Stk. 3. De indsatte har ikke ret til at deltage i drøftelser vedrørende sager om enkeltpersoner eller sager, der vedrører institutionens sikkerhed.

Stk. 4. Justitsministeren fastsætter regler om gennemførelsen af de indsattes medindflydelse.

Deltagelse i gudstjenester m.v.

§ 35. En indsat har ret til at deltage i gudstjenester, der afholdes i institutionen. Hvis ordens- eller sikkerhedsmæssige hensyn gør det påkrævet, kan kriminalforsorgsområdet dog nægte en indsat adgang til at deltage i gudstjenester.

Stk. 2. En indsat har ret til samtale med en præst eller lignende fra sit trossamfund.

Egne penge og genstande

§ 36. En indsat har ret til at medtage, besidde og råde over egne genstande i institutionen, medmindre dette er uforeneligt med hensynet til orden, sikkerhed eller andres rettigheder, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. En indsat har ikke ret til at medtage, besidde eller råde over mobiltelefon og lignende kommunikationsudstyr i institutionen, medmindre det er foreneligt med hensynet til orden og sikkerhed.

Stk. 3. Justitsministeren fastsætter regler om indsattes adgang og begrænsninger i indsattes adgang til at medtage, besidde og råde over egne genstande i institutionen, jf. stk. 1 og 2.

Stk. 4. Justitsministeren fastsætter endvidere regler om indsattes adgang til at medtage, besidde og råde over egne penge i institutionen.

Udgivelse af blad

§ 37. De indsatte i institutionen har ret til at udgive blade.

Stk. 2. Kriminalforsorgsområdet har adgang til på forhånd at gennemlæse de indsattes blade. Kriminalforsorgsområdet kan forbyde offentliggørelsen af bestemte artikler, hvis sikkerhedsmæssige hensyn gør det påkrævet, eller indholdet groft forulemper enkeltpersoner.

Stk. 3. Justitsministeren fastsætter regler til gennemførelse af bestemmelsen i stk. 2.

Arbejde og uddannelse m.v.

§ 38. En indsat har ret til at være beskæftiget ved deltagelse i arbejde, uddannelse eller anden godkendt aktivitet.

Stk. 2. En indsat, der er udvist af landet ved dom, kan ikke være beskæftiget ved uddannelse, undervisning eller programvirksomhed, medmindre særlige forhold taler herfor.

§ 39. Valget af beskæftigelse træffes i hvert enkelt tilfælde på grundlag af en samlet vurdering af den indsattes forhold.

Stk. 2. Ved afgørelser efter stk. 1 skal der så vidt muligt tages hensyn til den indsattes eget ønske og til den indsattes muligheder for at opnå arbejde eller uddannelse uden for institutionen. Den indsatte skal vejledes om mulighederne for ved undervisning eller anden uddannelse at afhjælpe manglende skolekundskaber eller mangel på erhvervs-mæssig eller anden uddannelse.

§ 40. Institutionens arbejdspladser skal være indrettet således, at arbejdsforholdene for de indsatte er sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarlige.

§ 41. Justitsministeren fastsætter regler om de indsattes beskæftigelse, herunder om, at beskæftigelsen skal tilrettelægges under hensyn til de indsattes religiøse tilhørsforhold.

§ 42. En indsat skal have udbetalt vederlag for sin beskæftigelse. Vederlag skal også udbetales til indsatte, der ikke kan tilbydes beskæftigelse. Det samme gælder indsatte, der på grund af sygdom er fraværende fra beskæftigelse.

Stk. 2. Andre indsatte skal alene have dækket deres personlige fornødenheder, jf. dog stk. 5 og § 110, stk. 1.

Stk. 3. En indsat, der fremsætter ønske om beskæftigelse på et tidspunkt, hvor institutionen ikke kan tilbyde beskæftigelse, skal i en kortere periode alene have dækket sine personlige fornødenheder, hvis den pågældende indsatte tidligere under strafudståelsen har afvist tilbud om beskæftigelse.

Stk. 4. Kriminalforsorgsområdet opsparer en andel af vederlaget efter stk. 1, der udbetales til den indsatte senest på tidspunktet for løsladelsen, for udvisningsdømte dog senest på tidspunktet for hjemrejsen. Udgifter, som den indsatte skal afholde i forbindelse med udgang og løsladelse, herunder efterfølgende hjemrejse, modregnes i det opsparede beløb, hvis den indsatte ikke selv afholder udgifterne.

Stk. 5. Justitsministeren fastsætter regler om ydelser efter stk. 1 og 2 og kan i den forbindelse fastsætte regler om, at andre indsatte, der er fraværende fra beskæftigelse, skal have udbetalt vederlag for beskæftigelse. Der kan endvidere fastsættes regler om ordningerne nævnt i stk. 3 og 4.

Fritiden

§ 43. En indsat skal i videst muligt omfang selv varetage praktiske opgaver vedrørende sine personlige forhold, herunder madlavning og rengøring.

Stk. 2. Kriminalforsorgsområdet skal tilbyde de indsatte aktiviteter i fritiden.

Stk. 3. En indsat har ret til dagligt at tilbringe mindst én time i fri luft, medmindre dette vil være uforeneligt med institutionens varetagelse af sikkerhedsmæssige hensyn, eller den indsatte er anbragt i sikringscelle i medfør af § 66.

Forsorgsmæssig bistand

§ 44. Kriminalforsorgsområdet skal vejlede og bistå en indsat med hensyn til den pågældendes arbejdsmæssige, uddannelsesmæssige, sociale og personlige forhold med henblik på

- 1) at forbedre den pågældendes muligheder for at leve en kriminalitetsfri tilværelse og
- 2) at begrænse de ulemper, som følger af frihedsberøvelsen.

Stk. 2. Kriminalforsorgsområdet skal i forbindelse med sin virksomhed efter stk. 1 formidle kontakt til personer, institutioner og myndigheder, der efter anden lovgivning kan yde bistand.

Sundhedsmæssig bistand

§ 45. En indsat har ret til lægebehandling og anden sundhedsmæssig bistand.

Stk. 2. Justitsministeren fastsætter efter forhandling med Færøernes Landsstyre regler om sundhedsmæssig bistand til indsatte.

Behandling

§ 45 a. En indsat har ret til vederlagsfri behandling mod stofmisbrug, medmindre vedkommende ikke skønnes egnet og motiveret til behandling, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. En indsat, der er udvist af landet ved dom, har ikke ret til vederlagsfri behandling mod stofmisbrug, medmindre særlige forhold taler herfor.

Stk. 3. Behandling mod stofmisbrug skal så vidt muligt iværksættes senest 14 dage efter, at den indsatte har fremsat begæring herom over for kriminalforsorgen.

Kapitel 9

Indsattes kontakt til samfundet uden for institutionen

Udgang

§ 46. En indsat kan få tilladelse til udgang, når

- 1) udgangsformålet er rimeligt begrundet i uddannelsesmæssige, arbejdsmæssige, behandlingsmæssige, familiemæssige eller andre personlige hensyn,
- 2) der ikke er bestemte grunde til at antage, at den indsatte i forbindelse med udgang vil begå ny kriminalitet, undrage sig fortsat straffuldbyrdelse eller på anden måde misbruge udgangstilladelsen, og
- 3) hensynet til retshåndhævelsen ikke i øvrigt taler imod udgangstilladelsen.

Stk. 2. Ved vurderingen af risikoen for misbrug af udgangstilladelsen skal det tillægges særlig vægt, hvis den indsatte

- 1) er dømt for farlig kriminalitet og ikke har været løsladt i tiden mellem dom og strafudståelse,
- 2) under strafudståelsen er undvejet eller har forsøgt herpå,
- 3) under strafudståelsen har begået strafbart forhold,
- 4) under strafudståelsen er udeblevet fra en tidligere udgang eller i øvrigt har misbrugt en tilladelse til udgang eller
- 5) under en tidligere strafudståelse har foretaget handlinger som nævnt i nr. 2-4, uden at betingelserne for uledsaget udgang senere blev fundet opfyldt, eller
- 6) ikke er mødt til afsoning i overensstemmelse med tilsigelsen.

Stk. 3. Udgang kan ikke finde sted, hvis den dømte inden for de seneste 3 måneder er ikendt disciplinærstraf for overtrædelse af § 36, stk. 2, eller regler fastsat i medfør af § 36, stk. 3, jf. stk. 2. Dog kan der undtagelsesvis gives tilladelse til udgang, hvis helt særlige omstændigheder taler derfor.

§ 47. Tilladelse til udgang gives for et bestemt tidsrum, der medregnes til straffetiden.

§ 48. Tilladelse til udgang betinges af, at den indsatte under udgangen ikke begår strafbart forhold eller i øvrigt misbruger udgangstilladelsen.

Stk. 2. Tilladelsen kan endvidere betinges af andre vilkår, som findes formålstjenlige for at undgå misbrug, herunder at den indsatte under udgangen

- 1) ledsages af personale fra kriminalforsorgsområdet,
- 2) overnatter i arresthus, fængsel eller en af kriminalforsorgens pensioner,
- 3) med mellemrum giver møde hos kriminalforsorgen eller hos politiet eller undergiver sig lignende kontrolforanstaltninger og
- 4) undergiver sig vilkår som nævnt i straffelovens § 57.

§ 49. En tilladelse til udgang kan tilbagekaldes, eller vilkårene for tilladelsen ændres, hvis

- 1) den indsatte udebliver fra udgang eller i øvrigt ikke overholder de vilkår, der er fastsat for udgangstilladelsen i medfør af § 48, eller
- 2) nye oplysninger om den indsattes forhold giver bestemte grunde til at antage, at den indsatte vil misbruge den meddelte udgangstilladelse.

§ 50. Justitsministeren fastsætter regler om tilladelse til udgang. Det kan i forbindelse med sådanne regler bestemmes, at tilladelse til udgang først kan gives efter ophold i et bestemt tidsrum i institutionen og efter udståelse af en bestemt del af straffen, samt at tilladelse til udgang ikke kan gives i et tidsrum af 3 måneder fra indsættelsen, hvis den indsatte er udeblevet efter tilsigelse til afsoning. Det kan endvidere bestemmes, at den indsatte, hvis tilladelse til udgang afslås på grund af fare for misbrug, jf. § 46, stk. 1, nr. 2, eller hvis tilladelse til udgang tilbagekaldes på grund af misbrug eller fare herfor, jf. § 49, nr. 1 og 2, er afskåret fra i et bestemt tidsrum for forlange en afgørelse af spørgsmålet om tilladelse til udgang.

Stk. 2. Justitsministeren kan endvidere fastsætte regler om begrænsninger i retten til udgang som følge af sundhedsmæssige hensyn.

§ 50 a. Justitsministeren kan iværksætte forsøgsordninger med udgang i form af frigang eller udstationering til institutioner m.v. på Færøerne uden for kriminalforsorgen.

Stk. 2. Justitsministeren fastsætter nærmere regler om forsøg efter stk. 1, herunder om at de tidsmæssige betingelser, der kan fastsættes i henhold til § 50, stk. 1, ikke skal være opfyldt.

Besøg m.v.

§ 51. En indsat har ret til mindst ét ugentligt besøg af mindst én times varighed og så vidt muligt af to timers varighed. Der kan gives tilladelse til besøg i videre omfang end nævnt i 1. pkt.

Stk. 2. En indsat har uden de i stk. 1 nævnte begrænsninger ret til at modtage besøg af den advokat, der er beskikket for eller valgt af den pågældende som forsvarer i den straffesag, der har ført til indsættelse i institutionen, eller i en verserende straffesag. Det samme gælder besøg i øvrigt af advokater, der efter retsplejelovens § 741 er antaget af justitsministeren til at beskikkes som offentlige forsvarere.

Stk. 3. En udenlandsk indsat har uden de i stk. 1 nævnte begrænsninger ret til samtale med hjemlandets diplomatiske eller konsulære repræsentanter.

§ 52. Kriminalforsorgsområdet kan bestemme, at de besøgende skal indhente forudgående tilladelse til at besøge den indsatte. Det kan gøres til et vilkår for en besøgstilladelse, at den besøgende lader sig undersøge. Undersøgelsen kan bestå i visitation af det tøj, som den besøgende er iført ved fremmødet, og nærmere undersøgelse af den besøgendes yderbeklædning og medbragte effekter. Undersøgelse af den besøgende kan ligeledes finde sted efter reglerne i kapitel 10 a.

§ 53. Besøg til en indsat, som er dømt for overtrædelse af en af de forbrydelser, som er nævnt i straffelovens 12. eller 13. kapitel, eller som kriminalforsorgen skønner at være radikaliseret, ekstremistisk eller i risiko for at blive det, skal overværes af personalet i institutionen, hvis dette skønnes påkrævet af ordens- eller sikkerhedsmæssige hensyn, af hensyn til kriminalforsorgens indsats mod radikalisering og ekstremisme eller af hensyn til at forebygge kriminalitet.

Stk. 2. Justitsministeren fastsætter regler om gennemførelsen af de indsattes ret til besøg. Justitsministeren fastsætter endvidere regler om begrænsninger i denne ret ud fra ordens- eller sikkerhedsmæssige hensyn, herunder sundhedsmæssige hensyn, af hensyn til kriminalforsorgens indsats mod radikalisering og ekstremisme eller af hensyn til at forebygge kriminalitet, herunder om adgang for kriminalforsorgsområdet til at træffe bestemmelse om forbud mod besøg af bestemte personer og om gennemførelse af besøg under overværelse af personale i institutionen. Besøg af advokat, jf. § 51, stk. 2, skal dog altid være uoverværet.

Stk. 3. Kriminalforsorgsområdet fastsætter i øvrigt regler om besøgenes afvikling.

§ 54. En indsat har ret til at have sit barn under 1 år hos sig i institutionen, hvis den indsatte selv er i stand til at passe barnet.

Stk. 2. En indsat har ret til at have sit barn, der er fyldt 1 år, men ikke 3 år, hos sig i institutionen, hvis den indsatte selv er i stand til at passe barnet, og kriminalforsorgsområdet og de sociale myndigheder finder, at forholdene i institutionen er forenelige med hensynet til barnet.

Stk. 3. Justitsministeren fastsætter regler om gennemførelse af denne ret.

Brevveksling

§ 55. En indsat har ret til brevveksling.

Stk. 2. Kriminalforsorgsområdet kan uden retskendelse åbne og lukke breve til og fra den indsatte. Det sker i den indsattes påsyn bortset fra de tilfælde, der er omfattet af stk. 3 eller 4.

Stk. 3. Gennemlæsning af breve til og fra den indsatte kan alene ske, hvis dette af kriminalforsorgsområdet skønnes påkrævet af ordens- eller sikkerhedsmæssige hensyn, af hensyn til kriminalforsorgens indsats mod radikalisering og ekstremisme, af hensyn til at forebygge kriminalitet eller for at beskytte den forurettede ved lovovertrædelsen.

Stk. 4. Breve til og fra en indsat, som er dømt for overtrædelse af en af de forbrydelser, der er nævnt i straffelovens 12. eller 13. kapitel, eller som kriminalforsorgen skønner at være radikaliseret, ekstremistisk eller i risiko for at blive det, skal gennemlæses, hvis dette skønnes påkrævet af ordens- eller sikkerhedsmæssige hensyn, af hensyn til kriminalforsorgens indsats mod radikalisering og ekstremisme eller af hensyn til at forebygge kriminalitet.

Stk. 5. I tilfælde, hvor gennemlæsning har fundet sted, kan et brev efter bestemmelse af kriminalforsorgsområdet tilbageholdes, hvis det af ordens- eller sikkerhedsmæssige hensyn, af hensyn til kriminalforsorgens indsats mod radikalisering og ekstremisme, af hensyn til at forebygge krimina-

litet eller af hensyn til beskyttelse af den forurettede ved lovovertrædelsen ikke bør afsendes.

Stk. 6. Et tilsendt brev, der af grunde som nævnt i stk. 5 ikke bør udleveres, skal tilbagesendes. Et tilsendt brev kan dog tilbageholdes, hvis det af sikkerhedsmæssige hensyn anses for påkrævet.

Stk. 7. Afsenderen skal gøres bekendt med tilbageholdelsen af brevet. Orientering af afsenderen kan dog undlades i indtil 4 uger, i det omfang formålet med tilbageholdelsen ellers ville forspildes.

Stk. 8. Justitsministeren fastsætter regler om gennemførelsen af de indsattes ret til brevveksling.

§ 56. En indsat har ret til ukontrolleret brevveksling med justitsministeren, direktøren for kriminalforsorgen, domstolene, herunder Den Særlige Klageret, Procesbevillingsnævnet, anklagemyndigheden og politiet, Folketingets Ombudsmand, Lagtingets Ombudsmand, medlemmer af Folketinget, medlemmer af Lagtinget, Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol, Den Europæiske Torturkomité, FN's Menneskerettighedskommission, FN's Torturkomité og den advokat, der har været beskikket for eller valgt af den pågældende som forsvarer i den straffesag, der har ført til indsættelse i institutionen, eller i en verserende straffesag. Det samme gælder brevveksling i øvrigt med advokater, der i medfør af retsplejelovens § 741 er antaget af justitsministeren til at beskikkes som offentlige forsvarere.

Stk. 2. Justitsministeren fastsætter regler om ukontrolleret brevveksling, herunder om kontrol af afsenderens identitet. Justitsministeren kan endvidere fastsætte regler om adgang til ukontrolleret brevveksling med andre enkeltpersoner eller danske, udenlandske eller internationale offentlige myndigheder.

Telefonsamtaler

§ 57. En indsat har, i det omfang det er praktisk muligt, ret til at føre telefonsamtaler.

Stk. 2. Adgangen til at føre telefonsamtaler kan nægtes, hvis dette findes nødvendigt af ordens- eller sikkerhedsmæssige hensyn, af hensyn til kriminalforsorgens indsats mod radikalisering og ekstremisme, af hensyn til at forebygge kriminalitet eller af hensyn til beskyttelse af den forurettede ved lovovertrædelsen.

Stk. 3. Telefonsamtalen optages, påhøres eller aflyttes uden retskendelse, medmindre dette ikke findes nødvendigt af de i stk. 2 nævnte hensyn. Hvis samtalen optages, påhøres eller aflyttes, skal samtaleparterne forinden gøres bekendt hermed. Optagelser af telefonsamtaler slettes senest 6 måneder efter, at de er foretaget.

Stk. 4. Telefonsamtaler til og fra en indsat, som er dømt for overtrædelse af en af de forbrydelser, der er nævnt i straffelovens 12. eller 13. kapitel, eller som kriminalforsorgen skønner at være radikaliseret, ekstremistisk eller i risiko for at blive det, skal optages, påhøres eller aflyttes, hvis dette skønnes påkrævet af ordens- eller sikkerhedsmæssige hensyn, af hensyn til kriminalforsorgens indsats mod radikalisering og ekstremisme eller af hensyn til at forebygge kriminalitet.

Stk. 5. Telefonsamtaler med de i § 56, stk. 1, nævnte personer og myndigheder m.v. optages, påhøres eller aflyttes ikke.

Stk. 6. Justitsministeren kan fastsætte regler om gennemførelsen af de indsatte ret til at føre telefonsamtaler. Der kan endvidere fastsættes regler om optagelse af telefonsamtaler efter stk. 3 og 4 og om kontrol af optagelserne.

Aviser, bøger m.v.

§ 58. En indsat skal have mulighed for at holde sig orienteret ved avislæsning og gennem radio- og fjernsynsudsendelser m.v.

Stk. 2. En indsat har ret til at låne bøger og tidsskrifter gennem det offentlige biblioteksvæsen.

Stk. 3. Udenlandske indsatte bør så vidt muligt have adgang til aviser, tidsskrifter, bøger m.v. på deres eget sprog.

Kontakt til medierne

§ 59. En indsat har ret til i institutionen at udtale sig og i den forbindelse at lade sig fotografere til medierne.

Stk. 2. Denne ret kan dog begrænses af ordens- eller sikkerhedsmæssige hensyn, for at beskytte den forurettede ved lovovertrædelsen eller for i øvrigt at modvirke en åbenbar krænkelse af retsfølelsen.

Stk. 3. Justitsministeren kan fastsætte regler om gennemførelsen af de indsatte ret efter stk. 1.

Kapitel 10

Indgreb over for den indsatte

Undersøgelse af den indsatte person og opholdsrum

§ 60. Direktoratet for Kriminalforsorgen og kriminalforsøgsområdet kan uden retskendelse undersøge, hvilke effekter en indsat har i sin besiddelse i sit opholdsrum eller på sin person, hvis en sådan undersøgelse er nødvendig for at sikre, at ordensbestemmelser overholdes eller sikkerhedshensyn iagttages, herunder,

- 1) når den indsatte indsættes i institutionen,
- 2) hvis den indsatte mistænkes for uretmæssig besiddelse af effekter,
- 3) før og efter besøg eller
- 4) før og efter fravær fra institutionen eller opholdsafdelingen.

Stk. 2. Undersøgelse af den indsatte kan ligeledes finde sted efter reglerne i kapitel 10 a.

Stk. 3. Endvidere kan kriminalforsøgsområdet af ordens- eller sikkerhedsmæssige hensyn træffe bestemmelse om en nærmere undersøgelse af den indsatte person, hvis der er bestemte grunde til at antage, at den indsatte er i uretmæssig besiddelse af effekter.

Stk. 4. Undersøgelse må dog ikke gennemføres, hvis det efter indgrebets formål og den krænkelse og det ubehag, som indgrebet må antages at forvolde, ville være et uforholdsmæssigt indgreb.

Stk. 5. Undersøgelse skal foretages så skånsomt, som omstændighederne tillader.

Stk. 6. Undersøgelse, der indebærer afklædning, må kun foretages og overværes af personer af samme køn som den indsatte. Dette gælder dog ikke for sundhedspersonale.

Stk. 7. En undersøgelse som nævnt i stk. 3 må kun foretages under medvirken af en læge. Lægen tager stilling til, om indgrebets gennemførelse under hensyn til den hermed forbundne smerte og risiko samt den indsatte tilstand er lægeligt forsvarligt.

Stk. 8. Kriminalforsøgsområdet kan træffe bestemmelse om tilbageholdelse af effekter, der findes i den indsatte besiddelse, hvis det skønnes påkrævet af ordens- eller sikkerhedsmæssige hensyn.

Stk. 9. Endvidere kan kriminalforsøgsområdet uden retskendelse gennemlæse og træffe bestemmelse om tilbageholdelse af breve og andre optegnelser, som findes i den indsatte besiddelse, hvis det skønnes påkrævet af ordens- eller sikkerhedsmæssige hensyn. § 56 finder tilsvarende anvendelse.

Stk. 10. Kriminalforsøgsområdet kan uden retskendelse gøre sig bekendt med indholdet af elektroniske effekter, som en indsat har i sin besiddelse, eller som i øvrigt forefindes i kriminalforsøgsinstitutioner, og som indsatte efter lovgivningen ikke må besidde.

Stk. 11. Justitsministeren fastsætter regler om gennemførelsen af undersøgelser af den indsatte person og opholdsrum.

§ 60 a. Kriminalforsøgsområdet kan træffe bestemmelse om, at en indsat skal afgive udåndingsprøve eller urinprøve med henblik på at undersøge for eventuel indtagelse af alkohol, euforiserende stoffer eller andre stoffer, der er forbudt efter den almindelige lovgivning.

Stk. 2. § 60, stk. 5 og 6, finder tilsvarende anvendelse.

Stk. 3. Justitsministeren fastsætter regler om gennemførelsen af udåndingsprøvekontrol og urinprøvekontrol.

Fotografering og optagelse af fingeraftryk

§ 61. Kriminalforsøgsområdet har ret til at fotografere og optage fingeraftryk af den indsatte med henblik på senere identifikation.

Stk. 2. Justitsministeren kan fastsætte regler om gennemførelsen af fotografering og optagelse af fingeraftryk efter stk. 1, herunder om opbevaring og destruktion.

Magtanvendelse

§ 62. Direktoratet for Kriminalforsorgen og kriminalforsøgsområdet kan anvende magt over for en indsat, hvis det er nødvendigt

- 1) for at afværge truende vold, overvinde voldsom modstand eller for at hindre selvmord eller anden selvbeskadigelse,
- 2) for at hindre undvigelse eller standse undvegne eller
- 3) for at gennemtvinge en påbudt foranstaltning, når øjeblikkelig gennemførelse af denne er nødvendig, og den indsatte afviser eller undlader at følge personalets anvisninger herom.

Stk. 2. Magtanvendelse kan ske ved greb, skjold, stav, peberspray og tåregas.

Stk. 3. Magtanvendelse må ikke gennemføres, hvis det efter indgrebets formål og den krænkelse og det ubehag, som indgrebet må antages at forvolde, ville være et uforholdsmæssigt indgreb.

Stk. 4. Magtanvendelse skal foretages så skånsomt, som omstændighederne tillader. Der skal gennemføres lægetilsyn efter magtanvendelse, hvis der er mistanke om sygdom, herunder om tilskadekomst, hos den indsatte i forbindelse med anvendelsen af magt, eller hvis den indsatte selv anmoder om lægehjælp.

Stk. 5. Justitsministeren fastsætter regler om bæring af magtmidler og anvendelse af magt over for indsatte.

Udelukkelse fra fællesskab

§ 63. Kriminalforsorgsområdet kan udelukke en indsat fra fællesskab med andre indsatte, hvis det er nødvendigt

- 1) for at forebygge undvigelse, strafbar virksomhed eller voldsom adfærd,
- 2) for at gennemføre foranstaltninger, der er nødvendige af sikkerhedshensyn eller for at forebygge smittefare, eller
- 3) fordi den indsatte udviser en grov eller oftere gentagen utilladelig adfærd, som er åbenbart uforenelig med fortsat ophold i fællesskab med andre indsatte.

Stk. 2. Kriminalforsorgsområdet kan undtagelsesvis udelukke en indsat fra fællesskab med andre indsatte i op til 5 dage, hvis det er nødvendigt for at beskytte den indsatte mod overgreb.

Stk. 3. Hvis der er grund til at antage, at betingelserne i stk. 1 for udelukkelse fra fællesskab er opfyldt, kan kriminalforsorgsområdet midlertidigt udelukke den indsatte fra fællesskab med andre indsatte, mens spørgsmålet om udelukkelse behandles. Er der grund til at antage, at betingelserne i § 24 for overførsel til strafudståelse i fængsel eller arresthus i Danmark er opfyldt, kan kriminalforsorgsområdet også midlertidigt udelukke den indsatte fra fællesskab med andre indsatte, mens spørgsmålet om overførsel behandles.

Stk. 4. En indsat, der udelukkes fra fællesskab, isoleres i opholdsrum på anden afdeling eller i eget opholdsrum.

Stk. 5. Udelukkelse fra fællesskab må ikke foretages, hvis udelukkelsen efter indgrebets formål og den krænkelse og det ubehag, som indgrebet må antages at forvolde, ville være et uforholdsmæssigt indgreb.

Stk. 6. Udelukkelse fra fællesskab skal gennemføres så skånsomt, som omstændighederne tillader.

Stk. 7. Udelukkelse fra fællesskab skal straks bringes til ophør, når betingelserne herfor ikke længere er opfyldt. Kriminalforsorgsområdet skal mindst én gang om ugen overveje spørgsmålet om helt eller delvis at bringe udelukkelsen fra fællesskab til ophør.

Stk. 8. Udelukkelse fra fællesskab må ikke overstige 3 måneder. Direktoratet for Kriminalforsorgen kan dog træffe afgørelse om udelukkelse fra fællesskab i mere end 3 måneder, hvis der foreligger helt særlige omstændigheder. I givet fald finder stk. 7, 2. pkt., tilsvarende anvendelse.

Stk. 9. Justitsministeren fastsætter regler om udelukkelse af indsatte fra fællesskab med andre indsatte.

§ 64. Bestemmelserne i § 63 omfatter ikke kriminalforsorgsrådets afgørelse om, at

- 1) en indsat kortvarigt af ordens- eller sikkerhedsmæssige grunde skal opholde sig i eget opholdsrum eller i særlig observationscelle, eller
- 2) en indsat, der ikke ønsker at være beskæftiget med en aktivitet, som er godkendt af kriminalforsorgsområdet, skal opholde sig i eget opholdsrum eller på andet anvist opholdssted i arbejdstiden.

Stk. 2. Justitsministeren fastsætter regler om indsattes ophold efter stk. 1, herunder om godkendelse og anvendelse af observationsceller.

Sikringsmidler

Håndjern

§ 65. Håndjern kan anvendes, hvis det er nødvendigt

- 1) for at afværge truende vold eller overvinde voldsom modstand,
- 2) for at hindre selvmord eller anden selvbeskadigelse eller
- 3) for at hindre undvigelse.

Stk. 2. Håndjern må dog ikke anvendes, hvis det efter indgrebets formål og den krænkelse og det ubehag, som indgrebet må antages at forvolde, ville være et uforholdsmæssigt indgreb.

Stk. 3. Håndjern skal anvendes så skånsomt, som omstændighederne tillader. Der skal gennemføres lægetilsyn, hvis der er mistanke om sygdom, herunder om tilskadekomst, hos den indsatte i forbindelse med anvendelsen af håndjern, eller hvis den indsatte selv anmoder om lægehjælp.

Stk. 4. Justitsministeren fastsætter regler om anvendelsen af håndjern, herunder om lægetilsyn og andet tilsyn.

Sikringscelle

§ 66. Efter bestemmelse af kriminalforsorgsområdet kan en indsat anbringes i sikringscelle og herunder tvangsfikseres ved anvendelse af bælte, hånd- og fodremme samt handsker, hvis det er nødvendigt

- 1) for at afværge truende vold eller overvinde voldsom modstand eller
- 2) for at hindre selvmord eller anden selvbeskadigelse.

Stk. 2. Anbringelse i sikringscelle og tvangsfiksering må dog ikke foretages, hvis det efter indgrebets formål og den krænkelse og det ubehag, som indgrebet må antages at forvolde, ville være et uforholdsmæssigt indgreb.

Stk. 3. Anbringelse i sikringscelle og tvangsfiksering skal foretages så skånsomt, som omstændighederne tillader.

Stk. 4. En indsat, der er tvangsfikseret, skal have fast vagt.

Stk. 5. Ved tvangsfiksering af en indsat i sikringscelle skal institutionen straks anmode en læge om at foretage tilsyn med den indsatte. Lægen skal tilse den pågældende, medmindre lægen skønner sådant tilsyn åbenbart unødvendigt.

Stk. 6. Ved anbringelse i sikringscelle uden tvangsfiksering skal der tilkaldes læge, hvis der er mistanke om sygdom, herunder om tilskadekomst, hos den indsatte, eller hvis den indsatte selv anmoder om lægehjælp.

Stk. 7. Justitsministeren fastsætter regler om godkendelse af sikringsceller og om anvendelsen af sikringsceller og tvangsfiksering, herunder om lægetilsyn og andet tilsyn.

Kapitel 10 a

Anvendelse af kropsscannere i kriminalforsorgens institutioner

§ 66 a. Direktoratet for Kriminalforsorgen og kriminalforsorgsområdet kan i de situationer, der er omfattet af § 60, stk. 1, anvende kropsscanner ved undersøgelse af en indsat. Kropsscanner kan ligeledes anvendes ved undersøgelse af andre, der søger adgang til kriminalforsorgens institutioner.

Stk. 2. Justitsministeren kan fastsætte nærmere regler om anvendelse af kropsscannere, herunder om udbredelsen af ordningen, kontrollens omfang, udstyrets art og behandlingen af de indsamlede oplysninger.

Stk. 3. Justitsministeren kan fastsætte regler om, at kontrol ved anvendelse af kropsscannere skal omfatte en nærmere afgrænset personkreds. Der kan i den forbindelse fastsættes regler om, i hvilken udstrækning kontrollen skal omfatte personer, som søger adgang til kriminalforsorgens institutioner i medfør af deres erhverv.

Kapitel 10 b

Kriminalforsorgens behandling af oplysninger om indsatte m.v.

§ 66 b. Kriminalforsorgen kan indsamle, behandle og videregive oplysninger om indsatte og personer, som indsatte har kontakt til, til andre myndigheder, hvis ordens- eller sikkerhedsmæssige hensyn, hensyn til kriminalforsorgens eller andre myndigheders indsats mod radikaliserings og ekstremisme eller hensyn til at bekæmpe og forebygge kriminalitet taler herfor.

Stk. 2. Justitsministeren kan fastsætte nærmere regler om kriminalforsorgens virksomhed efter stk. 1.

Kapitel 11

Disciplinærstraf, konfiskation og modregning af erstatningsbeløb

Disciplinærstraf

§ 67. En indsat skal af kriminalforsorgsområdet ikendes disciplinærstraf

- 1) ved overtrædelse af § 32,
- 2) ved udeblivelse,
- 3) ved undvigelse eller forsøg herpå,
- 4) ved nægtelse af afgivelse af udåndingsprøve eller urinprøve efter § 60 a,
- 5) ved indtagelse af alkohol, euforiserende stoffer eller andre stoffer, der er forbudt efter den almindelige lovgivning,
- 6) ved overtrædelse af de regler eller anvisninger, der gælder for rygning i institutionen,
- 7) ved overtrædelse af straffelovgivningen, når overtrædelsen tillige indebærer en selvstændig krænkelse af orden eller sikkerhed i institutionen,

- 8) ved overtrædelse af regler fastsat af justitsministeren, når det i reglerne er bestemt, at overtrædelse kan medføre disciplinærstraf, og
- 9) ved overtrædelse af regler fastsat af kriminalforsorgsområdet, når det i reglerne er bestemt, at overtrædelse kan medføre disciplinærstraf.

§ 68. Som disciplinærstraf kan anvendes advarsel, bøde og strafcelle.

Stk. 2. Strafcelle kan dog kun anvendes for følgende forhold eller forsøg herpå:

- 1) Udeblivelse eller undvigelse.
- 2) Indsmugling, besiddelse eller indtagelse af alkohol, euforiserende stoffer eller andre stoffer, der er forbudt efter den almindelige lovgivning.
- 3) Nægtelse af afgivelse af udåndingsprøve eller urinprøve efter § 60 a.
- 4) Indsmugling eller besiddelse af våben og andre personfarlige genstande.
- 5) Vold eller trusler om vold mod medindsatte, personale eller andre i institutionen.
- 6) Groft hærværk.
- 7) Andre grove eller oftere gentagne forseelser.

Stk. 3. Disciplinærstraf i form af bøde og strafcelle kan ikendes i forening.

Stk. 4. Fuldbyrnelsen af disciplinærstraf kan helt eller delvis undlades på betingelse af, at den indsatte i en bestemt periode ikke begår strafbart forhold eller en ny disciplinærforseelse.

§ 69. Ved ikendelse af bøde som disciplinærstraf fastsættes bødens størrelse under hensyn til overtrædelsens art og omfang. Bøden kan dog højst udgøre et beløb svarende til det almindelige vederlag, der udbetales indsatte for en uges beskæftigelse, med fradrag af den del af vederlaget, som er beregnet til dækning af personlige fornødenheder.

Stk. 2. En ikendt bøde kan modregnes i den indsatte vederlag for beskæftigelse efter § 42, stk. 1. Den indsatte skal dog mindst have udbetalt en ydelse til dækning af personlige fornødenheder.

§ 70. Ved ikendelse af strafcelle som disciplinærstraf fastsættes varigheden under hensyn til overtrædelsens art og omfang til et tidsrum af højst 4 uger. For unge under 18 år fastsættes tidsrummet dog til højst 7 dage, medmindre sagen angår vold mod personale i institutionen.

Stk. 2. En indsat, der er ikendt strafcelle, anbringes i en anden afdeling eller i eget opholdsrum. Under anbringelsen er den indsatte udelukket fra fællesskab i institutionen. Unge under 18 år kan dog deltage i beskæftigelse i institutionen, medmindre konkrete grunde taler herimod.

Stk. 3. Justitsministeren fastsætter regler om udståelse af strafcelle.

Forhørselle

§ 71. Hvis der er begrundet mistanke om, at en indsat har overtrådt bestemmelser, der må antages at medføre strafcelle som disciplinærstraf, kan den indsatte anbringes i forhørs-

celle, hvis det er nødvendigt af hensyn til gennemførelsen af undersøgelser i disciplinærsagen.

Stk. 2. Anbringelse i forhørs-celle må ikke udstrækkes i længere tid, end undersøgelsen nødvendiggør, og kan højst vare i 5 dage.

Stk. 3. Den tid, som en indsat har været anbragt i forhørs-celle, fradrages i udståelsen af straffecelle.

Stk. 4. Anbringelse i forhørs-celle sker efter samme regler som udståelse af straffecelle.

Behandling af disciplinærsager

§ 72. Justitsministeren fastsætter regler om behandlingen af disciplinærsager.

Konfiskation

§ 73. Kriminalforsorgsområdet kan træffe bestemmelse om konfiskation, når genstande og penge er ulovligt indført, erhvervet eller tilvirket i institutionen. Det samme gælder for genstande og penge, der i øvrigt er medtaget, besiddet eller rådet over i strid med regler eller anvisninger for ophold i institutionen. 1. og 2. pkt. finder dog ikke anvendelse på genstande og penge, der tilhører nogen, der ikke er ansvarlig for det ulovlige forhold.

Stk. 2. Kriminalforsorgsområdet kan endvidere træffe bestemmelse om konfiskation, når genstande og penge søges indsmuglet til indsatte. Det gælder dog ikke, hvis de tilhører tredjemand, der ikke er ansvarlig for det ulovlige forhold. Det gælder heller ikke, hvis de tilhører den indsatte og den indsatte godtgør ikke at have haft kendskab til det ulovlige forhold.

Stk. 3. Kriminalforsorgsområdet kan desuden træffe bestemmelse om konfiskation, når genstande og penge som nævnt i stk. 1 findes på institutionens område, hvis det ikke kan fastslås, hvem de tilhører.

Stk. 4. Justitsministeren fastsætter regler om behandlingen af sager om konfiskation.

Modregning af erstatningsbeløb

§ 74. Hvis den indsatte under fuldbyrdelsen ved ansvars-pådragende adfærd har forvoldt skade på ting, der tilhører en af kriminalforsorgens institutioner, kan kriminalforsorgsområdet bestemme, at erstatningsbeløbet skal modregnes i den indsattes vederlag for beskæftigelse efter § 42, stk. 1. Den indsatte skal dog mindst have udbetalt en ydelse til dækning af personlige fornødenheder.

Stk. 2. Justitsministeren fastsætter regler om behandlingen af sager om modregning af erstatningsbeløb.

Kapitel 12

Strafafbrydelse

Strafafbrydelse ved undvigelse, udeblivelse, varetægtsfængsling m.v.

§ 75. Fuldbyrdelsen af fængselsstraffen afbrydes, hvis den dømte

- 1) udebliver, undviger eller i øvrigt selvforskyldt unddrager sig straffuldbyrdelsen eller

- 2) anholdes eller varetægtsfængsles i mindst 24 timer.

Stk. 2. Justitsministeren fastsætter regler om strafafbrydelse efter stk. 1.

Tilladelse til strafafbrydelse

§ 76. Justitsministeren eller den, der bemyndiges dertil, kan tillade, at en straffuldbyrdelse midlertidigt afbrydes, når

- 1) ganske særlige omstændigheder af f.eks. arbejds-, uddannelses-, familie- eller helbredsmæssig karakter taler imod en umiddelbar fortsættelse af straffuldbyrdelsen,
- 2) fare for misbrug ikke antages at foreligge, og
- 3) hensynet til retshåndhævelsen ikke taler imod strafafbrydelse.

Stk. 2. Tilladelse til strafafbrydelse betinges af, at den pågældende ikke begår strafbart forhold. Tilladelse kan endvidere betinges af, at den pågældende i øvrigt overholder fastsatte vilkår, herunder undergiver sig tilsyn af kriminalforsorgen.

Stk. 3. Hvis den pågældende ikke overholder de vilkår, der er fastsat for tilladelsen til strafafbrydelse, eller nye oplysninger tilvejebringes, hvorefter den dømte, før tilladelsen blev givet, havde begået strafbart forhold, kan tilladelsen tilbagekaldes, således at fuldbyrdelsen af fængselsstraffen herefter genoptages snarest muligt.

Stk. 4. Justitsministeren fastsætter regler om strafafbrydelse efter stk. 1.

Genoptagelse af straffuldbyrdelsen

§ 77. Straffuldbyrdelsen genoptages, når den indsatte på ny giver møde, pågribes med henblik på fortsat straffuldbyrdelse, eller når kriminalforsorgen giver meddelelse herom til den pågældende.

Kapitel 13

Fuldbyrdelse af fængselsstraf i kriminalforsorgens pensioner og i institutioner m.v. uden for kriminalforsorgen

§ 78. Justitsministeren eller den, der bemyndiges dertil, kan bestemme, at den dømte midlertidigt eller for hele eller resten af straffetiden anbringes på hospital, i familiepleje, i egnet hjem eller institution på Færøerne eller i Danmark, når

- 1) den dømte har behov for særlig behandling eller pleje, som i væsentlig grad kan tilgodeses i den pågældende institution m.v.,
- 2) der på grund af den dømtes alder, helbredstilstand eller andre særlige omstændigheder er særlige grunde til ikke at anbringe eller beholde den dømte i arresthus eller fængsel, og
- 3) afgørende hensyn til retshåndhævelsen ikke taler imod anbringelse uden for arresthus eller fængsel.

Stk. 2. Dømte, der er under 18 år, anbringes i institution m.v. på Færøerne eller i Danmark som omhandlet i stk. 1, medmindre

- 1) det skønnes at være bedst for den unge at udstå straffen på Færøerne, og der ikke kan findes en egnet institution m.v. på Færøerne, eller
- 2) afgørende hensyn til retshåndhævelsen taler imod anbringelse uden for arresthus eller fængsel.

Stk. 3. Anbringelse betinges af, at den dømte ikke begår strafbart forhold. Anbringelse kan endvidere betinges af, at den dømte i øvrigt overholder fastsatte vilkår, herunder undergiver sig tilsyn af kriminalforsorgen.

Stk. 4. Hvis den dømte ikke overholder de vilkår, der er fastsat for anbringelsen, eller nye oplysninger tilvejebringes, hvorefter den dømte, før tilladelsen blev givet, havde begået strafbart forhold, kan den pågældende tilbageføres eller overføres til arresthus eller fængsel.

Stk. 5. Justitsministeren fastsætter regler om anbringelse af dømte i institution m.v. uden for arresthus eller fængsel.

Kapitel 14

Løsladelse

Tidspunkt for løsladelsen

§ 79. Løsladelse sker efter endt strafudståelse eller i forbindelse med prøveløsladelse, strafafbrydelse eller benådning.

Stk. 2. Justitsministeren fastsætter regler om tidspunktet for løsladelsen samt om adgang til en kortere fremrykning af dette tidspunkt, herunder i tilfælde, hvor en fremrykning er begrundet i væsentlige beskæftigelsesmæssige eller andre særlige hensyn.

Prøveløsladelse

§ 79 a. Når to tredjedele af straffetiden, dog mindst 2 måneder, er udstået, afgør justitsministeren eller den, ministeren bemyndiger dertil, om den dømte skal løslades på prøve.

Stk. 2. Løsladelse på prøve kan ske tidligere, når særlige omstændigheder taler derfor, og den dømte har udstået halvdelen af straffetiden, dog mindst 2 måneder. Bestemmelse herom træffes af justitsministeren eller den, som ministeren bemyndiger dertil.

Stk. 3. Prøveløsladelse kan ikke ske med hensyn til den ubetingede del af en dom efter straffelovens § 58, stk. 1.

Stk. 4. Løsladelse på prøve forudsætter, at den dømtes forhold ikke gør løsladelsen utilrådelig, at der er sikret ham passende ophold og arbejde eller andet underhold, og at den pågældende erklærer at ville overholde de vilkår for løsladelsen, som fastsættes efter § 79 b, stk. 2.

§ 79 b. Løsladelse betinges af, at den pågældende ikke i prøvetiden begår strafbart forhold. Prøvetiden kan ikke overstige 3 år. Hvis den resterende straffetid overstiger 3 år, kan der dog fastsættes en prøvetid på indtil 5 år.

Stk. 2. Det kan fastsættes som vilkår for løsladelsen, at den pågældende i hele prøvetiden eller en del af denne undergives tilsyn. Yderligere vilkår kan fastsættes efter reglerne i straffelovens § 57. Vilkår om ophold i hjem, hospital eller anden institution har ikke gyldighed for længere tidsrum end den resterende straffetid.

§ 79 c. Begår den prøveløsladte nyt strafbart forhold i prøvetiden, og foretages der inden dennes udløb rettergangsskridt, hvorved den pågældende sigtes for forholdet, træffer retten afgørelse om reststraffen efter straffelovens § 40.

Stk. 2. Overtræder den prøveløsladte i øvrigt de fastsatte vilkår, kan justitsministeren eller den, ministeren bemyndiger dertil,

- 1) tildele advarsel,
- 2) ændre vilkårene og forlænge prøvetiden inden for den i § 79 b fastsatte længstetid eller
- 3) under særlige omstændigheder bestemme, at den pågældende skal indsættes til udståelse af reststraffen.

Stk. 3. Begår den prøveløsladte strafbart forhold i prøvetiden, uden at der rejses tiltale herfor, finder reglerne i stk. 2 tilsvarende anvendelse. Det samme gælder, hvis den prøveløsladte i udlandet dømmes for strafbart forhold begået i prøvetiden, uden at der i forbindelse med dommen er taget stilling til spørgsmålet om fuldbyrdelse af reststraffen.

Stk. 4. Afgørelse efter stk. 2, jf. stk. 3, kan kun træffes inden prøvetidens udløb.

Stk. 5. Træffes der ikke bestemmelse om fuldbyrdelse af reststraffen efter stk. 1, jf. straffelovens § 40, eller stk. 2, jf. stk. 3, anses straffen for udstået på det tidspunkt, da prøveløsladelse fandt sted.

Stk. 6. Hvis genindsættelse er bestemt i medfør af stk. 2, jf. stk. 3, kan fornyet prøveløsladelse ske, selv om de tidsmæssige betingelser i § 79 a, stk. 1 og 2, eller § 79 d, stk. 1, ikke er opfyldt med hensyn til reststraffen. Ved afgørelse efter 1. pkt. skal der tages hensyn til omfanget af samfundstjeneste, som den pågældende har udført i medfør af § 79 d, stk. 3 eller 4. Med hensyn til prøvetid efter sådan prøveløsladelse gælder de i § 79 b fastsatte tider med fradrag af den tid, i hvilken den pågældende tidligere har været prøveløsladt.

§ 79 d. Når halvdelen af straffetiden, dog mindst 2 måneder, er udstået, kan justitsministeren eller den, ministeren bemyndiger dertil, ud over de i § 79 a, stk. 2, nævnte tilfælde beslutte, at den dømte skal løslades på prøve, hvis hensynet til retshåndhævelsen skønnes ikke at tale imod det, og

- 1) den dømte har ydet en særlig indsats for ikke på ny at begå kriminalitet, herunder ved at deltage i behandlingsforløb, uddannelsesforløb, arbejdsstræning eller arbejde, eller
- 2) den dømtes forhold taler derfor.

Stk. 2. Det fastsættes som vilkår for prøveløsladelse efter stk. 1, at den dømte undergives tilsyn indtil det tidspunkt, hvor der er forløbet to tredjedele af straffetiden. Efter dette tidspunkt kan der fastsættes vilkår om, at den pågældende fortsat undergives tilsyn.

Stk. 3. Som vilkår for prøveløsladelse efter stk. 1, nr. 1, kan fastsættes et eller flere yderligere vilkår efter reglerne i straffelovens § 57 og vilkår om, at den dømte skal udføre ulønnet samfundstjeneste.

Stk. 4. Som vilkår for prøveløsladelse efter stk. 1, nr. 2, fastsættes, at den dømte skal udføre ulønnet samfundstjeneste. Der kan fastsættes yderligere vilkår efter reglerne i straffelovens § 57.

Stk. 5. Vilkår om samfundstjeneste kan ikke udstrækkes ud over to tredjedele af straffetiden. Tilsynsmyndigheden kan dog træffe afgørelse om, at vilkår om samfundstjeneste

skal have en varighed ud over dette tidspunkt, hvis særlige grunde taler derfor, dog ikke ud over den samlede straffetid.

Stk. 6. Prøveløsladelse i medfør af denne bestemmelse forudsætter, at den dømtes forhold ikke gør løsladelse utilrådelig, at der er sikret den dømte passende ophold og arbejde eller andet underhold, samt at den dømte er egnet til og erklærer sig villig til at overholde de vilkår for løsladelsen, som fastsættes efter stk. 3 og 4.

Stk. 7. Bestemmelserne i § 79 a, stk. 3, § 79 b, stk. 1 og stk. 2, 3. pkt., § 79 c samt straffelovens § 40 og § 63, stk. 1, 1. pkt., finder tilsvarende anvendelse.

§ 79 e. Når 12 år af en straf af fængsel på livstid er udstået, afgør justitsministeren eller den, ministeren bemyndiger dertil, om den dømte skal løslades på prøve.

Stk. 2. Løsladelse på prøve forudsætter, at den dømtes forhold ikke gør løsladelse utilrådelig, at der er sikret den pågældende passende ophold og arbejde eller andet underhold, og at den pågældende erklærer at ville overholde de vilkår for løsladelsen, som fastsættes efter stk. 3, 3. pkt.

Stk. 3. Løsladelse betinges af, at den dømte ikke i prøvetiden begår strafbart forhold, og at den pågældende overholder de vilkår, som måtte være fastsat. Prøvetiden kan ikke overstige 5 år. Straffelovens § 57 finder tilsvarende anvendelse.

§ 79 f. Begår den prøveløsladte nyt strafbart forhold i prøvetiden, og foretages der inden dennes udløb rettergangsskridt, hvorved den pågældende sigtes for forholdet, træffer retten afgørelse om reststraffen efter straffelovens § 42.

Stk. 2. Overtræder den prøveløsladte i øvrigt de fastsatte vilkår, finder § 79 c, stk. 2-5, jf. § 79 e, stk. 3, tilsvarende anvendelse.

§ 79 g. Ved hel eller delvis eftergivelse af en straf ved betinget benådning kan det fastsættes som vilkår for benådningen, at bestemmelserne i § 79 c, stk. 2-5, og § 79 f, stk. 2, samt straffelovens § 40 og § 42 finder tilsvarende anvendelse.

Beslutning om prøveløsladelse

§ 80. Hvis den straf, der fuldbyrdes, giver mulighed for prøveløsladelse efter § 79 a, stk. 1, skal afgørelsen om prøveløsladelse træffes på et sådant tidspunkt, at en eventuel prøveløsladelse kan ske straks efter udståelse af to tredjedele af straffen. Ved spørgsmål om prøveløsladelse efter § 79 e skal afgørelsen om prøveløsladelse træffes på et sådant tidspunkt, at en eventuel prøveløsladelse kan ske straks efter udståelse af 12 år af straffen af fængsel på livstid.

Stk. 2. Justitsministeren fastsætter regler om behandlingen af sager om prøveløsladelse, herunder om pligt til fornyet afgørelse af spørgsmålet om prøveløsladelse fra straf af fængsel på livstid senest 1 år efter en afgørelse om nægtelse af prøveløsladelse eller genindsættelse til udståelse af sådan straf.

Gennemførelse af tilsyn og eventuelle særvilkår ved prøveløsladelse

Almindelige bestemmelser om gennemførelse af tilsyn m.v.

§ 81. Tilsyn og andre vilkår (særvilkår), der er fastsat efter § 79 b, stk. 2, § 79 d, stk. 2-4, eller § 79 e, stk. 3, gennemføres af kriminalforsorgen, medmindre andet er bestemt i afgørelsen. Vilkår om samfundstjeneste, der er fastsat efter § 79 d, stk. 3 eller 4, gennemføres af kriminalforsorgen. For gennemførelse af vilkår om samfundstjeneste finder reglerne i § 101, stk. 3, § 102 og § 103, stk. 1, i øvrigt tilsvarende anvendelse.

§ 82. Kriminalforsorgsområdet skal vejlede den prøveløsladte om de rettigheder og pligter, som tilsynet og eventuelle særvilkår indebærer, herunder om virkninger af vilkårsovertrædelse.

Stk. 2. Kriminalforsorgsområdet skal endvidere i samarbejde med den prøveløsladte og senest i forbindelse med tilsynets iværksættelse udarbejde en plan for tilsynsperioden og tiden derefter. Denne plan skal jævnligt sammenholdes med forholdene i tilsynsperioden og om nødvendigt søges tilpasset ændringer i disse forhold.

Stk. 3. Justitsministeren kan fastsætte regler, hvorved bestemmelsen i stk. 2 kan begrænses i forhold til prøveløsladte, der ikke skønnes at have behov for bistand med hensyn til den pågældendes beskæftigelsesmæssige, sociale og personlige forhold med henblik på at forbedre den pågældendes muligheder for at leve en kriminalitetsfri tilværelse.

Tilsyn m.v. af kriminalforsorgen

§ 83. Vilkår om tilsyn indebærer, at den prøveløsladte skal holde sig i kontakt med kriminalforsorgen efter dennes nærmere bestemmelse, herunder møde hos kriminalforsorgen og modtage dennes besøg. Den prøveløsladte skal give kriminalforsorgen oplysning om bopæl og beskæftigelse.

Stk. 2. Den prøveløsladte skal overholde særvilkår og give kriminalforsorgen sådanne oplysninger, som gennemførelsen af særvilkåret nødvendiggør.

Stk. 3. Den prøveløsladte skal på begæring dokumentere afgivne oplysninger.

Stk. 4. Den prøveløsladte skal i øvrigt overholde de forskrifter, som kriminalforsorgen fastsætter til gennemførelsen af tilsynet og eventuelle særvilkår.

§ 84. Kriminalforsorgen skal tilbyde den prøveløsladte vejledning og bistand med hensyn til den pågældendes beskæftigelsesmæssige, sociale og personlige forhold med henblik på at forbedre den pågældendes muligheder for at leve en kriminalitetsfri tilværelse. Kriminalforsorgen skal i den forbindelse formidle kontakt til personer, institutioner og myndigheder, der efter anden lovgivning kan yde bistand.

§ 85. Justitsministeren fastsætter regler om gennemførelse af tilsyn og eventuelle særvilkår, herunder om tilsynets iværksættelse, om kontakthypighed og om samarbejde med andre myndigheder m.v.

Vilkårsovertrædelse

§ 86. Kriminalforsorgen skal træffe foranstaltninger med henblik på at genetablere tilsynet og sikre overholdelsen af særvilkår, hvis den prøveløsladte unddrager sig tilsynet eller gennemførelsen af særvilkår.

Stk. 2. Overtræder den prøveløsladte forskrifter eller vilkår, kan kriminalforsorgen give et pålæg om at overholde forskrifterne og vilkårene.

Stk. 3. Kriminalforsorgen skal snarest træffe afgørelse om eventuel reaktion som følge af vilkårsovertrædelsen, jf. § 79 c, stk. 2 og 3, og § 79 f, stk. 2.

Stk. 4. Justitsministeren fastsætter regler om behandlingen af sager om vilkårsovertrædelse, herunder om foranstaltninger efter stk. 1 og om meddelelse af pålæg efter stk. 2.

Tilsyn m.v. af andre myndigheder end kriminalforsorgen

§ 87. Justitsministeren kan efter forhandling med Færøernes Landsstyre fastsætte regler om gennemførelse af tilsyn m.v. af andre myndigheder end kriminalforsorgen.

Gennemførelse af tilsyn m.v. ved betinget benådning og ved strafafbrydelse m.v.

§ 88. Bestemmelserne i §§ 81-87 finder tilsvarende anvendelse ved tilsyn og særvilkår, der er fastsat ved benådning i de tilfælde, der er omfattet af § 79 g, ved strafafbrydelse eller i øvrigt i medfør af bestemmelser i denne lov.

Kapitel 15

Særlige spørgsmål vedrørende sagsbehandlingen ved fuldbyrdelse af fængselsstraf m.v.

§ 89. Spørgsmålene om tilladelse til udgang, løsladelse på prøve og andre væsentlige spørgsmål vedrørende den indsatte skal af kriminalforsorgsområdet jævnlige tages op til overvejelse, uanset om den indsatte anmoder herom.

Stk. 2. Justitsministeren fastsætter regler om kriminalforsorgsrådets pligt til sagsbehandling som nævnt i stk. 1.

§ 89 a. Anvendelse af digital kommunikation kan ske, hvis der er tale om en påmindelse til den, der er tilsagt til afsoning eller møde m.v. hos kriminalforsorgen, om tid og sted for fremmøde m.v.

Afsnit III

Bødestraffe

Kapitel 16

Fuldbyrdelse af bødestraffe

§ 90. En bøde skal betales til politiet, medmindre andet er bestemt i afgørelsen.

Stk. 2. Politiet kan tillade henstand med eller afdragsvis betaling af bøden.

Stk. 3. Justitsministeren fastsætter bestemmelser om opkrævning af bøder, herunder om den administrative behandling af sager om henstand med eller afdragsvis betaling af bøder, og om den administrative behandling af sager om eftergivelse af bøder.

§ 91. Betales en bøde ikke, inddrives den, medmindre politiet skønner, at inddrivelse ikke er mulig eller væsentligt vil forringe den pågældendes levevilkår.

Stk. 2. Politiet kan inddrive bøder ved udpantning og ved indeholdelse i den pågældendes indtægter efter reglerne om inddrivelse af skatter og afgifter til det offentlige m.m. og reglerne om landsskat og kommuneskat. Pålæg om indeholdelse gives af politiet. Politiet kan endvidere anmode TAKS om at inddrive bøder ved udpantning og ved indeholdelse i den pågældendes indtægter. 1. pkt. finder tilsvarende anvendelse for inddrivelse ved TAKS.

Stk. 3. Politiet kan hos andre offentlige myndigheder indhente de oplysninger, der er nødvendige for at varetage indeholdelsen. Endvidere kan politiet fra registre, der føres af offentlige myndigheder, herunder domstolene, kræve de oplysninger om skyldnerens forhold, som findes af betydning for tvangsfuldbyrdelsen. Oplysningerne meddeles skriftligt eller ved direkte dataoverførsel.

Stk. 4. Bøder, der er idømt eller vedtaget på Færøerne, kan inddrives i den øvrige del af riget i overensstemmelse med de regler, der gælder dér. De danske og grønlandske regler om fastsættelse af forvandlingsstraf finder tilsvarende anvendelse.

Stk. 5. Bøder, der er idømt eller vedtaget i den øvrige del af riget, kan inddrives på Færøerne i overensstemmelse med de regler, der gælder her. Straffelovens § 55 finder tilsvarende anvendelse med hensyn til fastsættelse af forvandlingsstraf.

§ 92. Justitsministeren fastsætter efter forhandling med Færøernes Landsstyre regler om udpantning og indeholdelse af indtægter efter § 91, stk. 2, herunder om politiets og TAKS' kontrol med indeholdelsen, om skyldnerens pligt til at give oplysninger til brug ved indeholdelsen, om pligter og erstatningsansvar for den indeholdelsespligtige og om udpantningsret for beløb, som den indeholdelsespligtige hæfter for.

Stk. 2. Justitsministeren kan endvidere fastsætte nærmere regler om inddrivelse efter § 91, stk. 4 og 5. Regler om inddrivelse efter § 91, stk. 5, fastsættes efter forhandling med Færøernes Landsstyre.

Stk. 3. For forsætlig eller uagtsom overtrædelse af bestemmelser, der er fastsat i medfør af stk. 1, kan fastsættes bødestraf. Der kan tillige fastsættes bestemmelser om strafansvar for selskaber mv. (juridiske personer) efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.

§ 93. Fuldbyrdelsen af forvandlingsstraf for en bøde sker efter kapitel 2 om almindelige bestemmelser for fuldbyrdelse af straf og afsnit II om fuldbyrdelse af fængselsstraffe, jf. straffelovens §§ 53-55.

Stk. 2. Justitsministeren fastsætter bestemmelser om fuldbyrdelse af forvandlingsstraf for bøde, herunder om den administrative behandling af sager om fritagelse for eller udsættelse med fuldbyrdelse af forvandlingsstraf for bøde.

Afsnit IV

Betingede domme og domme med vilkår om samfundstjeneste

Kapitel 17

Gennemførelse af betingede domme

Almindelige bestemmelser om gennemførelse af tilsyn m.v.

§ 94. Tilsyn og andre vilkår (særvilkår), der er fastsat efter straffelovens § 57, gennemføres af kriminalforsorgen, medmindre andet er bestemt i afgørelsen.

§ 95. Kriminalforsorgsområdet skal vejlede den betinget dømte om de rettigheder og pligter, som tilsynet og eventuelle særvilkår indebærer, herunder om virkninger af vilkårsovertrædelse.

Stk. 2. Kriminalforsorgsområdet skal endvidere i samarbejde med den dømte og snarest efter tilsynets iværksættelse udarbejde en plan for tilsynsperioden og tiden derefter. Denne plan skal jævnligt sammenholdes med forholdene i tilsynsperioden og om nødvendigt søges tilpasset ændringer i disse forhold.

Stk. 3. Justitsministeren kan fastsætte regler, hvorved bestemmelsen i stk. 2 kan begrænses i forhold til betinget dømte, der ikke skønnes at have behov for bistand med hensyn til den pågældendes beskæftigelsesmæssige, sociale og personlige forhold med henblik på at forbedre den pågældendes muligheder for at leve en kriminalitetsfri tilværelse.

Tilsyn m.v. af kriminalforsorgen

§ 96. Vilkår om tilsyn indebærer, at den betinget dømte skal holde sig i kontakt med kriminalforsorgen efter dennes nærmere bestemmelse, herunder møde hos kriminalforsorgen og modtage dennes besøg. Den betinget dømte skal give kriminalforsorgen oplysning om bopæl og beskæftigelse.

Stk. 2. Den betinget dømte skal overholde særvilkår og give kriminalforsorgen sådanne oplysninger, som gennemførelsen af særvilkåret nødvendiggør.

Stk. 3. Den betinget dømte skal på begæring dokumentere afgivne oplysninger.

Stk. 4. Den betinget dømte skal i øvrigt overholde de forskrifter, som kriminalforsorgen fastsætter til gennemførelsen af tilsynet og eventuelle særvilkår.

§ 97. Kriminalforsorgen skal tilbyde den betinget dømte vejledning og bistand med hensyn til den pågældendes beskæftigelsesmæssige, sociale og personlige forhold med henblik på at forbedre den pågældendes muligheder for at leve en kriminalitetsfri tilværelse. Kriminalforsorgen skal i den forbindelse formidle kontakt til personer, institutioner og myndigheder, der efter anden lovgivning kan yde bistand.

§ 98. Justitsministeren fastsætter regler om gennemførelse af tilsyn og eventuelle særvilkår, herunder om tilsynets iværksættelse, om kontakthyppighed og om samarbejde med andre myndigheder m.v.

Vilkårsovertrædelse

§ 99. Kriminalforsorgen skal træffe foranstaltninger med henblik på at genetablere tilsynet og sikre overholdelsen af særvilkår, hvis den betinget dømte unddrager sig tilsynet eller gennemførelsen af særvilkår.

Stk. 2. Overtræder den betinget dømte vilkår for den betingede dom, skal kriminalforsorgen afgive indberetning herom til anklagemyndigheden, hvis vilkårsovertrædelsen må antages at medføre en nærliggende risiko for kriminalitet.

Stk. 3. Overtræder den betinget dømte i øvrigt forskrifter eller vilkår, kan kriminalforsorgen give et pålæg om at overholde forskrifterne og vilkårene. Er der tidligere givet pålæg i anledning af tilsvarende overtrædelse, afgives indberetning til anklagemyndigheden.

Stk. 4. Justitsministeren fastsætter regler om behandlingen af sager om vilkårsovertrædelse, herunder om foranstaltninger efter stk. 1, om afgivelse af indberetninger efter stk. 2 og 3 og om meddelelse af pålæg efter stk. 3.

Tilsyn m.v. af andre myndigheder end kriminalforsorgen

§ 100. Justitsministeren kan efter forhandling med Færøernes Landsstyre fastsætte regler om gennemførelse af tilsyn m.v. af andre myndigheder end kriminalforsorgen.

Kapitel 18

Gennemførelse af domme med vilkår om samfundstjeneste

Bestemmelser om gennemførelse af vilkår om samfundstjeneste

§ 101. Vilkår om samfundstjeneste, der er fastsat efter straffelovens § 63, gennemføres af kriminalforsorgen.

Stk. 2. Vilkår om samfundstjeneste indebærer, at den dømte skal opfylde den fastsatte arbejdspligt inden for den udmålte længstetid. Samfundstjenesten skal afvikles løbende over den udmålte længstetid og må tidligst være afviklet, når der er forløbet to tredjedele af afviklingsperioden, medmindre der foreligger særlige omstændigheder.

Stk. 3. Kriminalforsorgsområdet træffer bestemmelse om arbejdsstedet, hvor samfundstjenesten skal udføres. Den dømte skal i øvrigt overholde de forskrifter, som kriminalforsorgen fastsætter om gennemførelsen af samfundstjenesten.

§ 102. Justitsministeren fastsætter regler om gennemførelse af vilkår om samfundstjeneste, herunder om erstatning for følger af ulykkestilfælde m.v. under udførelse af samfundstjeneste.

Vilkårsovertrædelse

§ 103. Kriminalforsorgen skal føre kontrol med, at den dømte opfylder den fastsatte arbejdspligt.

Stk. 2. Overtræder den dømte vilkåret om samfundstjeneste eller de forskrifter, som kriminalforsorgen har givet om udførelsen af samfundstjenesten, skal kriminalforsorgen give den pågældende pålæg om at overholde vilkåret og

forskrifterne. Er der tidligere givet pålæg herom, afgives indberetning til anklagemyndigheden.

Stk. 3. Justitsministeren fastsætter regler om behandlingen af sager om overtrædelse af vilkår om samfundstjeneste.

Bestemmelser om gennemførelse af andre vilkår

§ 104. §§ 94-100 finder tilsvarende anvendelse på gennemførelse af vilkår, der er fastsat efter straffelovens § 57.

Afsnit V

Forvaring

Kapitel 19

Fuldbyrdelse af forvaring

§ 105. Forvaring fuldbyrdes efter kapitel 2 om almindelige bestemmelser for fuldbyrdelse af straf og afsnit II om fuldbyrdelse af fængselsstraffe med den undtagelse, at forvaring normalt fuldbyrdes i Herstedvester Fængsel i Danmark.

Stk. 2. Justitsministeren fastsætter regler om fuldbyrdelse af forvaring, herunder om behandlingen af sager vedrørende tilladelse til udgang, overførsel til anden institution og prøvedskrivning.

Afsnit VI

Fællesregler for fuldbyrdelse af straffe m.v.

Kapitel 20

Erstatning i anledning af indgreb under fuldbyrdelse af straf m.v.

§ 106. En indsat har ret til erstatning efter reglerne i retsplejelovens § 1049, hvis den indsatte uforskyldt, jf. dog stk. 2, har

- 1) udstået fængselsstraf i for lang tid,
- 2) været anbragt i forhørselle, straffecelle eller sikringscelle eller
- 3) været udelukket fra fællesskab.

Stk. 2. Er anbringelse i forhørselle eller udelukkelse fra fællesskabet sket med henblik på at undersøge, om den indsatte har begået et strafbart forhold eller en disciplinærforseelse, eller at forebygge, at den indsatte vil begå et strafbart forhold eller en disciplinærforseelse, kan den indsatte ikke tilkendes erstatning, hvis indgrebet ikke anses for uberettiget ud fra omstændighederne på tidspunktet for indgrebets iværksættelse, medmindre der foreligger særlige omstændigheder.

Stk. 3. En dømt, der uforskyldt har afviklet for meget samfundstjeneste, har ret til erstatning efter reglerne i retsplejelovens § 1049.

§ 107. Der kan tillægges den, der under fuldbyrdelse af straf m.v. har været udsat for andre uforskyldte indgreb end de i § 106 nævnte, erstatning efter reglerne i retsplejelovens § 1049, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Er et indgreb sket med henblik på at undersøge, om den indsatte har begået et strafbart forhold eller en disciplinærforseelse, eller at forebygge, at den indsatte vil begå

et strafbart forhold eller en disciplinærforseelse, kan den indsatte ikke tilkendes erstatning, hvis indgrebet ikke anses for uberettiget ud fra omstændighederne på tidspunktet for indgrebets iværksættelse, medmindre der foreligger særlige omstændigheder.

§ 108. Krav om erstatning i medfør af § 106 eller § 107 skal fremsættes over for kriminalforsorgen inden to måneder efter, at indgrebet er ophørt. Fremsættes kravet efter udløbet af denne frist, kan det dog behandles, hvis overskridelsen findes undskyldelig.

§ 109. Justitsministeren fastsætter regler om behandlingen af krav om erstatning i anledning af indgreb under fuldbyrdelse af straf m.v.

Kapitel 21

Betaling for ophold i kriminalforsorgens institutioner

§ 110. Indsatte, der har indtægtsgivende arbejde i eller uden for arresthus, betaler for opholdet. Tilsvarende gælder indsatte, der under afsoning har indtægt i form af offentlige ydelser.

Stk. 2. Justitsministeren fastsætter regler om betalingen.

Kapitel 22

Klageregler m.v.

Administrativ klageadgang

§ 111. Afgørelser, der træffes af en myndighed inden for kriminalforsorgen, kan ikke påklages til højere administrativ myndighed, jf. dog stk. 3.

Stk. 2. Afgørelser, der træffes i henhold til denne lov af andre myndigheder end kriminalforsorgens myndigheder, kan ikke indbringes for højere administrativ myndighed, jf. dog stk. 3.

Stk. 3. Justitsministeren kan fastsætte regler om, at afgørelser, der er truffet af kriminalforsorgsområdet, jf. stk. 1, eller af andre myndigheder end kriminalforsorgens myndigheder, jf. stk. 2, kan påklages til Direktoratet for Kriminalforsorgen. Justitsministeren kan i den forbindelse fastsætte regler om klagefrist, behandling af klagesager og opsættende virkning af klager.

Domstolsprøvelse

§ 112. Endelige administrative afgørelser kan inden 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt den dømte, af denne kræves indbragt til prøvelse for retten, hvis der er tale om

- 1) en afgørelse efter § 14 eller § 16 om straffetidsberegning, medmindre klagen er begrundet i uenighed om straffedommens fortolkning, jf. retsplejelovens § 1025,
- 2) en afgørelse efter § 55, stk. 5, om tilbageholdelse af brev, hvis afgørelsen er begrundet i hensynet til beskyttelse af den forurettede ved lovovertrædelsen,
- 3) en afgørelse efter § 70, stk. 1, jf. § 67, om disciplinærstraf i form af straffecelle i mere end 7 dage,
- 4) en afgørelse efter § 73 om konfiskation af genstande eller penge, hvis værdi overstiger det almindelige ve-

- derlag, der udbetales indsatte for en uges beskæftigelse,
- 5) en afgørelse efter § 74 om modregning af erstatningsbeløb, der overstiger størrelsen af det i nr. 4 nævnte ugentlige vederlag,
 - 6) en afgørelse efter § 80 om nægtelse af prøveløsladelse i henhold til § 79 a, stk. 1, eller om nægtelse af prøveløsladelse efter § 79 e, når 14 år af straffen af fængsel på livstid er udstået,
 - 7) en afgørelse efter § 86, stk. 3, om genindsættelse af en prøveløsladt til udståelse af reststraf i henhold til § 79 c, stk. 2 eller 3, eller til udståelse af straf af fængsel på livstid i henhold til § 79 f, stk. 2,
 - 8) en afgørelse efter § 88, jf. § 86, stk. 3, om indsættelse af en betinget benådet til udståelse af straf eller reststraf i henhold til § 79 g,
 - 9) en afgørelse om nægtelse af erstatning efter § 106 i anledning af uforskyldt udståelse af fængselsstraf i for lang tid eller anbringelse i straffecelle i mere end 7 dage, jf. nr. 3, eller
 - 10) en afgørelse efter § 21, stk. 2, nr. 1-4 og 7, og § 24, nr. 1-4 og 7, om anbringelse i eller overførsel til en afsoningsinstitution under kriminalforsorgen i Danmark eller en afgørelse om, at den dømte fortsat skal afsone i et fængsel eller et arresthus i Danmark.

§ 113. Indbringelse af sagen sker for Retten på Færøerne.

§ 114. Sagen indbringes for retten uden unødigt ophold af Direktoratet for Kriminalforsorgen, der fremsender sagens akter med oplysning om den påklagede afgørelse og en redegørelse for de omstændigheder, der påberåbes, samt for de beviser, der kan have betydning for sagens afgørelse.

Stk. 2. Justitsministeren fastsætter regler om sagernes indbringelse for retten.

§ 115. Som sagens parter anses den dømte, tredjemand, hvis genstande eller penge konfiskeres, jf. §§ 73 og 123, og justitsministeren.

Stk. 2. Hvis retten finder det fornødent, beskikker den en advokat for den dømte, medmindre denne selv har antaget en sådan.

§ 116. Sagen behandles på skriftligt grundlag, medmindre retten bestemmer andet. Retten kan stille krav om tilvejebringelse af yderligere oplysninger.

Stk. 2. Behandles sagen mundtligt, træffer retten bestemmelse om afhøring af den dømte og andre og om tilvejebringelse af beviser i øvrigt. Retten indkalder selv parter og vidner.

§ 117. Sagens indbringelse for retten har ikke opsættende virkning, medmindre Direktoratet for Kriminalforsorgen eller retten bestemmer andet.

§ 118. Retten afgør ved kendelse, om sagen skal afvises, eller om afgørelsen skal stadfæstes, ændres eller ophæves.

§ 119. Om salær og godtgørelse for udlæg til den beskikkede advokat gælder samme regler som i tilfælde, hvor der er meddelt fri proces. Retten kan, når der er særlig anledning

til det, pålægge den dømte helt eller delvis at betale sagens omkostninger.

Stk. 2. Om sagsomkostninger i de tilfælde, hvor der ikke er beskikket advokat, gælder reglerne i retsplejelovens kapitel 40.

§ 120. Kendelser, der er afsagt af Retten på Færøerne, kan kæres til Østre Landsret af dem, der efter § 115, stk. 1, er parter i sagen.

Stk. 2. Kære til Østre Landsret sker ved meddelelse til Retten på Færøerne. Meddelelse kan ske mundtligt til retsbogen. Retten sender meddelelsen og sagens akter til Østre Landsret.

Stk. 3. Under kære behandles sagen efter samme regler, som er fastsat for behandlingen ved Retten på Færøerne. I øvrigt gælder reglerne i retsplejelovens kapitel 47 om kære. Bestemmelsen i retsplejelovens § 436, stk. 2, 4. pkt., finder dog kun anvendelse, når den dømte ikke er frihedsberøvet.

§ 121. Kendelser, der er afsagt af Østre Landsret, kan ikke kæres. Procesbevillingsnævnet kan dog give tilladelse til kære, hvis sagen er af principiel karakter. Retsplejelovens § 429, stk. 4 og 5, finder tilsvarende anvendelse.

Stk. 2. Ved kære til Højesteret finder § 120 tilsvarende anvendelse.

§ 122. Hvis en afgørelse efter § 112, nr. 2, nr. 6, 1. led, eller nr. 10 opretholdes, kan spørgsmålet på ny indbringes for retten, når der er forløbet 6 måneder fra kendelsens afsigelse. Hvis en afgørelse efter § 112, nr. 6, 2. led, opretholdes, kan spørgsmålet først på ny indbringes for retten, når der er forløbet 1 år fra kendelsens afsigelse. Afgørelser efter § 112, nr. 1, 3-5 og 7-9, kan ikke på ny indbringes for retten.

Stk. 2. Er der efter § 79 c sket genindsættelse til udståelse af reststraf, kan afgørelse om nægtelse af prøveløsladelse først indbringes for retten, når der er forløbet 6 måneder fra afgørelsen om genindsættelse. Er der efter § 79 f sket genindsættelse til udståelse af straf af fængsel på livstid, kan afgørelse om nægtelse af prøveløsladelse først indbringes for retten, når der er forløbet 1 år fra afgørelsen om genindsættelse.

§ 123. Bestemmelserne i §§ 112-121 finder tilsvarende anvendelse ved klage fra andre end indsatte over en afgørelse efter § 73 om konfiskation hos den pågældende af genstande eller penge, hvis værdi overstiger det almindelige vederlag, der udbetales til indsatte for en uges beskæftigelse.

Afsnit VII

Slutnings- og overgangsbestemmelser

Kapitel 22 a

Kundgørelse

§ 123 a. Regler for indsatte i kriminalforsorgens institutioner, som fastsættes af kriminalforsorgsområdet, indføres ikke i Lovtidende eller i Kunngerðablaðið.

Stk. 2. Oplysning om indholdet af reglerne fås ved henvendelse til vedkommende institution. Indsatte i kriminal-

forsorgens institutioner skal have adgang til at låne eller gennemse et eksemplar af reglerne.

Kapitel 23

Ikrafttræden m.v.

§ 124. Loven træder i kraft den 1. juli 2023

Stk. 2. §§ 112 og 123 finder anvendelse på endelige administrative afgørelser, der er truffet efter lovens ikrafttræden.

Stk. 3. Sager, hvori der er truffet afgørelse af institutionen inden lovens ikrafttræden, kan påklages til Direktoratet for Kriminalforsorgen efter de hidtil gældende regler. Direktoratet for Kriminalforsorgens afgørelse i sager, der er påklaget efter 1. pkt., kan ikke påklages til Justitsministeriet.

Stk. 4. Lov nr. 188 af 7. juni 1958 om arrestvæsenets ordning på Færøerne ophæves.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

- 1. Indledning**
- 2. Generelt om lov om fuldbyrdelse af straf m.v.**
 - 2.1. Lovtekniske overvejelser
 - 2.2. Fuldbyrdelse af straf på bopælen under intensiv overvågning og kontrol
- 3. Den territoriale afgrænsning**
- 4. Forskelle i retsstillingen mellem Færøerne og Danmark**
- 5. Koordination mellem rigsmyndighederne og Færøernes hjemmestyre**
- 6. Organisation**
- 7. Almindelige bestemmelser om fuldbyrdelse af straf**
- 8. Valg af afsoningsinstitution og senere overførsel mellem afsoningsinstitutioner**
 - 8.1. Gældende ret
 - 8.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
- 9. Arbejde og uddannelse m.v. (arresthusudfordringen og dennes afspejling i reglerne)**
 - 9.1. Gældende ret
 - 9.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
- 10. Udgang**
 - 10.1. Gældende ret
 - 10.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
- 11. Øget kontrol med og mulighed for afskæring af terrordømte og radikaliseredes kommunikation**
 - 11.1. Gældende ret
 - 11.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
- 12. Disciplinærstraf**
 - 12.1. Gældende ret
 - 12.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
- 13. Prøveløsladelse**
 - 13.1. Gældende ret
 - 13.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
- 14. Fuldbyrdelse af bødestraf**
 - 14.1. Gældende ret
 - 14.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
- 15. Erstatning i anledning af indgreb under fuldbyrdelse af straf mv.**
 - 15.1. Gældende ret
 - 15.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
- 16. Klageordning herunder domstolsprøvelse**

- 16.1. Gældende ret
- 16.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
 - 16.2.1. Administrativ klageadgang
 - 16.2.2. Særlig adgang til domstolsprøvelse
- 17. Konsekvenser for opfyldelse af verdensmålene**
- 18. Økonomiske og implementeringsmæssige konsekvenser for det offentlige**
- 19. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet**
- 20. Administrative konsekvenser for borgerne**
- 21. Klima- og miljømæssige konsekvenser**
- 22. Forholdet til EU-retten**
- 23. Hørte myndigheder og organisationer mv.**
- 24. Sammenfattende skema**

1. Indledning

Hovedformålet med dette lovforslag er at indføre en straffuldbyrdelseslov for Færøerne.

Regeringen ønsker et ligeværdigt, positivt og styrket partnerskab med Færøerne i Rigsfællesskabet. I fællesskab med Færøerne vil regeringen derfor udvikle danske ansvarsområder, blandt andet ved at opdatere lovgivningen for Færøerne på områder, som Danmark har ansvaret for.

Det er vigtigt, at den lovgivning for Færøerne, som Danmark har ansvaret for, er tidssvarende og af god kvalitet. På denne samlede baggrund og efter ønske fra de færøske myndigheder er der blevet udarbejdet et forslag til en straffuldbyrdelseslov for Færøerne.

De gældende bestemmelser om straffuldbyrdelse findes, på samme måde som det var tilfældet i Danmark forud for straffuldbyrdelseslovens ikrafttræden den 1. juli 2001, dels i nogle få bestemmelser i straffelov for Færøerne, som endnu ikke er overtaget af de færøske myndigheder, dels i to bekendtgørelser, herunder navnlig bekendtgørelse nr. 421 af 21. juni 1973 om fuldbyrdelse af frihedsstraf (fuldbyrdelsesbekendtgørelsen), og i et betydeligt antal cirkulærer.

Straffuldbyrdelsen foregår efter gældende ret efter et omfattende og detaljeret regelsæt. Hovedparten af disse regler er administrativt fastsat, og et hovedsigte med udarbejdelsen af en egentlig straffuldbyrdelseslov er derfor at ændre den administrative regulering til en egentlig lovregulering. Straffuldbyrdelsesloven vil dog skulle suppleres af en omfattende administrativ regulering med hjemmel i loven ligesom i Danmark.

Baggrunden for overvejelserne om udarbejdelsen af en straffuldbyrdelseslov er navnlig den mere principielle opfattelse,

at fuldbyrdelse af straf og især af frihedsstraf er et retsområde af så indgribende karakter, at den retlige regulering af området bør ske ved lov og ikke i det væsentlige - og også for så vidt angår de mere overordnede retningslinjer - ved administrative forskrifter. Tilsvarende overvejelser lå til grund for den danske straffuldbyrdelseslov.

Et andet hovedsigte med udarbejdelsen af straffuldbyrdelsesloven er en væsentlig bedre understøttelse af de straffuldbyrdende myndigheder på Færøernes mulighed for at varetage opgaver i forbindelse med fuldbyrdelsen af idømt straf. Dette gælder bl.a. i forhold til IT-understøttelse, data-sikkerhed og muligheden for at fremsøge data i forbindelse med den parlamentariske kontrol med myndighedsudøvelsen samt i de praktiske arbejdsgange i forbindelse med de mange afgørelser, der vil blive truffet i medfør af lovens regler. Det er af disse årsager og af hensyn til dømte, der afsoner dele af straffen i Danmark, samt kriminalforsorgens muligheder for bedst muligt at understøtte opgaveløsningen personalemæssigt afgørende, at bestemmelserne i loven i videst muligt omfang følger opbygningen af den danske straffuldbyrdelseslov. Disse afgørende hensyn er omtalt nedenfor i pkt. 2 i forbindelse med de lovtekniske overvejelser, idet de har haft afgørende betydning for lovens opbygning og udformning.

Lovforslaget, der er udarbejdet med udgangspunkt i den danske straffuldbyrdelseslov, bygger på to udtalelser udarbejdet af en arbejdsgruppe nedsat af Direktoratet for Kriminalforsorgen efter anmodning fra justitsministeren. I arbejdsgruppen deltog udover repræsentanter for Direktoratet for Kriminalforsorgen også Kriminalforsorgen Hovedstaden, Kriminalforsorgen på Færøerne og Færøernes Politi. Justitsministeriet har endvidere i den sidste fase af arbejdsgruppens arbejde været observatør i arbejdsgruppen.

Forslaget regulerer for det første spørgsmålet om anbringelse i eller overførsel til et fængsel eller arresthus i Danmark til fuldbyrdelse af straf, som er idømt på Færøerne.

Forslaget regulerer endvidere de indsattes rettigheder og pligter under ophold i afsoningsinstitutionen. Det gælder f.eks. med hensyn til adgangen til fællesskab med andre indsatte, medindflydelse, arbejde, uddannelse, fritidsaktiviteter samt forsorgs- og sundhedsmæssig bistand.

Forslaget regulerer også spørgsmål, der har betydning for de indsattes muligheder for kontakt til samfundet uden for institutionen, f.eks. adgang til udgang, besøg, brevveksling, telefonsamtaler, aviser og bøger mv. samt adgang til i institutionen at udtale sig til medierne.

Forslaget rummer derudover en detaljeret regulering af betingelserne for og fremgangsmåden ved indgreb over for indsatte, dvs. adgangen til at undersøge den indsatte person og opholdsrum (visitation), fotografering og optagelse af fingeraftryk, magtanvendelse, udelukkelse fra fællesskab, disciplinærstraf mv. I den forbindelse foreslås også regler, der styrker de indsattes muligheder for at få erstatning for uforskyldte indgreb under straffuldbyrdelsen.

Desuden reguleres fuldbyrdelsen af betingede domme, herunder domme med vilkår om samfundstjeneste, samt bødestrafte mv.

Herudover indeholder lovforslaget en udvidelse af de indsattes muligheder for at gå til domstolene for at få efterprøvet visse indgribende afgørelser, der træffes som led i straffuldbyrdelsen samt en regulering af den administrative klageadgang.

Endelig indeholder lovforslaget bestemmelser om prøveløsladelse mv., som med få undtagelser svarer til bestemmelserne i straffelov for Færøerne om prøveløsladelse mv.

Der vil desuden skulle foretages en række ændringer i straffelov for Færøerne, retsafgiftslov for Færøerne samt i retsplejelov for Færøerne. Disse ændringer vil blive reguleret særskilt i det samtidigt fremsat lovforslag om ændring af straffelov for Færøerne, retsplejelov for Færøerne, og lov for Færøerne om retsafgifter (Ændringer som følge af ikraftsættelse af lov for Færøerne om fuldbyrdelse af straf m.v. og som følge af ikraftsættelse af ændringsanordning om konkursloven for Færøerne).

Der er nedenfor i afsnit 6-14 nærmere redegjort for udvalgte områder i lovforslaget, som er særligt væsentlige.

Det bemærkes endelig, at lovforslaget indeholder en række bemyndigelsesbestemmelser, hvorefter justitsministeren fastsætter eller kan fastsætte nærmere administrative regler. Det forudsættes således, at der på samme måde, som det er sket efter den danske straffuldbyrdelseslov, efterfølgende skal udstedes en række bekendtgørelser mv.

2. Generelt om lov om fuldbyrdelse af straf m.v.

2.1. Lovtekniske overvejelser

I arbejdet med udformningen af lovforslaget er der taget udgangspunkt i, at reglerne i den danske straffuldbyrdelseslov overføres til straffuldbyrdelsesloven for Færøerne, medmindre der er færøske forhold, der kan begrunde en ændring. I de tilfælde, hvor en bestemmelse overføres uændret, er det anført i de specielle bemærkninger, at bestemmelsen svarer til den relevante bestemmelse i den danske straffuldbyrdelseslov, jf. lovbekendtgørelse nr. 1333 af 9. december 2019.

I det omfang, at der er tale om enslydende bestemmelser, vil der således ved fortolkningen af de færøske bestemmelser (foruden bemærkningerne til nærværende lovforslag) kunne søges hjælp i forarbejderne til den danske lov og den praksis, der findes herom. Det danske lovforslag byggede på Straffelovrådets betænkning nr. 1355/1998 om en lov om fuldbyrdelse af straf mv. (1998-betænkningen). Straffelovrådet nedsatte den 17. juni 1985 en arbejdsgruppe med henblik på at forberede et lovudkast, der kunne indgå i rådets overvejelser. Arbejdsgruppens overvejelser og forslag er offentliggjort i betænkning nr. 1181/1989 om en lov om fuldbyrdelse af straf mv. (1989-betænkningen). Disse betænkninger vil således også kunne anvendes som bidrag til fortolkning af de bestemmelser, som bygger på de tilsvarende danske bestemmelser, der er foreslået heri.

I de tilfælde, hvor en bestemmelse overføres med sproglige ændringer, som ikke har indholdsmæssig betydning, er det anført i de specielle bemærkninger, at bestemmelsen med redaktionelle ændringer svarer til den relevante bestemmelse i den danske straffuldbyrdelseslov.

Det bemærkes, at der med henvisninger til »straffeloven« sigtes til den færøske straffelov, ligesom der med henvisninger til »retsplejeloven« sigtes til den færøske retsplejelov. I lovteksten og i bemærkningerne til lovforslagets enkelte bestemmelser henvises der både til Lagtingets lovgivning og rigslovgivningen. Når der henvises til en lagtingslov, omtales den som »lagtingslov om...«. Når der henvises til en rigslov, omtales den som »lov om...«.

2.2. Fuldbyrdelse af straf på bopælen under intensiv overvågning og kontrol

Den danske straffuldbyrdelseslov indeholder i kapitel 13 a regler om fuldbyrdelse af straf på bopælen under intensiv overvågning og kontrol (elektronisk fodlænke).

Ordningen blev indført i Danmark ved lov nr. 367 af 24. maj 2005 om ændring af lov om fuldbyrdelse af straf m.v. (Fuldbyrdelse af straf på bopælen under intensiv overvågning og kontrol samt begrænset fællesskab for »negativt stærke« indsatte m.v.) og er siden udvidet flere gange. Ordningen omfatter med visse undtagelser idømte fængselsstraffe indtil 6 måneder. Det fremgår af forarbejderne til de to seneste udvidelser af fodlænkeordningen, hvor ordningen blev udvidet væsentligt fra at omfatte visse straffe af fængsel i op til 3 måneder til at omfatte visse straffe af fængsel op til først 5 og senere 6 måneder, at formålet med udvidelserne

bl.a. var at frigøre fængselspladser og lette kapacitetspresset på kriminalforsorgens institutioner i Danmark. Der henvises til Folketingstidende 2009-10, A, L 184 som fremsat, og Folketingstidende 2012-2013, A, L 133 som fremsat, side 11ff.

Det fremgår af kriminalforsorgens statistikberetning for 2019, at det gennemsnitlige daglige belæg i Færøerne Arrest, som har en kapacitet på 14 pladser, beregnet for hvert af årene 2012-2019 har ligget på mellem 8,2 og 10,9 indsatte (inkl. varetægtsarrestanter mv.).

En indførelse af fodlænkeordningen på Færøerne vil bl.a. forudsætte, at det er muligt at etablere og vedligeholde den nødvendige tekniske infrastruktur til ordningens drift samt de tilsynsforanstaltninger som ordningen vil kræve. Disse spørgsmål skal afklares ved en forundersøgelse, som kriminalforsorgen har igangsat i begyndelsen af 2021 med henblik på at afklare om, og i givet fald i hvilket omfang ordningen vil kunne indføres på Færøerne.

Lovforslaget indeholder på den baggrund ikke bestemmelser om fuldbyrdelse af straf på bopælen under intensiv overvågning og kontrol.

3. Den territoriale afgrænsning

Lovforslaget indeholder en straffuldbyrdseslov for Færøerne, som er territorielt afgrænset til alene at finde anvendelse for Færøerne. Denne territoriale afgrænsning er således udgangspunktet i lovforslaget, medmindre andet fremgår af lovteksten eller bemærkningerne.

Det fremgår således bl.a. af de foreslåede bestemmelser i lovforslagets §§ 28-30, at den dømte ved anbringelse eller overførsel til en institution i Danmark placeres i fængsel eller arresthus i Danmark efter reglerne i kapitel 7 i den danske straffuldbyrdseslov. Det fremgår endvidere, at den dømte under anbringelsen i en institution i Danmark behandles efter reglerne i danske straffuldbyrdseslov dog med den undtagelse, at afgørelse om prøveløsladelse eller nægtelse heraf træffes efter reglerne i denne lovs kapitel 14, som foreslås at indeholde reglerne om prøveløsladelse. Disse bestemmelser findes i dag i straffeloven. Endelig foreslås det i § 113, at indbringelse for retten af de endelige administrative afgørelser, som der i medfør af den foreslåede bestemmelse i § 112 foreslås etableret en særlig enkel adgang til, sker for Retten på Færøerne, uanset om den dømte på tidspunktet for domstolsprøvelsen er placeret i fængsel eller arresthus i Danmark.

4. Forskelle i retsstillingen mellem Færøerne og Danmark

Siden indførelsen af den færøske hjemmestyreordning ved lov nr. 137 af 23. marts 1948 om Færøernes hjemmestyre (hjemmestyreloven) har Færøerne overtaget den lovgivende og administrative myndighed på en række områder. Med lov

nr. 578 af 24. juni 2005 om de færøske myndigheders overtagelse af sager og sagsområder (overtagelsesloven) blev de muligheder, som de færøske myndigheder havde i medfør af hjemmestyreloven for at overtage sagsområder, udvidet væsentligt. I de tilfælde, hvor de færøske myndigheder har overtaget et sagsområde som et færøsk særanliggende, lovgiver danske myndigheder ikke på området. Dette gør sig eksempelvis gældende for sagsområdet strafferetten, som blev overtaget som et færøsk særanliggende med virkning fra den 1. marts 2010. Det fremgår af fælleserklæringen, som blev udarbejdet i forbindelse med de færøske myndigheders overtagelse heraf, at overtagelsen ikke omfatter kriminalforsorgsområdet.

Det bemærkes i den forbindelse, at nogle af de ændringer, der er foretaget i den danske straffuldbyrdseslov, siden dens ikrafttræden, har en nær sammenhæng med samtidige ændringer i anden dansk lovgivning, herunder navnlig den danske straffelov. I det omfang tilsvarende ændringer ikke er gennemført i lagtingslovgivningen, herunder straffeloven, er de pågældende nye bestemmelser i den danske straffuldbyrdseslov eller straffelov ikke foreslået medtaget i nærværende lovforslag. Dette gælder bl.a. bestemmelser, som er indført i forbindelse med de såkaldte bandepakker (lov nr. 501 af 12. juni 2009 om ændring af straffeloven, retsplejeloven, våbenloven, lov om politiets virksomhed, lov om fuldbyrdelse af straf m.v. og forvaltningsloven (styrket indsats mod bandekriminalitet m.v.)), lov nr. 733 af 25. juni 2014 om ændring af straffeloven, retsplejeloven, lov om våben og eksplosivstoffer, lov om politiets virksomhed og lov om fuldbyrdelse af straf m.v. (initiativer mod rocker- og bandekriminalitet m.v.) og lov nr. 672 af 8. juni 2017 om ændring af straffeloven, lov om forbud mod ophold i bestemte ejendomme og lov om fuldbyrdelse af straf m.v. (styrket indsats mod rocker- og bandekriminalitet m.v.). Tilsvarende gælder ændringer vedrørende samfundstjeneste, jf. lov nr. 152 af 18. februar 2015 om ændring af straffeloven og lov fuldbyrdelse af straf m.v. (Samfundstjeneste m.v.). Desuden kan nævnes bestemmelser relateret til bødeinndrivelse indført i forbindelse med etablering af restanceinddrivelsesmyndigheden i Danmark og overdragelse af inddrivelsesopgaven fra politiet dertil, jf. lov nr. 430 af 6. juni 2005 om ændring af forskellige love og om ophævelse af lov om kommunalt samarbejde om opkrævning og inddrivelse (konsekvensændringer som følge af lov om opkrævning og inddrivelse af visse fordringer – samlingen af inddrivelsen i Skatteministeriet).

5. Koordination mellem rigsmyndighederne og Færøernes hjemmestyre

Det er vigtigt at holde den foreslåede straffuldbyrdseslov ajourført i forhold til ændringer af den danske straffuldbyrdseslov. Det bemærkes i den forbindelse, at det i bemærkningerne til retsplejelov for Færøerne, jf. lov nr. 964 af 26. juni 2020, er forudsat, at der afholdes årlige møder mellem repræsentanter for Færøernes Landsstyre og embedsmænd på relevant niveau i Justitsministeriet med henblik på at

drøfte aktuelle spørgsmål vedrørende justitsvæsenet på Færøerne, herunder spørgsmål om ændringer i retsplejeloven som følge af ændringer i den danske retsplejelov eller som følge af ændringer i lagtingslovgivningen. Justitsministeriet finder det hensigtsmæssigt, at disse møder fremover også omfatter tilsvarende spørgsmål om fuldbyrdelse af straf m.v.

6. Organisation

Kriminalforsorgen på Færøerne består af et arresthus og en lokalafdeling af Kriminalforsorgen i Frihed (KiF) og ledes lokalt af en enhedschef og en enhedsleder, jf. dog nedenfor om arrestinspektørordningen. Kriminalforsorgen på Færøerne indgår driftsmæssigt i institution Østsjælland, Bornholm og Færøerne, der er en del af det kriminalforsorgsområde, der betegnes Kriminalforsorgen Hovedstaden.

Rammerne for driften af Kriminalforsorgen på Færøerne afviger imidlertid på en række områder fra driften af lignende institutioner i Danmark. På Færøerne fungerer Landfogeden således som arrestinspektør på samme måde, som det gjorde sig gældende for politidirektørerne i Danmark frem til 2008.

Arrestinspektørordningen er nærmere reguleret af lov nr. 188 af 7. juni 1958 om arrestvæsenets ordning på Færøerne, herunder særligt lovens § 2 (arresthusets bestyrelse).

Arrestinspektøren har formelt set det overordnede ansvar for arresten over for Direktoratet for Kriminalforsorgen i forhold til faglige, økonomiske samt administrative sager. Arrestinspektøren har dog mulighed for at uddelegere sine opgaver til enhedschefen for Kriminalforsorgen på Færøerne.

Med den nuværende organisationsstruktur i kriminalforsorgen, der blev indført ved lov nr. 739 af 25. juni 2014 om ændring af straffeloven, lov om fuldbyrdelse af straf m.v., retsplejeloven og lov om Offerfonden (reorganisering af kriminalforsorgen, herunder begrænsning af klageadgangen), er alle kriminalforsorgens danske tjenestesteder blevet tilknyttet en institution og et kriminalforsorgsområdekantor, og størstedelen af driftsopgaverne er således flyttet ud i kriminalforsorgsområderne. Direktoratets primære opgave er således at sikre en overordnet strategi og styring samt sparring og service af kriminalforsorgsområderne. Direktoratet træffer som udgangspunkt heller ikke længere afgørelser i konkrete klientsager. Dog er der på området for langtidsindsatte, herunder livstids- og forvaringsdømte stadig en afgørelseskompetence hos direktoratet i 1. instans, og samtidig er direktoratet klageinstans for visse afgørelser truffet ude i kriminalforsorgsområderne.

Med lovforslaget foreslås det, at Kriminalforsorgen på Færøerne såvel formelt som reelt organiseres på samme måde som tilsvarende institutioner i Danmark, hvilket indebærer, at Kriminalforsorgen på Færøerne både formelt og reelt vil henhøre under Kriminalforsorgen Hovedstaden som en del af den institution, der bærer betegnelsen Institution Østsjælland, Bornholm og Færøerne.

Som konsekvens heraf foreslås lov nr. 188 af 7. juni 1958 om arrestvæsenets ordning på Færøerne ophævet. Der henvises til lovforslagets § 124, stk. 4, og bemærkningerne hertil.

Der henvises i øvrigt til den foreslåede § 2 og bemærkningerne hertil.

7. Almindelige bestemmelser om fuldbyrdelse af straf

7.1. Gældende ret

Straffeloven indeholder ikke en særlig formålsbestemmelse eller på anden måde nogen angivelse af formålet med anvendelse af straf. Endvidere findes der hverken i straffeloven eller i administrative bestemmelser nogen bestemmelse vedrørende den overordnede målsætning for selve fuldbyrdelsen af frihedsstraf.

Hovedformålet med det strafferetlige system er at begrænse kriminalitet. Et væsentligt middel til opfyldelse af denne målsætning er anvendelsen af strafferetlige sanktioner, og frihedsstraf er fortsat et af hovedmidlerne i det strafferetlige sanktionssystem. I forbindelse med fuldbyrdelsen af en ubetinget frihedsstraf er det kriminalforsorgens hovedopgave (målsætning) at sikre gennemførelsen af frihedsberøvelsen (kriminalforsorgens sikkerhedsmæssige virksomhed) og at hjælpe eller påvirke den dømte til at leve en tilværelse uden kriminalitet (kriminalforsorgens behandlingsmæssige virksomhed).

Ved den administrative regulering af straffuldbyrdelsen er udgangspunktet, at der ikke bør være andre restriktioner i de indsattes tilværelse end sådanne, der er nødvendige for gennemførelse af den frihedsberøvelse, som dommen går ud på.

7.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

I lovforslagets §§ 3-4 er der optaget bestemmelser om hovedformålene med straffuldbyrdelsen. Det fremgår således af den foreslåede § 3, at fuldbyrdelse af en straf skal ske med fornøden hensyntagen til såvel straffens gennemførelse som til behovet for at hjælpe eller påvirke den dømte til at leve en kriminalitetsfri tilværelse. Den foreslåede § 4 indeholder en bestemmelse, hvorefter der ikke under fuldbyrdelsen af straf må pålægges en person andre begrænsninger i tilværelsen end sådanne, der er fastsat ved lov eller er en følge af selve straffen.

Lovforslaget afspejler således, at indsatte har adgang til at udøve deres borgerlige rettigheder, i det omfang frihedsberøvelsen ikke i sig selv afskærer dem herfra, og at en frihedsberøvelse således alene tilsigter at være et indgreb i lokal friheden for den enkelte dømte og skal gennemføres på en måde, der tilgodeser humane og medmenneskelige hensyn.

Som det også er afspejlet i gældende ret om straffuldbyrdel-

se for Færøerne er gennemførelse af frihedsstraf dog ikke mulig uden begrænsninger i den indsatte almindelige rettigheder. Hensynet til kriminalforsorgens sikkerhedsmæssige og ordensmæssige, herunder sundhedsmæssige, virksomhed vil ofte være hensyn, der kan og må begrunde en fravigelse af det nævnte udgangspunkt. Lovforslaget bygger på det bærende princip, at en sådan fravigelse i lovforslaget sker bedst ved konkrete bestemmelser i straffuldbyrdsloven og ikke ved en generel bestemmelse svarende til § 19, stk. 3, i fuldbyrdslovens bekendtgørelse, hvorefter det generelt er fastsat at de indsatte skal overholde de bestemmelser, som institutionens leder har fastsat af ordens- og sikkerhedshensyn.

Ved afgrænsningen af de tilfælde, hvor der med lovforslaget gives mulighed for at gøre indgreb af »sikkerhedsmæssige hensyn«, er der på samme måde som i forbindelse med forarbejderne til den danske straffuldbyrdslov taget udgangspunkt i, at formålet med kriminalforsorgens sikkerhedsmæssige virksomhed er at fastholde frihedsberøvelsen ved at forebygge og forhindre, at de indsatte undviger, og at forebygge kriminalitet ved at modvirke, at indsatte begår kriminalitet under afsoningen, f.eks. i form af trusler eller vold mod personale eller medindsatte, fængselsoptøjer, handel med og indsmugling af narkotika og lignende i forbindelse med besøg eller udgang, jf. herved også 1989-betænkningen, s. 106.

Udtrykket »ordensmæssige hensyn« sigter i første række til foranstaltninger mod brand, tingsødelæggelse, støj, sundhedsfarlige forhold, arbejdsskader og lignende miljøfarlige forhold samt foranstaltninger til opretholdelse af et fysisk og psykisk godt miljø og trivsel i vid forstand såvel mellem de indsatte indbyrdes som i forhold til personalet, jf. 1989-betænkningen, s. 106.

Til forskel fra den danske straffuldbyrdslov fastslås det i lovforslaget, at nødvendige og proportionale foranstaltninger i forbindelse med henblik på at forebygge eller inddæmme udbredelse af en samfundskritisk sygdom ligeledes vil kunne tages som led i varetagelsen af kriminalforsorgens ordensmæssige, herunder sundhedsmæssige, hensyn. Det vil således efter omstændighederne kunne være et legitimt sundhedsmæssigt hensyn i administrative regler at fastsætte midlertidige begrænsninger i f.eks. retten til udgang eller besøg og fællesskab for at forebygge eller inddæmme udbredelse af en samfundskritisk sygdom i institutionen, hvis retten til udgang eller besøg i denne sammenhæng må anses for at være af mere underordnet betydning, eller hvis gennemførelse af udgang m.v. bliver umulig eller uforholdsmæssig vanskelig som følge af foranstaltninger, som er nødvendige for at forebygge eller inddæmme udbredelse af en samfundskritisk sygdom i institutionen. Begrænsninger kan indføres gradvist i takt med udviklingen, behov og nødvendighed. Det gælder generelt, at gennemførelse af sådanne foranstaltninger skal ske så skånsomt som muligt og ikke kan ske ud over, hvad der er nødvendigt for at opnå formålet, ligesom foranstaltningerne snarest muligt skal ophøre. Yderligere vil gennemførelse af sådanne foranstaltninger

ikke kunne ske, i det omfang det vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser.

8. Valg af afsoningsinstitution og senere overførsel mellem afsoningsinstitutioner

8.1. Gældende ret

Der findes aktuelt alene én institution på Færøerne; Færøerne Arrest. Der er således hverken åbne eller lukkede fængsler på Færøerne. Arresten er beliggende på øen Streymoy i området Mjorkadalur ca. 15 kilometer nordvest for Tórshavn og indrettet i bygninger, der tidligere har huset bl.a. Færøernes Kommando. Der er ikke offentlig transport til stedet.

Færøerne Arrest fungerer både som varetægtsinstitution og som afsoningsinstitution. Færøerne Arrest har en kapacitet på 14 pladser i alt.

Færøerne arrest er bemanded på niveau med sammenlignelige arresthuse i Danmark. Personalet består foruden uniformerede turnusbetjente af en enhedschef, en enhedsleder og to administrative årsværk, som deles mellem arresthuset og Kriminalforsorgen i Frihed. Herudover er der tilknyttet en læge og skolelærer samt en trækunstner.

Arresten er udstyret med motionsrum, beskæftigelseslokale og bibliotek/multirum. I tilknytning til arresten ligger et træværksted, der fungerer som atelier og galleri for en trækunstner, som tilbyder et antal kurser årligt til arrestens indsatte. Arresten har et besøgsrum og en observationscelle, der ligeledes er godkendt til at kunne anvendes som sikringscelle.

Det retlige udgangspunkt for anbringelse af dømte, er, at fængselsstraf udstås i åben anstalt, medmindre det af særlige grunde findes utilrådeligt, jf. fuldbyrdslovens bekendtgørelses § 1, stk. 1. Efter § 1, stk. 2, kan fængselsstraf i almindelighed ikke udstås i arresthus (Københavns Fængsler), medmindre strafudståelsen bliver kortvarig. I praksis finder bekendtgørelsens § 1 dog ikke anvendelse overfor færøsk dømte.

De nærmere regler om anbringelse og overførsel af dømte er fastsat i Justitsministeriets cirkulære nr. 122 af 29. august 1983 med senere ændringer om anbringelse af personer, der er idømt frihedsstraf eller forvaring, og om overførsel af indsatte mellem kriminalforsorgens institutioner. Det fremgår af cirkulærets § 2, stk. 3, at personer hjemmehørende på Færøerne med straffetider indtil 6 måneder normalt anbringes i det lokale arresthus, hvis pladsforholdene tillader det. Det fremgår videre af bestemmelsen, at hvis særlige forhold taler derfor, kan fængselsdømte med straffetider på over 6 måneder, ligeledes anbringes i det lokale arresthus.

Reglerne i fuldbyrdslovens bekendtgørelse og cirkulære nr. 122 af 29. august 1983 indebærer, at valget af afsoningssted træffes på baggrund af to væsentlige principper, hvorefter

domfældte dels så vidt muligt skal afsone i nærheden af deres hjemsted (nærhedsprincippet), dels ikke skal anbringes under mere restriktive forhold end nødvendigt.

Afvejningen af disse principper har ført til en langvarig praksis om, at fængselsstraffe på op til 1 år og 6 måneder som udgangspunkt afsones i Færøerne Arrest, mens længere straffe som udgangspunkt afsones i et dansk fængsel.

Der er mulighed for at dispensere, hvis særlige omstændigheder tilsiger det. Endvidere kan sikkerhedsmæssige hensyn medføre, at dømte med en kortere straf end 1 år og 6 måneder anbringes i et fængsel i Danmark.

En dømt med en kortere straf end 1 år og 6 måneder, men over 6 måneder, har desuden mulighed for at blive overført til afsoning i Danmark, hvis den pågældende anmoder herom.

Foruden fuldbyrdelsesbekendtgørelsen og det nævnte cirkulære om anbringelse og overførsel findes yderligere administrative forskrifter om anbringelse og overførsel af særlige kategorier af dømte, herunder 15-17 årige, personer dømt for seksualforbrydelser og dømte, der frembyder særlige sikkerhedsmæssige risici.

8.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Afgørelsen af, hvorvidt en idømt straf skal fuldbyrdes på Færøerne eller i Danmark, har stor betydning for såvel den dømte som dennes pårørende. Justitsministeriet foreslår på den baggrund, at en straffuldbyrdelseslov bør indeholde relativt detaljerede bestemmelser herom.

Justitsministeriet finder endvidere, at afgørelser om anbringelse i eller overførsel til Danmark på grund af ordens- eller sikkerhedsmæssige hensyn relateret til den dømte er af en så indgribende karakter, at de foreslås omfattet af lovforslagets § 112 om en særlig adgang til domstolsprøvelse af endelige administrative afgørelser.

Det foreslås således med lovforslagets kapitel 7 at kodificere den langvarige praksis om anbringelse og overførsel. Det indebærer for det første, at kriterierne for disse afgørelser tydeliggøres i lovteksten og uddybes i bemærkningerne til de enkelte bestemmelser.

De foreslåede bestemmelser skelner mellem anbringelse i forbindelse med straffuldbyrdelsens iværksættelse og overførsel på et senere tidspunkt under straffuldbyrdelsens forløb. Afgørelser om anbringelse træffes på grundlag af de oplysninger om den dømte, som kriminalforsorgen har til rådighed i forbindelse med at den idømte straf anmeldes til fuldbyrdelse. Afgørelser om overførsel træffes på grundlag af de oplysninger om den dømte, som kriminalforsorgen har til rådighed og i øvrigt tilegner sig under fuldbyrdelsen af den konkrete straf.

Lovforslagets kapitel 7 indebærer for det andet, at kriminal-

forsorgen jævnligt skal tage spørgsmålet om den indsatte overførsel eller tilbageførsel til arresthus på Færøerne op til overvejelse, uanset om den indsatte anmoder herom, med henblik på at sikre, at den dømte ikke er anbragt under mere restriktive forhold end nødvendigt.

I forlængelse heraf foreslås det i lovforslagets § 122, at der fastsættes regler om, at endelige administrative afgørelser efter de foreslåede bestemmelser i § 21, stk. 2, nr. 1-4 og 7, og § 24, nr. 1-5 og 7, om anbringelse i eller overførsel til en afsoningsinstitution under kriminalforsorgen i Danmark på grund af ordens- eller sikkerhedsmæssigt funderede hensyn relateret til den konkrete dømte kan indbringes for retten på ny, når der er forløbet 6 måneder fra kendelsens afsigelse.

Der henvises til bemærkningerne til de enkelte bestemmelser i lovforslagets kapitel 7.

9. Arbejde og uddannelse m.v. (arresthusudfordringen og dennes afspejling i reglerne)

9.1. Gældende ret

Efter straffelovens § 35, stk. 1, 1. pkt., har fængselsdømte pligt til at udføre arbejde, der pålægges dem, efter regler, der fastsættes af justitsministeren. I disse fastsættes tillige regler om arbejdspenge til de dømte, jf. bestemmelsens 2. pkt.

Efter straffelovens § 35, stk. 2, kan arbejde uden for anstaltens område finde sted under anstaltens ledelse og tilsyn. Når det anses for formålstjenligt, og fare for misbrug ikke antages at foreligge, kan der meddeles tilladelse til ophold uden for anstalten til deltagelse i undervisning eller til beskæftigelse hos arbejdsgiver. I praksis anvendes denne mulighed ikke i Færøerne Arrest. Dette skyldes – foruden sikkerhedsmæssige hensyn for at undgå indsmugling mv. – bl.a. arrestens beliggenhed sammenholdt med, at der ikke er offentlig transport til og fra arresthuset.

De nævnte bestemmelser suppleres af straffelovens § 45, hvorefter indsatte dels ikke må beskæftiges med sundhedsfarligt arbejde, dels skal holdes forsikrede mod følger af ulykkestilfælde. Nærmere regler for gennemførelsen af sidstnævnte bestemmelse er fastsat i anordning nr. 137 af 24. marts 1993 om erstatning til indsatte i kriminalforsorgens institutioner for følger af ulykkestilfælde m.v.

Straffelovens bestemmelser udfyldes bl.a. af §§ 12-15 og 24 i fuldbyrdelsesbekendtgørelsen.

Efter § 12 skal de indsatte være beskæftiget med arbejde eller uddannelse eller – hvis det i det enkelte tilfælde findes formålstjenligt – med aktivitet af anden karakter, herunder eventuelt selvforskaftet beskæftigelse, som kan udøves under institutionens tilsyn. Personer, der udstår frihedsstraf i arresthus, har dog adgang til selv at skaffe sig beskæftigelse, som på rimelig måde kan foregå i institutionen. I praksis har dømte, der udstår fængselsstraf i Færøerne Arrest, ret, men ikke pligt, til beskæftigelse. Dette svarer i øvrigt til gælden-

de ret i Danmark, hvor det fremgår af § 1, stk. 3, i bekendtgørelse nr. 901 af 25. juni 2018 om beskæftigelse m.v. af indsatte i kriminalforsorgens institutioner, at en dømt, der er anbragt i et arresthus, ikke er omfattet af bestemmelsen om beskæftigelsespligt i § 38, stk. 1, i den danske straffuldbyrdelseslov. Det fremgår af samme bestemmelse, at disse dømte dog skal tilbydes beskæftigelse.

Efter § 13 skal valget af beskæftigelse i hvert enkelt tilfælde træffes på grundlag af en samlet vurdering af den indsatte forhold. Der skal tages hensyn til, at den indsatte evner udnyttes rimeligt, og til den pågældendes egne ønsker. Endvidere bør de indsatte søges motiveret for beskæftigelse, der er egnet til at afbøde manglende skolemæssige kundskaber eller mangel på erhvervsmæssig eller anden uddannelse. I praksis er udbuddet af beskæftigelsesmuligheder i Færøerne Arrest påvirket af arresthusets begrænsede kapacitet sammenholdt med, at udbuddet af beskæftigelse må tage højde for, at der modtages både varetægtsarrestanter og dømte, jf. pkt. 9.2 nedenfor.

Af § 14 følger, at den tid, som den indsatte skal anvende til beskæftigelse, skal holdes inden for de til enhver tid gældende arbejdstidsnormer på arbejdsmarkedet, herunder eventuelle normer for overarbejde. Arbejdstiden for indsatte, der er beskæftiget med arbejde, som er nødvendigt for institutionens drift, kan dog henlægges til andre tidsrum, end hvad der i øvrigt gælder for beskæftigelse i institutionen. Endelig skal indsatte, hvis trossamfund forbyder dem at være beskæftiget på visse dage, fritages herfor. Institutionens leder kan i den forbindelse bestemme, at de på anden måde skal opfylde arbejdstidsnormen.

De nævnte bestemmelser suppleres i § 15 af en bemyndigelse for Direktoratet for Kriminalforsorgen til at fastsætte nærmere regler for de indsatte beskæftigelse, herunder om størrelsen og anvendelsen af arbejdspenge. Af denne bestemmelse fremgår også, at der skal ydes dagpenge til indsatte, som på grund af helbredstilstanden ikke kan beskæftiges efter de almindelige regler. Nærmere regler herom fastsættes af Direktoratet for Kriminalforsorgen. Sådanne regler er fastsat ved direktoratets cirkulæreskrivelse af 24. februar 2020 om arbejdspengesatser mv. til Kriminalforsorgen på Færøerne. 0

Efter fuldbyrdelsesbekendtgørelsens § 24 skal det indgå i institutionens almindelige overvejelser, om der bør gives indsatte, der efter reglerne om udgang har mulighed herfor, tilladelse til udgang af hensyn til deres oplæring, uddannelse eller beskæftigelse. Som nævnt ovenfor anvendes muligheden for udgang i form af frigang imidlertid ikke i praksis.

Foruden fuldbyrdelsesbekendtgørelsen og den nævnte cirkulæreskrivelse findes endvidere enkelte yderligere administrative forskrifter om de dømtes beskæftigelse mv.

9.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Det foreslås, at der i straffuldbyrdelsesloven foretages en

samlet regulering af de indsatte beskæftigelse under fuldbyrdelsen. Som led i gennemførelsen heraf foreslås de under pkt. 9.1 nævnte straffelovsbestemmelser om arbejdspligt og arbejdspenge mv. ophævet. Der henvises i den forbindelse til det samtidigt fremsatte lovforslag om ændring af straffelov for Færøerne, retsplejelov for Færøerne, og lov for Færøerne om retsafgifter (Ændringer som følge af ikraftsættelse af lov for Færøerne om fuldbyrdelse af straf m.v. og som følge af ikraftsættelse af ændringsanordning om konkursloven for Færøerne).

Det foreslås således, at der i lovforslagets § 38 indsættes en bestemmelse, der regulerer de indsatte ret til at være beskæftiget ved deltagelse i arbejde, uddannelse eller anden godkendt aktivitet under straffuldbyrdelsen. Bestemmelsen svarer til § 38 i den danske straffuldbyrdelseslov, jf. lovbekendtgørelse nr. 1333 af 9. december 2019, med de undtagelser, der følger af det forhold, at der på Færøerne alene findes ét arresthus med begrænset kapacitet.

I arresthuse i Danmark har man under henvisning til bestemmelsen i § 38, stk. 3, i den danske straffuldbyrdelseslov, hvorefter der kan fastsættes regler om fravigelse af de indsatte ret og pligt til at være beskæftiget, fraveget kravet om, at de indsatte også har pligt til beskæftigelse. Idet der som nævnt på Færøerne alene findes et arresthus, vurderes det ikke relevant at medtage en tilsvarende bemyndigelsesbestemmelse, fordi der i et arresthus ikke bør være beskæftigelsespligt. Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til den foreslåede § 38, stk. 1. Der findes dog ikke grundlag for at foreslå bestemmelser om fravigelse af retten til beskæftigelse for denne institution, da arresthuset modtager såvel dømte med meget korte straffe og længere straffe.

I praksis behandles indsatte i Færøerne Arrest efter reglerne om beskæftigelse af indsatte i arresthuse i Danmark, hvilket betyder, at de indsatte har ret, men ikke pligt til at være beskæftigede.

Som § 38, stk. 1, foreslås der indsat en bestemmelse, som i overensstemmelse med gældende færøsk praksis og i lighed med retstilstanden i Danmark for så vidt angår dømte placeret i arresthusene, fastslår, at den indsatte har ret, men ikke pligt, til beskæftigelse. Det fastslås således, at de indsatte har ret til under straffuldbyrdelsen at være beskæftiget med en af institutionen godkendt aktivitet.

Foruden hensynet til ikke at stille en dømt, der afsoner sin straf i et arresthus på Færøerne dårligere end en dømt, der afsoner sin straf i et arresthus i Danmark, lægges der ved forslaget om ikke at pålægge de dømte en beskæftigelsespligt vægt på flere forhold. For det første er det på grund af arresthusets isolerede beliggenhed, manglende offentlige transporttilbud, arrestens fysiske rammer, det lille klientel og arresthusets normering svært at finde meningsfyldte beskæftigelsestilbud. For det andet er det en betragtelig del af de indsatte, som afsoner kortere fængselsstraffe, og af dem har mange desuden økonomiske forhold, som sætter dem i stand til at klare sig uden en arbejdsindtægt under

afsoningsperioden. Hertil kommer, at der i henhold til den færøske sociallovgivning i et vist omfang er mulighed for at modtage sociale ydelser i en periode under afsoning, jf. bemærkningerne til den foreslåede bestemmelse i § 110. Det bemærkes endvidere, at det ikke hidtil har givet anledning til ordens- og/eller sikkerhedsmæssige problemer i arresthuset, at der ikke i praksis har været beskæftigelsespligt.

Det forudsættes, at de administrative regler om beskæftigelse m.v. af indsatte, som justitsministeren med lovforslagets § 41 foreslår bemyndiget til at fastsætte, udformes i overensstemmelse med ovenstående.

Retten til beskæftigelse medfører en forpligtelse for kriminalforsorgen til at tilvejebringe fornødne beskæftigelsesmuligheder. Det bemærkes i denne forbindelse, at Færøerne Arrest, der som nævnt anvendes til såvel varetægtsfængslede som dømte, navnlig på grund af arrestens begrænsede kapacitet ikke har mulighed for at tilbyde samme varierede tilbud om beskæftigelse, uddannelse og behandling som i fængslerne i Danmark. Med den foreslåede bestemmelse i § 38, stk. 1, understreges det, at undervisning og uddannelse ligestilles med tilbud om beskæftigelse i institutionens værksteder eller med institutionens drift.

Som § 38, stk. 2, indsættes en bestemmelse, der svarer til bestemmelsen i § 38, stk. 2, i den danske straffuldbyrdeslov, jf. lovbekendtgørelse nr. 1333 af 9. december 2019. Bestemmelsen indebærer, at en indsat, der er udvist af landet ved dom, ikke kan være beskæftiget ved uddannelse, undervisning eller programvirksomhed, medmindre særlige forhold taler herfor.

Forslaget indebærer således, at indsatte, der i forbindelse med dommen er dømt til udvisning af Færøerne, som udgangspunkt alene tilbydes beskæftigelse ved deltagelse i arbejde, som f.eks. værksteds- eller cellearbejde, internt vedligehold eller deltagelse i andre godkendte aktiviteter end programvirksomhed.

Efter forslaget vil udvisningsdømte dog kunne deltage i uddannelse, undervisning eller programvirksomhed, hvis særlige forhold taler herfor.

Dette vil f.eks. kunne være tilfældet, hvis en bestemt type undervisning eller programvirksomhed konkret vurderes ikke at være rettet mod resocialisering, men derimod har til formål at sikre, at selve afsoningen kan forløbe hensigtsmæssigt.

Eksempelvis vil det kunne være relevant at tilbyde en udvisningsdømt at deltage i et adfærdsprogram, hvis den pågældende har behov for dette for at kunne indgå i et hensigtsmæssigt afsoningsforløb, og det pågældende program er egnet til på kort sigt at forbedre den udvisningsdømtes adfærd.

Dette vil dog i praksis forudsætte, at der ikke er en sprogbarriere mellem den udvisningsdømte og det sprog, der undervises på. Med henblik på at opnå et hensigtsmæssigt

afsoningsforløb vil det ligeledes kunne være relevant at tilbyde aktiviteter, som kan gøre den pågældende i stand til at deltage i beskæftigelse ved arbejde i fængslet.

Det skyldes, at antallet af udvisningsdømte indsatte normalt alene udgør en meget beskeden del af klientellet i Færøerne Arrest sammenholdt med, at der i arresten er ét fælles lokale, hvor såvel uddannelse, undervisning, programvirksomhed og øvrig beskæftigelse finder sted på forskellige tidspunkter. Det må dog forudsættes, at der i Færøerne Arrest hyppigere end i et dansk arresthus vil kunne forekomme situationer, der gør, at særlige forhold kan tale for at lade udvisningsdømte være beskæftiget sammen med de øvrige indsatte ved uddannelse, undervisning og programvirksomhed.

Der bør efter omstændighederne også kunne tilbydes en udvisningsdømt indsat at fortsætte eller færdiggøre en uddannelse, som er påbegyndt, inden den pågældende blev udvist af landet ved dom. Dette gælder dog kun i det omfang, at øvrige bestemmelser i loven ikke er til hinder herfor.

Vurderingen af, om der er særlige forhold, som taler for, at en udvisningsdømt indsat skal tilbydes uddannelse, undervisning eller programvirksomhed, skal foretages, når kriminalforsorgen visiterer den indsatte til beskæftigelse, jf. lovforslagets § 39, stk. 2.

Det forudsættes, at forslaget om at begrænse udvisningsdømte indsattes adgang til uddannelse, undervisning og programvirksomhed ikke får indflydelse på kriminalforsorgens vurdering af, om den pågældende kan prøveløslades. Ved utilrådelighedsvurderingen, som kriminalforsorgen foretager i forbindelse med afgørelse om prøveløsladelse, vil det således ikke kunne indgå som et forhold, der i sig selv taler imod løsladelse, at en udvisningsdømt indsat ikke har deltaget i uddannelse, undervisning eller programvirksomhed under afsoningen.

Som § 39 foreslås der indsat en bestemmelse om valg af beskæftigelse til den enkelte indsatte under straffuldbyrdesloven. Bestemmelsen svarer med en redaktionel ændring til § 39 i den danske straffuldbyrdeslov, jf. lovbekendtgørelse nr. 1333 af 9. december 2019.

Idet det bemærkes, at Færøerne Arrest, der anvendes til såvel varetægtsfængslede som dømte, navnlig på grund af den begrænsede kapacitet ikke har mulighed for at tilbyde samme varierede tilbud om beskæftigelse, uddannelse og behandling som i fængslerne i Danmark, forudsættes det, at kriminalforsorgen løbende søger at tilpasse aktivitetstilbudene til de indsattes arbejdsmæssige og uddannelsesmæssige forudsætninger, så institutionens beskæftigelses- og uddannelsesmuligheder i videst muligt omfang kan medvirke til at hjælpe eller påvirke den indsatte til at leve en kriminalitetsfri tilværelse, jf. lovforslagets § 3 og bemærkningerne hertil.

For så vidt angår mulighederne for undervisning, uddannelse eller arbejde uden for institutionen henvises til lovforsla-

gets § 46 om udgang og bemærkningerne til denne bestemmelse.

Der henvises desuden til bemærkningerne til lovforslagets § 21, stk. 2, nr. 5, hvorefter fuldbyrdelse af straffe på 1 år og 6 måneder og derunder kan ske i fængsel eller arresthus i Danmark, hvis den dømte ønsker at udstå straffen i fængsel eller arresthus i Danmark, og særlige familiemæssige eller andre personlige forhold taler for det. Med udtrykket »personlige forhold« sigtes således bl.a. til arbejds- eller uddannelsesmæssige forhold.

Som § 40 foreslås en bestemmelse, der indebærer, at institutionens særlige arbejdspladser skal være indrettet således, at arbejdsforholdene for de indsatte er sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarlige. Bestemmelsen svarer til § 40 i den danske straffuldbyrdelseslov, jf. lovbekendtgørelse nr. 1333 af 9. december 2019.

Bestemmelsen træder i stedet for straffelovens § 45, 1. pkt., hvorefter indsatte ikke må beskæftiges med sundhedsfarligt arbejde. Bestemmelsen indebærer i overensstemmelse hermed, at institutionens særlige arbejdspladser så vidt muligt skal være indrettet i overensstemmelse med arbejdsmiljølovgivningen, der ikke direkte omfatter kriminalforsorgens beskæftigelse af de indsatte.

Der henvises til bemærkningerne til bestemmelsen og til lovforslagets § 6 og bemærkningerne hertil, hvorefter justitsministeren fastsætter regler om erstatning til indsatte i kriminalforsorgens institutioner for følger af ulykkestilfælde.

Som § 41 foreslås en bestemmelse, der indeholder en bemyndigelse for justitsministeren til at fastsætte regler om de indsattes beskæftigelse, herunder om at beskæftigelsen skal tilrettelægges under hensyn til de indsattes religiøse tilhørsforhold. Bestemmelsen svarer med en redaktionel ændring til § 41 i den danske straffuldbyrdelseslov, jf. lovbekendtgørelse nr. 1333 af 9. december 2019. Ændringen er en konsekvens af, at der ikke foreslås at være beskæftigelsespligt for de dømte.

Der henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 41.

Som § 42 foreslås en bestemmelse, der regulerer spørgsmålet om vederlag for de indsattes beskæftigelse ved deltagelse i arbejde, undervisning, uddannelse eller anden godkendt aktivitet. Bestemmelsen svarer til § 42 i den danske straffuldbyrdelseslov, jf. lovbekendtgørelse nr. 1333 af 9. december 2019 med undtagelser, der har sammenhæng med fravigelsen af forslaget til § 38 om beskæftigelsespligt i forhold til den danske straffuldbyrdelseslov.

Den foreslåede bestemmelse indeholder bl.a. forslag til regler om vederlag mv. til indsatte, der i institutionen ikke er beskæftiget med eget arbejde, men er beskæftiget på kriminalforsorgens foranledning, indsatte, der ikke kan tilbydes beskæftigelse, indsatte, som på grund af sygdom er fravæ-

rende fra beskæftigelse og andre indsatte, f.eks. personer der i institutionen er beskæftiget med eget arbejde.

Desuden indeholder bestemmelsen regler om vederlag til indsatte, der fremsætter ønske om beskæftigelse på et tidspunkt, hvor arresthuset ikke kan tilbyde beskæftigelse. Der foreslås således en kortere karensperiode for at undgå, at indsatte i arresthuset kan skaffe sig vederlag for beskæftigelse i perioder, hvor der ikke er beskæftigelsesmuligheder, uden at de pågældende reelt ønsker beskæftigelse.

Endvidere indeholder bestemmelsen regler om at kriminalforsorgsområdet opsparer en andel af det vederlag, der udbetales til den indsatte senest på tidspunktet for løsladelsen, for udvisningsdømte dog senest på tidspunktet for hjemrejsen (tvungen opsparring). Udgifter, som den indsatte skal afholde i forbindelse med udgang og løsladelse, herunder efterfølgende hjemrejse, modregnes i det opsparede beløb, hvis den indsatte ikke selv afholder udgifterne hertil.

Endelig indeholder den foreslåede bestemmelse en bemyndigelse til justitsministeren til at fastsætte regler om de ovenfor nævnte ydelser og til i den forbindelse at fastsætte regler om, at andre indsatte, der er fraværende fra beskæftigelse, skal have udbetalt vederlag for beskæftigelse. Bestemmelsen indeholder endvidere bemyndigelse til at fastsætte nærmere regler om karensperiode og tvungen opsparring, jf. ovenfor.

Den foreslåede bemyndigelse påtænkes udnyttet til administrativt at fastsætte regler, der svarer til de regler, som i Danmark er fastsat ved bekendtgørelse nr. 901 af 25. juni 2018 om beskæftigelse m.v. af indsatte i kriminalforsorgens institutioner. Dette vil medføre, at kriminalforsorgsområdet opsparer 15 pct. af de indsattes beskæftigelsesvederlag mv., der udbetales til den indsatte senest på tidspunktet for løsladelsen, for udvisningsdømte dog senest på tidspunktet for hjemrejsen.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til lovforslagets § 42.

10. Udgang

10.1. Gældende ret

Ved udgang forstås et under straffuldbyrdelsen tilladt fravær fra institutionen i et bestemt tidsrum. Dette tidsrum medregnes i straffetiden. Udgang adskiller sig herved fra strafafbrydelse, hvor fraværet fra institutionen ikke medregnes i straffetiden, jf. lovforslagets §§ 75-77.

Straffeloven indeholder i § 36 en almindelig bestemmelse om udgang og i § 35 en særlig bestemmelse om udgang til arbejde og undervisning.

Efter § 36 kan der, når særlige omstændigheder taler for det, meddeles den dømte udgangstilladelse for et kortere tidsrum. Til personer, der udstår længerevarende fængselsstraf, kan sådan tilladelse endvidere meddeles, når det må anses

for formålstjenligt med henblik på den pågældendes behandling, herunder forberedelse af vedkommendes løsladelse.

Med § 36, 1. pkt., sigtes til udgangstilladelser, der er begrundet i humane hensyn, f.eks. alvorlig sygdom eller dødsfald i den nærmeste familie.

§ 36, 2. pkt., er begrænset til indsatte med længerevarende fængselsstraffe og sigter på udgangstilladelse med behandlingsmæssigt formål. Udgangstilladelse i medfør af denne bestemmelse kan navnlig gives af hensyn til, at den indsatte forbindelse med familien bevares eller genetableres, og at den pågældende får mulighed for selv at søge arbejde eller i øvrigt forberede sin løsladelse.

Meddelelse af udgangstilladelse efter 1. og 2. pkt. er efter 3. pkt., betinget af, at fare for misbrug ikke kan antages at foreligge.

Efter straffelovens § 35, stk. 2, 2. pkt., kan der, når det anses for formålstjenligt, og fare for misbrug ikke kan antages at foreligge, meddeles tilladelse til ophold uden for institutionen til deltagelse i undervisning eller til beskæftigelse hos arbejdsgiver. I praksis anvendes denne udgangsform ikke i Færøerne Arrest, idet der dels ikke er offentlig transport til og fra arresthuset, der er beliggende ca. 15 km uden for Tórshavn, jf. også pkt. 9.1 ovenfor, dels idet risikoen for ind- og uds mugling tillægges afgørende betydning på grund af institutionens status som arresthus. Det bemærkes i den forbindelse, at arresthuset foruden afsonere også skal modtage varetægtsfængslede, herunder i sager hvor varetægtsfængsling er sket, idet der efter omstændighederne har været bestemte grunde til at antage, at sigtede vil vanskeliggøre forfølgningen i sagen, navnlig ved at fjerne spor eller advare eller påvirke andre, jf. retsplejelovens § 787, stk. 1, nr. 3.

Straffelovens regler om udgang suppleres af fuldbyrdelsesbekendtgørelsens § 24, hvorefter Direktoratet for Kriminalforsorgen fastsætter regler om udgang. Det skal indgå i institutionens almindelige overvejelser, om der bør gives indsatte tilladelse til udgang af hensyn til deres oplæring, uddannelse eller beskæftigelse.

Nærmere regler om udgang er fastsat i Justitsministeriets cirkulære nr. 31 af 18. marts 1986 med senere ændringer om udgang til indsatte (udgangscirkulæret), ligesom der i øvrigt henvises til vejledning af 10. januar 1994 om udgang for afsonere.

Cirkulæret indeholder i kapitel I (§§ 1-14) en række fællesregler om udgang, herunder bl.a. vedrørende kompetencen til at meddele tilladelse til udgang. Efter cirkulærets kapitel I er udgangstilladelse betinget af, at der ikke kan antages at foreligge fare for misbrug, og at der foreligger et godkendt formål med udgangen. For udgangstilladelse gælder en række faste vilkår, og der kan herudover fastsættes særlige vilkår for den enkelte udgangstilladelse. Endvidere skal der i visse tilfælde indhentes en udtalelse fra politiet, inden der gives tilladelse til udgang uden ledsagelse.

Kapitel II-VI indeholder regler om de enkelte former for udgang.

Kapitel II (§§ 15-23) vedrører udgang med henblik på beskæftigelse hos arbejdsgiver eller deltagelse i undervisning mv.

Kapitel III (§§ 24-30) omhandler udgang med henblik på besøg hos bestemte personer mv., og kapitel IV (§§ 31-33) giver mulighed for udgang til særlige formål, f.eks. med henblik på at besøge nærtstående personer, som er alvorligt syge, eller tilstedeværelse ved en nærtstående persons begravelse.

Kapitel V (§§ 34-36) fastsætter regler om udgang i forbindelse med besøg, og endelig indeholder kapitel VI (§§ 37-40) regler om udgang med henblik på deltagelse i udflugter mv.

Der henvises til de almindelige bemærkninger til det danske lovforslag, pkt. 5.7.1, jf. Folketingstidende 1999-2000, tillæg A, side 3695-3696.

Særligt om afholdelse af udgifter til transport i forbindelse med udgang har Direktoratet for Kriminalforsorgen oplyst, at Færøerne Arrest som udgangspunkt ikke afholder udgifterne til de indsatte transport i forbindelse med løsladelse og udgang. På grund af arresthusets beliggenhed, og det forhold at der ikke er offentlig transport til og fra arresthuset, sker det dog nogle gange om måneden, at indsatte køres til Tórshavn, hvilket som oftest sker i forbindelse med øvrige ærindekørsel.

Der er i øvrigt i § 43 i bekendtgørelse nr. 182 af 26. februar 2019 om udgang til indsatte, der udstår fængselsstraf eller forvaring i kriminalforsorgens institutioner (udgangsbekendtgørelsen), fastsat særlige regler om opsporing og sammenlægning af udgange samt om udgifter for indsatte hjemmehørende på Færøerne.

Af bestemmelsens stk. 1 fremgår det, at indsatte, der er hjemmehørende på Færøerne og er overført fra Færøerne til Danmark til udståelse af fængselsstraf i mere end 6 måneder eller forvaring, kan opspare og sammenlægge indtil 6 udgange for én gang halvårligt for at besøge bestemte personer på Færøerne eller besøge nærtstående personer fra Færøerne, som med henblik herpå midlertidigt opholder sig i Danmark.

Af bestemmelsens stk. 2 fremgår det, at kriminalforsorgsområdet ved udgang til Færøerne efter stk. 1 yder tilskud til dækning af rejseudgifter i overensstemmelse med de regler om tilskud til dækning af rejseudgifter, der fastsættes af Direktoratet for Kriminalforsorgen. Det kan dog tillades, at rejsen sker med fly, hvis der herved kun bliver tale om en forholdsvis mindre merudgift.

Endelig fremgår det af bestemmelsens stk. 3, at der, hvis den i stk. 1 nævnte udgang anvendes til at besøge nærtstående personer, der er tilrejst fra Færøerne, efter en konkret

vurdering af de pågældendes økonomiske forhold vil kunne ydes tilskud til deres rejseudgifter. Tilskuddet vil dog højst kunne andrage et beløb svarende til det, som kriminalforsorgsområdet vil kunne afholde til dækning af den indsatte rejseudgift til Færøerne.

10.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Det foreslås, at der i straffuldbyrdelsesloven optages bestemmelser om de formål, hvortil der kan gives udgang, og om de forudsætninger, der normalt skal være opfyldt for, at udgang kan tillades. Endvidere foreslås bestemmelser om de vilkår, der skal og kan fastsættes som betingelse for udgangstilladelse, og om følgerne af, at sådanne vilkår ikke overholdes. Desuden fastslås det, at den tid, hvori den indsatte har tilladelse til udgang, medregnes i straffetiden. Herudover foreslås det, at regler om udgang til de forskellige formål fastsættes administrativt.

Det bemærkes, at bestemmelserne i straffelovens § 35, stk. 2, 2. pkt., og § 36 foreslås ophævet ved det samtidigt fremsatte lovforslag om ændring af straffelov for Færøerne, retsplejelov for Færøerne, og lov for Færøerne om retsafgifter (Ændringer som følge af ikraftsættelse af lov for Færøerne om fuldbyrdelse af straf m.v. og som følge af ikraftsættelse af ændringsanordning om konkursloven for Færøerne).

Som § 46, stk. 1, foreslås således en bestemmelse, hvorefter en indsat kan få tilladelse til udgang, når (1) udgangsformålet er rimeligt begrundet i uddannelsesmæssige, arbejdsmæssige, behandlingsmæssige, familiemæssige eller andre personlige hensyn, (2) der ikke er bestemte grunde til at antage, at den indsatte i forbindelse med udgang vil begå ny kriminalitet, unddrage sig fortsat straffuldbyrdelse eller på anden måde misbruge udgangstilladelsen, og (3) hensynet til retshåndhævelsen ikke i øvrigt taler imod udgangstilladelsen.

Som stk. 2 foreslås en bestemmelse, hvorefter det ved vurderingen af risikoen for misbrug af udgangstilladelsen skal tillægges særlig vægt, hvis den indsatte (1) er dømt for farlig kriminalitet og ikke har været løsladt i tiden mellem dom og strafudståelse, (2) under strafudståelsen er undvejet eller har forsøgt herpå, (3) under strafudståelsen har begået strafbart forhold, (4) under strafudståelsen er udeblevet fra en tidligere udgang eller i øvrigt har misbrugt en tilladelse til udgang, (5) under en tidligere strafudståelse har foretaget handlinger som nævnt i nr. 2-4, uden at betingelserne for uledsaget udgang senere er blevet fundet opfyldt eller (6) ikke er mødt til afsoning i overensstemmelse med tilsigelsen.

Med henblik på at sikre, at overtrædelse af forbuddet mod mobiltelefoner i kriminalforsorgens institutioner mødes med mærkbare reaktioner, foreslås det, at en sådan overtrædelse, ligesom det er tilfældet i medfør af den danske straffuldbyrdelseslov, jf. lovbekendtgørelse nr. 1333 af 9. december 2019, skal medføre, at den indsatte pålægges udgangskarantæne i en periode på 3 måneder.

Det foreslås således, at der som § 46, stk. 3, 1. pkt., indsættes en bestemmelse, hvorefter udgang ikke kan finde sted, hvis den dømte inden for de seneste 3 måneder er ikendt disciplinærstraf for overtrædelse af lovforslagets § 36, stk. 2, eller regler fastsat i medfør heraf.

Den foreslåede bestemmelse vil indebære, at en indsat, der uretmæssigt har medtaget, besiddet eller rådet over mobiltelefon eller lignende kommunikationsudstyr, og som i den anledning er ikendt disciplinærstraf efter lovforslagets § 36, stk. 3, jf. stk. 2, eller regler fastsat i medfør af denne bestemmelse, vil være afskåret fra at få udgang i en periode på 3 måneder regnet fra datoen for afgørelsen vedrørende disciplinærstraf.

Det betyder, at der under de angivne betingelser ikke vil kunne træffes afgørelse om at tillade udgang, og at en tidligere truffet afgørelse om udgang ikke vil kunne effektueres. Hvis der allerede er meddelt tilladelse til udgang, vil den foreslåede bestemmelse føre til, at udgangstilladelsen bortfalder. I så fald må der – hvis betingelserne herfor i øvrigt er opfyldt – gives en ny udgangstilladelse, når de 3 måneder er udløbet.

For personer, som har tilladelse til regelmæssig udgang med henblik på besøg hos bestemte personer, vil den foreslåede bestemmelse medføre, at udgangsforløbet afbrydes, således at forestående udgange ikke kan afvikles inden for de 3 måneder, hvor den pågældende har udgangskarantæne. Når de 3 måneder er udløbet, vil udgangsforløbet kunne genoptages, hvis tilladelsen omfatter yderligere udgange.

For personer, som har tilladelse til udgang i form af frigang, fører bestemmelsen tilsvarende til, at forløbet afbrydes, indtil de 3 måneder er udløbet. Herefter vil frigangsforløbet kunne genoptages, hvis betingelserne herfor i øvrigt fortsat er til stede.

Den foreslåede bestemmelse er ikke relevant for personer, der allerede er udstationeret til pension eller til egen bopæl, idet der i sådanne tilfælde ikke er forbud mod mobiltelefoner.

Den foreslåede bestemmelse kan dog få betydning for personer, der aktuelt er placeret i fængsel eller arresthus, men som har udsigt til en udstationering til pension eller til egen bopæl. I sådanne tilfælde vil overtrædelse af forbuddet mod mobiltelefoner medføre, at udstationeringen først kan ske efter udløbet af de 3 måneder, ligesom en allerede meddelt tilladelse til udstationering vil bortfalde.

I praksis kan der imidlertid forekomme situationer, hvor en udgangskarantæne vil være så indgribende for den indsatte, at der efter Justitsministeriets opfattelse bør være mulighed for at tillade udgang, inden de 3 måneder er udløbet.

Dette gælder navnlig i tilfælde, hvor der er spørgsmål om udgang til et særligt formål som nævnt i § 31, stk. 1, i cirkulære nr. 31 af 18. marts 1996 om udgang til indsatte med senere ændringer.

Det kan f.eks. være tilfældet, hvis formålet med udgangen er at deltage i en nærtstående persons begravelse eller lignende.

Der kan dog også være grund til at tillade udgang i andre tilfælde, hvor en karantæne vil være særligt indgribende for den indsatte. Det kan f.eks. også være tilfældet, hvis en indsat har frigang til arbejde og skal løslades inden for de næste 3 måneder, idet den pågældendes løsladelsessituation i så fald kan blive langt mindre gunstig, hvis den indsatte mister sit arbejde i forbindelse med, at tilladelsen til frigang bortfalder.

På den anden side vil kravet om helt særlige omstændigheder normalt ikke kunne anses for opfyldt, hvis der ønskes udgang med henblik på indgåelse af ægteskab eller varetagelse af personlige interesser.

Det foreslås på den baggrund, at der som straffuldbyrdelseslovens § 46, stk. 3, 2. pkt., indsættes en bestemmelse, hvorefter der undtagelsesvist kan gives tilladelse til udgang, hvis helt særlige omstændigheder taler derfor.

§ 46 indebærer en lovfæstelse af de formål, hvortil der kan gives udgang, og af visse generelle forudsætninger for, at en indsat kan få tilladelse til udgang.

Endvidere angives en række forhold, som skal tillægges vægt ved vurderingen af risikoen for misbrug af udgangstilladelsen.

Endelig fastsættes det, at en indsat, der uretmæssigt har medtaget, besiddet eller rådet over mobiltelefon eller lignende kommunikationsudstyr, og som i den anledning er ikendt disciplinærstraf vil være afskåret fra at få udgang i en periode på 3 måneder regnet fra datoen for afgørelsen vedrørende disciplinærstraf.

Bestemmelsen medfører en udvidelse i forhold til straffelovens § 35, stk. 2, 2. pkt., idet der også kan tillades udgang til visse former for fritidsbeskæftigelse.

Bestemmelsen om, at en indsat, der uretmæssigt har medtaget, besiddet eller rådet over mobiltelefon eller lignende kommunikationsudstyr, og som i den anledning er ikendt disciplinærstraf vil være afskåret fra at få udgang i en periode på 3 måneder regnet fra datoen for afgørelsen vedrørende disciplinærstraf, indebærer yderligere en ændring i forhold til gældende ret.

Som § 47 foreslås i overensstemmelse med de nugældende regler mv. en bestemmelse, hvorefter tilladelse til udgang gives for et bestemt tidsrum, der medregnes til straffetiden.

Som § 48 foreslås en bestemmelse, hvorefter tilladelse til udgang betinges af, at den indsatte under udgangen ikke begår strafbart forhold eller i øvrigt misbruger udgangstilladelsen. Tilladelsen kan endvidere betinges af andre vilkår, som findes formålstjenlige for at undgå misbrug, herunder at den indsatte under udgangen (1) ledsages af personale fra

kriminalforsorgsområdet, (2) overnatter i arresthus, fængsel eller en af kriminalforsorgens pensioner i Danmark, (3) med mellemrum giver møde hos kriminalforsorgen eller hos politiet eller undergiver sig lignende kontrolforanstaltninger og (4) undergiver sig vilkår som nævnt i straffelovens § 57.

§ 48 indebærer en lovfæstelse af de vilkår, der skal og kan fastsættes for tilladelse til udgang. Bestemmelsen medfører ikke ændringer i forhold til de nugældende regler og praksis på området. Der kan derfor som hidtil bl.a. fastsættes begrænsninger for så vidt angår indsattes samvær med bestemte personer eller ophold på bestemte steder under udgang.

Som § 49 foreslås en bestemmelse, der giver mulighed for at tilbagekalde en tilladelse til udgang eller ændre vilkårene for tilladelsen, hvis den indsatte udebliver fra udgang eller i øvrigt ikke overholder de vilkår, der er fastsat for udgangstilladelsen i medfør af § 48, f.eks. ved at begå strafbart forhold under udgang. Tilbagekaldelse mv. kan også ske, hvis nye oplysninger om den indsatte forhold giver bestemte grunde til at antage, at den indsatte vil misbruge den meddelte udgangstilladelse.

§ 49 indebærer en lovfæstelse af adgangen til at tilbagekalde tilladelse til udgang og ændre vilkårene for tilladelsen.

§ 50 indeholder en bemyndigelse for justitsministeren til at fastsætte regler om tilladelse til udgang. I den forbindelse gives mulighed for at bestemme, at tilladelse til udgang først kan gives efter ophold i et bestemt tidsrum i institutionen og efter udståelse af en bestemt del af straffen, samt at tilladelse til udgang ikke kan gives i et tidsrum af 3 måneder fra indsættelsen, hvis den indsatte er udeblevet efter tilsigelse til afsoning. Det kan endvidere bestemmes, at den indsatte, hvis tilladelse til udgang aflås på grund af fare for misbrug, jf. § 46, stk. 1, nr. 2, eller hvis tilladelse til udgang tilbagekaldes på grund af misbrug eller fare herfor, jf. § 49, nr. 1 og 2, er afskåret fra i et bestemt tidsrum at forlange en afgørelse af spørgsmålet om tilladelse til udgang. Endelig kan der fastsættes regler om begrænsning i retten til udgang som følge af sundhedsmæssige hensyn. Der henvises i den forbindelse til pkt. 7.2 ovenfor.

§ 50 medfører, at tilladelse til udgang i behandlingsøjemed, ikke er forbeholdt dømte med længerevarende fængselsstraf. Bestemmelsen afviger herved fra straffelovens § 36, 2. pkt.

§ 50 medfører ikke i øvrigt ændringer i forhold til de nugældende regler mv. Der vil således bl.a. være mulighed for at videreføre den nuværende administrative praksis, hvorefter der ved udgangsmisbrug kan træffes bestemmelse om, at den indsatte i en bestemt periode afskæres fra at forlange, at der træffes afgørelse om tilladelse til udgang (udgangskarantæne).

Endelig foreslås som § 50 a en ny bestemmelse, hvorefter justitsministeren kan iværksætte forsøgsordninger med udgang i form af frigang eller udstationering til en institution m.v. på Færøerne uden for kriminalforsorgen. Bestemmelsen

har til formål at imødekomme de udfordringer, som er forbundet med arrestens beliggenhed, og at der ikke findes en pension på Færøerne.

Der henvises til lovforslagets §§ 46-50 a og bemærkningerne hertil.

11. Øget kontrol med og mulighed for afskæring af terrordømte og radikaliseredes kommunikation

11.1. Gældende ret

Efter de gældende regler om fuldbyrdelse af straf mv. gælder der ingen særlige bestemmelser, der skal imødegå radikaliserings og ekstremisme i Færøerne Arrest.

11.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Kriminalforsorgen har i de senere år oplevet udfordringer med radikaliserings og ekstremisme i fængsler og arresthuse i Danmark. Det gælder såvel i forhold til indsatte, som er dømt for overtrædelse af en af de i straffelovens 12. eller 13. kapitel omhandlede forbrydelser (forbrydelser mod statens selvstændighed og sikkerhed og forbrydelser mod statsforfatningen og de øverste statsmyndigheder, terrorisme mv.), som i forhold til indsatte, der ikke er dømt for de nævnte forbrydelser, men som er radikaliserede, ekstremistiske eller i risiko for at blive det.

Det er kriminalforsorgens vurdering, at indsatsen for at resocialisere disse indsatte kan blive vanskeliggjort, hvis de pågældende under afsoningen uhindret kan kommunikere med omverdenen.

Det er således kriminalforsorgens vurdering, at denne persongrupperes uhindrede kontakt til omverdenen efter omstændighederne vil kunne fastholde den indsatte i et radikaliseret eller ekstremistisk miljø eller påvirke den indsatte til at blive en del af et sådant miljø.

Det er endvidere kriminalforsorgens vurdering, at den nævnte persongrupperes kommunikation med én eller flere nærmere bestemte personer – uafhængig af kommunikationens nærmere indhold – efter omstændighederne vil kunne fastholde den indsatte i et radikaliseret eller ekstremistisk miljø eller påvirke den indsatte til at blive en del af et sådant miljø.

Justitsministeriet finder på den baggrund, at de muligheder for henholdsvis øget kontrol med og afskæring af terrordømte og radikaliseredes kommunikation med omverdenen, der er indført i Danmark særligt for at understøtte kriminalforsorgens resocialiserende arbejde, tilsvarende bør indføres på Færøerne.

Justitsministeriet finder, at initiativet på samme måde som i Danmark bør gennemføres ved, at der i lovforslagets regler om besøg, brevveksling og telefonsamtaler indsættes bestemmelser om, at indsatte, som er dømt for overtrædelse

af en af de i straffelovens 12. eller 13. kapitel omhandlede forbrydelser, eller som af kriminalforsorgen skønnes at være radikaliserede, ekstremistiske eller i risiko for at blive det, skal have henholdsvis overværet deres besøg, gennemlæst deres breve og optaget, påhørt eller aflyttet deres telefonsamtaler, hvis dette skønnes påkrævet af ordens- eller sikkerhedsmæssige hensyn, af hensyn til kriminalforsorgens indsats mod radikaliserings og ekstremisme eller af hensyn til at forebygge kriminalitet.

Justitsministeriet finder endvidere, at initiativet bør gennemføres ved at indføre mulighed for, at den nævnte gruppe af indsatte efter omstændighederne helt kan afskæres fra at kommunikere med én eller flere nærmere angivne personer.

Det bemærkes, at en eller flere af de nævnte foranstaltninger vil kunne iværksættes, uanset hvilken af bestemmelserne i straffelovens 12. eller 13. kapitel den indsatte er dømt for overtrædelse af og uanset baggrunden herfor. Det er således ikke en betingelse, at den pådømte kriminalitet udspringer af f.eks. religiøs ekstremisme.

Det bemærkes endvidere, at en eller flere af de foreslåede foranstaltninger tillige vil kunne iværksættes, hvis kriminalforsorgen skønner, at den indsatte er radikaliseret, ekstremistisk eller i risiko for at blive det.

Det bemærkes i den forbindelse, at afskæring af den nævnte persongrupperes kommunikation med en eller flere nærmere angivne personer ikke er betinget af, at den indsatte eventuelt tidligere kommunikation med den eller de pågældende personer har haft et nærmere bestemt indhold, eller at eventuel tidligere kommunikation har været kontrolleret.

I forhold til de nævnte grupper af indsatte er det alene afgørende for at bringe en eller flere af de foreslåede foranstaltninger i anvendelse, at det ifølge kriminalforsorgens skøn er påkrævet af ordens- eller sikkerhedsmæssige hensyn, af hensyn til kriminalforsorgens indsats mod radikaliserings og ekstremisme eller af hensyn til at forebygge kriminalitet. Ved vurderingen heraf vil kriminalforsorgen – afhængigt af omstændighederne i den konkrete sag – enten kunne lægge egne oplysninger til grund eller indhente en udtalelse fra politiet eller andre myndigheder.

Det bemærkes dog, at ikke enhver ændring i den indsatte adfærd vil udgøre et tilstrækkeligt grundlag for kriminalforsorgen til at iværksætte en eller flere af de foreslåede foranstaltninger. Der må således være tale om holdepunkter af en mere fast karakter, der sandsynliggør, at den indsatte er radikaliseret eller i risiko for at blive det.

Spørgsmålet om, hvorvidt det er påkrævet at bringe en eller flere af de foreslåede foranstaltninger i anvendelse, må i øvrigt afgøres konkret i hver enkelt sag ud fra en samlet vurdering af de tilgængelige oplysninger om den indsatte. I denne vurdering kan bl.a. indgå oplysninger om den pådømte kriminalitet og kriminalforsorgens egne observationer under afsoning eller varetægtsfængsling, herunder observationer relateret til den indsatte adfærd, udtalelser, brug af

litteratur, effekter, symboler og besøgende. Også oplysninger modtaget fra andre myndigheder vil kunne inddrages i vurderingen.

Det må endvidere overvejes i hvert enkelt tilfælde, om formålet med at bringe en eller flere af de foreslåede foranstaltninger i anvendelse vil kunne tilgodeses ved mindre indgribende foranstaltninger. Eksempelvis vil der ikke være grundlag for at bringe en eller flere af de foreslåede foranstaltninger i anvendelse, hvis formålet kan opnås ved personalet i institutionens samtaler med den indsatte.

For så vidt angår den nærmere forståelse af udtrykkene »ordensmæssige hensyn« og »sikkerhedsmæssige hensyn« henvises til pkt. 7 ovenfor.

Med begrebet »hensyn til at forebygge kriminalitet« sigtes til kriminalitetsbekæmpelse og kriminalitetsforebyggelse i bredeste forstand såvel i som uden for kriminalforsorgens institutioner.

Indsatsen mod radikaliserings og ekstremisme kan i denne forbindelse omfatte enhver form for resocialiserende påvirkning af den nævnte gruppe af indsatte i bredeste forstand, dvs. enhver indsats, der tager sigte på at anspore og understøtte den indsatte i at leve en kriminalitetsfri tilværelse.

Begreberne »radikaliserings« og »ekstremisme« er ikke entydige begreber, men dækker over varierende grader af tilslutning til radikale og ekstreme synspunkter og handlinger.

Radikaliserings er en proces, som kan foregå på forskellige måder, og som kan ske over kortere eller længere tid. Der er ingen simple årsagssammenhænge, og radikaliserings kan igangsættes på baggrund af mange forskellige faktorer og have forskellige endemål. Radikaliserings kan komme til udtryk ved støtte til radikale synspunkter eller en ekstremistisk ideologi og kan også medføre accept af brugen af vold eller andre ulovlige midler for at opnå et politisk eller religiøst mål.

Ekstremisme er bl.a. kendetegnet ved forenkede verdensopfattelser og fjendebilleder, hvor bestemte grupper eller samfundsforhold ses som truende, samt intolerance og manglende respekt for andre menneskers synspunkter, frihed og rettigheder.

Begrebet omfatter endvidere afvisning af grundlæggende demokratiske værdier og normer, manglende accept af demokratiske beslutningsprocesser og anvendelse af ulovlige og eventuelt voldelige metoder for at opnå et politisk eller religiøst ideologisk mål.

De foreslåede foranstaltninger vil kunne finde anvendelse både i forhold til personer, der har – eller er i risiko for at udvikle – radikale eller ekstremistiske holdninger, men som ikke nødvendigvis søger at fremme disse gennem ulovlige midler, og i forhold til personer, der søger at fremme radikale og ekstreme holdninger gennem vold eller andre ulovlige midler.

Spørgsmålet om, hvorvidt en indsat er radikaliseret, ekstremistisk eller i risiko for at blive det, vil bero på kriminalforsorgens skøn. Ved vurderingen heraf vil kriminalforsorgen – afhængigt af omstændighederne i den konkrete sag – enten kunne lægge egne oplysninger til grund eller indhente en udtalelse fra politiet eller andre myndigheder.

Forslaget indebærer, at kriminalforsorgen skal tage stilling til, om en indsat, der tilhører den nævnte persongruppe, skal have overværet sine besøg, om den pågældendes breve skal gennemlæses, og om vedkommendes telefonsamtaler skal optages, påhøres eller aflyttes.

Det vil være personalet i institutionen, der vil skulle henholdsvis overvære besøg, gennemlæse breve og optage, påhøre eller aflytte telefonsamtaler.

Det foreslås i tilknytning hertil, at breve til og fra indsatte, der tilhører den relevante persongruppe under de nævnte omstændigheder, skal kunne åbnes uden, at det sker i den indsattes påsyn.

Det bemærkes, at anvendelsen af en eller flere af de foreslåede foranstaltninger ikke er betinget af, at den indsatte kommunikation med omverdenen har et nærmere bestemt indhold. Kommunikation, hvis indhold må formodes ikke at være af religiøs eller ekstremistisk karakter, vil således også kunne kontrolleres som led i den foreslåede ordning.

Kriminalforsorgen vil med forslaget få adgang til uden retskendelse at gennemlæse breve til og fra en indsat og optage, påhøre eller aflytte den pågældendes telefonsamtaler, hvis de beskrevne betingelser er opfyldt. Forslaget vil således – i sammenhæng med bestemmelsen i lovforslagets § 55, stk. 2 – udgøre en særegen undtagelse til grundlovens § 72, hvorefter bl.a. brud på post- og telefonhemmeligheden alene må ske efter en retskendelse, hvor ingen lov hjemler en særegen undtagelse.

I de tilfælde, hvor der er tale om besøg af eller henholdsvis brevveksling og telefonsamtale med nærtstående, vil der være en vis formodning for, at det ikke er påkrævet at iværksætte en eller flere af de nævnte foranstaltninger.

Ved nærtstående personer forstås ægtefælle eller samlever, børn, børnebørn, forældre, søskende, bedsteforældre, oldeforældre og andre personer, til hvem den indsatte har en sådan tilknytning, at denne kan ligestilles med disse familieband.

Dette gælder dog ikke nærtstående, der er dømt for overtrædelse af en af de i straffelovens 12. eller 13. kapitel omhandlede forbrydelser, hvor de foreslåede foranstaltninger derfor vil kunne iværksættes.

Også i situationer, hvor politiet eller kriminalforsorgen er i besiddelse af oplysninger om, at en nærtstående er radikaliseret, ekstremistisk eller i risiko for at blive det, vil en eller flere af de foreslåede foranstaltninger kunne iværksættes i forhold til denne persongruppe.

I situationer, hvor politiet eller kriminalforsorgen er i besiddelse af oplysninger om, at en indsat har misbrugt eller vil misbruge adgangen til at kommunikere med nærtstående, vil de foreslåede foranstaltninger ligeledes kunne iværksættes i forhold til nærtstående.

Det bemærkes, at besøg af en advokat fortsat altid vil skulle være uoverværet, og at en indsat fortsat vil have ret til ukontrolleret brevveksling og telefonsamtaler med en række nærmere angivne færøske, danske og internationale myndigheder, institutioner og personer mv., herunder advokater i overensstemmelse med lovforslagets regler herom, jf. bemærkningerne til §§ 56 og 57.

Det forudsættes, at indsatte, der får gennemlæst deres breve og optaget, påhørt eller aflyttet deres telefonsamtaler, vil skulle orienteres herom efter de regler, som ministeren får bemyndigelse til at fastsætte om adgang til brevveksling og telefonering i medfør af lovforslagets § 55, stk. 8, og § 57, stk. 6. Sådanne regler er i Danmark fastsat i bekendtgørelse nr. 110 af 30. januar 2019 om adgangen til brevveksling og telefonering for indsatte, der udstår fængselsstraf eller forvaring i kriminalforsorgens institutioner (brevbekendtgørelsen) og bekendtgørelse nr. 111 af 30. januar 2019 om adgangen til at telefonere for indsatte, der udestår fængselsstraf eller forvaring i kriminalforsorgens institutioner (telefonbekendtgørelsen).

Det bemærkes i den forbindelse, at det bl.a. forudsættes, at der fastsættes regler om, at institutionen i forbindelse med et overværet besøg vil kunne træffe afgørelse om, at besøget skal afbrydes, hvis det findes påkrævet.

Hvis lovforslaget vedtages, vil det på samme måde administrativt blive fastsat, at en telefonsamtale skal afbrydes, hvis samtalen påhøres eller aflyttes, og det findes påkrævet.

Det bemærkes endvidere, at i tilfælde, hvor gennemlæsning af et brev har fundet sted, kan brevet efter omstændighederne tilbageholdes af kriminalforsorgsområdet, jf. lovforslagets § 55, stk. 5.

Det bemærkes i den forbindelse, at brevets indhold ikke er afgørende for, om det kan tilbageholdes som led i den foreslåede ordning. Breve, hvis indhold ikke er af religiøs eller ekstremistisk karakter, vil således også kunne tilbageholdes alene med det formål at sikre, at der ikke er kontakt mellem en indsat og én eller flere nærmere bestemte personer.

Hvis lovforslaget vedtages, vil det administrativt blive fastsat, at kriminalforsorgens beslutning om, at besøg skal være overværet, breve gennemlæses, og telefonsamtaler optages, påhøres eller aflyttes, i almindelighed ikke vil kunne påklages administrativt.

For så vidt angår besøg vil det dog administrativt blive fastsat, at kriminalforsorgens beslutning om forbud mod besøg af en nærtstående person og inddragelse af en tilladelse til besøg af en sådan person, vil kunne påklages administrativt. På samme måde vil det administrativt blive fastsat, at

kriminalforsorgens beslutning om, at besøg af en nærtstående person skal overværes, vil kunne påklages administrativt.

For så vidt angår breve vil det på samme måde administrativt blive fastsat, at en beslutning om henholdsvis gennemlæsning og tilbageholdelse af brevveksling med nærtstående, vil kunne påklages administrativt.

Der henvises desuden til lovforslagets §§ 52, 55 og 57 og bemærkningerne hertil. Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 21, stk. 2, nr. 1, og § 24, nr. 1, vedrørende særlige regler om anbringelse og overførsel som led i kriminalforsorgens indsats mod radikaliserings- og ekstremisme.

12. Disciplinærstraf

12.1. Gældende ret

Regler om disciplinærstraf er fastsat i straffelovens § 47, stk. 1 og 2.

Efter § 47, stk. 1, kan der over for dømte, der udstår frihedsstraf, anvendes følgende disciplinærstraffe: (1) udelukkelse fra begunstigelser, der er hjemlet for dømte, hvis opførsel er tilfredsstillende, (2) udelukkelse fra arbejde indtil 14 dage, (3) hensættelse i strafcelle indtil 3 måneder samt (4) udelukkelse fra arbejdsgodtgørelse eller inddragelse af allerede erhvervet arbejdsgodtgørelse.

Efter § 47, stk. 2, kan flere disciplinærstraffe anvendes i forening.

Straffelovens regler suppleres af regler fastsat i fuldbyrdelsesbekendtgørelsens §§ 33-36.

Efter fuldbyrdelsesbekendtgørelsens § 33, kan der ikendes disciplinærstraf for overtrædelse af § 19, stk. 2 og 4 (overtrædelse af straffelovgivningen samt pligten til at anvende god omgangstone i forholdet til personalet og medindsatte og til at følge personalets anvisninger), samt for overtrædelse af regler, som Direktoratet for Kriminalforsorgen har fastsat i henhold til § 8, stk. 3 (indsattes adgang til selv at skaffe sig levnedsmidler), § 20 (om indsattes brug af egne effekter og adgang til at disponere over penge og ejendele i institutionen), § 21, stk. 2 (indsattes pligt til at lade sig fotografere ved institutionens foranstaltning), § 22 (indsattes adgang til brevveksling og besøg) og § 24 (indsattes adgang til udgang).

Efter fuldbyrdelsesbekendtgørelsens § 33, kan der endvidere ikendes disciplinærstraf for overtrædelse af ordensbestemmelser mv., som institutionens leder har fastsat, jf. § 19, stk. 3, og for overtrædelse af andre regler, som institutionens leder har udfærdiget i henhold til bestemmelser, fastsat af Direktoratet for Kriminalforsorgen.

Endelig kan der ikendes disciplinærstraf i tilfælde, hvor den indsatte søger at unddrage sig den fortsatte strafudståelse, jf. fuldbyrdelsesbekendtgørelsens § 33.

Det fremgår desuden af fuldbyrdelsesbekendtgørelsens § 33, at der kan ikendes disciplinærstraf for overtrædelse af § 12, stk. 1 (overtrædelse af arbejdspligten). Denne disciplinærstraf hjemmel anvendes imidlertid i praksis ikke, idet der på Færøerne alene findes et arresthus, og idet de indsatte derfor – på linje med hvad der er gældende ret i arresthuse i Danmark – har ret, men ikke pligt til at arbejde, jf. herom ligeledes ovenfor i pkt. 9.1.

I fuldbyrdelsesbekendtgørelsens §§ 34-36 er der fastsat nærmere regler om fremgangsmåden mv. ved ikendelse og fuldbyrdelse af disciplinærstraf.

Efter § 34, stk. 1, er den disciplinære myndighed hos institutionens leder eller den, som lederen bemyndiger til på sit ansvar at udøve den. Den disciplinære myndighed omfatter ikke adgang til at påkende forhold, der vedrører tiden, hvor den indsatte endnu var undergivet reglerne for varetægtsfængslede, eller tidsrum under strafudståelsen, hvor den indsatte er udleveret til politiet. Endvidere er den disciplinære myndighed ophævet under den indsattes fravær fra institutionen, hvis straffuldbyrdelsen anses for afbrudt, jf. § 34, stk. 2.

Efter § 34, stk. 3, ophører institutionslederens disciplinære myndighed, når den indsatte løslades. Overføres den indsatte til fortsat strafudståelse i anden anstalt eller i et arresthus, overgår disciplinærmyndigheden hertil, jf. § 34, stk. 4.

Efter § 35, stk. 1 og 2, skal der til brug for disciplinærsagens afgørelse foreligge fyldestgørende indberetninger om de formodede overtrædelser og foretages de nødvendige undersøgelser i sagen, herunder eventuelle afhøringer. Den indsatte skal have lejlighed til at udtale sig, og der skal gøres notat i en særlig protokol om disciplinærsagens gennemførelse og afgørelse.

Hvis det efter sagens omstændigheder ikke er påkrævet, at en ikendt disciplinærstraf umiddelbart fuldbyrdes, kan det bestemmes, at fuldbyrdelsen af straffen eller en del af denne udsættes, således at et nærmere bestemt tidsrum, eventuelt den resterende del af opholdstiden i institutionen, fastsættes som prøvetid. Når omstændighederne taler derfor, kan der i stedet for ikendelse af disciplinærstraf tildeles en advarsel, jf. § 36, stk. 1 og 2.

Nærmere regler om ikendelse af disciplinærstraf er i medfør af fuldbyrdelsesbekendtgørelsens § 35, stk. 3, og § 36, stk. 3, fastsat i Justitsministeriets cirkulære nr. 44 af 10. marts 1976 med senere ændringer om anvendelse og fuldbyrdelse af disciplinærstraf over for indsatte og om disciplinærsagens gennemførelse (disciplinærcirkulæret). Endvidere er der i tilknytning til cirkulæret udstedt en vejledning af 5. december 1995 om behandling af sager om disciplinærstraf mv. i kriminalforsorgens anstalter og arresthuse.

Efter disciplinærcirkulærets § 1 kan som disciplinærstraf anvendes bøde og strafcelle. I forbindelse med betinget strafcelle kan bøde anvendes.

I praksis gives ofte en advarsel i stedet for ikendelse af en disciplinærstraf. En sådan advarsel tillægges betydning ved bedømmelsen af senere disciplinærforsøelser.

Om udmåling og fuldbyrdelse af bøde fremgår det af § 2, at bødens størrelse fastsættes under hensyn til overtrædelsens art og omfang til et beløb, der i det enkelte tilfælde ikke overstiger 1 uges arbejdsfortjeneste, beregnet på grundlag af arbejdspengenes normalsats. Bøde indeholdes i den indsatte arbejdspenge eller dagpenge.

Om udmåling og fuldbyrdelse af strafcelle gælder efter § 3, at varigheden af strafcelle fastsættes under hensyn til overtrædelsens art og omfang til et tidsrum af højst 4 uger. Strafcelle kan dog ikke ikendes i mere end 1 uge, medmindre der foreligger undvigelse, forsøg herpå, udeblivelse fra udgang eller grovere disciplinærforsøelse i øvrigt.

Ikendelse af disciplinærstraf i videre omfang end efter reglerne i §§ 1-3 kan kun finde sted med godkendelse af Direktoratet for Kriminalforsorgen, jf. § 4.

Efter § 5 må anvendelse af disciplinærstraf i øvrigt kun finde sted i det omfang, at afgørende hensyn til opretholdelse af orden og sikkerhed i institutionen kræver det, hvis den indsatte forhold har givet anledning til, at der i henhold til reglerne om fuldbyrdelse af frihedsstraf træffes andre foranstaltninger - bortset fra erstatning og konfiskation - på grund af misbrug eller utilladelig adfærd.

Er der begrundet formodning om, at en indsat har overtrådt bestemmelser, der må antages at medføre disciplinærstraf i form af strafcelle, kan den pågældende midlertidigt anbringes i forhørs-celle, hvis det er nødvendigt af hensyn til undersøgelsens gennemførelse. Er beslutning truffet af andre end institutionens leder, skal denne snarest underrettes herom, jf. § 6, stk. 1.

Ved anbringelse i forhørs-celle skal den indsatte snarest muligt orienteres om begrundelsen for anbringelsen og have lejlighed til at udtale sig, jf. § 6, stk. 2. Den tid, som en indsat har været anbragt i forhørs-celle under disciplinærsagens gennemførelse, skal efter § 6, stk. 3, fradrages i udståelsen af strafcelle.

I disciplinærcirkulærets §§ 7-11 er der fastsat nærmere regler om disciplinærsagens gennemførelse. Disse regler har bl.a. til formål at sikre, at den indsatte får lejlighed til at gøre sig bekendt med og udtale sig om det grundlag, som afgørelsen bygger på.

Efter § 12, stk. 1 og 2, anbringes indsatte, der hensættes i forhørs-celle eller udstår strafcelle, i særlig afdeling eller i eget opholdsrum.

Indsatte, der hensættes i forhørs-celle eller udstår strafcelle, er udelukket fra fællesskab i institutionen. Der er i almindelighed adgang til dagligt at tilbringe mindst 1 time i fri luft. Der er endvidere adgang til deltagelse i gudstjeneste i institutionen, medmindre sikkerhedshensyn taler der-

imod. Institutionens leder kan i øvrigt tillade begrænset fællesskab, hvis særlige forhold i det enkelte tilfælde taler derfor, jf. i det hele § 12, stk. 3.

Endelig følger det af § 12, stk. 4 og 5, at den indsatte under ophold i strafcelle skal anvises beskæftigelse, som kan udføres i enrum. Den indsatte er ikke undergivet andre begrænsninger end dem, der følger af udelukkelsen fra fællesskab. Institutionens leder kan dog fastsætte generelle begrænsninger med hensyn til medtagelse af egne effekter i tilfælde, hvor udståelse af strafcelle finder sted i særlig afdeling eller arresthus. For ophold, der har været i mere end 7 dage, kan der dog ikke fastsættes andre begrænsninger end sådanne, der er nødvendige på grund af pladsforholdene i arresthuset eller særlige sikkerhedshensyn.

Færøernes Arrest har – på tilsvarende måde som for institutionerne i Danmark - udarbejdet en oversigt over normalreaktioner i disciplinærsager med henblik på at sikre, at der følges en praksis, hvor ensartede tilfælde så vidt muligt behandles ens.

12.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Som § 67 i lovforslaget indsættes en bestemmelse, hvorefter en indsat af kriminalforsorgsområdet skal ikendes disciplinærstraf ved (1) overtrædelse af § 32 (tilsidesættelse af pligten til at efterkomme personalets anvisninger), (2) udeblivelse, (3) undvigelse eller forsøg herpå, (4) nægtelse af afgivelse af udåndingsprøve eller urinprøve efter § 60 a, (5) indtagelse af alkohol, euforiserende stoffer eller andre stoffer, der er forbudt efter den almindelige lovgivning, (6) overtrædelse af de regler eller anvisninger, der gælder for rygning i institutionen, (7) overtrædelse af straffelovgivningen, når overtrædelsen tillige indebærer en selvstændig krænkelse af orden eller sikkerhed i institutionen, (8) overtrædelse af regler fastsat af justitsministeren, når det i reglerne er bestemt, at overtrædelse kan medføre disciplinærstraf, og (9) overtrædelse af regler, fastsat af kriminalforsorgsområdet, når det i reglerne er bestemt, at overtrædelse kan medføre disciplinærstraf.

Foruden en lovfæstelse af adgangen til at ikende disciplinærstraf indebærer den foreslåede bestemmelse, at de nævnte forseelser altid skal være forbundet med en disciplinærstraf.

Dette skal for det første sikre en klar praksis for, hvornår disciplinære sanktioner anvendes, herunder når den pågældende forseelse samtidig udgør et strafbart forhold og derfor skal anmeldes til politiet. Justitsministeriet har endvidere lagt vægt på, at de foreslåede muligheder for disciplinære sanktioner spænder over advarsel, bøde og strafcelle som den mest indgribende sanktion. Der er således mulighed for at tage højde for formildende og skærpende omstændigheder og tilpasse sanktionen til de konkrete omstændigheder, hvorfor der efter Justitsministeriets opfattelse ikke er nogle retssikkerhedsmæssige betænkeligheder forbundet med, at

disciplinærstraf i en eller anden form gøres obligatorisk, når det – efter gældende procedure – bevismæssigt kan lægges til grund, at den indsatte har gjort sig skyldig i forseelsen. Den foreslåede ordning svarer til gældende ret i Danmark, jf. bestemmelsen i § 67 i den danske straffuldbyrdelseslov, jf. lovbekendtgørelse nr. 1333 af 9. december 2019.

Bestemmelsen medfører i forhold til de nugældende regler og praksis, at disciplinærstraf alene kan ikendes for forseelser, når det af en lovbestemmelse eller en administrativ forskrift udtrykkeligt fremgår, at den pågældende forseelse kan medføre disciplinærstraf.

På baggrund heraf foreslås bestemmelserne i straffelovens § 47, stk. 1 og 2 ophævet ved det samtidigt fremsatte lovforslag om ændring af straffelov for Færøerne, retsplejelov for Færøerne, og lov for Færøerne om retsafgifter (Ændringer som følge af ikraftsættelse af lov for Færøerne om fuldbyrdelse af straf m.v. og som følge af ikraftsættelse af ændringsanordning om konkursloven for Færøerne).

Endvidere foreslås det i lovforslagets § 68, stk. 1, at der som disciplinærstraf kan anvendes advarsel, bøde og strafcelle.

I stk. 2 foreslås anvendelsen af strafcelle begrænset til følgende forhold eller forsøg herpå: 1) Udeblivelse eller undvigelse, 2) indsmugling, besiddelse eller indtagelse af alkohol, euforiserende stoffer eller andre stoffer, der er forbudt efter den almindelige lovgivning, 3) nægtelse af afgivelse af udåndingsprøve eller urinprøve efter § 60 a, 4) indsmugling eller besiddelse af våben og andre personfarlige genstande, 5) vold eller trusler om vold mod medindsatte, personale eller andre i institutionen, 6) groft hærværk og 7) andre grove eller oftere gentagne forseelser.

Endelig foreslås som stk. 3 og 4 bestemmelser, hvorefter disciplinærstraf i form af bøde og strafcelle kan ikendes i forening, og fuldbyrdelsen af disciplinærstraf helt eller delvis kan undlades på betingelse af, at den indsatte i en bestemt periode ikke begår strafbart forhold eller en ny disciplinærforseelse.

Den foreslåede bestemmelse i § 68 indeholder en udtømmende opregning af arten af mulige disciplinærstraffe og af de tilfælde, hvor anvendelse af disciplinærstraf i form af strafcelle kan komme på tale.

Med udtrykket »stoffer, der er forbudt efter den almindelige lovgivning«, sigtes bl.a. til ulovlige dopingmidler.

Indsmugling af medicin i strid med de regler, der gælder for institutionen, kan straffes disciplinært med strafcelle, hvis det drejer sig om medicin, der er omfattet af lovgivningen om euforiserende stoffer. I modsat fald vil indsmugling, besiddelse eller indtagelse mv. alene kunne straffes disciplinært med advarsel eller bøde, jf. § 68, stk. 1.

Herudover foreslås det, at der indføres mulighed for at anvende strafcelle ved groft hærværk, jf. § 68, stk. 2, nr. 6, idet

der i praksis kan være behov for at reagere med straffecelle i disse tilfælde.

På andre forseelser, der ikke er grove, jf. § 68, stk. 2, nr. 1-7, 1. led, bør der herefter alene være mulighed for at anvende straffecelle, hvis der er tale om oftere gentagne forseelser, jf. herved § 68, stk. 2, nr. 7, 2. led.

§ 68 medfører i overensstemmelse med de nugældende administrative regler og praksis, at arten af mulige disciplinærstraffe indskrænkes til bøde og straffecelle, jf. herved straffelovens § 47, stk. 1, og pkt. 12.1 ovenfor.

Endvidere medtages advarsel som en disciplinærstraf, idet en advarsel i praksis tillægges betydning ved senere disciplinærforseelser, jf. pkt. 12.1 ovenfor. Herved opnås det, at de retssikkerhedsgarantier, der gælder bl.a. med hensyn til fremgangsmåden ved ikendelse af disciplinærstraffe, også finder anvendelse i sager, der afgøres med en advarsel.

Som § 69, stk. 1, foreslås indsat en bestemmelse, hvorefter bødens størrelse fastsættes under hensyn til overtrædelsens art og omfang, idet bøden dog højst kan udgøre et beløb svarende til det almindelige vederlag, der udbetales indsatte for en uges beskæftigelse med fradrag af den del af vederlaget, som er beregnet til dækning af personlige fornødenheder.

Med udtrykket »det almindelige vederlag, der udbetales indsatte for en uges beskæftigelse,« sigtes til den normale grundløn for en uges beskæftigelse uden tillæg af nogen art (for tiden ca. 400 kr.).

Som § 69, stk. 2, foreslås en bestemmelse, hvorefter en ikendt bøde kan modregnes i den indsattes vederlag for beskæftigelse efter § 42, stk. 1, idet den indsatte dog mindst skal have udbetalt en ydelse til dækning af personlige fornødenheder.

Endvidere foreslås som § 70, stk. 1, indsat en bestemmelse, hvorefter varigheden af straffecelle fastsættes under hensyn til overtrædelsens art og omfang til et tidsrum af højst 4 uger. For unge under 18 år fastsættes tidsrummet dog til højst 7 dage, medmindre sagen angår vold mod personale i institutionen, jf. nedenfor.

Det forudsættes, at varigheden af en straffecelleanbringelse fastsættes til et tidsrum af maksimum 3 dage i alle almindeligt forekommende tilfælde vedrørende afsonere under 18 år. Kun i særlige tilfælde bør varigheden fastsættes til et tidsrum af mere end 3 dage. Der tænkes herved navnlig på gentagelsestilfælde i sager om besiddelse af mobiltelefon, besiddelse af eller handel med hårde euforiserende stoffer og sager vedrørende forseelser af mere alvorlig karakter, herunder sager vedrørende overfald på medindsatte.

I sager om vold mod kriminalforsorgens personale vil der kunne ikendes straffecelle i op til 4 uger.

I stk. 2 foreslås det fastsat, at en indsat, der er ikendt straffecelle, anbringes i anden afdeling eller eget opholdsrum og

er udelukket fra fællesskab i institutionen. Unge under 18 år kan dog deltage i beskæftigelse i institutionen, medmindre konkrete grunde taler herimod. Hensigten hermed er generelt at åbne mulighed for, at unge under 18 år under udståelse af straffecelle kan deltage i beskæftigelse i institutionen, medmindre konkrete grunde taler herimod. Dette vil indebære, at afsonere under 18 år alene afskæres fra samvær med andre indsatte i fritiden, mens beskæftigelsesaktiviteter som udgangspunkt kan afvikles i fællesskab med andre. Hermed sigtes både til deltagelse i arbejde, uddannelse og andre godkendte aktiviteter, herunder behandlingsforløb.

Som stk. 3 foreslås en bemyndigelse for justitsministeren til at fastsætte regler om udståelse af straffecelle.

Som § 71, stk. 1, foreslås indsat en bestemmelse, hvorefter der ved begrundet mistanke om, at en indsat har overtrådt bestemmelser, der må antages at medføre straffecelle som disciplinærstraf, kan træffes bestemmelse om at anbringe den pågældende i forhørselle, hvis det er nødvendigt af hensyn til gennemførelsen af undersøgelser i disciplinærsagen.

Som § 71, stk. 2, foreslås indsat en bestemmelse, hvorefter anbringelse i forhørselle ikke må udstrækkes i længere tid, end undersøgelsen nødvendiggør, og højst kan vare i 5 dage.

Hertil føjes i § 71, stk. 3 og 4, bestemmelser, hvorefter den tid, som en indsat har været anbragt i forhørselle, skal fradrages i udståelsen af straffecelle, og anbringelse i forhørselle sker efter samme regler som udståelse af straffecelle.

Endelig foreslås i § 72 indsat en bemyndigelse for justitsministeren til at fastsætte regler om behandlingen af disciplinærsager.

Det bemærkes, at det med lovforslagets § 112, nr. 3, foreslås, at endelige afgørelser efter lovforslagets § 70, stk. 1, jf. § 67 (disciplinærstraf i form af straffecelle i mere end 7 dage) inden 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt den indsatte, kan kræves indbragt til prøvelse for retten. Sagen indbringes i så fald uden unødigt ophold for retten af Direktoratet for Kriminalforsorgen, der fremsender sagens akter med oplysning om den påklagede afgørelse og en redegørelse for de omstændigheder, der påberåbes, samt for de beviser, der kan have betydning for sagens afgørelse, jf. § 114, stk. 1.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets §§ 67-72 og bemærkningerne hertil.

13. Prøveløsladelse

13.1. Gældende ret

De almindelige bestemmelser for løsladelse på prøve er reguleret af straffelovens §§ 38-43.

Straffelovens § 38 indeholder således udgangspunktet for, hvornår en indsat kan løslades på prøve, mens straffelovens § 39 regulerer de nærmere vilkår for prøveløsladelse. Straffelovens § 40 regulerer kompetencen til at træffe afgørelse

ved overtrædelse af vilkår i prøvetiden. Endelig behandles i § 40 a spørgsmålet om tidlig prøveløsladelse (den såkaldte noget for noget-ordning).

I tillæg hertil indeholder straffelovens §§ 41-42 reglerne for prøveløsladelse af livstidsdømte. § 41 indeholder regler om, hvornår der skal træffes afgørelse om, hvorvidt en livstidsdømt skal løslades på prøve, forudsætninger for at prøveløsladelse vil kunne ske samt regler om vilkår for en prøveløsladelse. I straffelovens § 42 reguleres kompetencen til at træffe afgørelse ved overtrædelse af vilkår i prøvetiden.

Endelig regulerer straffelovens § 43 adgangen til betinget benådning (hel eller delvis eftergivelse af straf) af såvel tidsbestemt straf som straf af fængsel på livstid.

Bestemmelserne i straffelovens §§ 38-43 svarer i hovedtræk til §§ 38-43 i den danske straffelov.

13.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

De færøske myndigheder har som nævnt under pkt. 4 ovenfor siden den 1. marts 2010 overtaget sagsområdet ”straffetretten”. Efter drøftelse med Færøernes Landsstyre, foreslås det, at de bestemmelser i straffeloven, som vedrører løsladelse på prøve, erstattes af lignende bestemmelser i straf fuldbyrdelsesloven. Dog foreslås det, at straffelovens § 40, stk. 1 (nyt strafbart forhold i prøvetiden), og § 42, stk. 1 (nyt strafbart forhold i prøvetiden for livstidsdømte), bevares i straffeloven. Det skyldes, at bestemmelserne efter Justitsministeriets opfattelse er nært knyttet til straffens fastsættelse under en almindelig straffesag og dermed en del af ”straffetretten”. Bestemmelserne vedrører således domstolens kompetence til at tage stilling til, om det skal have betydning for udmålingen af straffen i en ny straffesag, at kriminaliteten er begået i prøvetiden. Til forskel herfra vedrører straffelovens § 40, stk. 2-6, og § 42, stk. 2, kriminalforsorgens adgang til at træffe administrativ afgørelse, hvis der i øvrigt sker overtrædelse af vilkår i prøvetiden, som dermed ikke knytter sig til udmålingen af en straf under en konkret straffesag.

Konkret foreslås det derfor, at §§ 38-43 (på nær § 40, stk. 1, og § 42, stk. 1, jf. ovenfor) i straffeloven om løsladelse på prøve erstattes af lignende bestemmelser i den foreslåede straffuldbyrdelseslov (§§ 79 a-g). For så vidt angår ophævelse af de eksisterende regler i straffeloven henvises til det samtidigt fremsatte lovforslag om ændring af straffelov for Færøerne, retsplejelov for Færøerne, og lov for Færøerne om retsafgifter (Ændringer som følge af ikraftsættelse af lov for Færøerne om fuldbyrdelse af straf m.v. og som følge af ikraftsættelse af ændringsanordning om konkursloven for Færøerne).

Det bemærkes, at der ved formuleringen af de foreslåede bestemmelser i straffuldbyrdelsesloven (§§ 79 a-g) generelt er taget udgangspunkt i reguleringen af prøveløsladelse i den danske straffelov med henblik på en opdatering af de færøske bestemmelser. Dog er bestemmelserne i den danske straffelovs § 38, stk. 5-7, § 39, stk. 3-5, og § 41, stk. 3-4 og

6-8, ikke medtaget i nærværende lovforslag. Der henvises til bemærkningerne til lovforslagets pkt. 4 om bestemmelser med tilknytning til de såkaldte bandepakker.

Den foreslåede bestemmelse i § 79 a indeholder de grundlæggende betingelser for, hvornår den dømte kan løslades på prøve. Bestemmelsen svarer til den danske straffelovs § 38 med den undtagelse, at den foreslåede bestemmelse ikke indeholder særlige regler om prøveløsladelse af dømte, som skønnes at have tilknytning til en gruppe af personer, som er aktivt involveret i en verserende voldelig konflikt, eller som er dømt for en overtrædelse, som har baggrund i eller tilknytning til en sådan konflikt (den danske straffelovs § 38, stk. 5-7).

Bestemmelsen viderefører indholdet af § 38 i straffeloven, som samtidig foreslås ophævet ved det samtidigt fremsatte lovforslag om ændring af straffelov for Færøerne, retsplejelov for Færøerne, og lov for Færøerne om retsafgifter (Ændringer som følge af ikraftsættelse af lov for Færøerne om fuldbyrdelse af straf m.v. og som følge af ikraftsættelse af ændringsanordning om konkursloven for Færøerne).

Med lovforslaget lægges der dog op til, at den gældende bestemmelse i straffelovens § 38, stk. 3, hvorefter prøveløsladelse i almindelighed ikke kan ske, når den resterende straffetid er mindre end 30 dage, ikke videreføres. En tilsvarende bestemmelse (§ 38, stk. 3) blev ophævet i den danske straffelov ved lov nr. 628 af 12. juni 2013 om ændring af straffeloven, lov om fuldbyrdelse af straf m.v. og lov om statens uddannelsesstøtte (Udvidet mulighed for prøveløsladelse og fodlænkeafsoning, SU i skoleperioder under uddannelsen til fængselsbetjent m.v.), da parterne bag kriminalforsorgens økonomi 2013-16 fandt, at der i alle tilfælde bør kunne ske prøveløsladelse, hvis den dømte opfylder betingelserne herfor, uanset at den resterende straffetid er mindre end 30 dage. Parterne henviste bl.a. til, at prøveløsladelse og de dertil knyttede muligheder for fastsættelse af prøvetid og vilkår er vigtige elementer i en vellykket udlusning af indsatte, idet prøvetid og vilkår mv. kan hjælpe eller påvirke den dømte til at leve en kriminalitetsfri tilværelse efter løsladelsen. Der henvises til de almindelige bemærkninger til det danske lovforslag, pkt. 3.2.1, jf. Folketingstidende 2012-13, A, L 133 som fremsat, side 8.

Med lovforslaget lægges der endvidere op til, at justitsministerens kompetence til at overlade afgørelseskompetencen i prøveløsladelsessager ikke længere begrænses til bestemte grupper af sager, som tilfældet er efter den gældende bestemmelse i straffelovens § 38, stk. 2, 2. pkt. Dette svarer til den ændring af den danske straffelov, som blev gennemført ved lov nr. 739 af 25. juni 2014 om ændring af straffeloven, lov om fuldbyrdelse af straf m.v., retsplejeloven og lov om Offerfonden (Reorganisering af kriminalforsorgen, herunder begrænsning af klageadgangen), og som udsprang af reorganiseringen af kriminalforsorgen. Reorganiseringen indebærer bl.a., at kompetencen til at træffe afgørelse i konkrete sager som hovedregel henhører under kriminalforsorgsområderne, mens direktoratet alene har bevaret sin afgørelseskompeten-

ce i sager af helt særlig karakter. Der henvises til de almindelige bemærkninger til det danske lovforslag, pkt. 4.1.3 og 4.2.3, jf. Folketingstidende 2013-14, A, L 190 som fremsat, side 10-11 og 13-14.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til § 79 a.

Den foreslåede § 79 b regulerer de vilkår, som kan fastsættes for prøveløsladelsen. Bestemmelsen svarer med enkelte undtagelser til den danske straffelovs § 39. Det foreslås således ikke at medtage bestemmelser svarende til den danske straffelovs § 39, stk. 3-5. Der henvises til bemærkningerne til lovforslagets pkt. 4 om bestemmelser med tilknytning til de såkaldte bandepakker.

Bestemmelsen viderefører med enkelte undtagelser § 39 i straffeloven, der foreslås ophævet som konsekvens heraf ved det samtidigt fremsatte lovforslag om ændring af straffelov for Færøerne, retsplejelov for Færøerne, og lov for Færøerne om retsafgifter (Ændringer som følge af ikraftsættelse af lov for Færøerne om fuldbyrdelse af straf m.v. og som følge af ikraftsættelse af ændringsanordning om konkursloven for Færøerne).

Den foreslåede bestemmelse i stk. 2 adskiller sig fra § 39, stk. 2, i straffeloven, idet den ikke indeholder en henvisning til straffelovens § 57, stk. 2, og § 59, stk. 1, om fastsættelse af nærmere regler for gennemførelsen af tilsyn og vilkår i relation til betingede domme. Dette skyldes, at straffelovens § 57, stk. 2, og § 59, stk. 1, ved et samtidigt fremsat lovforslag foreslås ophævet som led i gennemførelsen af straffuldbyrdelsesloven. Tilsvarende bestemmelser blev ophævet i den danske straffelov ved lov nr. 433 af 31. maj 2000 om ændring af forskellige lovbestemmelser i forbindelse med gennemførelsen af en lov om fuldbyrdelse af straf m.v. (Ændringer som følge af straffuldbyrdelsesloven, afskaffelse af hæftestrafen og prøveløsladelse af livstidsdømte m.v.).

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til § 79 b.

Den foreslåede § 79 c regulerer kompetencen til at træffe afgørelse ved overtrædelse af vilkår i prøvetiden, som er delt mellem domstolene og administrationen. Bestemmelsen svarer til den danske straffelovs § 40 og viderefører § 40 i straffeloven.

I modsætning til den gældende bestemmelse i straffelovens § 40, stk. 2, indsættes der desuden en bemyndigelsesbestemmelse, således at justitsministeren kan delegerer sine kompetencer efter bestemmelsen til en underordnet myndighed. For så vidt angår baggrunden herfor henvises der til bemærkningerne til § 79 a om reorganiseringen af kriminalforsorgen.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til § 79 c.

Den foreslåede § 79 d fastsætter reglerne for tidlig prøveløsladelse af indsatte, som yder en særlig indsats for at ruste sig mod tilbagefald til kriminalitet mv. (den såkaldte noget for noget-ordning). Bestemmelsen giver mulighed for at fravige

hovedreglen i § 79 a, stk. 1, således at visse kategorier af dømte efter en konkret vurdering kan prøveløslades, før to tredjedele af straffetiden er udstået, og supplerer undtagelsesbestemmelsen i § 79 a, stk. 2 (tidlig prøveløsladelse under særlige omstændigheder).

Bestemmelsen svarer til den danske straffelovs § 40 a og viderefører med enkelte undtagelser § 40 a i straffeloven, som foreslås ophæves som konsekvens heraf ved det samtidigt fremsatte lovforslag om ændring af straffelov for Færøerne, retsplejelov for Færøerne, og lov for Færøerne om retsafgifter (Ændringer som følge af ikraftsættelse af lov for Færøerne om fuldbyrdelse af straf m.v. og som følge af ikraftsættelse af ændringsanordning om konkursloven for Færøerne).

Det foreslås dog med den nye bestemmelse at lempe de tidsmæssige betingelser for tidlig prøveløsladelse efter noget for noget-ordningen, så løsladelse på prøve fremover vil kunne ske, når halvdelen af straffetiden, dog mindst 2 (mod i dag 4) måneder, er afsonet. Dette er i lighed med ændringen af den danske straffelovs § 40 a, stk. 1, som blev gennemført ved lov nr. 611 af 14. juni 2011 om ændring af straffeloven (Udvidelse af »noget for noget-ordningen« om tidlig prøveløsladelse af dømte m.v.).

Det foreslås endvidere at tilføje, at arbejdsstræning og arbejde efter en konkret vurdering vil kunne udgøre en særlig indsats, der kan begrunde prøveløsladelse, når halvdelen af straffen er udstået. Tilsvarende tilføjelser er gennemført i den danske straffelovs § 40 a, stk. 1, nr. 1, ved lov nr. 611 af 14. juni 2011 om ændring af straffeloven (Udvidelse af »noget for noget-ordningen« om tidlig prøveløsladelse af dømte m.v.) (arbejdsstræning) og lov nr. 628 af 12. juni 2013 om ændring af straffeloven, lov om fuldbyrdelse af straf m.v. og lov om statens uddannelsesstøtte (Udvidet mulighed for prøveløsladelse og fodlænkeafsoning, SU i skoleperioder under uddannelsen til fængselsbetjent m.v.) (arbejde).

Ændringerne af den danske noget for noget-ordning i 2011 og 2013 udsprang bl.a. af en analyse af kriminalforsorgens kapacitets- og sikkerhedsbehov, som viste, at ordningen var meget velfungerende, idet recidivet hos dømte, der blev løsladt efter ordningen, var langt lavere end det gennemsnitlige recidiv for fængselsdømte. Analysen pegede desuden på, at noget for noget-ordningen er egnet til at motivere indsatte til at yde en særlig indsats for ikke at begå ny kriminalitet efter afsoningen. Der henvises til de almindelige bemærkninger til det danske lovforslag, pkt. 3.2.2, jf. Folketingstidende 2012-13, A, L 133 som fremsat, side 8-9.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til § 79 d.

Den foreslåede § 79 e fastsætter de grundlæggende betingelser for, hvornår en livstidsdømt kan løslades på prøve. Bestemmelsen svarer til den danske straffelovs § 41 med den undtagelse, at stk. 3-4 og 6-8 ikke foreslås medtaget. Der henvises til bemærkningerne til lovforslagets pkt. 4 om bestemmelser med tilknytning til de såkaldte bandepakker.

Bestemmelsen svarer endvidere til § 41 i straffeloven, som foreslås ophævet ved det samtidigt fremsatte lovforslag om ændring af straffelov for Færøerne, retsplejelov for Færøerne, og lov for Færøerne om retsafgifter (Ændringer som følge af ikraftsættelse af lov for Færøerne om fuldbyrdelse af straf m.v. og som følge af ikraftsættelse af ændringsanordning om konkursloven for Færøerne).

I modsætning til den gældende bestemmelse i straffelovens § 41, stk. 1, indsættes der dog en bemyndigelsesbestemmelse, således at justitsministeren kan delegerer sine kompetencer efter bestemmelsen til en underordnet myndighed. For så vidt angår baggrunden herfor henvises der til bemærkningerne til § 79 a om reorganiseringen af kriminalforsorgen.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til § 79 e.

Den foreslåede § 79 f regulerer kompetencen til at træffe afgørelse ved overtrædelse af vilkår i prøvetiden for så vidt angår livstidsdømte, som i lighed med den foreslåede § 79 c er delt mellem domstolene og administrationen.

Bestemmelsen svarer til den danske straffelovs § 42 og viderefører § 42 i straffeloven.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til § 79 f.

Den foreslåede § 79 g regulerer adgangen til betinget benådning (hel eller delvis eftergivelse af straf) af såvel tidsbestemt straf som straf af fængsel på livstid.

Bestemmelsen svarer til den danske straffelovs § 43 og viderefører § 43 i straffeloven.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til § 79 g.

Det bemærkes afslutningsvis, at de foreslåede §§ 79 a-g tillige vil finde anvendelse i forbindelse med dømte, der er anbragt eller overført til en institution i Danmark, jf. den foreslåede bestemmelse i § 30. For en yderligere beskrivelse af lovvalg i forbindelse med afsoning i Danmark henvises i øvrigt til pkt. 3 ovenfor om den territoriale afgrænsning.

14. Fuldbyrdelse af bødestraf

14.1. Gældende ret

En bødedom kan i lighed med andre straffedomme ikke fuldbyrdes, før dommen er endelig, jf. retsplejelovens § 1026, stk. 1. Er der grund til at antage, at den dømte vil forlade landet, inden fuldbyrdelse kan ske, eller på anden måde søge at unddrage sig fuldbyrdelse, kan det i en bødedom bestemmes, at bøden straks kan inddrives, medmindre der stilles sikkerhed for dens betaling, jf. § 1026, stk. 3.

For bødedomme, som ikke kan ankes, og bødeførelser efter § 949 (indenretlig bøvedtagelse), gælder en fuldbyrdelsesfrist på 3 dage, medmindre en længere frist fastsættes i medfør af straffeloven, jf. § 1026, stk. 4, 1. pkt.

Efter straffelovens § 52, stk. 1, kan retten således fastsætte

en frist på indtil 3 måneder for bødens betaling. I øvrigt kan landfogeden under tilsvarende omstændigheder som angivet i § 1026, stk. 3, straks lade afgørelsen fuldbyrde, medmindre der stilles sikkerhed for bødens betaling, jf. § 1026, stk. 4, 3. pkt.

For bøder, der vedtages udenretligt, fastsættes betalingsfristen i forbindelse med bødeforelægget, jf. retsplejelovens § 878, stk. 1.

Bøder inddrives af politiet, jf. retsplejelovens § 1024, stk. 1. Efter straffelovens § 52, stk. 2, kan politiet tillade afdragsvis betaling af bøden. Betales bøden ikke, inddrives den, medmindre politiet skønner, at inddrivelse ikke er mulig eller væsentligt vil forringe den pågældendes levevilkår, jf. § 52, stk. 3.

Justitsministeriet har ved cirkulære nr. 113 af 26. juni 1975 med senere ændringer fastsat nærmere regler bl.a. om eftergivelse, henstand og afdragsvis betaling af bøder mv. Herefter kan landfogeden i almindelighed afgøre ansøgninger om eftergivelse og nedsættelse af bøder mv., når beløbet ikke overstiger 100.000 kr. Overstiger beløbet 100.000 kr., forelægges sagen for Direktoratet for Kriminalforsorgen.

Endvidere kan landfogeden give henstand med betalingen eller tillade afdragsvis betaling, når beløbet ikke overstiger 100.000 kr. Overstiger beløbet 100.000 kr., kan politiet give henstand med betalingen i indtil 1 år fra den dag, da bøden mv. blev idømt eller vedtaget, eller tillade betaling i afdrag i løbet af højst 3 år fra samme dato. Ved ansøgninger om henstand eller afdragsvis betaling i videre omfang forelægges sagen for Justitsministeriet, jf. herved tillige Justitsministeriets vejledning af 18. juni 1996 om benådning, udsættelse, eftergivelse og henstand mv.

Landfogedens afgørelse om henstand med og afdragsvis betaling af bøder mv. på 15.000 kr. eller derunder kan ikke indbringes for Justitsministeriet, jf. retsplejelovens § 1030 og § 1 i Justitsministeriets bekendtgørelse nr. 283 af 22. april 1996 om afskæring af klageadgangen i visse bødesager mv.

Indgår en bøde ikke, træder i dennes sted en forvandlingsstraf af fængsel, jf. straffelovens § 53.

Nærmere regler om fastsættelsen af forvandlingsstraf findes i straffelovens §§ 54 og 55. Det fremgår heraf, at retten ved fastsættelsen af bøder, der idømmes eller vedtages for retten, samtidig med afgørelsen om bøden træffer afgørelse om arten af forvandlingsstraffen samt om dennes varighed. For bøder, der idømmes juridiske personer, fastsættes dog ingen forvandlingsstraf.

Er en bøde ikke idømt eller vedtaget for en domstol, skal forvandlingsstraffen afsones efter reglerne om fængsel. Forvandlingsstraffens størrelse fastsættes som udgangspunkt af byretten i den retskreds, hvor den bødefældte bor eller opholder sig. For bøder på 10.000 kr. eller derunder, som er vedtaget efter tilkendegivelse fra politiet, jf. retsplejelovens

§ 878, afsones forvandlingsstraffen dog efter en i straffelovens § 55, stk. 2, fastsat skala.

Det er politiet, der træffer afgørelse om fuldbyrdelse af forvandlingsstraffen. Politiets afgørelse kan indbringes for Direktoratet for Kriminalforsorgen.

Indgiver den dømte ansøgning om benådning for en bødeforvandlingsstraf, betragtes ansøgningen som en fornyet ansøgning om eftergivelse af bøden, medmindre ansøgningen støttes på grunde af ikke økonomisk art. I så fald behandles ansøgningen som andre ansøgninger om benådning for fuldbyrdelsen af en frihedsstraf.

14.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Justitsministeriet finder, at straffuldbyrdelsesloven bør indeholde en samlet regulering af fuldbyrdelsen af bødestrafte, og at fuldbyrdelse af frihedsstraf bør omfattes af straffuldbyrdelsesloven. På den baggrund foreslås bestemmelserne om betaling og inddrivelse af bøder mv. i straffelovens § 52, stk. 2-7, ophævet ved det samtidigt fremsatte lovforslag om ændring af straffelov for Færøerne, retsplejelov for Færøerne, og lov for Færøerne om retsafgifter (Ændringer som følge af ikraftsættelse af lov for Færøerne om fuldbyrdelse af straf m.v. og som følge af ikraftsættelse af ændringsanordning om konkursloven for Færøerne).

I den forbindelse foreslås endvidere en række ændringer af retsplejelovens regler om inddrivelse af sagsomkostninger og konfiskerede beløb i straffesager, der forfølges af det offentlige.

Det bemærkes, at de færøske myndigheder som nævnt under pkt. 4 ovenfor har overtaget sagsområdet ”strafferetten” fra den 1. marts 2010.

Efter drøftelse med Færøernes Landsstyre foreslås straffelovens §§ 51-55 (på nær § 52, stk. 2-7) fastholdt i straffeloven. Det skyldes, at bestemmelserne efter Justitsministeriets og Færøernes Landsstyre opfattelse er nært knyttet til straffens fastsættelse under en almindelig straffesag og dermed strafferetten.

Det følger af kapitel 16 i den danske straffuldbyrdelseslov, jf. lovbekendtgørelse nr. 1333 af 9. december 2019, at inddrivelse af bøder foretages af restanceinddrivelsesmyndigheden under skatteministerens ressort, ligesom skatteministeren efter forhandling med justitsministeren fastsætter regler om lønindeholdelse. Skatteopkrævning er overtaget af Færøerne som særanliggende, og de gældende danske bestemmelser om inddrivelse kan derfor ikke uden videre medtages i lovforslaget. De foreslåede bestemmelser bygger derfor (med fornødne ændringer) på bestemmelserne om inddrivelse af bødekrav i den danske straffuldbyrdelseslov, som de var affattet forud for oprettelsen af Restanceinddrivelsesmyndigheden i Danmark i 2005 og overdragelse af inddrivelsesopgaven fra politiet dertil, jf. lovbekendtgørelse

nr. 207 af 18. marts 2005, som ændret ved lov nr. 367 af 24. maj 2005.

Lovforslaget foreslås – foruden bestemmelser om betaling af bøder – bl.a. at indeholde bestemmelser om inddrivelse af bøder, herunder om at politiet tillige kan inddrive bøder ved udpantning og indeholdelse i den pågældendes indtægter efter reglerne om indeholdelse i lagtingslov nr. 86 af 1. september 1983 om landsskat og kommuneskat med senere ændringer. Der etableres endvidere hjemmel til, at politiet kan anmode TAKS om at forestå inddrivelsen ved udpantning og lønindeholdelse. Hvorvidt denne hjemmel vil blive udnyttet i praksis, afhænger af nærmere drøftelser mellem Færøernes Politi og TAKS.

Der foreslås i forbindelse med ovenstående en bemyndigelse for justitsministeren til efter forhandling med Færøernes Landsstyre at fastsætte regler om udpantning og indeholdelse af indtægter efter de foreslåede bestemmelser, herunder om kontrol med indeholdelsen og, om skyldnerens pligt til at give oplysninger til brug ved indeholdelsen, om pligter og erstatningsansvar for den indeholdelsespligtige og om udpantningsret for beløb, som den indeholdelsespligtige hæfter for.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til §§ 90-93.

15. Erstatning i anledning af indgreb under fuldbyrdelse af straf mv.

15.1. Gældende ret

Retsplejeloven indeholder i kapitel 106 nærmere regler om erstatning i anledning af strafferetlig forfølgning. Retsplejelovens regler giver mulighed for erstatning på objektivi grundlag i anledning af uforskyldt anholdelse, varetægtsfængsling eller andre straffeprocessuelle indgreb, jf. §§ 1049 og 1050.

Af særlig betydning for spørgsmålet om straffuldbyrdelse er retsplejelovens § 1052, hvorefter der tilkommer den, der har udstået frihedsstraf eller været undergivet anden strafferetlig retsfølge, erstatning på tilsvarende objektivi grundlag, jf. § 1049, hvis anke eller genoptagelse af straffesagen medfører bortfald af retsfølgen. Medfører anke eller genoptagelse af straffesagen formildelse, ydes der erstatning, hvis den retsfølge, der er fuldbyrdet, er mere indgribende end den, der idømmes efter anke eller genoptagelse. Efter § 1052, stk. 2, kan erstatning nægtes eller nedsættes, hvis den dømte ved sit forhold under sagen har givet anledning til domfældelsen.

Retsplejeloven indeholder i §§ 1053 og 1054 nærmere regler om fremgangsmåden ved erstatningskravets behandling. Af § 1053 fremgår det bl.a., at krav fra en person, der har været sigtet, skal fremsættes over for statsadvokaten inden to måneder efter meddelelse til sigtede om strafforfølgningens ophør eller efter afsigelse af endelig dom. Har tiltalte ikke været til stede ved dommens afsigelse, beregnes fristen efter bestemmelserne i § 954, stk. 2 og 3. Krav fra andre

skal fremsættes inden to måneder efter, at indgrebet er ophevet. Fremsættes kravet efter fristens udløb, kan det behandles, hvis overskridelsen findes undskyldelig. Rigsadvokaten behandler klager over statsadvokaternes afgørelser. Imødekommes erstatningskravet ikke af rigsadvokaten, kan den erstatningssøgende inden to måneder efter meddelelse om afslaget begære kravet indbragt for Retten på Færøerne, hvis den har pådømt straffesagen. Sagen indbringes for retten af statsadvokaten. Har straffesagen ikke været pådømt, indbringer statsadvokaten erstatningskravet for Retten på Færøerne, hvis den pågældende foranstaltning er besluttet på Færøerne, eller hvis den erstatningssøgende har hjemting på Færøerne, jf. § 1054, stk. 1.

Retsplejelovens § 1052 giver som nævnt alene krav på erstatning på objektivt grundlag for det forhold, at frihedsstraf eller anden strafferetlig retsfølge er fuldbyrdet. Bestemmelsen giver derimod ikke krav på erstatning på objektivt grundlag for foranstaltninger eller indgreb, der finder sted under fuldbyrdelsen af straf mv. Sådanne krav afgøres på grundlag af færøsk rets almindelige erstatningsregler. Anmoder den pågældende om det, skal sådanne krav behandles efter de processuelle regler i retsplejelovens kapitel 106, jf. retsplejelovens § 1056.

Der er endvidere ikke i fuldbyrdelsesbekendtgørelsen eller i cirkulærer fastsat regler om erstatning i anledning af foranstaltninger under fuldbyrdelsen af straf mv.

15.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Justitsministeriet finder, at lovforslaget bør indeholde tilsvarende regler om erstatning for uforskyldte indgreb, som den danske straffuldbyrdslov.

Justitsministeriet foreslår på den baggrund, at der fastsættes bestemmelser, hvorefter en indsat har ret til erstatning efter reglerne i retsplejelovens § 1049, hvis den indsatte uforskyldt har (1) udstået fængselsstraf i for lang tid, (2) været anbragt i forhørscele, strafcelle eller sikringscelle eller (3) været udelukket fra fællesskab. Tilsvarende foreslås det fastsat, at en dømt, der uforskyldt har afviklet for meget samfundstjeneste, har ret til erstatning efter reglerne i retsplejelovens § 1049.

Det foreslås endvidere, at der gives adgang til at tillægge den, der under fuldbyrdelse af straf mv. har været udsat for andre uforskyldte indgreb, erstatning efter reglerne i retsplejelovens § 1049.

De foreslåede bestemmelser medfører i forhold til de gældende regler, at der i lighed med retsplejelovens regler om erstatning i anledning af straffeprocessuelle indgreb indføres en ordning, hvorefter indsatte har krav på erstatning på objektivt grundlag, dvs. uafhængigt af, om der er begået fejl eller forsømmelser, når den pågældende uforskyldt har udstået fængselsstraf i for lang tid eller uforskyldt har været anbragt i forhørscele, strafcelle eller sikringscelle eller uforskyldt har været udelukket fra fællesskab.

Endvidere indføres der mulighed for på objektivt grundlag at give erstatning i anledning af andre uforskyldte indgreb foretaget under straffuldbyrdelsen.

Forslaget om erstatning skal i øvrigt sammenholdes med den foreslåede bestemmelse i § 18, stk. 3, hvorefter der ved beregningen af straffetiden foretages fradrag, når den indsatte uforskyldt har været anbragt i forhørscele, strafcelle eller sikringscelle eller udelukket fra fællesskab, jf. § 106, stk. 1, nr. 2 og 3. Af den foreslåede bestemmelse i § 18, stk. 4, følger det endvidere, at i det omfang der foretages fradrag efter stk. 3, ydes der ikke erstatning for indgreb efter § 106, stk. 1, nr. 2 og 3. Det betyder altså, at i de tilfælde, hvor der er grundlag for erstatning for anbringelse i forhørscele mv., vil den pågældende som udgangspunkt få forkortet sin afsoningstid i stedet for at få udbetalt en erstatning.

Indsatte, der afsoner fængselsstraffe mv., som udsættes for foranstaltninger, der ikke omfattes af de foreslåede bestemmelser om erstatning på objektivt grundlag eller i øvrigt af retsplejelovens regler i kapitel 106, må rejse et eventuelt erstatningskrav på grundlag af færøsk rets almindelige erstatningsregler.

Når en person, der afsoner en straf i Færøerne Arrest, udsættes for et uberettiget indgreb af kriminalforsorgens ansatte, skal der således ydes erstatning. Det er imidlertid ikke alle indgreb, hvor det efterfølgende viser sig, at den indsatte ikke har begået noget strafbart eller en disciplinærforsøelse, der efter Justitsministeriets opfattelse skal anses for uberettiget.

De ansatte i kriminalforsorgen varetager en vigtig og kompliceret opgave i forhold til frihedsberøvelse af personer, der ikke har kunnet overholde samfundets spilleregler, og som derfor som led i den idømte straf må tåle indgreb i videre omfang end andre, når det er nødvendigt for opretholdelse af ro og orden i institutionen. Det er i den forbindelse helt afgørende for opretholdelsen af orden, sikkerhed og trykthed i institutionen, at kriminalforsorgen har adgang til at føre kontrol af de indsatte, ligesom de ansatte hurtigt må kunne reagere, når de har grund til at tro, at der foregår noget, der er strafbart eller i strid med reglerne i institutionen, uden at det efterfølgende udløser en ret til erstatning for de indsatte.

Sikkerheden i fængslerne skal være i orden, så de ansatte kan gå trygt på arbejde, og de indsatte kan afsone uden at blive udsat for vold eller trusler fra medindsatte, og der skal være en stærk indsats mod bl.a. indsmugling af narkotika, våben og mobiltelefoner. Det betyder f.eks., at de ansatte skal kunne træffe de fornødne foranstaltninger over for indsatte i medfør af lovgivningen, hvis de får pålidelige oplysninger om, at en indsat har begået vold. På samme måde skal de ansatte have adgang til at foretage visitationer på en celle eller undersøgelser af den pågældendes person af præventive årsager. Endvidere skal de ansatte også have adgang til at forebygge, at der vil blive begået ny kriminalitet, f.eks. ved at nægte en indsat udgang fra institutionen, hvis der er mistanke om, at den pågældende har begået strafbart forhold som medfører risiko for misbrug af udgangstilladelsen.

I disse og lignende situationer er der en forventning om, at kriminalforsorgen reagerer, hvis der f.eks. er mistanke mod indsatte om disciplinære eller strafbare forhold. Dette gælder også for kontroller af selv indgribende karakter, hvor det er nødvendigt for at sikre, at der ikke foregår ulovligheder i institutionen.

Justitsministeriet vurderer, at det vil svække kriminalforsorgens arbejde med at sikre orden, sikkerhed og tryghed i institutionen, hvis der generelt skal udbetales erstatning i alle de tilfælde, hvor det efter indgrebet viser sig, at det ikke kan bevises, at den indsatte havde begået noget strafbart eller en disciplinærforseelse.

Hvis de ansatte i almindelighed må forudse, at kriminalforsorgen vil blive mødt med et erstatningskrav, hver gang de foretager et i øvrigt lovpligtigt indgreb baseret på en konkret mistanke, kan det potentielt medføre, at de ansatte vil være mere tilbageholdende med at reagere på ellers berettigede mistanker.

Det er derfor Justitsministeriets vurdering, at der i tilfælde, hvor kriminalforsorgen undersøger og forebygger strafbare og disciplinære forhold, ikke skal tilkendes erstatning for indgrebet, hvis indgrebet ikke var uberettiget på tidspunktet for iværksættelsen.

Justitsministeriet finder dog også, at hvis der foreligger særlige omstændigheder, skal der alligevel kunne tilkendes erstatning. Særlige omstændigheder vil foreligge, hvis det må anses for åbenbart urimeligt, at den indsatte ikke får tilkendt erstatning.

I de foreslåede bestemmelser i §§ 106 og 107 foreslås der fastsat regler om, at i de tilfælde, hvor et indgreb er sket med henblik på at undersøge, om den indsatte har begået et strafbart forhold eller en disciplinærforseelse, eller for at forebygge, at den indsatte vil begå et strafbart forhold eller en disciplinærforseelse, kan den indsatte ikke tilkendes erstatning, hvis indgrebet ikke må anses for uberettiget ud fra omstændighederne på tidspunktet for indgrebets iværksættelse, medmindre der foreligger særlige omstændigheder.

Formålet hermed er, at undgå at der skal udbetales erstatning i de tilfælde, hvor kriminalforsorgen med rette har reageret på f.eks. en mistanke ved gennemførelse af et indgreb over for den indsatte, men hvor det efterfølgende viser sig, at kriminalforsorgen ikke havde ret i mistanken, eller at mistanken ikke kunne bevises. Det samme skal gælde i det tilfælde, hvor kriminalforsorgen har hjemmel til at foretage indgreb »stikprøvevis« og rent præventivt, f.eks. en rutinemæssig urinprøve for at undersøge, om de indsatte har taget euforiserende stoffer, og hvor indgrebet ikke medfører, at kriminalforsorgen derved får oplysninger, der fører til en straffedom eller disciplinærstraf.

Det foreslås, at begrænsningen af erstatning både skal gælde for de indgreb, som kriminalforsorgen kan anvende, når der er et behov for at undersøge, om den indsatte har begået et strafbart forhold eller en disciplinærforseelse, og de indgreb,

som kriminalforsorgen kan anvende, når der er et behov for at forebygge, at vedkommende vil begå yderligere kriminalitet mv.

Indgreb, som foretages for at forebygge kriminalitet, sker både på grundlag af, at vedkommende er mistænkt for at have begået et strafbart forhold, men også præventivt.

Et eksempel på et forebyggende indgreb vil f.eks. være, hvor kriminalforsorgen nægter udgangstilladelse til en indsat, jf. den foreslåede bestemmelse i § 46, stk. 1, nr. 2, fordi der er bestemte grunde til at antage, at den indsatte i forbindelse med udgang vil begå ny kriminalitet. En medvirkende årsag til, at der foreligger bestemte grunde, kan være, at vedkommende er straffet eller mistænkt for allerede at have begået et strafbart eller disciplinært forhold.

Hvorvidt et indgreb ikke kan anses for uberettiget ud fra omstændighederne på tidspunktet for indgrebets iværksættelse, afhænger af en konkret vurdering i lyset af de relevante betingelser for det pågældende indgreb. En række indgreb kræver ikke mistankegrundlag.

Til illustration heraf vil der f.eks. som udgangspunkt ikke gælde et krav om, at kriminalforsorgen har haft en konkret mistanke mod den eller de personer, indgrebet retter sig mod, ved en rutinemæssig kontrol af, om de indsatte har taget euforiserende stoffer. Omvendt stilles der større krav til grundlaget for f.eks. at udelukke en person fra fællesskabet i en længere periode i medfør af den foreslåede bestemmelse i § 63, da indgrebet i sådanne tilfælde skal være nødvendigt for f.eks. at forebygge strafbare forhold.

Ved vurderingen vil der som udgangspunkt alene skulle indgå de oplysninger om mistankegrundlag og faktiske oplysninger mv., som kriminalforsorgen havde på tidspunktet for indgrebets iværksættelse.

Derudover kan også risikoen ved ikke at foretage et hurtigt indgreb indgå som en del af den konkrete helhedsvurdering. Ved vurderingen kan således efter omstændighederne indgå, hvorvidt kriminalforsorgen havde mulighed for at indhente yderligere oplysninger forud for indgrebet, og hvorvidt det var nødvendigt med en hurtig reaktion, da øjemedet ellers ville forspildes. Et eksempel, hvor øjemedet vil forspildes, hvis der ikke reageres hurtigt, kunne være, hvor kriminalforsorgen har fået et pålideligt »tip« om, at en indsat har euforiserende stoffer på sig.

Der vil endvidere fortsat skulle foretages en vurdering af, om den indsatte har udvist egen skyld i de tilfælde, hvor det vurderes, at den indsatte som udgangspunkt kan tilkendes erstatning, fordi indgrebet anses for uberettiget ud fra omstændighederne på tidspunktet for indgrebets iværksættelse, jf. herved den foreslåede formulering om, at erstatning ydes for uforskyldte indgreb i §§ 106 og 107, som også er afspejlet i retsplejelovens § 1049, stk. 3.

Selv om det viser sig, at indgrebet var berettiget ud fra de oplysninger, der forelå på tidspunktet for indgrebet, vil der

alligevel kunne tilkendes erstatning, hvis der foreligger særlige omstændigheder. Særlige omstændigheder vil foreligge, hvis det må anses for åbenbart urimeligt, at den indsatte ikke får tilkendt erstatning.

Denne erstatningsadgang er begrænset til ekstraordinære situationer, hvor der er tale om særligt indgribende foranstaltninger med f.eks. væsentlige indskrænkninger af den indsatte handle- og bevægelsesfrihed over en længere periode, og hvor det viser sig efterfølgende, at den pågældende ikke havde begået det forhold, som begrundede indgrebet. Det kan også være tilfældet, hvor indgrebet har haft utilsigtede og betydelige konsekvenser for den indsatte, der ikke står mål med det forfulgte formål bag indgrebet.

I medfør af den foreslåede bestemmelse i § 112, nr. 9, vil en endelig administrativ afgørelse om nægtelse af erstatning efter § 106 i anledning af uforskyldt udståelse af fængselsstraf i for lang tid eller anbringelse i straffacelle i mere end 7 dage, jf. den foreslåede bestemmelse i § 112, nr. 3, inden 4 uger efter at afgørelsen er meddelt den dømte, af den dømte kunne kræves indbragt til prøvelse for retten.

Den foreslåede bestemmelse i § 112, nr. 9, gør endeligt op med, hvilke erstatningskrav som følge af indgreb under straffuldbyrdelsen der skal være genstand for en særlig let adgang til domstolsprøvelse. De erstatningskrav, der ikke er omfattet af § 112, nr. 9, kan således alene indbringes for retten i medfør af grundlovens § 63. Den administrative afgørelse af spørgsmål om erstatning for uforskyldte indgreb under straffuldbyrdelsen – uanset om indgrebet falder inden for eller uden for straffuldbyrdelseslovens § 112, nr. 9 – skal afgøres af kriminalforsorgen, jf. straffuldbyrdelseslovens § 112, og kan ikke tillige afgøres af anklagemyndigheden, jf. retsplejelovens § 1053.

Der henvises endvidere til pkt. 16 nedenfor og bemærkningerne til §§ 106-107 og 112.

16. Klageordning herunder domstolsprøvelse

16.1. Gældende ret

Afgørelser, der træffes af kriminalforsorgen, kan påklages efter de almindelige regler om administrativ rekurs. En afgørelse, der er truffet af en medarbejder i institutionen, kan derfor påklages til institutionens leder, og lederens afgørelse kan indbringes for Direktoratet for Kriminalforsorgen, der træffer den endelige administrative afgørelse. I praksis bistår Kriminalforsorgsområde Hovedstaden institutionen i sagsbehandlingen, hvis afgørelsen påklages til direktoratet.

Herefter kan sagen indbringes for Folketingets Ombudsmand. Klagen skal indgives inden et år regnet fra direktoratets afgørelse, jf. § 13, stk. 3, i lov om Folketingets Ombudsmand (ombudsmandsloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 349 af 22. marts 2013, som sat i kraft ved anordning nr. 704 af 29. juni 2012 om ikrafttræden for Færøerne af lov om Folketingets Ombudsmand. Ombudsmanden har dog

mulighed for at tage en sag op til undersøgelse af egen drift efter udløbet af denne frist, jf. ombudsmandslovens § 17, stk. 1. Ombudsmanden bedømmer, om myndigheder eller personer, der er omfattet af ombudsmandens virksomhed, har handlet i strid med gældende ret eller på anden måde gjort sig skyldige i fejl eller forsømmelser ved udøvelsen af deres opgaver. Ombudsmanden kan på den baggrund fremsætte kritik, afgive henstillinger samt i øvrigt fremsætte sin opfattelse af sagen, jf. ombudsmandslovens §§ 21 og 22. Viser ombudsmandens undersøgelse af en sag, at der må antages at være begået fejl eller forsømmelser af større betydning, skal ombudsmanden give meddelelse om sagen til bl.a. Folketingets Retsudvalg og vedkommende minister, dvs. justitsministeren, jf. ombudsmandslovens § 24.

En endelig administrativ afgørelse kan også indbringes for domstolene efter grundlovens § 63. Efter denne bestemmelse kan domstolene påkende ethvert spørgsmål om øvrighedsmyndighedens grænser. Det antages, at domstolene kan tage stilling til ethvert spørgsmål om afgørelsens lovmæssighed, hvorimod domstolene anses for afskåret fra at efterprøve afgørelsens hensigtsmæssighed.

Herudover er der på visse områder fastsat særlige regler om domstolskontrol. Der kan i den forbindelse bl.a. henvises til retsplejelovens § 811 om varetægtsarrestanters adgang til at klage over fængselspersonalets adfærd og reglerne i straffeloven om domstolsprøvelse af visse vilkårsovertrædelser ved prøveløsladelse, jf. § 40, stk. 1, og vilkårsovertrædelser ved betingede domme, jf. §§ 60-61, herunder med vilkår om samfundstjeneste, jf. §§ 66-67, samt forvaring, jf. § 72.

16.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Med lovforslaget lægges der op til at fastsætte den samme ordning om administrativ klageadgang mv. for Færøerne, som der gælder i Danmark. Dette medfører på den ene side, at administrativ klageadgang til direktoratet fremover vil forudsætte, at der administrativt er fastsat regler herom, jf. lovforslagets § 111. På den anden side foreslås der indført en særlig enkel og udvidet adgang til domstolsprøvelse, idet der for så vidt angår en række nærmere bestemte afgørelser foreslås etableret en ret til for den dømte efter en formløs anmodning at få prøvet en sådan afgørelse ved retten, jf. lovforslagets § 112.

16.2.1. Administrativ klageadgang

Med kriminalforsorgens reorganisering blev der etableret en organisationsstruktur med en faglig og kompetencemæssig styrkelse af den lokale sagsbehandling gennem regionale kriminalforsorgsområder. Dette havde til hensigt at styrke kvaliteten af den lokale sagsbehandling, der hidtil havde fundet sted på institutionerne og derved yderligere sikre, at de konkrete sager behandles grundigt og korrekt. Dette indebærer efter Justitsministeriets opfattelse, at der ikke i samme grad som efter den gældende ordning er behov for at give den enkelte indsatte mv. adgang til at klage over

afgørelser af mindre indgribende karakter. Der henvises i øvrigt til Folketingstidende 2013-14, A, L 190 som fremsat, side 18f.

Kriminalforsorgens reorganisering har endvidere haft til formål at styrke direktoratets muligheder for at yde faglig støtte til kriminalforsorgsområderne. En styrkelse af direktoratets faglige støtte til kriminalforsorgsområderne taler efter Justitsministeriets opfattelse tillige for, at der kan ske en vis begrænsning i den enkeltes adgang til administrativ rekurs, idet der også herigennem sker en styrkelse af kvaliteten af den sagsbehandling, der finder sted lokalt. Direktoratets faglige støtte omfatter bl.a. udarbejdelse af faglige standarder, etablering af faglige partnerskaber mellem direktoratet og områderne, praksismøder og løbende generel kontrol med, at de faglige standarder følges. Den faglige støtte vil dermed generelt medvirke til at sikre, at sagerne lokalt bliver behandlet korrekt og i overensstemmelse med lovgivningen.

Efter en samlet vurdering er det således Justitsministeriets opfattelse, at en vis nærmere afgrænsning af klageadgangen ikke vil give anledning til betænkeligheder for den enkeltes retssikkerhed. Justitsministeriet finder således generelt, at adgangen til at klage over kriminalforsorgsområdernes afgørelser kan afskæres for så vidt afgørelser af mindre indgribende karakter.

En begrænsning af adgangen til at klage over visse af kriminalforsorgsområdets afgørelser afskærer ikke direktoratet fra som tilsynsmyndighed at gribe ind i konkrete sager, hvis området har truffet en forkert afgørelse eller begået grovere sagsbehandlingsfejl. Dette gælder også i de tilfælde, hvor kriminalforsorgsområdet træffer den endelige afgørelse.

Herudover bemærkes det, at den indsatte mv. – uafhængigt af om der er adgang til at klage til direktoratet – vil have mulighed for at anmode kriminalforsorgsområdet om at genoptage en sag til ny behandling. Tages sagen op til fornyet behandling, vil kriminalforsorgsområdet efter de almindelige forvaltningsretlige principper have mulighed for at træffe en ny afgørelse i sagen.

Etableringen af kriminalforsorgsområder giver endvidere mulighed for, at visse afgørelser om de indsatte forhold træffes af områdekontoret, mens andre afgørelser træffes af den enkelte institution. Er der tale om, at den enkelte institution har truffet en afgørelse, vil en beslutning om at tage sagen op til fornyet behandling også kunne træffes af områdekontoret.

Der vil fortsat være mulighed for at indbringe kriminalforsorgsområdets (endelige) afgørelser for Folketingets Ombudsmand.

Ved den nærmere administrative afgrænsning af klageadgangen vil der blive taget udgangspunkt i følgende forhold:

Det er for det første hensigten, at adgangen til at klage over afgørelser truffet af det enkelte kriminalforsorgsområde skal omfatte afgørelser, hvorved der sker en fravigelse af en vis

indgribende karakter i forhold til et almindeligt afsoningsforløb. Ved den nærmere afgrænsning af klageadgangen vil der således blive taget udgangspunkt i den forventning, som en dømt efter reglerne i straffuldbyrdelsesloven og administrative forskrifter kan have til forløbet af et almindeligt afsoningsforløb.

Et almindeligt afsoningsforløb omfatter navnlig en gradvis forøgelse af frihedsgraderne under straffuldbyrdelsen, idet den dømte herved kan vænnes til en tilværelse i frihed uden kriminalitet. Med udtrykket en gradvis forøgelse af frihedsgraderne sigtes dels til lempelser af afsoningsforløbet (som f.eks. meddelelse af prøveløsladelse efter to tredjedele af straffetiden), dels til adgang til visse frihedsgoder under afsoningen (som f.eks. tilladelse til udgang).

En afgørelse, der fraviger eller må anses for en skærpelse i forhold til det straffuldbyrdelsesforløb, der normalt kan påregnes, påtænkes således omfattet af klageordningen, hvis der er tale om en afgørelse af en vis indgribende karakter.

Det bemærkes i den forbindelse, at de gældende straffuldbyrdelsesregler i en række tilfælde er udformet således, at den indsatte først, når bl.a. nogle nærmere bestemte tidsmæssige betingelser herfor er opfyldt, kan opnå adgang til det pågældende frihedsgode eller den pågældende lempelse af afsoningsforløbet. Det er således først på det tidspunkt, hvor den indsatte opfylder den tidsmæssige betingelse, at den enkelte kan have en forventning om opnåelse af godet mv., og det er derfor først på dette tidspunkt, at et afslag på godet vil indebære en skærpelse i forhold til det forventelige afsoningsforløb.

Det er for det andet hensigten at afgrænse klageadgangen således, at der gives adgang til at klage til direktoratet over afgørelser, der i øvrigt må anses for at være af særligt indgribende karakter for den enkelte. Der kan i den forbindelse være tale om anvendelse af tvangsindgreb samt visse afgørelser, der har en lighed med straffesager.

De foreslåede principper vil endvidere blive lagt til grund ved afgrænsningen af klageadgangen i forhold til kriminalforsorgsområdernes afgørelser efter straffeloven og retsplejeloven.

Lovforslagets § 111 indeholder i overensstemmelse hermed regler om den administrative klageadgang. Bestemmelsen er bortset fra en redaktionel ændring enslydende med bestemmelsen i § 111 i den danske straffuldbyrdelseslov, jf. lovbekendtgørelse nr. 1333 af 9. december 2019.

Udgangspunktet er herefter, at der ikke er administrativ klageadgang, men at justitsministeren kan fastsætte regler om, at afgørelser, der er truffet af kriminalforsorgsområderne, eller afgørelser der i henhold til straffuldbyrdelsesloven er truffet af andre myndigheder end kriminalforsorgens myndigheder, kan påklages til Direktoratet for Kriminalforsorgen.

Den foreslåede bestemmelse omfatter såvel afgørelser, der

er truffet efter bestemmelser i loven, som afgørelser, der er truffet med hjemmel i administrative forskrifter udstedt i medfør af loven. Bestemmelsen omfatter desuden afgørelser, der træffes i forbindelse med varetagelse af kriminalforsorgens opgaver og i tilknytning til gennemførelsen af et straffuldbyrdsforløb, men som træffes på ulovbestemt grundlag. Der kan f.eks. være tale om afgørelser vedrørende såkaldte anstaltsforhold, som træffes af en myndighed inden for kriminalforsorgen.

Der forudsættes fastsat samme adgang til at klage over afgørelser truffet af kriminalforsorgsområdet eller af andre myndigheder i henhold til denne lov, som der gælder efter den danske straffuldbyrdslov. Hertil forudsættes der i de administrative regler, der skal fastsættes vedrørende anbringelse og overførsel af dømte i/til et fængsel eller arresthus i Danmark, at blive fastsat regler om klageadgang.

16.2.2. Særlig adgang til domstolsprøvelse

Med straffuldbyrdsloven blev der i Danmark indført en særlig adgang til domstolsprøvelse med mulighed for at indbringe visse særligt indgribende afgørelser for domstolene. Den danske ordning omfatter nærmere bestemte afgørelser, der har lighed med straffesager eller i øvrigt har særlig indgribende betydning for den indsatte; afgørelser om straffetidsberegning, tilbageholdelse af breve af hensyn til beskyttelse af den forurettede ved lovovertrædelsen, disciplinærstraf, konfiskation, modregning af erstatningsbeløb, nægtelse af prøveløsladelse, genindsættelse efter prøveløsladelse og indsættelse af en betinget benådet samt afgørelser om nægtelse af erstatning i anledning af uforskyldt udståelse af fængselsstraf i for lang tid eller anbringelse i straffængele i mere end 7 dage.

Det blev i forbindelse med den danske ordning ikke fundet påkrævet eller hensigtsmæssigt med domstolsprøvelse af bl.a. afgørelser, der er begrundet i hensynet til at opretholde orden og sikkerhed i kriminalforsorgens institutioner.

Det er anført i de danske forarbejder, at en vurdering af behovet for at skride ind i disse tilfælde i vidt omfang vil bero på en kriminalforsorgsmæssig vurdering. Der vil her ofte være tale om skønspregede afgørelser, der træffes ud fra et indgående kendskab til miljøet i institutionen, hvilket domstolene ikke har i samme omfang.

Det er videre anført, at disse afgørelser efter deres karakter typisk skal træffes og iværksættes hurtigt, hvorfor en domstolsprøvelse derfor normalt ikke vil kunne have opsættende virkning.

Justitsministeriet finder imidlertid, at visse afgørelser om anbringelse og overførsel af færøsk dømte i fængsel eller arresthus i Danmark, uanset at de indeholder tilsvarende karakteristika som andre afgørelser, der er begrundet i hensynet til at opretholde orden og sikkerhed i kriminalforsorgens institutioner, bør omfattes af domstolsprøvelsesordningen på grund af deres særligt indgribende karakter, hvor anbringelse sker langt væk fra Færøerne.

På den baggrund foreslås det i lovforslagets § 112, at opregningen af endelige administrative afgørelser som kan kræves indbragt for domstolene inden 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt den dømte, i modsætning til den danske straffuldbyrdslov udvides til også at omfatte afgørelser efter denne lovs § 21, stk. 2, nr. 1-4 og 7, og § 24, nr. 1-5 og 7, om anbringelse i eller overførsel til en afsoningsinstitution under kriminalforsorgen i Danmark.

Til forskel fra den almindelige prøvelsesordning efter grundlovens § 63 vil den foreslåede prøvelsesadgang alene kræve, at den indsatte skal tilkendegive, at sagen ønskes indbragt for retten. Herefter har kriminalforsorgen pligt til at sørge for, at dette sker.

Det foreslås i lovforslagets § 116, der svarer til gældende ret i Danmark, at sager, der rejses i medfør af den foreslåede ordning, behandles på skriftligt grundlag, medmindre retten bestemmer andet.

I de undtagelsesvise tilfælde, hvor retten bestemmer, at sagen skal behandles mundtligt, forudsættes det, at muligheden for at afgive forklaring ved anvendelse af telekommunikation med billede, jf. retsplejelovens § 336, jf. § 221, stk. 2, så vidt muligt anvendes, hvis den dømte er placeret i fængsel eller arresthus i Danmark. Det samme gælder, hvis et vidne, der ønskes ført, befinder sig i Danmark, jf. retsplejelovens § 221, stk. 2.

Muligheden for at afgive forklaring ved anvendelse af telekommunikation med billede er særligt relevant i tilfælde, hvor den dømte er placeret i fængsel eller arresthus i Danmark og af sikkerhedsmæssige årsager, herunder risiko for undvigelse, overgreb eller udgangsmisbrug, ikke har tilladelse til uledsaget udgang. I disse tilfælde vil det således være nødvendigt at ledsage den pågældende til Færøerne med det nødvendige antal fængselsbetjente med henblik på i videst muligt omfang at minimere risikoen for undvigelse, udgangsmisbrug mv., hvis muligheden for at afgive forklaring ved anvendelse af telekommunikation med billede, jf. retsplejelovens § 336, jf. § 221, stk. 2, ikke anvendes.

Efter Justitsministeriets opfattelse bør den foreslåede enkle adgang til domstolsprøvelse endvidere ikke kunne udnyttes af den dømte til at skaffe sig tilladelse til udgang i en situation, hvor risikoen for udgangsmisbrug mv. er vurderet så tungtvejende, at den pågældende ikke har opnået tilladelse til udgang.

Justitsministeriet forudsætter i forlængelse heraf, at dømte, der er placeret i fængsel eller arresthus mv. i Danmark, og som i medfør af lovforslagets bestemmelser om udgang har tilladelse til uledsaget udgang til Færøerne, kan meddeles udgangstilladelse til deltagelse i retsmøde efter de regler, der fastsættes i medfør af lovforslagets § 50, i de undtagelsesvise tilfælde hvor retten har bestemt, at sagen skal behandles mundtligt. Det bemærkes i denne forbindelse, at det af de administrative regler, som er fastsat i Danmark i medfør af den tilsvarende danske bemyndigelsesbestemmelse i straf-

fuldbyrdslovens § 50 fremgår, at indsatte kan få udgang med henblik på at møde i retten eller for anden offentlig myndighed i tilfælde, hvor vedkommende myndighed finder det påkrævet, jf. § 31, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 182 af 26. februar 2019 om udgang til indsatte, der udstår fængselsstraf eller forvaring i kriminalforsorgens institutioner (udgangs-bekendtgørelsen).

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til kapitel 22.

17. Konsekvenser for opfyldelse af verdensmålene

Indførelse af lov for Færøerne om fuldbyrdelse af straf m.v. vurderes at understøtte delmål nr. 16.6, idet loven skal bidrage til at sikre en væsentlig bedre understøttelse af de straf-fuldbyrdende myndigheder på Færøerne. Dette gælder bl.a. i forhold til IT-understøttelse, datasikkerhed og muligheden for at fremsøge data i forbindelse med den parlamentariske kontrol med myndighedsudøvelsen samt i de praktiske arbejds-gange i forbindelse med de mange afgørelser, der vil blive truffet i medfør af lovens regler.

18. Økonomiske og implementeringsmæssige konsekvenser for det offentlige

Lovforslaget forventes at medføre merudgifter for kriminalforsorgen på skønnet 1,4 mio. kr. årligt til bl.a. frigang, misbrugsbehandling og tvungen opsparring.

19. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Lovforslaget forventes ikke at have økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet.

20. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget indeholder forslag om at ændre adgangen til administrativ rekurs (klage). Adgangen til at klage til Direktoratet for Kriminalforsorgen over de afgørelser, der træffes af kriminalforsorgsområdet (i dag institutionens leder), foreslås fremover at skulle omfatte afgørelser af mere indgribende karakter over for den enkelte, mens øvrige afgørelser ikke længere vil være omfattet af klageadgangen.

Samtidig foreslås der imidlertid en udvidet adgang til erstat-

ning og domstolsprøvelse af visse særligt indgribende afgørelser.

21. Klima- og miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ikke klima- og miljømæssige konsekvenser.

22. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

23. Hørte myndigheder og organisationer mv.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 27. maj 2021 til den 24. juni 2021 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

Advokatrådet, Advokatsamfundet, Amnesty International, Danske Advokater, Datatilsynet, Den Danske Dommerforening, Det kriminalpræventive Råd, Direktoratet for Kriminalforsorgen, Dommerfuldmægtigforeningen, Domstolsstyrelsen, Foreningen af Fængselsinspektører, vicefængselsinspektører og økonomichefer, Foreningen af Offentlige Anklagere, Foreningen af Statsadvokater, Fængselsforbundet, HK Landsklubben Danmarks Domstole, HK Landsklubben Kriminalforsorgen, Højesteret, Institut for Menneskerettigheder, Justitia, Kriminalforsorgsforeningen, Landsforeningen af Forsvarsadvokater, Landsforeningen KRIM, Landsklubben af socialrådgivere ansat i Kriminalforsorgen, Politiforbundet, Procesbevillingsnævnet, Retspolitisk Forening, Retten på Færøerne, Rigsadvokaten, Rigspolitiet, Rådet for Socialt Udsatte, Sø- og Handelsretten, Vestre Landsret og Østre Landsret.

Endvidere har et udkast til lovforslag i perioden den 1. juni 2021 til den 24. juni 2021 været sendt i høring af Færøernes Landsstyre hos følgende myndigheder på Færøerne:

Advokatfelag Føroya, Almanamálaráðið, Almannaverkið, Amnesty International, Dátueftirlitið, Dugni, Familjufyriritingin, Felagið føroyskir brotsverksfrøðingar, Felagið Føroyskir Sjúkrarøktarfrøðingar, Figgjarmálaráðið, Fiskivinnu-málaráðið, Fróðskaparsetur Føroya, Føroya Kommunufelag, Føroya Lærarafelag, Heilsumálaráðið, Heilsurøktarafalagið, MEGD, Megna títt lív, Politistafelag Føroya, Sosialráðgevarafelagið, Umhvørvis- og vinnuálaráðið, Uttanríkis- og mentamálaráðið, Vinnuhúsið.

24. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)

Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	
Implementeringskonsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Der foreslås en udvidet adgang til erstatning og domstolsprøvelse af visse særligt indgribende afgørelser.	Lovforslaget indeholder forslag om at ændre adgangen til administrativ rekurs (klage). Adgangen til at klage til Direktoratet for Kriminalforsorgen over de afgørelser, der træffes af kriminalforsorgsområdet (i dag institutionens leder), foreslås fremover at skulle omfatte afgørelser af mere indgribende karakter over for den enkelte, mens øvrige afgørelser ikke længere vil være omfattet af klageadgangen.
Klima- og miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ingen EU-retlige aspekter.	
Er i strid med de fem principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering/Overimplementering af EU-retlige minimumsforpligtelser	JA	NEJ X

Til § 1

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til afsnit 1

Indledende bestemmelser

Lovforslagets afsnit I indeholder indledende bestemmelser.

Kapitel 1 (§§ 1-2) indeholder bestemmelser om lovens område og om den myndighed, der varetager den centrale ledelse og administration af fuldbyrdelsen af straf mv.

Kapitel 2 (§§ 3-4) fastsætter bestemmelser om fuldbyrdelse af alle former for straf.

Til kapitel 1

Lovens område og kriminalforsorgens organisation mv.

I lovforslagets kapitel 1 (§§ 1-2) afgrænses lovens anvendelsesområde. Endvidere fastsættes det, hvilken myndighed der varetager den centrale ledelse og administration af fuldbyrdelsen af straf mv.

Lovens område

Det følger af den foreslåede bestemmelse i lovforslagets § 1, at denne lov finder anvendelse på fængselsstraffe, bødestraffe, betingede domme, samfundstjeneste og forvaring.

Bestemmelsen svarer til § 1 i den danske straffuldbyrdselseslov, jf. lovbekendtgørelse nr. 1333 af 9. december 2019.

Den anførte afgrænsning medfører, at loven ikke omfatter fuldbyrdelse af alle strafferetlige retsfølger. Loven omfatter f.eks. ikke retsfølger fastsat i henhold til straffelovens § 68, 1. og 2. pkt., og § 69 over for psykisk afvigende personer. Det skyldes bl.a., at foranstaltninger over for sådanne personer i vidt omfang skal gennemføres inden for det almindelige hospitalsvæsen og efter de regler, der gælder for behandlingen af patienter i dette system.

Udtrykket »bødestraffe« omfatter bøder, uanset om bøden er fastsat ved dom eller vedtaget inden- eller udenretligt. Tvangsbøder er derimod ikke omfattet, idet sådanne bøder ikke er en strafferetlig retsfølge, men et særligt retsmiddel der har til formål at gennemtvinge en handle- eller undladelsespligt.

Udtrykket »forvaring« omfatter både forvaring idømt efter straffelovens § 70 eller § 68, sidste pkt., jf. § 70, og forvaring ikendt efter straffelovens § 72, jf. § 68, sidste pkt., jf. § 70.

§ 1 skal i øvrigt sammenholdes med straffeloven, idet reglerne om strafarterne og betingelserne for deres anvendelse og reglerne om reaktioner ved overtrædelse af vilkår fastsat i forbindelse med betinget dom, herunder med vilkår om samfundstjeneste, fortsat findes heri.

Domme afsagt mod personer, som er overført til afsoning mv. i Danmark, jf. lovforslagets kapitel 7, fuldbyrdes efter de i Danmark gældende regler, jf. herom nærmere bemærkningerne til den foreslåede § 29. Afgørelse om prøveløsladelse eller nægtelse heraf af dømte, som i medfør af reglerne i lovens kapitel 7 er anbragt eller overført til afsoning i fængsel eller arresthus i Danmark, træffes dog efter reglerne i denne lovs kapitel 14, jf. den foreslåede § 30.

Loven omfatter også straf i medfør af militær straffelov, jf. dog bemærkningerne til den foreslåede § 90, stk. 1.

Loven omfatter færøske afgørelser om straf mv. I det omfang der er sket overførsel fra Danmark eller Grønland til afsoning m.v. på Færøerne af en person dømt i Danmark eller Grønland, vil loven endvidere finde anvendelse. Om fuldbyrdelse af udenlandske afgørelser om straf mv. gælder lov nr. 323 af 4. juni 1986 om international fuldbyrdelse af straf mv., som sat i kraft ved anordning nr. 153 af 21. marts 1988, og lov nr. 214 af 31. maj 1963 om samarbejde med Finland, Island, Norge og Sverige angående fuldbyrdelse af straf mv.

Er der efter de nævnte regler truffet beslutning om fuldbyrdelse af straf mv. pålagt i udlandet, sker fuldbyrdelsen imidlertid med udgangspunkt i straffuldbyrdelsesloven.

Kriminalforsorgens organisation m.v.

Til § 2

Kriminalforsorgsinstitutionerne på Færøerne hører på nuværende tidspunkt organisatorisk under det kriminalforsorgsområde, der har betegnelsen Kriminalforsorgen Hovedstaden.

Den foreslåede bestemmelse omhandler kriminalforsorgens organisation m.v. og svarer til § 2 i den danske straffuldbyrdelseslov, jf. lovbekendtgørelse nr. 1333 af 9. december 2019.

Med det foreslåede *stk. 1* fastslås det, at Justitsministeriet er den øverste administrative myndighed for kriminalforsorgen.

Bestemmelsen afspejler et sædvanligt administrativt over-/underordningsforhold mellem Justitsministeriet og Direktoratet for Kriminalforsorgen.

Det foreslåede *stk. 2* indebærer, at Direktoratet for Kriminal-

forsorgen varetager den centrale ledelse og administration af fuldbyrdelsen af de i § 1 nævnte straffe mv.

De foreslåede bestemmelser i *stk. 3* og *stk. 4* afspejler, at der under Direktoratet for Kriminalforsorgen er et antal kriminalforsorgsområder, og at justitsministeren fastsætter disses geografiske afgrænsning og fordelingen af lokale kriminalforsorgsinstitutioner mellem områderne. Kriminalforsorgsinstitutionerne på Færøerne vil også efter lovforslagets ikrafttræden høre under Kriminalforsorgen Hovedstaden.

Kriminalforsorgen Hovedstaden udgør én myndighed. Området består af en områdeledelse, nogle centrale områdefunktioner placeret i et områdekontor samt de kriminalforsorgsinstitutioner, der er placeret inden for det geografiske område.

De enkelte institutioner i området varetager opgaver vedrørende gennemførelse af straffuldbyrdelse, men hver enkelt institution er organisatorisk en del af kriminalforsorgsområdet. De enkelte institutioner refererer til områdeledelsen.

Kriminalforsorgsområderne hører organisatorisk under direktoratet og indgår i et sædvanligt administrativt over-/underordningsforhold i forhold til direktoratet.

Med denne organisation forlades arrestinspektørordningen, således at Landfogeden ikke længere er arrestinspektør for Færøerne Arrest. Lov nr. 188 af 7. juni 1958 om arrestvæsenets ordning på Færøerne foreslås som konsekvens heraf ophævet som led i gennemførelsen af straffuldbyrdelsesloven, jf. lovforslagets § 124, stk. 4.

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 5, 1 pkt.*, indebærer, at justitsministeren har adgang til at beslutte at overtage direktoratets eller kriminalforsorgsområdets beføjelser efter loven i sager, der har større eller principiel betydning (såkaldt call-in).

Bestemmelsen omfatter de situationer, hvor direktoratets eller kriminalforsorgsområdets beføjelser er fastsat i loven. På andre områder vil adgangen til call-in følge af det sædvanlige administrative over-/underordningsforhold.

Bestemmelsen om call-in kan anvendes såvel før som efter, at der er truffet afgørelse af den relevante myndighed i kriminalforsorgen. Er der truffet afgørelse, kan justitsministeren – inden for rammerne af de almindelige forvaltningsretlige principper om tilbagekaldelse af en forvaltningsafgørelse – omgøre afgørelsen. Er der ikke truffet afgørelse, vil justitsministeren kunne træffe afgørelse eller anmode den sædvanlige afgørelsesmyndighed om at træffe afgørelse efter nærmere fastlagte retningslinjer.

Bestemmelsen kan anvendes såvel i forhold til kriminalforsorgsområdet som i forhold til Direktoratet for Kriminalforsorgen.

Den foreslåede bestemmelse omfatter såvel enkeltsager som grupper af sager. Justitsministeren kan således – f.eks. på

baggrund af en henvendelse fra en borger – blive opmærksom på, at en konkret sag rejser principielle spørgsmål og på det grundlag beslutte at udnytte beføjelsen til call-in. Der kan endvidere være tale om, at ministeren beslutter, at bestemte grupper af sager skal forelægges ministeren inden afgørelse.

Adgangen til at overtage sager foreslås at omfatte større eller principielle sager. Der kan f.eks. være tale om at anvende beføjelsen til call-in i tilfælde, hvor der er sket større regelændringer, og hvor der er behov for at fastlægge en ensartet praksis. Der kan også tænkes tilfælde, hvor afgørelsen må anses for at være af særlig indgribende betydning over for den enkelte, hvor sagen i øvrigt rejser retlige tvivlsspørgsmål, eller hvor der kan være uenighed mellem forskellige myndigheder under Justitsministeriet om sagens løsning. Desuden kan der være tale om sager vedrørende indsatte, der har begået grovere former for kriminalitet, eller hvor der kan være hensyn til andre. Endelig kan nævnes tilfælde, hvor der f.eks. er truffet åbenbart forkerte afgørelser eller begået grovere sagsbehandlingsfejl.

Det forudsættes, at ministeren anvender adgangen til at overtage sager med tilbageholdenhed.

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 5, 2. pkt.*, indebærer, at direktoratet har en adgang til at overtage kriminalforsorgsområdets beføjelser efter loven, der indholdsmæssigt svarer til det ovenfor anførte vedrørende Justitsministeriets adgang til at overtage beføjelser efter loven. Der forudsættes ligeledes, at direktoratet anvender adgangen til at overtage sager med tilbageholdenhed.

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 6, 1. pkt.*, fastslår, at den almindelige klageadgang til justitsministeren som følge af over-/underordningsforholdet i ansættelses- og personalesager, afskæres. Dette gælder adgangen til at påklage såvel afgørelsens materielle indhold som spørgsmål om sagsbehandlingsfejl, der måtte knytte sig til afgørelsen, som f.eks. manglende begrundelse og inhabilitet mv. Bestemmelsen indebærer, at Direktoratet for Kriminalforsorgens afgørelser i disse sager er endelige.

Stk. 6, 2. pkt., fastsætter dog, at der i sager, hvor Direktoratet for Kriminalforsorgen i første instans træffer afgørelse i disciplinærsager og i andre sager, hvor direktoratet træffer afgørelse om afsked, er klageadgang til justitsministeren.

Til kapitel 2

Almindelige bestemmelser om fuldbyrdelse af straf

I lovforslagets kapitel 2 (§§ 3-4) fastsættes nogle grundlæggende bestemmelser om fuldbyrdelsen af straf. § 3 vedrører således spørgsmålet om hovedformålene med selve fuldbyrdelsen af straf, og § 4 omhandler det principielle udgangspunkt for de rettigheder og pligter, som en indsat har under fuldbyrdelsen af straf.

Til § 3

Straffeloven indeholder ikke en særlig formålsbestemmelse eller på anden måde nogen angivelse af formålet med anvendelse af straf.

Det foreslås således med lovforslagets § 3, at fuldbyrdelse af straf kan ske med fornøden hensyntagen såvel til straffens gennemførelse som til behovet for at hjælpe eller påvirke den dømte til at leve en kriminalitetsfri tilværelse.

Bestemmelsen svarer til § 3 i den danske straffuldbyrdelseslov, jf. lovbekendtgørelse nr. 1333 af 9. december 2019.

Bestemmelsen indebærer, at fuldbyrdelsen skal ske med fornøden hensyntagen såvel til straffens gennemførelse som til behovet for at hjælpe eller påvirke den dømte til at leve en kriminalitetsfri tilværelse.

Til § 4

Det følger af den foreslåede § 4, at der ikke under fuldbyrdelsen af straf må pålægges en person andre begrænsninger i tilværelsen end sådanne, der er fastsat ved lov eller er en følge af selve straffen. Bestemmelsen svarer til § 4 i den danske straffuldbyrdelseslov, jf. lovbekendtgørelse nr. 1333 af 9. december 2019.

Bestemmelsen indebærer for så vidt angår fuldbyrdelse af fængselsstraf, at indsatte ikke må pålægges andre begrænsninger i tilværelsen end sådanne, der er fastsat ved lov eller er en følge af selve frihedsberøvelsen. Indsatte skal derfor have adgang til at udøve deres almindelige borgerlige rettigheder i det omfang, at den pågældende ikke ved lov eller som følge af frihedsberøvelsen er afskåret herfra. Dette udgangspunkt er udtryk for, at en frihedsberøvelse alene tilsigter at indebære et indgreb i lokalfriheden for den dømte.

Til afsnit II

Fængselsstraffe

Lovforslagets afsnit II regulerer fuldbyrdelsen af fængselsstraffe.

I kapitel 3 (§§ 5-7) fastsættes almindelige bestemmelser om fuldbyrdelse af fængselsstraf, og i kapitel 4 (§§ 8-9), 5 (§§ 10-13) og 6 (§§ 14-19) fastsættes bestemmelser om henholdsvis straffuldbyrdelsens iværksættelse, udsættelse og benådning samt beregning af straffetiden.

I kapitel 7 (§§ 20-30) reguleres spørgsmålet om valg af afsoningsinstitution og senere overførsel mellem afsoningsinstitutioner samt spørgsmål om lovvalg. Kapitel 8 (§§ 31-45 a) regulerer de indsattes rettigheder og pligter under opholdet i afsoningsinstitutionen. Det gælder bl.a. med hensyn til

adgang til fællesskab, medindflydelse, deltagelse i gudstjenester mv., besiddelse mv. af egne penge og genstande i institutionen, udgivelse af blad, ret til arbejde og uddannelse mv., adgang til fritidsaktiviteter samt ret til forsørgs- og sundhedsmæssig bistand.

Kapitel 9 (§§ 46-59) fastsætter bestemmelser om de indsatte kontakt til samfundet uden for institutionen. Der sigtes i den forbindelse til de indsatte ret til udgang, besøg mv., brevveksling, telefonsamtaler, aviser og bøger mv. samt adgang til i institutionen at udtale sig mv. til medierne.

Kapitel 10 (§§ 60-66) indeholder bestemmelser om betingelserne for og fremgangsmåden ved en række indgreb over for den indsatte. De indgreb, der omfattes, er undersøgelse af den indsatte person og opholdsrum (visitation), fotografering og optagelse af fingeraftryk, magtanvendelse, udelukkelse fra fællesskab og sikringsmidler i form af håndjern og sikringscelle.

Kapitel 10 a (§ 66 a) omhandler muligheden for anvendelse af kropsscanner i forbindelse med undersøgelse. Kapitel 10 b (§ 66 b) etablerer et udtrykkeligt grundlag for, at kriminalforsorgen kan indsamle, behandle og videregive oplysninger til andre myndigheder, herunder politiet, om indsatte, og personer, som indsatte har kontakt til, hvis ordens- eller sikkerhedsmæssige hensyn, hensyn til kriminalforsorgens eller andre myndigheders indsats mod radikaliserings og ekstremisme eller hensyn til at bekæmpe og forebygge kriminalitet taler herfor.

Kapitel 11 (§§ 67-74) regulerer betingelserne for og fremgangsmåden ved ikendelse af disciplinærstraf, herunder brug af forhørs-celle, konfiskation og kriminalforsorgens adgang til at modregne krav på erstatning i den indsatte krav på vederlag for beskæftigelse.

Kapitel 12 (§§ 75-77) indeholder regler om straffabrydelse dels ved undvigelse, udeblivelse og varetægtsfængsling mv., dels ved tilladelse til straffabrydelse.

Kapitel 13 (§ 78) regulerer spørgsmålet om fuldbyrdelse af fængselsstraf i institutioner mv. uden for kriminalforsorgen.

I kapitel 14 (§§ 79-88) fastsættes regler om prøveløsladelse samt spørgsmål med tilknytning til løsladelse, herunder med hensyn til gennemførelsen af tilsyn mv. af kriminalforsorgen ved prøveløsladelse, betinget benådning og straffabrydelse samt indberetning mv. ved vilkårsovertrædelse.

Endelig indeholder kapitel 15 (§§ 89-89 a) dels sagsbehandlingsregler, der forpligter vedkommende institution til af egen drift at overveje og tage stilling til visse spørgsmål, som er af væsentlig betydning for den indsatte, f.eks. tilladelse til udgang, prøveløsladelse og overførsel til fortsat straffuldbyrdelse i en anden institution, dels en regel om mulighed for at anvende digital kommunikation som påmindelse om tilsigelse til afsoning eller møde mv. hos kriminalforsorgen.

Til kapitel 3

Almindelige bestemmelser

Lovforslagets kapitel 3 (§§ 5-7) indeholder en række almindelige bestemmelser om fuldbyrdelsen af fængselsstraf. I § 5 behandles spørgsmålet om institutioner til afsoning af fængselsstraf, og i § 6 reguleres spørgsmålet om erstatning til indsatte for følger af ulykkestilfælde mv. Endelig behandles i § 7 spørgsmålet om rådgivning til personer, der idømmes fængselsstraf.

Til § 5

Den foreslåede bestemmelse i lovforslagets § 5 indeholder en bemyndigelse for justministeren til administrativt at fastsætte regler om indretningen af institutioner under kriminalforsorgen til fuldbyrdelse af fængselsstraf.

Bestemmelsen svarer delvist til § 5 i den danske straffuldbyrdelseslov, jf. lovbekendtgørelse nr. 1333 af 9. december 2019. Idet der på Færøerne kun er én institution til fuldbyrdelse af fængselsstraf, indeholder den foreslåede bestemmelse dog ikke en formulering om institutionernes opdeling i åbne og lukkede institutioner.

Det er ikke fundet hensigtsmæssigt i lovforslaget nærmere at præcisere de krav, som bør stilles til sådanne institutioner, bl.a. fordi der på Færøerne aktuelt alene findes én institution, som skal kunne fungere både som varetægtsinstitution og som afsoningsinstitution.

§ 5 skal i øvrigt sammenholdes med lovforslagets § 78, hvorefter indsatte som hidtil kan anbringes i eller overføres til (fortsat) fuldbyrdelse af fængselsstraffen i en institution uden for kriminalforsorgen eller kriminalforsorgens pensioner i Danmark.

Til § 6

Den foreslåede bestemmelse i lovforslagets § 6 indeholder en bemyndigelse for justitsministeren til administrativt at fastsætte regler om erstatning til indsatte i kriminalforsorgens institutioner for følger af ulykkestilfælde m.v.

Bestemmelsen, der svarer til § 6 i den danske straffuldbyrdelseslov, jf. lovbekendtgørelse nr. 1333 af 9. december 2019, træder i stedet for straffelovens § 45, 2. og 3. pkt., hvorefter indsatte skal holdes forsikrede mod følger af ulykkestilfælde, hvilket der ved kongelig anordning kan fastsættes nærmere regler om gennemførelsen af. Straffelovens § 45 foreslås samtidig ophævet, jf. § 1, nr. 1, i det samtidigt fremsatte lovforslag om ændring af straffelov for Færøerne, retsplejelov for Færøerne, og lov for Færøerne om retsafgifter (Ændringer som følge af ikraftsættelse af lov for Færøer-

ne om fuldbyrdelse af straf m.v. og som følge af ikraftsættelse af ændringsanordning om konkursloven for Færøerne).

Til § 7

Bestemmelsen svarer til § 7 i den danske straffuldbyrdelseslov, jf. lovbekendtgørelse nr. 1333 af 9. december 2019.

Efter den foreslåede bestemmelses *stk. 1* har en person, der er idømt fængselsstraf, også før straffuldbyrdelsens iværksættelse ret til at få nærmere rådgivning hos kriminalforsorgen om sine arbejdsmæssige, uddannelsesmæssige, sociale og personlige forhold i forbindelse med fuldbyrdelsen.

Bestemmelsen fastsætter således en pligt for kriminalforsorgen til også før straffuldbyrdelsens iværksættelse at yde en person, der er idømt fængselsstraf, rådgivning om den pågældendes arbejdsmæssige, uddannelsesmæssige, sociale og personlige forhold i forbindelse med straffuldbyrdelsen.

Efter den foreslåede bestemmelses *stk. 2* fastsætter justitsministeren regler om gennemførelsen af den i *stk. 1* nævnte rådgivning.

Til kapitel 4

Straffuldbyrdelsens iværksættelse

Lovforslagets kapitel 4 (§§ 8-9) behandler spørgsmålet om straffuldbyrdelsens iværksættelse over for henholdsvis dømte, der er varetægtsfængslet efter endelig dom, og dømte på fri fod.

Til § 8

Den foreslåede bestemmelse indeholder regler om straffuldbyrdelsens iværksættelse.

Bestemmelsen svarer delvist til § 8 i den danske straffuldbyrdelseslov, jf. lovbekendtgørelse nr. 1333 af 9. december 2019, med den undtagelse at bestemmelsen i *stk. 4* om iværksættelse af straffuldbyrdelsen for dømte, der er meddelt tilladelse til strafudståelse på bopælen under intensiv overvågning og kontrol, ikke er medtaget i lovforslaget. Om muligheden for at indføre fuldbyrdelse af straf på bopælen under intensiv overvågning og kontrol henvises til bemærkningerne i lovforslagets pkt. 2.2.

Efter bestemmelsens *stk. 1*, skal fuldbyrdelsen af en fængselsstraf iværksættes snarest muligt.

Iværksættelse af straffuldbyrdelse forudsætter, at straffedommen er endelig, dvs. at ankefristen er udløbet, eller at der er givet afkald på anke, jf. retsplejelovens § 1026, *stk.*

1. Det er endvidere en forudsætning, at der foreligger fuldbyrdelsesordre.

Formålet med reglerne om iværksættelse af straffuldbyrdelsen er at fastsætte det tidspunkt, hvor den dømte omfattes af straffuldbyrdelsesloven. Det har navnlig betydning for, at den dømte, der er varetægtsfængslet efter dom, hurtigst muligt omfattes af de særlige rettigheder, som gælder for indsatte. Der henvises i den forbindelse til § 1026, *stk. 2*, i retsplejeloven, hvorefter straffedommen, når den dømte er varetægtsfængslet efter dommen, skal fuldbyrdes, så snart det kan konstateres, at dommen er endelig.

Den foreslåede bestemmelse skal endvidere sammenholdes med reglerne i lovforslagets § 14 om straffetidsberegning, hvis formål er at fastsætte det tidspunkt, hvor straffuldbyrdelsen anses for påbegyndt. Det har bl.a. betydning for fastlæggelsen af tidspunktet for eventuel prøveløsladelse efter udståelse af 2/3 af straffen.

Såvel hensynet til retshåndhævelsen som hensynet til den dømte tilsiger normalt, at fuldbyrdelsen af en fængselsstraf påbegyndes snarest muligt efter straffedommen. Dette princip fastslås således i *stk. 1*.

I praksis påbegyndes straffuldbyrdelsen særlig hurtigt, hvis retten har bestemt, at den dømte skal varetægtsfængsles eller forblive varetægtsfængslet efter straffedommen, indtil fuldbyrdelsen kan iværksættes. Er den dømte ikke varetægtsfængslet efter dommen, vil straffuldbyrdelsen efter de gældende administrative regler om tilsigelse normalt tidligst blive påbegyndt 1 måned efter straffedommen. Denne tilsigelsesfrist er begrundet i såvel administrative hensyn som hensynet til den dømtes muligheder for at tilrettelægge sine forhold før og under afsoningen på en måde, der begrænser utilsigtede følger af en straffuldbyrdelse. For særlige grupper af dømte, herunder voldsdømte, er fastsat indkaldelsesregler, der tilsiger en særlig hurtig påbegyndelse af afsoningen.

Bestemmelsens *stk. 2* indebærer, at straffuldbyrdelsen for så vidt angår dømte på fri fod iværksættes, når den dømte modtages i en institution under kriminalforsorgen. Bestemmelsen svarer til den gældende bestemmelse i § 25, *stk. 1*, i cirkulære nr. 92 af 18. maj 1994 med senere ændringer om iværksættelse af frihedsstraf eller forvaring mv., hvorefter strafudståelsen iværksættes i vedkommende arresthus eller anstalt, når domfældte giver møde eller afleveres af politiet.

Det foreslåede *stk. 3* medfører, at straffuldbyrdelsen for så vidt angår dømte, der er varetægtsfængslet efter dommen eller allerede udstår frihedsstraf, iværksættes, når kriminalforsorgen giver meddelelse til den pågældende herom. Lignende bestemmelser er fastsat i ovennævnte cirkulæres § 27, *stk. 2*, 1. pkt., og § 28, *stk. 2*, 1. pkt.

Til § 9

Den foreslåede bestemmelse indeholder regler om indkaldelse af dømte på fri fod.

Bestemmelsen svarer til § 9 i den danske straffuldbyrdelseslov, jf. lovbekendtgørelse nr. 1333 af 9. december 2019.

I bestemmelsens *stk. 1* fastsættes det, at personer, der ikke er varetægtsfængslet efter endelig dom, skal indkaldes til fuldbyrdelse af fængselsstraffen efter regler fastsat af justitsministeren. Om indkaldelsesfrister henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 8. Det forudsættes, at det i indkaldelsen som hidtil kan anføres, at den dømte ikke har krav på at blive modtaget til straffuldbyrdelse, hvis den pågældende møder for tidligt eller for sent eller i beruset tilstand.

Efter bestemmelsens *stk. 2* skal ansøgningen så vidt muligt imødekommes, hvis den dømte søger om særlig hurtig påbegyndelse af straffuldbyrdelsen.

Det forekommer, at dømte ansøger kriminalforsorgen om særlig hurtig påbegyndelse af straffuldbyrdelsen. Hensynet til den dømte tilsiger i sådanne tilfælde, at ansøgningen så vidt muligt imødekommes. Tilladelse til særlig hurtig påbegyndelse af straffuldbyrdelsen kan i visse tilfælde give anledning til vanskeligheder, hvis sædvanlig administrativ praksis skal følges med hensyn til placering af den dømte i en bestemt afsoningsinstitution eller i en særlig afdeling i en sådan. Det er derfor forudsat, at en imødekommelse af den dømtes ønske om særlig hurtig påbegyndelse af straffuldbyrdelsen efter omstændighederne vil kunne medføre, at den dømte placeres uafhængigt af almindelige fordelingsprincipper, jf. lovforslagets §§ 21-23. Efter disse bestemmelser sker fuldbyrdelse af fængselsstraf på til og med 1 år og 6 måneder som udgangspunkt i arresthus på Færøerne, medmindre en række i disse bestemmelser nærmere afgrænsede sikkerhedsmæssige eller personlige forhold taler for, at fuldbyrdelsen af straffen sker i fængsel eller arresthus i Danmark.

Til kapitel 5

Udsættelse og benådning

I lovforslagets kapitel 5 (§§ 10-13) behandles spørgsmålet om udsættelse af straffuldbyrdelsen og om benådning for fængselsstraffen. Spørgsmålet om udsættelse er i dag reguleret i retsplejelovens § 1028, mens spørgsmålet om indstilling til benådning er behandlet i samme lovs § 1027. Disse bestemmelser forudsættes ophævet i forbindelse med denne lovs ikrafttræden. Der henvises i den forbindelse til § 2, nr. 8, i det samtidigt fremsatte lovforslag om ændring af straffelov for Færøerne, retsplejelov for Færøerne, og lov for Færøerne om retsafgifter (Ændringer som følge af ikraftsættelse af lov for Færøerne om fuldbyrdelse af straf m.v. og som følge af ikraftsættelse af ændringsanordning om konkursloven for Færøerne).

Til § 10

Den foreslåede bestemmelse vedrører spørgsmålet om, hvornår fuldbyrdelsen af en fængselsstraf eller en del af denne kan udsættes.

Bestemmelsen svarer til § 10 i den danske straffuldbyrdelseslov med den undtagelse, at forudsætningen i den danske bestemmelse nr. 2 om, at hensynet til politiets forebyggende virksomhed ikke taler i mod udsættelse af straffuldbyrdelsen (der blev tilføjet som led i en styrket indsats mod bandekriminalitet, jf. lov nr. 501 af 12. juni 2009) ikke foreslås medtaget i denne lov. Der henvises til bemærkningerne i lovforslagets pkt. 4.

Det foreslås således med lovforslagets § 10, at justitsministeren eller den, der bemyndiges dertil, kan bestemme, at fuldbyrdelsen af en fængselsstraf eller en del af denne skal udsættes, når hensynet til den dømte, herunder dennes arbejds-, uddannelses-, familie- eller helbredsmaessige forhold taler herfor, eller hensynet til retshåndhævelsen ikke taler imod udsættelse af straffuldbyrdelsen.

Den foreslåede bestemmelse indeholder hjemmel for justitsministeren eller den, der bemyndiges dertil, til at bestemme, at straffuldbyrdelsen skal udsættes. I bestemmelsen er opregnet de hensyn, der i særlig grad kan tale for udsættelse af straffuldbyrdelsen ved afgørelse af en ansøgning herom. Tilladelse til udsættelse med straffuldbyrdelsen forudsætter, at hensynet til retshåndhævelsen ikke taler imod en sådan udsættelse. Ved vurderingen heraf skal der fortsat bl.a. lægges vægt på straffens længde, kriminalitetens art og risikoen for ny kriminalitet.

Er den dømte varetægtsfængslet efter dommen, kan løsladelse før straffuldbyrdelsens iværksættelse kun ske efter politiets eller rettens bestemmelse i medfør af retsplejelovens regler om varetægtsfængsling. Har den dømte påbegyndt fuldbyrdelsen af en frihedsstraf, vil de hensyn, der kunne have talt for udsættelse af straffuldbyrdelsen, i visse tilfælde begrunde, at straffuldbyrdelsen afbrydes, jf. lovforslagets § 76 og bemærkningerne til denne bestemmelse.

§ 10 træder sammen med § 12 i stedet for de nuværende regler i retsplejelovens § 1028, der således som konsekvens heraf foreslås ophævet. Der henvises i den forbindelse til § 2, nr. 8, i det samtidigt fremsatte lovforslag om ændring af straffelov for Færøerne, retsplejelov for Færøerne, og lov for Færøerne om retsafgifter (Ændringer som følge af ikraftsættelse af lov for Færøerne om fuldbyrdelse af straf m.v. og som følge af ikraftsættelse af ændringsanordning om konkursloven for Færøerne).

Til § 11

Den foreslåede bestemmelses *1. pkt.* indeholder hjemmel for justitsministeren til fastsættelse af regler om behandlingen

af sager om udsættelse af straffuldbyrdelsen og om den administrative behandling af sager om benådning.

Bestemmelsen svarer til § 11 i den danske straffuldbyrdeslov, jf. lovbekendtgørelse nr. 1333 af 9. december 2019.

Den foreslåede bemyndigelse giver for så vidt angår sager om udsættelse af straffuldbyrdelsen bl.a. hjemmel til at fastsætte administrative forskrifter om, hvornår udsættelse bør tillades. En tilsvarende adgang til at regulere, hvornår benådning bør gives, er derimod ikke indeholdt i den foreslåede bestemmelse. Det skyldes, at benådningsretten efter grundlovens § 24 ikke nærmere kan reguleres ved lov. Den foreslåede bestemmelse vedrører derfor for så vidt angår sager om benådning alene spørgsmålet om den nærmere tilrettelæggelse af den administrative behandling af sådanne sager.

I lovforslagets § 12, jf. nedenfor, foreslås det, at en ansøgning om udsættelse af straffuldbyrdelsen eller om benådning normalt skal bevirke, at straffuldbyrdelsen udsættes, indtil der er truffet afgørelse i sagen. Med henblik på at modvirke, at ansøgning om udsættelse eller benådning indgives umiddelbart før straffuldbyrdelsens iværksættelse med det formål at få straffuldbyrdelsen udsat, foreslås justitsministeren i bestemmelsens 2. pkt., bemyndiget til at fastsætte bestemmelser om, at kun ansøgninger, der indgives inden udløbet af bestemte frister, tillægges opsættende virkning efter § 12. Det forudsættes i den forbindelse, at de dømte orienteres herom i forbindelse med indkaldelsen til straffuldbyrdelse, og at der er mulighed for at tillægge ansøgninger, som er indgivet efter fristens udløb, opsættende virkning, hvis det findes undskyldeligt, at ansøgning ikke er indgivet tidligere, f.eks. hvis ansøgningen støttes på nye oplysninger.

Til § 12

Den foreslåede bestemmelse vedrører spørgsmålet om udsættelse af straffuldbyrdelsen på behandlingen af en ansøgning om udsættelse eller benådning.

Bestemmelsen svarer til § 12 i den danske straffuldbyrdeslov, jf. lovbekendtgørelse nr. 1333 af 9. december 2019, med den undtagelse, at den danske bestemmelses stk. 1, 2. pkt., ikke foreslås medtaget i lovforslaget. Efter den danske bestemmelse skal en ansøgning om udsættelse eller benådning ikke tillægges opsættende virkning, hvis politidirektøren har underrettet kriminalforsorgen om, at hensynet til politiets forebyggende virksomhed skønnes at kræve, at den dømte påbegynder straffuldbyrdelsen uden at afvente behandlingen af en sådan ansøgning. Bestemmelsen blev tilføjet som led i en styrket indsats mod bandekriminalitet, jf. lov nr. 501 af 12. juni 2009, Der henvises til bemærkningerne i lovforslagets pkt. 4.

I stk. 1 foreslås som hovedregel, at en rettidig ansøgning, jf. § 11, om udsættelse af straffuldbyrdelsen eller om benåd-

ning indgivet af en dømt på fri fod bevirker, at straffuldbyrdelsen udsættes, indtil der er truffet afgørelse i sagen.

Af udtrykket »på fri fod« følger modsætningsvis, at straffuldbyrdelsen ikke skal udsættes, hvis ansøgningen hidrører fra en person, der er varetægtsfængslet efter dom. Baggrunden herfor er, at udsættelse af straffuldbyrdelsen forudsætter, at den dømte løslades fra varetægtsfængslingen, og at bestemmelse om løsladelse af varetægtsarrestanter skal træffes af politiet eller retten efter retsplejelovens regler og ikke af kriminalforsorgen efter straffuldbyrdesloven. § 12, stk. 1, udelukker ikke, at ansøgning om udsættelse eller benådning fra en dømt, der er varetægtsfængslet efter dom, kan føre til, at den pågældende løslades af politiet eller retten. Det forudsættes, at en sådan ansøgning indebærer, at spørgsmålet om løsladelse forelægges retten, hvis politiet modsætter sig, at den pågældende sættes på fri fod.

Det følger endvidere modsætningsvist af § 12, stk. 1, at ansøgninger heller ikke har opsættende virkning, hvis den dømte allerede er ved at afsone en anden straf. Baggrunden for denne regel er, at flere straffe som udgangspunkt bør fuldbyrdes i forlængelse af hinanden. Er betingelserne opfyldt, kan sådanne dømte få tilladelse til strafafbrydelse, jf. lovforslagets § 76 og bemærkningerne til denne bestemmelse.

I stk. 2 foreslås som undtagelse til hovedreglen i stk. 1, at straffuldbyrdelsen ikke udsættes på behandlingen af den nye ansøgning, hvis den dømte tidligere har fået straffuldbyrdelsen udsat eller afslag på en ansøgning om udsættelse eller benådning. Baggrunden for denne regel er hensynet til at modvirke, at en dømt ubegrundet kan få straffuldbyrdelsen udsat blot ved løbende at indgive ansøgninger om udsættelse eller benådning.

Opsættende virkning kan imidlertid være velbegrundet, hvis den nye ansøgning indeholder nye væsentlige oplysninger, hvis rigtighed så vidt muligt er godtgjort, eller der i øvrigt er særlig grund til at afvente afgørelsen af den nye ansøgning. § 12, stk. 2, indeholder derfor tillige en regel om, at der i sådanne tilfælde skal tillægges den nye ansøgning opsættende virkning, så straffuldbyrdelsen udsættes, indtil behandlingen af den nye ansøgning er afsluttet.

Det forudsættes i øvrigt, at justitsministeren i de administrative regler, der fastsættes med hjemmel i § 11, jf. ovenfor, kan bestemme, at ansøgninger om udsættelse eller benådning skal tillægges opsættende virkning i videre omfang, end det følger af § 12. Det kan f.eks. bestemmes, at ansøgning, der indgives fra visse andre end den dømte, kan tillægges opsættende virkning på samme måde som en ansøgning fra den dømte.

Til § 13

Den foreslåede bestemmelse regulerer, hvilke vilkår der skal og kan fastsættes for en tilladelse til udsættelse af straffuld-

byrdelsen, og fastsætter, hvornår tilladelsen kan tilbagekaldes.

Bestemmelsen svarer til § 13 i den danske straffuldbyrdeslov, jf. lovbekendtgørelse nr. 1333 af 9. december 2019.

Stk. 1 indebærer, at en tilladelse til udsættelse altid betinges af, at den dømte ikke begår strafbart forhold. Tilladelse til udsættelse kan endvidere betinges af andre vilkår, herunder at den pågældende undergiver sig tilsyn af kriminalforsorgen. Det følger af tilladelsens karakter, at de fastsatte vilkår alene har virkning for perioden, indtil straffuldbyrdelsen iværksættes.

Det foreslåede *stk. 2* medfører, at manglende overholdelse af de fastsatte vilkår, f.eks. at den indsatte begår strafbart forhold, kan bevirke, at tilladelsen tilbagekaldes. Det samme gælder, hvis der tilvejebringes nye oplysninger, hvorefter den dømte, før tilladelsen blev givet, havde begået strafbart forhold. Det bemærkes, at bestemmelsen om tilbagekaldelse i anledning af kriminalitet, der er begået forud for meddelelse af tilladelsen, ikke udelukker, at der kan ske tilbagekaldelse i andre tilfælde, hvor der i medfør af almindelige forvaltningsretlige grundsætninger måtte være grundlag for det.

Spørgsmålet om, hvorvidt der skal ske tilbagekaldelse, beror på en konkret vurdering af omstændighederne i hvert enkelt tilfælde. Sker der tilbagekaldelse, forudsættes fuldbyrdelsen af fængselsstraffen iværksat snarest muligt, jf. bemærkningerne til lovforslagets § 7.

Til kapitel 6

Beregning af straffetiden

I lovforslagets kapitel 6 (§§ 14-19) behandles spørgsmålet om den nærmere beregning af den straf, som skal fuldbyrdes i henhold til en dom om ubetinget fængselsstraf.

Til § 14

Den foreslåede bestemmelse fastsætter pligt for kriminalforsorgen til at foretage en række nærmere angivne beregninger af straffetiden.

Bestemmelsen svarer med redaktionelle ændringer til § 14 i den danske straffuldbyrdeslov, jf. lovbekendtgørelse nr. 1333 af 9. december 2019.

Det foreslås således i *stk. 1*, at kriminalforsorgen skal foretage dels en beregning af tidspunktet for løsladelse efter udståelse af hele straffen, dels en beregning af tidspunktet for en eventuel ordinær prøveløsladelse efter udståelse af 2/3 af en tidsbestemt straf, jf. lovforslagets § 79 a, stk. 1, eller efter udståelse af 12 år af en straf af fængsel på livstid, jf. § 79 e, stk. 1. § 14, stk. 1, skal ses i sammenhæng med lovforslagets

§ 15, jf. nedenfor, hvorefter kriminalforsorgen har pligt til at gøre den dømte bekendt med straffetidsberegningen snarest muligt efter straffuldbyrdelsens iværksættelse.

I *stk. 2* fastsættes det, at straffuldbyrdelsen anses for påbegyndt den dag, som dommen er afsagt, når den dømte er varetægtsfængslet efter endelig dom. Bestemmelsen svarer til gældende ret, jf. § 4, stk. 2, i cirkulære nr. 150 af 29. juni 1973 med senere ændringer om beregningen af frihedsstraf mv.

Endvidere fastsættes det i *stk. 3*, at straffuldbyrdelsen for så vidt angår dømte på fri fod anses for påbegyndt, når den dømte modtages eller anholdes med henblik på straffuldbyrdelsens iværksættelse. En lignende bestemmelse er fastsat i ovennævnte cirkulæres § 4, stk. 1. Udtrykket »modtages eller anholdes med henblik på straffuldbyrdelsens iværksættelse« i *stk. 3* omfatter ligeledes den situation, hvor retten efter retsplejelovens § 795 træffer beslutning om varetægtsfængsling af en dømt, som har været på fri fod efter dommen. Fuldbyrdelsen anses da for påbegyndt den dag, hvor fængslingen (anholdelsen) iværksættes.

Straffetidsberegning efter § 14 er omfattet af den udvidede adgang til domstolsprøvelse, jf. lovforslagets § 112, nr. 1, og bemærkningerne til denne bestemmelse.

Har en indsat som følge af kriminalforsorgens straffetidsberegning udstået fængselsstraf i for lang tid, kan der rejses spørgsmål om erstatning i medfør af lovforslagets § 106, stk. 1, nr. 1, jf. bemærkningerne til denne bestemmelse.

Til § 15

Efter den foreslåede bestemmelse i lovforslagets § 15 skal den dømte gøres bekendt med straffetidsberegningen snarest muligt efter, at fuldbyrdelsen af frihedsstraffen er iværksat.

Bestemmelsen svarer til § 15 i den danske straffuldbyrdeslov, jf. lovbekendtgørelse nr. 1333 af 9. december 2019.

Bestemmelsen vedrører kriminalforsorgens forpligtelse til at gøre den dømte bekendt med straffetidsberegningen, jf. lovforslagets § 14, stk. 1.

De nærmere regler om gennemførelsen af orienteringen forudsættes fastsat administrativt med hjemmel i lovforslagets § 19. Det forudsættes herved, at konkrete forespørgsler besvares snarest muligt også i de tilfælde, hvor straffuldbyrdelsen endnu ikke er iværksat.

Til § 16

Bestemmelsen omhandler omberegning af straffetiden og svarer til § 16 i den danske straffuldbyrdeslov, jf. lovbekendtgørelse nr. 1333 af 9. december 2019.

Den foreslåede bestemmelses *1. pkt.* fastsætter således pligt

for kriminalforsorgen til at foretage en omberegning af straffetiden, hvis straffuldbyrdelsen afbrydes, eller forudsætningerne for straffetidsberegningen i øvrigt ændres.

Efter lovforslagets §§ 75-76 kan straffuldbyrdelsen afbrydes dels ved den indsattes udeblivelse, undvigelse, varetægtsfængsling mv., dels efter tilladelse fra kriminalforsorgen. Som eksempel på tilfælde, hvor forudsætningerne for straffetidsberegningen i øvrigt ændres, kan nævnes senere beslutning om samtidig fuldbyrdelse af flere fængselsstraffe i forlængelse af hinanden.

I bestemmelsens 2. pkt. fastslås, at den dømte snarest muligt skal gøres bekendt med den ændrede straffetidsberegning.

En ændring af straffetidsberegningen efter § 16 er omfattet af den udvidede klageordning, jf. lovforslagets § 112, nr. 1, og bemærkningerne til denne bestemmelse.

Til § 17

Den foreslåede bestemmelse vedrører spørgsmålet om straffetidsberegningen i tilfælde, hvor flere fængselsstraffe skal afsones i umiddelbar forlængelse af hinanden.

Bestemmelsen svarer til § 17 i den danske straffuldbyrdelseslov, jf. lovbekendtgørelse nr. 1333 af 9. december 2019.

Den foreslåede § 17 indebærer således, at straffetidsberegningen i de omhandlede tilfælde foretages som en samlet beregning, der omfatter alle de pågældende straffe. De nærmere regler om sådan straffetidsberegning forudsættes fastsat administrativt i medfør af lovforslagets § 19.

Til § 18

Den foreslåede bestemmelse regulerer fradrag ved beregning af straffetiden.

Bestemmelsen svarer med redaktionelle ændringer til § 18 i den danske straffuldbyrdelseslov, jf. lovbekendtgørelse nr. 1333 af 9. december 2019.

Efter bestemmelsens stk. 1 foretages ved beregningen af straffetiden fradrag efter reglerne i straffelovens § 86 for anholdelse, varetægtsfængsling og indlæggelse til mentalundersøgelse.

Endvidere foretages ved beregning af straffetiden efter bestemmelsens stk. 2 fradrag for anholdelse, varetægtsfængsling og indlæggelse til mentalundersøgelse i en anden sag under straffuldbyrdelsen, hvis påtale opgives eller tiltalte frifindes.

Efter bestemmelsens stk. 3 foretages ved beregningen af straffetiden desuden fradrag, når den indsatte uforskyldt har været anbragt i forhørscele, strafcelle eller sikringscelle eller udelukket for fællesskab, jf. § 106, stk. 1, nr. 2 og

3. Fradrag foretages med et antal dage svarende til 50 pct. af det antal påbegyndte døgn, som indgrebet har varet, og oprundet til nærmeste hele antal dage.

Det følger af bestemmelsens stk. 4, at i det omfang der foretages fradrag efter stk. 2, ydes der ikke erstatning for frihedsberøvelsen efter retsplejelovens kapitel 106. I det omfang der foretages fradrag efter stk. 3, ydes der endvidere ikke erstatning for indgreb efter § 106, stk. 1, nr. 2 og 3.

Til § 19

Den foreslåede bestemmelse i lovforslagets § 19 indeholder en bemyndigelse for justitsministeren til at fastsætte regler om straffetidsberegningen.

Bestemmelsen svarer til § 19 i den danske straffuldbyrdelseslov, jf. lovbekendtgørelse nr. 1333 af 9. december 2019.

Til kapitel 7

Valg af afsoningsinstitution og senere overførsel mellem afsoningsinstitutioner

Bestemmelserne i kapitel 7 (§§ 20-30) regulerer spørgsmålet om valg af afsoningsinstitution og senere overførsel mellem arresthus på Færøerne og fængsel eller arresthus i Danmark samt lovvalgsregler mv.

Kapitlet adskiller sig fra den danske straffuldbyrdelseslov, jf. lovbekendtgørelse nr. 1333 af 9. december 2019, da der på Færøerne alene findes et arresthus, og da der i visse tilfælde er behov for anbringelse i – eller senere overførsel til – et fængsel eller et arresthus i Danmark.

Institutioner m.v.

Til § 20

Den foreslåede bestemmelse indeholder en angivelse af de institutioner mv., hvori fængselsstraf kan fuldbyrdes.

Bestemmelsen svarer med få ændringer til § 20 i den danske straffuldbyrdelseslov, jf. lovbekendtgørelse nr. 1333 af 9. december 2019. Den foreslåede bestemmelse indeholder således ikke en bestemmelse om afsoning på den dømtes bopæl under intensiv overvågning og kontrol, da denne ordning ikke på nuværende tidspunkt foreslås gennemført på Færøerne jf. bemærkningerne til lovforslagets pkt. 2.2.

Det følger af stk. 1, at fængselsstraf normalt fuldbyrdes i fængsel eller arresthus.

Uanset, at der ikke i dag er et fængsel på Færøerne, men kun et arresthus, foreslås § 20, stk. 1, at have samme ordlyd

som § 20 i den danske straffuldbyrdslov. Det forudsættes således, at dømte i visse situationer kan anbringes i fængsel i Danmark, jf. de foreslåede bestemmelser i § 21, stk. 2, og § 22.

Udtrykket »fængselsstraf« og reglerne om fuldbyrdelse heraf omfatter tillige fuldbyrdelse af frihedsstraffe, der som forvandlingsstraf træder i stedet for bødestraf, jf. lovforslagets § 1.

Udtrykket »fængsel« omfatter åbne og lukkede fængsler.

Udtrykket »arresthus« omfatter, foruden Færøerne Arrest, kriminalforsorgens varetægtsinstitutioner i Danmark, herunder Københavns Fængsler.

Fuldbyrdelse af fængselsstraf i »institutioner mv. uden for kriminalforsorgen« og i »kriminalforsorgens pensioner« sker efter reglerne i lovforslagets § 78, der afløser den gældende regel i straffelovens § 49, stk. 2, der således som konsekvens heraf foreslås ophævet som led i gennemførelsen af loven. Der henvises i den forbindelse til § 1, nr. 1, i det samtidigt fremsatte lovforslag om ændring af straffelov for Færøerne, retsplejelov for Færøerne, og lov for Færøerne om retsafgifter (Ændringer som følge af ikraftsættelse af lov for Færøerne om fuldbyrdelse af straf m.v. og som følge af ikraftsættelse af ændringsanordning om konkursloven for Færøerne).

Det følger dog af bestemmelsens *stk. 2*, at fængselsstraf i særlige tilfælde kan fuldbyrdes efter reglerne i § 78 om anbringelse i og overførsel til særlig institution m.v. uden for kriminalforsorgen. Det bemærkes, at mens der f.eks. findes flere behandlingsinstitutioner på Færøerne, er der ikke aktuelt nogen sikret institution eller pension på Færøerne, hvor unge eller – hvad angår pensioner – andre vil kunne anbringes. Der vil imidlertid med den foreslåede bestemmelse være mulighed for at overføre unge eller andre til anbringelse efter § 78 i en institution i Danmark.

Bestemmelsen indebærer endvidere, at der kan ske anbringelse efter § 78 i en institution mv. på Færøerne, hvis der indgås aftaler med disse.

Der henvises i øvrigt til den foreslåede § 78 og bemærkningerne til denne bestemmelse.

Endelig følger det af *stk. 3*, at fængselsstraf kan fuldbyrdes som led i forsøg efter § 50 a i institution m.v. på Færøerne uden for kriminalforsorgen. Bestemmelsen supplerer mulighederne for alternativ placering efter § 78.

Der henvises i den forbindelse til den foreslåede § 50 a og bemærkningerne til denne bestemmelse.

Valg af afsoningsinstitution

Til § 21

Den foreslåede bestemmelse omhandler valg af afsoningsinstitution i de tilfælde, hvor den dømte er idømt fængselsstraf til og med 1 år og 6 måneder.

Bestemmelsen er affattet således, at der tages højde for de forhold om valg af afsoningsinstitution, som er nævnt i §§ 21-23 i den danske straffuldbyrdslov, jf. lovbekendtgørelse nr. 1333 af 9. december 2019, og som kan begrunde valg af en anden type afsoningsinstitution end udgangspunktet.

Valget af afsoningssted baserer sig navnlig på to væsentlige principper: Dømte bør så vidt muligt afsone i nærheden af deres hjemsted, men samtidig bør dømte ikke anbringes under mere restriktive forhold end nødvendigt.

Afvejningen af disse principper har ført til en langvarig praksis om, at fængselsstraffe til og med 1 år og 6 måneder afsones i Færøerne Arrest, mens længere straffe som udgangspunkt afsones i et dansk fængsel. Der er mulighed for at dispensere fra denne praksis, hvis omstændighederne tilsiger det, jf. herom det foreslåede *stk. 2*.

Baggrunden for denne praksis er, at det ikke findes hensigtsmæssigt, at længere straffe fuldbyrdes i Færøerne Arrest på grund af de begrænsede tilbud, der forefindes i arresthuset. Hertil kommer, at bl.a. sikkerhedsmæssige hensyn endvidere kan medføre, at dømte med fængselsstraffe på mindre end 1 år og 6 måneder anbringes i et fængsel eller arresthus i Danmark.

Den foreslåede bestemmelses *stk. 1* indeholder en lovfæstelse af denne praksis. Fuldbyrdelse af fængselsstraffe over 1 år og 6 måneder foreslås reguleret af den foreslåede bestemmelse i § 22.

Den foreslåede bestemmelses *stk. 2* indeholder en række undtagelser til hovedreglen om, at fængselsstraf til og med 1 år og 6 måneder fuldbyrdes i arresthus på Færøerne.

Det foreslås således i *stk. 2, nr. 1*, at fængselsstraf til og med 1 år og 6 måneder fuldbyrdes i fængsel eller arresthus i Danmark, hvis det må anses for nødvendigt for at forebygge overgreb på medindsatte, personale eller andre i institutionen eller som led i kriminalforsorgens indsats mod radikaliserings og ekstremisme.

Bestemmelsen sigter bl.a. på tilfælde, hvor der ved anmeldelsen til straffuldbyrdelse foreligger kendskab til, at den dømte hører til gruppen af »stærke« indsatte. Det vil sige indsatte, som udviser en så stærk negativ indflydelse på medindsatte, bl.a. ved vold, trusler om vold, økonomisk udnyttelse m.v., at de i væsentlig grad forringer vilkårene for disse indsatte bl.a. ved at skaffe sig fordele på de medindsattes bekostning. Et sådant kendskab vil typisk basere sig på oplysninger modtaget fra politiet eller fra tidligere ophold i fængsel eller arresthus, herunder i forbindelse med forudgående varetægtsfængsling.

Med udtrykket »overgreb« sigtes ikke alene til fysiske over-

greb eller trusler herom, men tillige f.eks. økonomisk udnyttelse og overgreb på medindsattes handlefrihed inden for institutionens lovlige rammer, herunder i forhold til at afsone i fællesskab og til at vælge mellem institutionens tilbud om beskæftigelse, fritidsaktiviteter mv. Risiko for overgreb kan også foreligge, når den indsatte gennem sin magtposition forsøger at påvirke personalet til at gøre eller undlade noget, herunder undlade at gennemføre de nødvendige sikkerheds- og kontrolforanstaltninger.

Udtrykket »personale eller andre i institutionen« omfatter, foruden alle ansatte uanset ansættelsesform, f.eks. de medindsattes børn, besøgende eller håndværkere m.fl.

Bestemmelsen giver desuden mulighed for, at fængselsstraf kan fuldbyrdes i fængsel eller arresthus i Danmark, hvis det må anses for nødvendigt »som led i kriminalforsorgens indsats mod radikaliserings og ekstremisme«. Heri ligger, at den pågældende placering skal være nødvendig som følge af en konkret risiko for, at den indsatte vil søge at påvirke medindsatte gennem udbredelse af voldeligt ekstremistiske synspunkter, og at placeringen skal være egnet til at begrænse risikoen for påvirkning af andre til voldelig ekstremisme.

Begreberne »radikalisering« og »ekstremisme« er ikke entydige begreber, men dækker over varierende grader af tilslutning til radikale og ekstreme synspunkter og handlinger.

Radikalisering er en proces, som kan foregå på forskellige måder, og som kan ske over kortere eller længere tid. Der er ingen simple årsagssammenhænge, og radikaliseringsen kan igangsættes på baggrund af mange forskellige faktorer og have forskellige endemål. Radikaliseringen kan komme til udtryk ved støtte til radikale synspunkter eller en ekstremistisk ideologi og kan også medføre accept af brugen af vold eller andre ulovlige midler for at opnå et politisk eller religiøst mål.

Ekstremisme er bl.a. kendetegnet ved forenkede verdensopfattelser og fjendebilleder, hvor bestemte grupper eller samfundsforhold ses som truende, samt intolerance og manglende respekt for andre menneskers synspunkter, frihed og rettigheder.

Begrebet omfatter endvidere afvisning af grundlæggende demokratiske værdier og normer, manglende accept af demokratiske beslutningsprocesser og anvendelse af ulovlige og eventuelt voldelige metoder for at opnå et politisk eller religiøst ideologisk mål.

Kriminalforsorgen har med den foreslåede bestemmelse mulighed for at tage særlige forholdsregler ved placeringen af radikaliserede og ekstremistiske indsatte i situationer, hvor der vurderes at være en konkret risiko for, at de pågældende vil søge at påvirke andre gennem udbredelse af voldeligt ekstremistiske synspunkter.

Der sigtes i den forbindelse både til personer, der er dømt for terrorrelateret kriminalitet, dvs. for overtrædelse af bestemmelser i straffelovens kapitel 12 eller 13, og til person-

er, der i øvrigt har udvist en adfærd, der indikerer, at der vil være en konkret risiko for, at de vil søge at påvirke andre til voldelig ekstremisme, herunder gennem rekruttering til ekstremistiske miljøer, der erfaringsmæssigt støtter voldelig ekstremisme.

De radikaliserede og ekstremistiske indsatte udgør ikke en klart definerbar gruppe, hvorfor det i hvert enkelt tilfælde vil være nødvendigt at vurdere, om der er behov for at tage særlige forholdsregler for at imødegå risikoen for radikaliserende påvirkning af medindsatte.

Når det gælder personer, der er dømt for terrorrelateret kriminalitet, vil der dog i almindelighed være en formodning for, at der er behov for at tage sådanne forholdsregler.

Hvorvidt der er behov for særlige forholdsregler, må i øvrigt afgøres konkret i hver enkelt sag ud fra en samlet vurdering af de tilgængelige oplysninger om den dømte. I denne vurdering kan bl.a. indgå oplysninger om den pådømte kriminalitet og kriminalforsorgens egne observationer under afsoning eller varetægtsfængsling, herunder observationer relateret til den indsattes adfærd, udtalelser, brug af litteratur, effekter, symboler og besøgende. Også oplysninger modtaget fra andre myndigheder vil kunne inddrages i vurderingen.

Det må endvidere overvejes i hvert enkelt tilfælde, om formålet med overførslen vil kunne tilgodeses ved mindre indgribende foranstaltninger.

For yderligere beskrivelse af ovenstående henvises i øvrigt til bemærkningerne til lovforslagets pkt. 7 og 8.

Det foreslås i *stk. 2, nr. 2*, at fængselsstraf til og med 1 år og 6 måneder fuldbyrdes i fængsel eller arresthus i Danmark, hvis der er bestemte grunde til at antage, at den dømtes farlighed eller kriminalitet gør det nødvendigt for at forebygge, at den dømte undviger eller begår farlig kriminalitet.

Formuleringen »begår farlig kriminalitet« sigter til risikoen for, at den indsatte begår farlig kriminalitet i institutionen. Formuleringen omfatter bl.a. forsætlig brandstiftelse eller anden almenfarlig forbrydelse, grovere volds- eller seksualforbrydelse, og berigelsesforbrydelse forbundet med vold eller trussel om vold.

De oplysninger, der kan begrunde anbringelse i fængsel eller arresthus i Danmark i medfør af denne bestemmelse, vil navnlig være oplysninger hidrørende fra straffesagen eller fra tidligere ophold i fængsel eller arresthus.

Det foreslås i *stk. 2, nr. 3*, at fængselsstraf til og med 1 år og 6 måneder fuldbyrdes i fængsel eller arresthus i Danmark, hvis det må anses for nødvendigt for at beskytte den dømte mod overgreb. Bestemmelsen tager sigte på dømte, der på grund af kriminalitetens art eller deres adfærd i øvrigt må antages at ville blive mødt med overgreb fra medindsatte, hvis de anbringes i fællesskab i et fængsel.

Bestemmelsen vil især kunne være relevant i forhold til dømte, som f.eks. pga. gæld står i afhængighedsforhold til andre indsatte, eller dømte, hvis kriminalitet, herunder navnlig især seksualforbrydelser og misbrug af børn, gør dem særligt udsat for chikane, trusler, vold mv., men det vil f.eks. også efter omstændighederne kunne være dømte, som har særligt vanskeligt ved at tage vare på sine egne grænser, og som derigennem kan være udsatte for udnyttelse af medindsatte. Det bemærkes, at den dømte selv ønsker en beskyttet anbringelse, og anbringelsen i fængsel eller arresthus i Danmark sker med den pågældendes samtykke, vil forholdet være omfattet af den foreslåede bestemmelse i § 21, stk. 2, nr. 5, jf. nedenfor.

Det foreslås i *stk. 2, nr. 4*, at fængselsstraf til og med 1 år og 6 måneder fuldbyrdes i fængsel eller arresthus i Danmark, hvis den dømte efter de lægelige oplysninger bør anbringes i Vestre Hospital eller Herstedvester Fængsel.

Formålet med bestemmelsen er at sikre de indsatte mulighed for anbringelse på hospital (Vestre Hospital) eller på en institution (Herstedvester Fængsel), som er særligt indrettet til at modtage indsatte, der f.eks. har behov for psykiatrisk behandling eller bistand. Dette behov skyldes, at der i Færøerne Arrest i lighed med, hvad der er tilfældet i arresthuse og fængsler i Danmark, ikke er en hospitalsafdeling. Behovet skyldes ligeledes, at Herstedvester Fængsel varetager en visitationsordning for seksualforbrydere fra Danmark og Færøerne, hvor de dømte udredes og vurderes i forhold til et eventuelt behandlingsbehov mv.

Bestemmelsen giver på den baggrund mulighed for i overensstemmelse med den nuværende praksis at anbringe den dømte i Vestre Hospital (Vestre Fængsel) eller Herstedvester Fængsel, hvis det efter lægelige oplysninger er nødvendigt.

Bestemmelsen giver endvidere mulighed for i overensstemmelse med den nuværende praksis indledningsvist at anbringe seksualforbrydere i Herstedvester Fængsel med henblik på visitation for behandlingsbehov mv., forudsat at det efter de lægelige oplysninger er nødvendigt. Gennem anbringelsen vil der blive tilvejebragt det fornødne grundlag for, at kriminalforsorgen kan træffe afgørelse om, hvor straffen herefter skal udstås. Under den indledningsvise anbringelse vurderes det eksempelvis, om den pågældende er motiveret for og egnet til sexologisk behandling. Nogle dømte places herefter efter reglerne i den danske straffuldbyrdeslov i Danmark – typisk i Herstedvester Fængsel eller i Nr. Suede Fængsel, hvor der er uddannet personale med speciale i seksualforbrydere. Andre dømte anbringes i Færøerne Arrest efter visitationsforløbet. Der vil med hjemmel i forslaget til § 27 administrativt blive fastsat nærmere regler om anbringelse i Herstedvester Fængsel i relation til visitationsordningen, herunder foretaget afgrænsning af den omfattede persongruppe.

Det foreslås i *stk. 2, nr. 5*, at fængselsstraf til og med 1 år og 6 måneder fuldbyrdes i fængsel eller arresthus i Danmark, hvis den dømte ønsker at udstå straffen i Danmark, og sær-

lige familiemæssige eller andre personlige forhold taler for det. Med udtrykket »personlige forhold« sigtes eksempelvis til arbejds-, uddannelses- eller helbredsmæssige forhold. Der henvises desuden til bemærkningerne ovenfor til den foreslåede bestemmelse i stk. 2, nr. 3.

Det foreslås i *stk. 2, nr. 6*, at fængselsstraf til og med 1 år og 6 måneder fuldbyrdes i fængsel eller arresthus i Danmark, hvis den idømte fængselsstraf er højere end 6 måneder, og den dømte ønsker at udstå straffen i et åbent fængsel i Danmark og findes egnet hertil. En dømt vil f.eks. være uegnet til anbringelse i åbent fængsel, hvis der er væsentlig risiko for at den dømte vil begå overgreb eller selv blive udsat for overgreb.

Bestemmelsen svarer til hidtidig praksis, idet det dog bemærkes, at ordningen efter forslaget kun vil gælde dømte med straffe på over 6 måneder. Den danske straffuldbyrdeslov, jf. lovbekendtgørelse nr. 1333 af 9. december 2019, indeholder en lignende bestemmelse i § 21, stk. 2, hvorefter kortvarig fængselsstraf, dvs. fængselsstraf i indtil 6 måneder, kan fuldbyrdes i arresthus, jf. hertil også § 2, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 176 af 26. februar 2016 om anbringelse og overførsel af personer, som skal udstå fængselsstraf eller forvaring (anbringelses- og overførselsbekendtgørelsen). Baggrunden for disse bestemmelser skyldes nødvendige hensyn til den samlede udnyttelse af pladserne i kriminalforsorgens institutioner.

I *stk. 2, nr. 7*, foreslås det, at der indsættes en opsamlingsbestemmelse, hvorefter anbringelse i en afsoningsinstitution i Danmark kan ske, hvis »andre særlige omstændigheder afgørende taler herfor«. Ordene »særlige« og »afgørende« er indsat for at tydeliggøre, at opsamlingsbestemmelsen skal have et snævert anvendelsesområde, jf. nærmere nedenfor.

Formålet med opsamlingsbestemmelsen er bl.a. at rumme de tilfælde, der er omfattet af § 23, stk. 2, nr. 4 og 7-9, i den danske straffuldbyrdeslov, jf. lovbekendtgørelse nr. 1333 af 9. december 2019. Efter disse bestemmelser kan udgangspunktet om, at fængselsstraf, så vidt det er praktisk muligt, skal fuldbyrdes i nærheden af den dømtes hjemsted, samt at der ved afgørelsen af, i hvilket åbent eller lukket fængsel eller i hvilket arresthus den dømte skal anbringes, endvidere skal tages hensyn til den dømtes egne ønsker, navnlig vedrørende arbejds-, uddannelses-, familie- eller helbredsmæssige forhold, fraviges i en række tilfælde. Udgangspunktet kan således fraviges for at yde den dømte pædagogisk, lægelig eller anden særlig bistand (§ 23, stk. 2, nr. 4), for at undgå, at den indsatte afsoner i en institution, hvor en af den indsattes nærtstående gør tjeneste (§ 23, stk. 2, nr. 7), for at undgå, at den dømte afsoner i en institution i tilfælde, hvor den dømte har begået strafbart forhold mod en ansat, der gør tjeneste i institutionen, eller dennes nærtstående (§ 23, stk. 2, nr. 8), eller hvis hensynet til retshåndhævelsen eller andre særlige omstændigheder taler herfor (§ 23, stk. 2, nr. 9).

Som anført vil bestemmelsen kunne finde anvendelse for at yde den dømte pædagogisk, lægelig eller anden særlig

bistand. Hvis det konkret vurderes nødvendigt, vil det i henhold til denne bestemmelse være muligt at anbringe en kvinde i en kvindeafdeling i et fængsel eller et arresthus i Danmark. Herudover vil bestemmelsen kunne finde anvendelse for at undgå, at den dømte afsoner i en institution, hvor en af den indsatte nærtstående gør tjeneste, og for at undgå, at den dømte afsoner i en institution i tilfælde, hvor den dømte har begået strafbart forhold mod en ansat, der gør tjeneste i institutionen, eller dennes nærtstående.

Når der er relationer imellem indsatte og ansatte, vil der således i overensstemmelse med den nuværende praksis skulle foretages en konkret vurdering i hvert enkelt tilfælde. Hvis hverken den dømte eller den ansatte finder det generende, vil fuldbyrdelsen af straffen som udgangspunkt blive gennemført på Færøerne. Den ansatte vil i givet fald ikke blive inddraget i beslutninger omkring den dømte. De fleste forhold omkring vedkommende vil blive varetaget af den anden betjent på vagt. Hvis den indsatte eller den ansatte ønsker det, og arresthusets ledelse vurderer, at der er grundlag herfor, anmodes der om overførsel til Danmark.

Endvidere vil hensynet til retshåndhævelsen i særlige tilfælde kunne begrunde, at den dømte indledningsvis anbringes i en afsoningsinstitution i Danmark. Som eksempel kan nævnes en situation, hvor den dømte har begået alvorlig kriminalitet, og hvor hensynet til retshåndhævelsen ikke skønnes at kunne tilgodeses ved f.eks. fastsættelse af vilkår om, at den indsatte ikke må besøge bestemte steder eller opsøge bestemte personer i forbindelse med udgang fra arresthuset.

Herudover vil bestemmelsen kunne anvendes, hvis det af kapacitetsmæssige årsager vil være nødvendigt at indkalde dømte med straffe på 1 år og 6 måneder og derunder til afsoning i Danmark. Dette vil dog forudsætte, at der foreligger en helt ekstraordinær situation.

Der henvises i øvrigt til den foreslåede § 24, nr. 7, hvorefter en indsat i Færøerne Arrest vil kunne overføres til fortsat afsoning i fængsel eller arresthus i Danmark, hvis særlige omstændigheder afgørende taler herfor.

Den foreslåede bestemmelses formulering »andre særlige omstændigheder afgørende taler herfor« vil også omfatte tilfælde, hvor den dømte på grund af sin adfærd sammenholdt med de eksisterende bygningsmæssige forhold og arresthusets personalenormering ikke på forsvarlig vis kan afsoner i arresthuset. Inden for de seneste år har der været flere tilfælde, hvor man på baggrund af særdeles voldsom adfærd, herunder med omfattende ødelæggelse af inventar mv., har været nødsaget til at overføre de indsatte til Danmark. Kendskab til en sådan adfærd fra straffesagen, herunder en varetægtsfængsling, eller fra en tidligere afsoning vil på samme måde med vægt tale imod, at afsoning sker på Færøerne.

Den foreslåede § 21, stk. 2, nr. 7, kan i modsætning til § 23, stk. 2, nr. 9, i den danske straffuldbyrdelseslov kun bringes i anvendelse, hvis særlige omstændigheder afgørende taler for det. Denne forskel er begrundet i, at det er væsentligt mere

indgribende for dømte, der er hjemmehørende på Færøerne, at blive anbragt i Danmark, end det tilsvarende vil være for en dømt, der eksempelvis geografisk hører til på Sjælland, at blive anbragt i/overført til en afsoningsinstitution i Jylland.

Det bemærkes videre, at ovennævnte eksempler ikke udgør en udtømmende opregning af de tilfælde, der kan være omfattet af opsamlingsbestemmelsen i § 21, stk. 2, nr. 7. Det forudsættes imidlertid, at bestemmelsen vil få et begrænset anvendelsesområde, idet det ligesom i Danmark vil være væsentligt at fastholde som det klare udgangspunkt, at fængselsstraf bør fuldbyrdes i nærheden af den dømtes hjemsted, dvs. på Færøerne.

Det bemærkes generelt, at tidsangivelserne i bestemmelsen relaterer sig til den idømte strafs længde, sådan som den er fastsat i dommen. Bestemmelsen suppleres af § 23, hvorefter en forventet opholdstid i arresthuset på mindre end 1 år kan medføre, at der træffes bestemmelse om, at straffen skal udstås på Færøerne.

I de administrative regler, der skal udstedes i henhold til den foreslåede § 111, stk. 3, om administrativ klageadgang, forudsættes der at være adgang til at klage til Direktoratet for Kriminalforsorgen over afgørelser om anbringelse i en institution i Danmark i de tilfælde, hvor udgangspunktet om anbringelse på Færøerne er fraveget i medfør af § 21, stk. 2.

Derudover indeholder lovforslagets § 112 om adgang til domstolsprøvelse af visse endelige administrative afgørelser en bestemmelse om adgang til domstolsprøvelse af visse endelige administrative afgørelser om anbringelse i eller overførsel til en institution under Kriminalforsorgen i Danmark. Der henvises i den forbindelse til bemærkningerne til § 112.

Dømte, der anbringes i en afsoningsinstitution i Danmark, vil være omfattet af den danske straffuldbyrdelseslov med tilhørende administrative forskrifter. Valg af afsoningssted, herunder valg mellem arresthus og fængsel mv. reguleres således af den danske straffuldbyrdelseslov, ligesom den dømte under anbringelsen i en institution i Danmark behandles efter reglerne i den danske straffuldbyrdelseslov, jf. lovforslagets §§ 28-29 og bemærkningerne hertil. For så vidt angår prøveløsladelse foreslås det dog i § 30, at afgørelse om prøveløsladelse eller nægtelse heraf af dømte, som i medfør af reglerne i denne lovs kapitel 7 er anbragt eller overført til afsoning i fængsel eller arresthus i Danmark træffes efter reglerne i denne lovs kapitel 14.

Til § 22

Den foreslåede bestemmelse vedrører anbringelse til afsoning i fængsel eller arresthus i Danmark.

Valget af afsoningssted baserer sig navnlig på to væsentlige principper: Dømte bør så vidt muligt afsoner i nærheden

af deres hjemsted, men samtidig bør dømte ikke anbringes under mere restriktive forhold end nødvendigt.

Afvejningen af disse principper har ført til en langvarig praksis om, at fængselsstraffe til og med 1 år og 6 måneder afsones i Færøerne Arrest, mens længere straffe som udgangspunkt afsones i et dansk fængsel. Der henvises endvidere til bemærkningerne til den foreslåede bestemmelse i § 21.

Den foreslåede bestemmelse *1. pkt.* er udformet i overensstemmelse med ovenstående praksis. Det foreslås således i denne bestemmelse, at fængselsstraf i over 1 år og 6 måneder fuldbyrdes i fængsel eller arresthus i Danmark, medmindre den dømte ønsker at udstå straffen på Færøerne, og særlige personlige forhold afgørende taler herfor, jf. dog § 23.

Det fremgår af bestemmelsen, at udgangspunktet om afsoning i Danmark vil kunne fraviges, hvis den dømte ønsker det, og der foreligger særlige personlige forhold, som afgørende taler for fuldbyrdelse af straffen på Færøerne.

»Særlige personlige forhold« vil for eksempel kunne være særligt tungtvejende hensyn af familiær-, arbejds-, uddannelses- eller helbredsmæssig karakter. Omfattet af sådanne hensyn vil efter omstændighederne f.eks. kunne være tilfælde, hvor den dømte er eneforælder til mindreårige børn, som under den pågældendes afsoning er anbragt i pleje eller lignende, eller hvor den pågældendes muligheder for fremover at føre et kriminalitetsfrit liv på afgørende måde knytter sig til et arbejde eller uddannelse, som den pågældende helt eller delvist vil kunne opretholde ved afsoning på Færøerne.

Det bemærkes generelt, at tidsangivelserne i bestemmelsen relaterer sig til den idømte strafs længde, sådan som den er fastsat i dommen. Bestemmelsen suppleres af § 23, hvorefter en forventet opholdstid i arresthuset på mindre end 1 år, kan medføre, at der træffes bestemmelse om, at straffen udstås på Færøerne.

Efter bestemmelsens *2. pkt.* gælder bestemmelsens *1. pkt.* dog ikke, hvis der foreligger sådanne omstændigheder, som nævnt i § 21, stk. 2. Udgangspunktet om afsoning i Danmark vil således ikke kunne fraviges i disse konkrete situationer.

Til § 23

Den foreslåede bestemmelse vedrører placering af dømte med en forventet opholdstid på under 1 år.

Som en modifikation til bestemmelsen i lovforslagets § 22 foreslås det med bestemmelsen i lovforslagets § 23, at der kan træffes bestemmelse om, at straffen udstås i arresthus på Færøerne, hvis den dømtes opholdstid i arresthus eller fængsel i Danmark forventes at være mindre end 1 år, og der ikke foreligger sådanne omstændigheder som nævnt i § 21, stk. 2.

Bestemmelsen indebærer, at dømte med en forventet opholdstid på mindre end 1 år kan anbringes i Færøerne Arrest, uanset at den idømte straf er længere end 1 år og 6 måneder.

En forventet opholdstid på mindre end et år kan f.eks. forekomme ved indregning af et forventet prøveløsladelsestidspunkt. Forventes en dømt, der skal afsones en fængselsstraf på 1 år og 8 måneder, således prøveløsladt, når to tredjedele af straffen er udstået i medfør af den foreslåede bestemmelse i § 79 a, stk. 1, vil den forventede opholdstid være 1 år, hvorfra skal trækkes de fradrag, som følger af den foreslåede bestemmelse i § 18 om, at der ved beregning af straffetiden foretages fradrag efter bl.a. reglerne i straffelovens § 86 for anholdelse, varetægtsfængsling og indlæggelse til mentalundersøgelse. Forventes den dømte at være omfattet af muligheden for prøveløsladelse allerede, når halvdelen af straffen er udstået i medfør af lovforslagets § 79 d, vil den forventede opholdstid være 10 måneder, hvorfra skal trækkes de fradrag, som følger af den foreslåede bestemmelse i § 18. I tilfælde, hvor der skal foretages et forholdsmæssigt stort fradrag i straffetiden som følge af varetægtsfængsling i medfør af den foreslåede bestemmelse i § 18, vil også selv dømte med længere straffe efter omstændighederne kunne forvente en opholdstid på mindre end et år.

Ved afgørelse af spørgsmålet om placering i disse tilfælde forudsættes det, at den dømtes eget ønske om at udstå straffen på Færøerne tillægges betydelig vægt. Det bemærkes i den forbindelse, at dømte med en forventet opholdstid på mindre end 6 måneder således som udgangspunkt bør udstå deres straf på Færøerne, hvis de selv ønsker det, således som det også i dag er gældende ret, jf. bemærkningerne til lovforslagets pkt. 8.1.

De administrative bestemmelser, der skal udarbejdes i henhold til den foreslåede § 27, vil blive udformet i overensstemmelse hermed. Ved afgørelsen vil det desuden skulle kunne lægges til grund, at der ikke foreligger sådanne omstændigheder, som er nævnt i § 21, stk. 2, hvorefter fængselsstraf, uanset at der er tale om straffe på mindre end 1 år og 6 måneder, kan fuldbyrdes i fængsel eller arresthus i Danmark.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 22 og §§ 28-30 samt bemærkningerne hertil.

Overførsel af indsatte fra arresthus på Færøerne til fængsel eller arresthus i Danmark

Til § 24

Den foreslåede bestemmelse regulerer spørgsmålet om overførsel af indsatte, der er påbegyndt fuldbyrdelse af straffen på Færøerne, til fængsel eller arresthus i Danmark.

Bestemmelsen svarer i vidt omfang til den foreslåede be-

stemmelse i lovforslagets § 21 om kriminalforsorgens afgørelse om afsoningssted, når der er modtaget en endelig dom til fuldbyrdelse, idet en række af de forhold, som i medfør af denne bestemmelse kan føre til anbringelse til afsoning i fængsel eller arresthus i Danmark, vil kunne opstå eller konstateres efter, at fuldbyrdelsen af straffen er påbegyndt på Færøerne.

Det foreslås i *nr. 1*, at en indsat i arresthus på Færøerne kan overføres til fængsel eller arresthus i Danmark, hvis det må anses for nødvendigt for at forebygge overgreb på medindsatte, personale eller andre i institutionen, eller som led i kriminalforsorgens indsats mod radikaliserings og ekstremisme.

Bestemmelsen, der svarer til den foreslåede bestemmelse i § 21, stk. 2, nr. 1, som regulerer den situation, hvor der på det tidspunkt, hvor beslutningen om anbringelse i arresthus på Færøerne skal træffes, foreligger oplysninger, der kan begrunde anbringelse fængsel eller arresthus i Danmark af hensyn til muligheden for at forebygge overgreb på medindsatte m.fl. eller som led i kriminalforsorgens indsats mod radikaliserings og ekstremisme, regulerer de tilfælde hvor sådanne oplysninger først foreligger på et senere tidspunkt efter at straffuldbyrdelsen er iværksat.

Hvis det således efterfølgende viser sig, at den dømte hører til gruppen af »stærke« indsatte, som udviser en så stærk negativ indflydelse på medindsatte, bl.a. ved vold, trusler om vold, økonomisk udnyttelse m.v., at de i væsentlig grad forringer vilkårene for disse indsatte bl.a. ved at skaffe sig fordele på de medindsattes bekostning, vil den indsatte kunne overføres til fængsel eller arresthus i Danmark, hvis det er nødvendigt for at forebygge denne risiko.

Med udtrykket »overgreb« sigtes ikke alene til fysiske overgreb eller trusler herom, men tillige f.eks. økonomisk udnyttelse og overgreb på medindsattes handlefrihed inden for institutionens lovlige rammer, herunder til at afsone i fællesskab og til at vælge mellem institutionens tilbud om beskæftigelse, fritidsaktiviteter mv. Risiko for overgreb kan også foreligge, når den indsatte gennem sin magtposition forsøger at påvirke personalet til at gøre eller undlade noget, herunder undlade at gennemføre de nødvendige sikkerheds- og kontrolforanstaltninger.

Udtrykket »personale eller andre i institutionen« omfatter, foruden alle ansatte uanset ansættelsesform, f.eks. de medindsattes børn, besøgende eller håndværkere m.fl.

Bestemmelsen giver desuden mulighed for at overføre den dømte til fængsel eller arresthus i Danmark, hvis det under afsoningen viser sig at måtte anses for nødvendigt »som led i kriminalforsorgens indsats mod radikaliserings og ekstremisme«. Heri ligger, at den pågældende overførsel skal være nødvendig som følge af en konkret risiko for, at den indsatte vil søge at påvirke medindsatte gennem udbredelse af voldeligt ekstremistiske synspunkter, og at overførslen til

en ny placering skal være egnet til at begrænse risikoen for påvirkning af andre til voldelig ekstremisme.

Begreberne »radikaliserings« og »ekstremisme« er ikke entydige begreber, men dækker over varierende grader af tilslutning til radikale og ekstreme synspunkter og handlinger.

Radikaliserings er en proces, som kan foregå på forskellige måder, og som kan ske over kortere eller længere tid. Der er ingen simple årsagssammenhænge, og radikaliserings kan igangsættes på baggrund af mange forskellige faktorer og have forskellige endemål. Radikaliserings kan komme til udtryk ved støtte til radikale synspunkter eller en ekstremistisk ideologi og kan også medføre accept af brugen af vold eller andre ulovlige midler for at opnå et politisk eller religiøst mål.

Ekstremisme er bl.a. kendetegnet ved forenkede verdensopfattelser og fjendebilleder, hvor bestemte grupper eller samfundsforhold ses som truende, samt intolerance og manglende respekt for andre menneskers synspunkter, frihed og rettigheder.

Begrebet omfatter endvidere afvisning af grundlæggende demokratiske værdier og normer, manglende accept af demokratiske beslutningsprocesser og anvendelse af ulovlige og eventuelt voldelige metoder for at opnå et politisk eller religiøst ideologisk mål.

Kriminalforsorgen har med den foreslåede bestemmelse mulighed for at tage særlige forholdsregler ved placeringen af radikaliserede og ekstremistiske indsatte i situationer, hvor der vurderes at være en konkret risiko for, at de pågældende vil søge at påvirke andre gennem udbredelse af voldeligt ekstremistiske synspunkter.

Der sigtes i den forbindelse både til personer, der er dømt for terrorrelateret kriminalitet, dvs. for overtrædelse af bestemmelser i straffelovens kapitel 12 eller 13, og til personer, der i øvrigt har udvist en adfærd, der indikerer, at der vil være en konkret risiko for, at de vil søge at påvirke andre til voldelig ekstremisme, herunder gennem rekruttering til ekstremistiske miljøer, der erfaringsmæssigt støtter voldelig ekstremisme.

De radikaliserede og ekstremistiske indsatte udgør ikke en klart definerbar gruppe, hvorfor det i hvert enkelt tilfælde vil være nødvendigt at vurdere, om der er behov for at tage særlige forholdsregler for at imødegå risikoen for radikaliserende påvirkning af medindsatte.

Når det gælder personer, der er dømt for terrorrelateret kriminalitet, vil der dog i almindelighed være en formodning for, at der er behov for at tage sådanne forholdsregler.

Hvorvidt der er behov for særlige forholdsregler, må i øvrigt afgøres konkret i hver enkelt sag ud fra en samlet vurdering af de tilgængelige oplysninger om den dømte. I denne vurdering kan bl.a. indgå oplysninger om den pådømte kriminalitet og kriminalforsorgens egne observationer under

afsoning eller varetægtsfængsling, herunder observationer relateret til den indsatte adfærd, udtalelser, brug af litteratur, effekter, symboler og besøgende. Også oplysninger modtaget fra andre myndigheder vil kunne inddrages i vurderingen.

Det må endvidere overvejes i hvert enkelt tilfælde, om formålet med overførslen vil kunne tilgodeses ved mindre indgribende foranstaltninger.

Bestemmelsens *nr. 2* svarer i vidt omfang til § 21, stk. 2, nr. 2, som regulerer den situation, hvor der på tidspunktet for beslutningen om anbringelse i arresthus på Færøerne er bestemte grunde til at antage, at den dømte farlighed eller kriminalitet gør det nødvendigt at anbringe den pågældende i fængsel eller arresthus i Danmark for at forebygge, at den dømte undviger eller begår farlig kriminalitet. Det foreslås således, at en indsat i arresthus på Færøerne kan overføres til fængsel eller arresthus i Danmark, hvis den pågældende er undvejet eller har forsøgt herpå, eller der efter de nu foreliggende oplysninger er en særlig bestyrket mistanke om, at den indsatte ved fortsat ophold i arresthuset vil undvige eller begå farlig kriminalitet. I overensstemmelse med gældende praksis omfatter ordet »undvejet« ikke udeblivelse efter udgang. Det følger bl.a. af kravet om særlig bestyrket mistanke, at der skal vigtigere grunde til at overføre en indsat fra arresthus på Færøerne til fængsel eller arresthus i Danmark i de her omhandlede tilfælde end til at anbringe en dømt i fængsel eller arresthus i Danmark fra straffuldbyrdelsens påbegyndelse på et lignende grundlag, jf. § 21, stk. 2, nr. 2, og bemærkningerne til denne bestemmelse. Formuleringen »begå farlig kriminalitet« sigter til risikoen for, at den indsatte begår farlig kriminalitet i institutionen. Formuleringen omfatter bl.a. forsætlig brandstiftelse eller anden almenfarlig forbrydelse, grovere volds- eller sædelighedsforbrydelse og berigelsesforbrydelse forbundet med vold eller trussel om vold.

Det foreslås i bestemmelsens *nr. 3*, at en indsat i arresthus på Færøerne kan overføres til fængsel eller arresthus i Danmark, hvis det må anses for nødvendigt for at beskytte den dømte mod overgreb. Bestemmelsen medfører, at en indsat mod sin vilje vil kunne overføres til fængsel eller arresthus i Danmark i et beskyttelsesøjemed, som først viser sig efter, at anbringelse er sket. Der henvises til bemærkningerne til § 21, stk. 2, nr. 3, som vedrører den tilsvarende situation, men hvor behovet for i beskyttelsesøjemed at anbringe den dømte til afsoning i et fængsel eller arresthus i Danmark kan konstateres allerede på det tidspunkt, hvor beslutningen om anbringelse til afsoning skal ske.

Det foreslås i bestemmelsens *nr. 4*, at en indsat i arresthus på Færøerne kan overføres til fængsel eller arresthus i Danmark, hvis den pågældende efter de lægelige oplysninger bør overføres til Vestre Hospital eller Herstedvester Fængsel. Bestemmelsen svarer til § 21, stk. 2, nr. 4, som regulerer de situationer, hvor de lægelige oplysninger er til stede allerede på det tidspunkt, hvor beslutningen om anbringelse til afsoning skal træffes, og sigter således til tilfælde, hvor

den lægelige begrundelse først opstår eller kommer til kriminalforsorgens kundskab på et senere tidspunkt efter, at afsoningen er påbegyndt i Færøerne Arrest. Baggrunden for muligheden for overførsel til Vestre Hospital er, at der i Færøerne Arrest ikke er en hospitalsafdeling. Baggrunden for muligheden for overførsel til Herstedvester Fængsel, hvis det af lægelige grunde er nødvendigt, er, at denne institution er særligt indrettet på at modtage indsatte, der har behov for psykiatrisk behandling eller bistand.

Bestemmelsen giver endvidere mulighed for at overføre seksualforbrydere til Herstedvester Fængsel med henblik på visitation for behandlingsbehov mv., jf. bemærkningerne til § 21, stk. 2, nr. 4.

Det foreslås i bestemmelsens *nr. 5*, at en indsat i arresthus på Færøerne kan overføres til fængsel eller arresthus i Danmark, hvis den dømte ønsker at udstå straffen i fængsel eller arresthus i Danmark, og særlige familiemæssige eller personlige forhold taler for det. Med udtrykket »personlige forhold« sigtes eksempelvis til arbejds-, uddannelses- eller helbredsmæssige forhold.

Bestemmelsen indebærer en mindre udvidelse af den nuværende praksis, hvorefter indsatte, der er idømt fængselsstraffe over 6 måneder, og som ønsker at blive overført til Danmark, kan blive dette, hvis særlige omstændigheder taler for det. Det vil således fremover være tilstrækkeligt, at særlige familiemæssige eller andre personlige forhold taler herfor. Bestemmelsen supplerer den foreslåede bestemmelse i § 21, stk. 2, nr. 5, om frivillig anbringelse i fængsel eller arresthus i Danmark. Der henvises til bemærkningerne til denne bestemmelse.

Det foreslås i bestemmelsens *nr. 6*, at en indsat i Færøernes Arrest også vil kunne overføres til fortsat afsoning i fængsel eller arresthus i Danmark, hvis den idømte fængselsstraf er højere end 6 måneder, og den dømte ønsker at udstå straffen i et åbent fængsel i Danmark og findes egnet hertil. En dømt vil f.eks. være uegnet til anbringelse i åbent fængsel, hvis der er væsentlig risiko for, at den dømte vil begå overgreb eller selv vil blive udsat for overgreb.

Den foreslåede bestemmelse i *nr. 7*, svarer til den foreslåede bestemmelse i § 21, stk. 2, nr. 7, således at en indsat i Færøerne Arrest også vil kunne overføres til fortsat afsoning i fængsel eller arresthus i Danmark, hvis andre særlige omstændigheder afgørende taler herfor.

Den foreslåede bestemmelses formulering »andre særlige omstændigheder afgørende taler herfor« vil også omfatte tilfælde, hvor den dømte på grund af sin udviste adfærd sammenholdt med de eksisterende bygningsmæssige forhold og arresthusets personalenormering ikke på forsvarlig vis fortsat kan afsones i arresthuset. Der har således inden for de seneste år været flere tilfælde, hvor det på baggrund af særdeles voldsom adfærd, herunder med omfattende ødelæggelse af inventar mv., har været nødvendigt at overføre en indsat til Danmark.

Det bemærkes videre, at ovennævnte eksempler ikke udgør en udtømmende opregning af de tilfælde, der kan være omfattet af opsamlingsbestemmelsen i § 24, nr. 7. Det forudsættes imidlertid, at bestemmelsen vil få et begrænset anvendelsesområde, idet det — ligesom i Danmark — vil være væsentligt at fastholde som det klare udgangspunkt, at fængselsstraf bør fuldbyrdes i nærheden af den dømtes hjemsted, dvs. på Færøerne.

At overførsel til fængsel eller arresthus i Danmark »kan« ske indebærer, at overførsel skal undlades, hvis fortsat fuldbyrdelse i arresthus på Færøerne ikke findes betænkelig efter det i øvrigt oplyste om den indsatte. I vurderingen af, om overførsel skal ske, bør således indgå den indsatte forhold i øvrigt under den aktuelle strafudståelse og den indsatte egne forklaringer om baggrunden for de forhold, der efter nr. 1-7 kan danne grundlag for overførsel til fængsel eller arresthus i Danmark. Ved vurderingen bør det endvidere tillægges betydning, om de omstændigheder, der kan have begrundet det pågældende forhold, kan påregnes at ville gøre sig gældende under fortsat ophold i arresthus på Færøerne.

I de administrative regler, der udstedes i henhold til lovforslagets § 111, stk. 3, om administrativ klageadgang, forudsættes der at være adgang til at klage til Direktoratet for Kriminalforsorgen, hvis der sker overførsel til fortsat strafudståelse i Danmark, jf. ovenfor i bemærkningerne til lovforslagets § 21.

I lovforslagets § 112 foreslås derudover en bestemmelse om adgang til domstolsprøvelse af visse endelige administrative afgørelser om overførsel til en institution under kriminalforsorgen i Danmark. Der henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 112.

Til § 25

Den foreslåede bestemmelses *stk. 1* medfører, at en indsat i et fængsel eller arresthus i Danmark, skal overføres til arresthus på Færøerne, når betingelserne i § 21, stk. 2, og § 24 ikke længere er opfyldt. En sådan overførsel kan dog undlades, hvis reststraffen er kortvarig.

Som det fremgår af § 21, stk. 1, og bemærkningerne hertil, baserer valget af afsoningssted sig navnlig på to væsentlige principper: Dømte bør så vidt muligt afsones i nærheden af deres hjemsted, men samtidig bør dømte ikke anbringes under mere restriktive forhold end nødvendigt. Afvejningen af disse principper har ført til en langvarig praksis om, at fængselsstraffe til og med 1 år og 6 måneder som udgangspunkt fuldbyrdes i arresthus på Færøerne. Kun hvor særlige hensyn gør sig gældende, kan fængselsstraf fuldbyrdes i fængsel eller arresthus i Danmark, jf. § 21, stk. 2, og bemærkningerne hertil. Fængselsstraffe i over 1 år og 6 måneder fuldbyrdes som udgangspunkt i fængsel eller arresthus i Danmark, jf. § 22.

Med den foreslåede bestemmelse fastslås det, at en indsat i

et fængsel eller arresthus i Danmark skal overføres til arresthus på Færøerne, når de særlige forhold, der begrundede anbringelsen i Danmark, ikke længere foreligger, medmindre den resterende straffetid er kortvarig. Det indebærer bl.a., at en indsat, der er anbragt i eller overført til fængsel eller arresthus i Danmark af hensyn til muligheden for at forebygge overgreb på medindsatte, personale m.fl. skal overføres til arresthus på Færøerne, når denne grund til anbringelse eller overførsel ikke længere består. Det kan f.eks. være i tilfælde, hvor den indsatte under ophold i fængsel eller arresthus i Danmark har udvist en adfærd, som giver grundlag for at antage, at der ikke længere består en risiko for overgreb på medindsatte eller personale m.fl. ved anbringelse i Færøerne Arrest. Det forudsættes i den forbindelse, at der er ledig kapacitet i arresthus på Færøerne.

Det er ikke fundet hensigtsmæssigt at fastsætte en bestemt tidsperiode for den resterende straffetid. Ved vurderingen af, om overførsel skal ske, kan der derfor tages hensyn til de ulemper, der konkret vil være forbundet med en forbliven i fængsel eller arresthus i Danmark. Det forudsættes imidlertid, at den indsatte eventuelle eget ønske om forbliven i fængsel eller arresthus i Danmark så vidt muligt bør imødekommes.

På tilsvarende måde foreslås det i *stk. 2*, at en indsat, der er anbragt i fængsel eller arresthus i Danmark i medfør af § 22, kan overføres til arresthus på Færøerne, når der resterer mindre end 1 år af den forventede opholdstid. Dette gælder dog ikke, hvis der som følge af sådanne hensyn, som er nævnt i § 21, stk. 2, er grundlag for fortsat at fuldbyrde straffen i fængsel eller arresthus i Danmark. Bestemmelsen supplerer på denne måde den foreslåede bestemmelse i § 23. Det forudsættes på samme måde som i forhold til det foreslåede *stk. 1*, at der er ledig kapacitet i arresthus på Færøerne, og at den indsatte eventuelle eget ønske om forbliven i fængsel eller arresthus så vidt muligt bør imødekommes.

Til § 26

Den foreslåede bestemmelse i § 26 indeholder en bemyndigelse til justitsministeren til dels at fastsætte regler om, at kriminalforsorgen af egen drift skal tage visse spørgsmål om overførsel til arresthus på Færøerne op til overvejelse, dels at fastsætte regler om den administrative behandling af sager, hvor dømte, der efter eget ønske er anbragt i et fængsel eller arresthus i Danmark, ændrer et sådant ønske.

Det foreslås således i bestemmelsens *1. pkt.*, at justitsministeren fastsætter regler om, at kriminalforsorgen i de i § 21, stk. 2, nr. 1-4 og 7, og § 24, nr. 1-4 og 7, nævnte situationer jævnligt skal tage spørgsmålet om den indsatte overførsel til arresthus på Færøerne op til overvejelse, uagtet om den indsatte anmoder herom.

Bestemmelsen har til formål at sikre, at den dømte skal tilbageføres til Færøerne, når formålet med anbringelsen ikke længere er opfyldt. Den danske straffuldbyrdelseslov

indeholder imidlertid udtrykkelig hjemmel til overførsel til Færøerne, og der foreslås på denne baggrund indsat en bemyndigelsesbestemmelse, således at justitsministeren kan fastsætte regler om, hvornår og af hvem spørgsmålet om den indsattes tilbageførsel til Færøerne skal tages op til overvejelse. Bestemmelsen supplerer den foreslåede bestemmelse i § 25 om overførsel til arresthus på Færøerne, jf. bemærkningerne hertil.

Det foreslås i bestemmelsens *stk.* 2, at justitsministeren endvidere fastsætter regler om den administrative behandling af sager, hvor en indsat, der efter eget ønske i medfør af § 21, stk. 2, nr. 5 eller nr. 6, er anbragt i fængsel eller arresthus i Danmark til udståelse af straf, eller som i medfør af § 24, nr. 5 eller 6, efter eget ønske er overført til fængsel eller arresthus i Danmark, tilbagekalder sit ønske herom.

Der vil i denne sammenhæng kunne fastsættes regler om, at den dømte efter tilbageførsel til Færøerne ikke senere under straffuldbyrdelsen vil kunne anbringes i arresthus eller fængsel i Danmark i medfør af den samme bestemmelse, medmindre der foreligger væsentligt ændrede forhold.

Det forudsættes ved udtrykket »væsentligt ændrede forhold«, at en imødekommelse af et fornyet ønske om placering i fængsel eller arresthus i Danmark vil kræve, at der foreligger nye oplysninger om forhold af en vis vægt i forhold til det grundlag, som den tidligere afgørelse var baseret på. Sådanne regler vil således kunne medvirke til at begrænse ressourceforbruget på overførsler mellem rigsdelenene alene som følgende af den dømtes skiftende ønsker om placering. Bestemmelsen tilsigter således at sikre, at den dømte ikke kan skifte placering mellem Danmark og Færøerne uden vægtige grunde hertil. Omvendt skal bestemmelsen ikke være til hinder for, at en dømt vil kunne flyttes, hvis grundlaget er til stede.

Fælles regler for anbringelse og overførsel

Til § 27

Den foreslåede bestemmelse i lovforslagets § 27 indeholder en bemyndigelse for justitsministeren til at fastsætte regler om anbringelse og overførsel efter lovforslagets §§ 21-25.

Bestemmelsen svarer til § 30 i den danske straffuldbyrdslov, jf. lovbekendtgørelse nr. 1333 af 9. december 2019.

Regler om anbringelse og overførsel kan bl.a. indeholde forskrifter om, hvornår spørgsmålet om den indsattes overførsel eller tilbageførsel til Færøerne skal tages op til overvejelse og af hvem, når den dømte er henholdsvis anbragt til afsoning i Danmark eller overført fra Færøerne til Danmark, jf. også § 26.

Det forudsættes endvidere, at der i medfør af bestemmelsen, fastsættes regler om administrativ klageadgang i sager ved-

rørende anbringelse i eller overførsel til Danmark mod den dømtes vilje. Der henvises herom i øvrigt til lovens § 111, stk. 3, og bemærkningerne hertil.

Til § 28

Den foreslåede bestemmelse i lovforslagets § 28 fastsætter, at indsatte, der overføres til afsoning i Danmark efter påbegyndt straffuldbyrdelse på Færøerne, og indsatte, som ved straffuldbyrdelsens start indkaldes til afsoning i Danmark, placeres i fængsel eller arresthus efter reglerne i den danske straffuldbyrdslov.

Bestemmelsen indebærer, at der i den enkelte sag må foretages en konkret vurdering af det rette anbringelsessted efter reglerne i den danske straffuldbyrdslovs kapitel 7. Der skal ved placeringen lægges vægt på baggrunden for, at fuldbyrdelsen af den idømte straf ikke (længere) vil kunne ske i Færøerne Arrest. Det forudsættes i den forbindelse, at bestemmelsen også omfatter de sagsbehandlingsskridt mv., herunder f.eks. indkaldelse til afsoning, som har tæt forbindelse med den konkrete placering.

Andre dispositioner m.v., herunder f.eks. afgørelse om udsættelse af afsoning eller benådning, som træffes forinden den pågældende overføres til eller anbringes i Danmark falder uden for bestemmelsens anvendelsesområde.

Til § 29

Efter den foreslåede bestemmelse i lovforslagets § 29 behandles den dømte efter reglerne i den danske straffuldbyrdslov, jf. dog § 30, under anbringelsen i en institution i Danmark.

Bestemmelsen fastsætter således lovgrundlaget for behandlingen af den dømte under anbringelsen i et fængsel eller arresthus mv. i Danmark.

Det foreslås med bestemmelsen at lovfæste den gældende praksis, hvorefter den dømte under anbringelsen i et fængsel eller arresthus mv. i Danmark behandles efter reglerne i den danske straffuldbyrdslov med tilhørende administrative forskrifter. Undtaget herfra er dog spørgsmålet om prøveløsladelse, jf. den foreslåede bestemmelse i § 30.

Til § 30

Den foreslåede bestemmelse i lovforslagets § 30 fastsætter, at afgørelse om prøveløsladelse eller nægtelse heraf af dømt, som i medfør af reglerne i lovforslagets kapitel 7 er anbragt i eller overført til afsoning i fængsel eller arresthus i Danmark, træffes efter reglerne i denne lovs kapitel 14.

Den foreslåede bestemmelse udgør en modifikation til den

foreslåede bestemmelse i § 29, idet spørgsmålet om prøveløsladelse af færøsk dømte, der er anbragt i et fængsel eller arresthus mv. i Danmark, foreslås reguleret i medfør af denne lovs kapitel 14, jf. herom bemærkningerne til lovforslagets §§ 79 a-g.

Baggrunden herfor er, at det ikke bør have betydning for prøveløsladelsestidspunktet, om man afsoner på Færøerne eller i Danmark, hvis prøveløsladelsesreglerne i denne lov adskiller sig fra reglerne i den danske straffuldbyrdslov.

Kapitel 8

Indsattes rettigheder og pligter under opholdet i afsoningsinstitutionen

Lovforslagets kapitel 8 (§§ 31-45 a) indeholder en række bestemmelser vedrørende indsattes rettigheder og pligter under selve opholdet i afsoningsinstitutionen. Disse bestemmelser, der skal ses i forlængelse af de almindelige bestemmelser om fuldbyrdelse af straf i lovforslagets §§ 3 og 4, vedrører spørgsmål om vejledning og planlægning, anbringelse i fællesskab eller efter den indsattes eget ønske uden fællesskab, medindflydelse, deltagelse i gudstjenester, dispositioner over egne penge og genstande samt udgivelse af et informationsblad.

Endvidere indeholder kapitel 8 regler om de indsattes beskæftigelse ved arbejde, undervisning og uddannelse mv. samt i fritiden og regler om forsorgs- og sundhedsmæssig bistand.

Vejledning og planlægning

Til § 31

Den foreslåede bestemmelse, der svarer til § 31 i den danske straffuldbyrdslov, jf. lovbekendtgørelse nr. 1333 af 9. december 2019, fastsætter regler om kriminalforsorgsområdets pligt til at vejlede den indsatte om dennes rettigheder, pligter og øvrige forhold under straffuldbyrdsen. Endvidere indeholder bestemmelsen pligt for kriminalforsorgsområdet til sammen med den indsatte at udarbejde en plan for strafudståelsen og tiden efter løsladelsen.

Stk. 1 indeholder bestemmelsen om kriminalforsorgsområdets pligt til at vejlede den indsatte om dennes rettigheder, pligter og øvrige forhold under straffuldbyrdsen. Forslaget indebærer, at der skal gives den dømte en udførlig orientering om regler for opholdet i institutionen og om dennes forhold i øvrigt. Det fremgår af bestemmelsen, at denne vejledning skal gives snarest efter, at den indsatte er anbragt i institutionen. Det forudsættes, at der ved modtagelsen af den indsatte til denne udleveres en kort og overskuelig skriftlig orientering om institutionen. Endvidere forudsættes den dømte sammen med indkaldelsen til afsoning at få tilsendt

mere generelt informationsmateriale vedrørende institutionen, så den dømte og eventuelle pårørende har mulighed for på forhånd at være orienteret om bl.a. besøgsregler.

I *stk. 2, 1. pkt.*, fastsættes det, at kriminalforsorgsområdet sammen med den indsatte snarest efter indsættelsen skal udarbejde en plan for strafudståelsen og tiden efter løsladelsen. I praksis betegnes planen en handleplan. Formålet med planlægningen er bl.a. at fremhæve, at straffuldbyrdsen så vidt muligt allerede fra dennes påbegyndelse skal søges tilrettelagt med henblik på at styrke og forbedre den dømtes muligheder for at leve en kriminalitetsfri tilværelse efter løsladelsen, jf. lovforslagets § 3. Planlægningen tilsigter også at understrege den indsattes medansvar både for forløbet af strafudståelsen og for perioden efter denne. Handleplanen er det centrale og styrende redskab for kontakten mellem klienten og kriminalforsorgen til at sikre systematik og kontinuitet i sagsbehandlingen. Udarbejdelsen af handleplanen sker med henblik på at sikre mål og retning for indsatser under forløbet i Kriminalforsorgen og for tiden efter løsladelsen.

Særligt med henblik på at fastholde den indsatte i ansvaret for en realistisk planlægning fastsættes det i *stk. 2, 2. pkt.*, at den udarbejdede plan jævnligt skal sammenholdes med den indsattes forhold under strafudståelsen og om nødvendigt søges tilpasset ændringer i disse forhold.

En handleplan består overordnet af fem dele: Stamoplysninger om den indsatte, en beskrivelse af den indsattes personlige og sociale forhold, årsager til kriminalitet, en vurdering af den indsattes behov og relevante indsatsområder samt oversigt over interne og eksterne samarbejdspartnere.

For indsatte, der er udvist af Færøerne ved dom, skal planen ikke omfatte tiden efter løsladelsen. For disse indsatte indebærer kriminalforsorgsområdets pligt til at udarbejde handleplan således, at der i samarbejde med den indsatte alene vil skulle udarbejdes en handleplan for selve strafudståelsen, men ikke for tiden efter løsladelsen. Forslaget udelukker ikke, at kriminalforsorgsområdet undtagelsesvis vil kunne udarbejde en handleplan for udvisningsdømte indsatte for tiden efter løsladelse, hvor helt særlige forhold taler herfor. Dette vil f.eks. kunne være tilfældet, hvor en udvisningsdømt person skal afsone en langvarig fængselsstraf, og udarbejdelsen af en handleplan for tiden efter løsladelse vurderes nødvendig eller hensigtsmæssig i forhold til gennemførelsen af den pågældendes udsendelse til hjemlandet efter endt afsoning. Det vil også for andre udvisningsdømte efter omstændighederne kunne vurderes nødvendigt eller hensigtsmæssigt i forhold til at gennemføre udvisningen efter endt afsoning at lade handleplanen omfatte tiden efter løsladelsen.

Der er ved forslaget om planlægning i *stk. 2* ikke fundet grundlag for generelt at undtage indsatte med kortvarige fængselsstraffe fra forslaget, men det er forudsat, at planlægningen og arbejdet hermed navnlig er af betydning for indsatte med ikke helt korte straffe.

For at sikre, at de til enhver tid værende ressourcer også giver mulighed for den fornødne planlægning for disse indsatte, er der i *stk. 3* indsat en bemyndigelse for justitsministeren til at fastsætte regler om begrænsning i pligten til planlægning for så vidt angår indsatte med korte straffe.

Anvisninger

Til § 32

Efter den foreslåede bestemmelse i lovforslagets § 32 skal en indsat efterkomme de anvisninger, som gives af institutionen i forbindelse med varetagelsen af institutionens opgaver.

Bestemmelsen svarer til § 32 i den danske straffuldbyrdeslov, jf. lovbekendtgørelse nr. 1333 af 9. december 2019.

Bestemmelsen medfører pligt for den indsatte til at efterkomme de anvisninger, som gives af institutionens personale i forbindelse med varetagelsen af opgaver, som institutionen skal udføre i henhold til lovforslagets bestemmelser og administrative forskrifter fastsat med hjemmel i bestemmelserne.

Fællesskab

Til § 33

Den foreslåede bestemmelse svarer til § 33 i den danske straffuldbyrdeslov, jf. lovbekendtgørelse nr. 1333 af 9. december 2019, med den undtagelse, at der ikke foreslås en bestemmelse om cellefællesskab på afdelinger for negativt stærkt styrende indsatte. Dette skyldes, at der på Færøerne alene findes ét arresthus med en begrænset kapacitet samt målgruppens størrelse og muligheden for placering i fængsel eller arresthus i Danmark i medfør af de foreslåede bestemmelser i § 21 og § 24. Der vurderes således ikke at være et behov for en særlig afdeling til negativt stærkt styrende indsatte på Færøerne.

Bestemmelsen vedrører spørgsmålet om anbringelse i fællesskab med andre indsatte eller, såfremt den indsatte selv ønsker det, uden eller med begrænset fællesskab. Bestemmelsen regulerer derimod ikke spørgsmålet om kriminalforsorgsområdets adgang til at udelukke den indsatte fra fællesskab med andre indsatte. Regler herom er fastsat i lovforslagets §§ 63-64, jf. bemærkningerne til disse bestemmelser.

I *stk. 1* fastslås det, at den indsatte så vidt muligt skal have adgang til fællesskab med andre indsatte. Bestemmelsen vedrører fællesskab i arbejdstid og fritid, idet den dømte som hidtil forudsættes så vidt muligt at have adgang til at opholde sig i eget opholdsrum om natten. Ved anvendelsen af udtrykket »så vidt muligt« sigtes til, at der ved fuldbyr-

delsen af straf i arresthus er begrænsede muligheder for at tilbyde fællesskab.

I *stk. 2* lovfæstes den indsattes ret til at afsone sin straf uden eller med begrænset fællesskab med andre indsatte. Er dette af praktiske grunde ikke muligt, kan den indsatte anmode om at blive overført til afsoning i fængsel eller arresthus i Danmark, jf. lovforslagets § 24, nr. 5 og 6. Fremsætter den dømte sit ønske om afsoning uden fællesskab, før straf fuldbyrdes, kan anbringelse eventuelt ske i fængsel eller arresthus i Danmark, jf. lovforslagets § 21, stk. 2, nr. 5.

I *stk. 3* gives den indsatte (hvis forholdene tillader det) ret til afsoning uden fællesskab med indsatte af modsat køn, bortset fra i arbejdstiden. Når bestemmelsen undtager arbejdstiden, skyldes det, at arresthuset modtager indsatte af begge køn, og at det kan være vanskeligt at opdele arresthusets beskæftigelsespladser efter de indsattes køn. Bestemmelsen vil kunne opfyldes på forskellig vis, f.eks. som de facto udelukkelse fra fællesskab eller ved overførsel til Danmark.

Stk. 4 indeholder en henvisning til lovforslagets §§ 63-64, hvorefter fængselsstraf efter kriminalforsorgsområdets bestemmelse og mod den indsattes ønske i særlige tilfælde kan fuldbyrdes uden fællesskab med andre indsatte.

Stk. 5 indeholder en bemyndigelse for justitsministeren til at fastsætte regler om gennemførelse af fællesskab efter *stk. 1*, herunder om adgangen til at låse de indsatte inde i arbejdstiden, fritiden og om natten. Bemyndigelsen skal desuden bl.a. benyttes til at fastsætte regler om de indsattes adgang til at låse eget opholdsrum. Adgangen hertil er af betydning, dels fordi tilladte effekter udleveres til den indsatte på dennes eget ansvar, jf. lovforslagets § 36 og bemærkningerne til denne bestemmelse, dels fordi det må anses for rimeligt, at den indsatte kan være alene uden at skulle anmode personalet om at blive låst inde. Personalet vil i sagens natur altid kunne låse op til et opholdsrum, som er aflåst af den indsatte, hvis det er nødvendigt.

I øvrigt bemærkes, at udtrykket »fællesskab« hverken efter de nugældende regler mv. eller efter lovforslagets § 33 omfatter en adgang for de indsatte til selv at vælge, hvilke andre indsatte de vil være sammen med, eller ret til samvær med alle øvrige indsatte.

Endvidere forudsættes kriminalforsorgen at kunne træffe afgørelse om opdeling af arresthuset i forskellige afdelinger, og i givet fald bestemme, på hvilken af arresthusets forskellige afdelinger de enkelte indsatte skal placeres. Selv om en sådan placering udelukker de pågældende fra samvær med indsatte, der ikke hører til deres egen afdeling, indebærer dette ikke brud på de indsattes adgang til fællesskab, forudsat at de indsatte på afdelingen har adgang til indbyrdes fællesskab.

Til § 33 a

Den foreslåede bestemmelse giver mulighed for at begrænse eller ophæve fællesskabet midlertidigt i institutionen eller dele af denne, når helt ekstraordinære ordens- eller sikkerhedsmæssige hensyn gør det påkrævet.

Bestemmelsen svarer til bestemmelsen i § 33 a i den danske straffuldbyrdslov, jf. lovbekendtgørelse nr. 1333 af 9. december 2019, med den undtagelse, at det foreslås, at adgangen til fællesskab også kan begrænses som følge af ekstraordinære sundhedsmæssige hensyn.

Bestemmelsens *stk. 1* indebærer, at kriminalforsorgsområdet midlertidigt kan begrænse eller ophæve fællesskabet i institutionen eller dele af denne, når helt ekstraordinære ordens- eller sikkerhedsmæssige hensyn, herunder sundhedsmæssige hensyn, gør det påkrævet, herunder når det på grund af en generelt truende stemning er nødvendigt af hensyn til medindsatte eller personalets sikkerhed.

Ved iværksættelsen af en foranstaltning efter § 33 a, *stk. 1*, skal den mindst indgribende foranstaltning vælges, hvis de praktiske forhold tillader det, og indgrebet skal foretages så skånsomt, som omstændighederne tillader det, jf. proportionalitetsgrundsætningen og skånsomhedsgrundsætningen. Som det fremgår af bemærkningerne til § 33 a, *stk. 6*, nedenfor, forudsættes det, at der i administrative forskrifter fastsættes regler om tilsyn m.v. i lighed med de regler, der forudsættes fastsat for Færøerne i forbindelse med udelukkelse fra fællesskab, som foreslås i dette lovforslags § 63.

Bestemmelsen vil bl.a. kunne anvendes til at fastsætte nødvendige og proportionale foranstaltninger i forbindelse med håndtering af risikoen for spredning af en samfundskritisk sygdom

Efter *stk. 2, 1. pkt.*, må en afgørelse om midlertidig begrænsning eller ophævelse af fællesskabet efter *stk. 1* ikke have et omfang eller udstrækning, der er mere vidtgående, end ekstraordinære ordens- eller sikkerhedsmæssige hensyn, herunder sundhedsmæssige hensyn, nødvendiggør. Før der træffes afgørelse om en midlertidig begrænsning eller ophævelse af fællesskabet, bør det således nøje overvejes, om det findes nødvendigt at begrænse eller ophæve fællesskabet for samtlige indsatte i institutionen. Endvidere skal det overvejes, hvorvidt det er nødvendigt at ophæve fællesskabet fuldt ud, eller om en begrænsning af fællesskabet, f.eks. i form af cellefællesskab, vil være tilstrækkelig.

Som det fremgår af *2. pkt.* i *stk. 2*, skal foranstaltningen ophæves, når ordens- og sikkerhedsmæssige hensyn, herunder sundhedsmæssige hensyn, tilsiger, at det er forsvarligt at genetablere almindeligt fællesskab. Den tidsmæssige udstrækning af foranstaltningen afhænger således af de konkrete forhold og indgrebets karakter.

Det følger af *stk. 3*, at udelukkelse fra fællesskab skal gennemføres så skånsomt, som omstændighederne tillader det.

Stk. 4 indebærer, at kriminalforsorgsområdet dagligt skal

overveje, om en foranstaltning efter *stk. 1* kan ophæves eller begrænses. Kriminalforsorgsområdet skal således løbende være opmærksom på, om der er indsatte som, f.eks. på baggrund af personalets observationer i forbindelse med den daglige kontakt med de indsatte, bør udtages af foranstaltningen, f.eks. ved overførsel til et fængsel eller arresthus i Danmark.

Efter *stk. 5* skal kriminalforsorgsområdet så hurtigt som muligt underrette Direktoratet for Kriminalforsorgen om en afgørelse efter *stk. 1*. Kriminalforsorgsområdet skal endvidere dagligt underrette direktoratet, så længe en sådan afgørelse efter *stk. 1* opretholdes.

Efter *stk. 6* fastsætter justitsministeren nærmere regler om foranstaltningerne efter *stk. 1*. I de administrative forskrifter vil det blive præciseret, at kriminalforsorgsområdet er forpligtet til dagligt at overveje, om begrænsningen skal opretholdes helt eller delvist. Endvidere vil det komme til at fremgå, at kriminalforsorgsområdet er forpligtet til, så vidt det er muligt, at iværksætte tiltag med henblik på at sikre, at forholdene normaliseres så hurtigt som muligt, således at det vil være forsvarligt at genetablere almindeligt fællesskab.

Derudover vil der blive fastsat nærmere bestemmelser om tilsynet med de indsatte, mens den midlertidige foranstaltning er iværksat. Der vil bl.a. blive fastsat regler om, at hvis en midlertidig ophævelse af fællesskabet helt undtagelsesvist udstrækkes i mere end 14 dage, skal det indgå i de daglige drøftelser mellem kriminalforsorgsområdet og direktoratet, om de indsatte skal gives særlige tilbud, svarende til de tilbud, forudsættes fastsat for Færøerne i forbindelse med udelukkelse fra fællesskab, som foreslås i dette lovforslags § 63.

Medindflydelse

Til § 34

Den foreslåede bestemmelse, der svarer til bestemmelsen i § 34 i den danske straffuldbyrdslov, jf. lovbekendtgørelse nr. 1333 af 9. december 2019, vedrører spørgsmålet om de indsattes medindflydelse på tilværelsen i institutionen.

Det fastslås i *stk. 1*, at en indsat skal have mulighed for at øve indflydelse på sin tilværelse i institutionen gennem valgte talsmænd. Denne ret til medindflydelse medvirker til at understrege den indsattes medansvar for sin tilværelse under afsoningen og den pågældendes ansvar for sin tilværelse efter denne. *Stk. 1* forudsætter, at kriminalforsorgsområdet tilvejebringer de fornødne muligheder for de indsattes medindflydelse.

I *stk. 2* fastsættes det, at de indsattes medindflydelse udøves gennem talsmænd valgt af indsatte på en afdeling eller af bestemte grupper af indsatte, f.eks. indsatte på et værksted eller undervisningshold eller udenlandske indsatte. Det fremgår endvidere, at alle indsatte er valgbare som

talsmænd, og at valg af talsmænd og fælles talsmand skal foregå ved skriftlige og hemmelige afstemninger, der skal kontrolleres af institutionen og repræsentanter for de indsatte i fællesskab. Bestemmelsen udelukker ikke, at institutionens ledelse i stedet kan afholde møder med alle indsatte eller med grupper af indsatte. Sådanne møder kan dog ikke træde i stedet for møder med talsmænd, medmindre de indsatte ikke ønsker at vælge talsmænd.

I *stk. 3* fastslås det i overensstemmelse med gældende ret, at de indsattes talsmænd i lighed med andre tillidsmænd ikke har ret til at deltage i drøftelser vedrørende sager om enkeltpersoner. Særligt under hensyn til institutionens muligheder for at gennemføre frihedsberøvelsen, jf. lovforslagets § 3, er det i *stk. 3* bestemt, at de indsatte heller ikke har ret til at deltage i drøftelser om sager, der vedrører institutionens sikkerhed.

Stk. 4 indeholder en bemyndigelse for justitsministeren til at fastsætte regler om gennemførelsen af de indsattes medindflydelse. Det forudsættes i den forbindelse, at der udarbejdes regler om adgang for de valgte talsmænd til indbyrdes kontakt til forberedelse af drøftelser med institutionens ledelse. Denne indbyrdes kontakt forudsættes at omfatte såvel talsmændenes indbyrdes kontakt som den enkelte talsmands kontakt med de andre indsatte, som vedkommende særligt repræsenterer. Kriminalforsorgsområdet kan ikke afskedige en talsmand, men begrænsninger i de valgte talsmænds adgang til indbyrdes kontakt og kontakt med andre indsatte, som de særligt repræsenterer, kan fastsættes i de særlige tilfælde, hvor en talsmand er udelukket fra fællesskab efter reglerne i lovforslagets § 63, eller hvor to eller flere talsmænd er anbragt på hver sin afdeling i den pågældende institution for at forhindre undvigelse. I sådanne særlige tilfælde kan det være nærliggende at lade en suppleant varetage hvervet som talsmand, så længe den egentlige talsmand er forhindret i at varetage sit hverv.

I en institution, hvor der såvel er varetægtsarrestanter som afsonere, vil der efter omstændighederne kunne være behov for talsmænd fra begge grupper. Efter den nuværende praksis skelnes der dog ikke på talsmandsområdet mellem varetægtsarrestanter og dømte i Færøerne Arrest.

Deltagelse i gudstjenester m.v.

Til § 35

Den foreslåede bestemmelse vedrører indsattes ret til deltagelse i gudstjenester mv., der afholdes i institutionen.

Bestemmelsen svarer (bortset fra en ændring af kompetencebestemmelsen fra institutionens leder til kriminalforsorgsområdet som følge af kriminalforsorgens reorganisering) til § 35 i den danske straffuldbyrdeslov, som den var udformet forud for lov nr. 113 af 3. februar 2012. Med denne lov blev der indført hjemmel til at begrænse antallet af delta-

gere, og at nægte bestemte indsatte adgang til gudstjeneste, samt at de pågældende indsatte i givet fald i stedet så vidt muligt skal have adgang til at overvære gudstjenesten via elektroniske medier.

Efter *stk. 1* har en indsat i overensstemmelse med de gældende regler ret til at deltage i gudstjenester, der afholdes i institutionen, medmindre ordens- eller sikkerhedsmæssige hensyn gør det påkrævet at nægte den pågældende adgang til sådan deltagelse. Bestemmelsen vil også kunne finde anvendelse i situationer, hvor der er behov for at nægte flere indsatte adgang til gudstjeneste.

Efter *stk. 2* har en indsat en ubetinget ret til samtale med en præst eller lignende fra sit trossamfund. Kirkeområdet er overtaget af Færøerne, og der er på Færøerne ikke regler om anerkendelse eller godkendelse af trossamfund. Det vil derfor som hidtil bero på kriminalforsorgsområdets konkrete vurdering, om en person kan anses for præst eller lignende fra et trossamfund.

De besøg, som en indsat efter *stk. 2* har af en præst m.fl., er ikke omfattet af lovforslagets § 51, *stk. 1*, hvorefter en indsat har ret til mindst ét ugentligt besøg, jf. bemærkningerne til denne bestemmelse.

Om den indsattes adgang til at være fritaget for beskæftigelse på visse dage som følge af den pågældendes religiøse tilhørsforhold henvises til lovforslagets § 41 og bemærkningerne til denne bestemmelse.

Egne penge og genstande

Til § 36

Den foreslåede bestemmelse regulerer de indsattes ret til at medtage, besidde og råde over egne penge og genstande i institutionen.

Bestemmelsen svarer til § 36 i den danske straffuldbyrdeslov, jf. lovbekendtgørelse nr. 1333 af 9. december 2019.

Efter *stk. 1* har de indsatte som udgangspunkt ret til at medtage, besidde og råde over egne genstande i institutionen. Efter bestemmelsen gælder dette dog kun, hvis der er foreneligt med institutionens varetagelse af ordens- eller sikkerhedsmæssige hensyn samt andres rettigheder, ligesom der fastsættes særlige regler om mobiltelefoner og lignende kommunikationsudstyr i *stk. 2*. Bestemmelsens anvendelsesområde omfatter således såvel begrænsninger i retten til at medtage, besidde og råde over egne genstande af hensyn til orden og sikkerhed som begrænsninger i retten til at medtage, besidde og råde over egne genstande af hensyn til andres rettigheder. Det førstnævnte er i overensstemmelse med gældende ret og fastsat både for at sikre kriminalforsorgens sikkerhedsmæssige virksomhed og af ordensmæssige hensyn, herunder navnlig hensynet til at også »svage« indsatte under

afsoningen kan have tålelige forhold og ikke af »stærke« indsatte tvinges eller udnyttes til uønskede dispositioner.

Det sidstnævnte åbner bl.a. mulighed for, at der administrativt i medfør af den foreslåede bestemmelse i stk. 3 kan fastsættes regler, hvorefter indsatte ikke skal kunne medtage, besidde eller råde over tøj og andre genstande, der reklamerer for forsvarsadvokater. Sådanne regler kan således fastsættes under hensyn til andres rettigheder, idet de vil medvirke til at beskytte offentlighedens interesser og respekten for advokatbranchen.

Forslaget skal ses i sammenhæng § 2, nr. 4, i det samtidigt fremsatte lovforslag om ændring af straffelov for Færøerne, retsplejelov for Færøerne, og lov om retsafgifter for Færøerne (Ændringer som følge af ikraftsættelse af lov for Færøerne om fuldbyrdelse af straf m.v. og som følge af ikraftsættelse af ændringsanordning om konkursloven for Færøerne). Det foreslås i den forbindelse tilføjet et stk. 6 til bestemmelsen i retsplejelovens § 164 om god advokatskik, hvoraf det fremgår, at forsvarsadvokater ikke må give gaver, herunder reklametøj, til deres klienter i sagen. Denne bestemmelse vil ikke forhindre, at indsatte i kriminalforsorgens institutioner bærer reklamegenstande, som de tidligere har modtaget fra den pågældende forsvarer, eller på anden måde er kommet i besiddelse af og suppleres således af den foreslåede bestemmelse i retsplejeloven.

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 2* medfører, at en indsat ikke har ret til at medtage, besidde og råde over mobiltelefon og lignende kommunikationsudstyr i institutionen, medmindre dette er foreneligt med ordens- og sikkerhedsmæssige hensyn. Forbuddet omfatter kommunikationsudstyr i form af elektronisk udstyr, der sætter – eller sammen med andre enheder vil kunne sætte – en person i stand til at kommunikere med andre i lyd, tale eller på skrift. Det vil f.eks. være tilfældet, når der er tale om besiddelse af hele mobiltelefoner, satellittelefoner, walkie talkie-enheder, computere (herunder tablets, e-books og andre håndholdte computere) og personsøgere. Omfattet er også f.eks. trådløse telefoner og trådløse hovedtelefonsæt (såkaldte headsets), der sætter besidderen i stand til at kommunikere via en enhed, der er tændt i det omgivende område. Visse spillekonsoller vil også kunne være omfattet.

I medfør af den foreslåede bestemmelse i *stk. 3* bemyndiges justitsministeren til at fastsætte regler om (og begrænsninger i) indsattes adgang til at medtage, besidde og råde over egne genstande i institutionen, herunder også mobiltelefoner samt lignende kommunikationsudstyr. Bestemmelsen vil – i sammenhæng med den foreslåede bestemmelse i stk. 1 – medføre, at justitsministeren administrativt vil kunne fastsætte regler om begrænsninger i indsattes ret til at medtage, besidde og råde over egne genstande i institutionen under hensyn til orden og sikkerhed såvel som af hensyn til andres rettigheder. Bemyndigelsen omfatter regler om modtagelse af genstande fra andre, og der kan således fastsættes regler om modtagelse af genstande, der reklamerer for forsvarsadvokater, jf. oven for bemærkningerne til stk. 1. Sådanne reg-

ler findes mest hensigtsmæssigt at kunne fastsættes administrativt, bl.a. fordi de i nogen grad er knyttet til de faktiske forhold i afsoningsinstitutionen. Hvis den indsatte af sikkerhedsmæssige grunde nægtes ret til at være i besiddelse af egne genstande, forudsættes institutionen i rimeligt omfang at gøre det muligt for den indsatte at besidde tilsvarende møbler mv.

Det forudsættes, at der administrativt skal kunne fastsættes regler, der indebærer, at det vil være lovligt at besidde visse typer af kommunikationsudstyr. Det vil f.eks. kunne gælde for besiddelsen af såkaldte stand-alone computere, dvs. computere, der ikke er tilknyttet noget netværk, ligesom der i enkeltstående tilfælde vil kunne meddeles tilladelse til, at en indsat under helt særlige omstændigheder besidder elektronisk kommunikationsudstyr.

I medfør af den foreslåede bestemmelse i *stk. 4* har justitsministeren mulighed for at fastsætte regler om indsattes adgang til at medtage, besidde og råde over egne penge i institutionen. Det forudsættes således, at de indsatte som udgangspunkt ikke har ret til at medtage egne penge, men alene kan besidde og råde over penge, som er modtaget som vederlag for beskæftigelse i institutionen, jf. lovforslagets § 42 og bemærkningerne hertil, eller som er modtaget som indtægt i form af offentlige ydelser. Det forudsættes endvidere, at bestemmelsen ikke er til hinder for fastsættelse af regler om, at indsatte ikke må besidde kontante penge i institutionen.

Udgivelse af blad

Til § 37

Den foreslåede bestemmelse vedrører spørgsmålet om de indsattes ret til i institutionen at udgive et informationsblad.

Bestemmelsen svarer til § 37 i den danske straffuldbyrdelseslov, jf. lovbekendtgørelse nr. 1333 af 9. december 2019, med de undtagelser der følger af, at der på Færøerne alene findes et arresthus.

De nævnte undtagelser skyldes, at der ikke i bestemmelsen foreslås medtaget hjemmel til at yde støtte til udgivelse af ét blad, idet denne hjemmel i den danske straffuldbyrdelseslov retter sig mod de større institutioner. Dette skyldes hensynet til at understøtte sådanne blades hovedformål ved at virke som lokalt informations- og kommunikationsorgan for de indsatte i institutionen. Dette hensyn fremtræder ikke med samme vægt i arresthusene og pensionerne, hvorfor der ikke i bestemmelsen er hjemmel til at yde støtte til udgivelse af ét blad i disse institutioner. Da der på Færøerne alene findes ét arresthus med begrænset kapacitet foreslås hjemlen til at yde støtte til udgivelse af ét blad ikke medtaget i lovforslaget.

I *stk. 1* fastsættes det, at de indsatte i institutionen har ret til at udgive blade.

I overensstemmelse med den for Færøerne fortsat gældende praksis er det i *stk. 2* fastsat, at kriminalforsorgsområdet har adgang til at gennemlæse de indsatte blade, før de udgives, og at kriminalforsorgsområdet i forbindelse hermed i visse tilfælde kan forbyde offentliggørelsen af bestemte artikler.

Udtrykket »de indsatte blade« omfatter både tilfælde, hvor fremstillingen af bladet sker i institutionen og tilfælde, hvor fremstillingen sker uden for institutionen, når bladet må antages at være bestemt til udgivelse i institutionen. Øvrige blade, der bringes til institutionen udefra, f.eks. blade, der retter sig mod alle i kriminalforsorgens institutioner, forudsættes at kunne gennemlæses og nægtes udleveret i medfør af lovforslagets § 36 om egne genstande, § 55 om brevveksling og § 60 om undersøgelse af den indsatte person og opholdsrum.

Med udtrykket »sikkerhedsmæssige hensyn« sigtes bl.a. til forebyggelse af, at de indsatte begår strafbart forhold under afsoningen, f.eks. ved at overtræde straffelovens bestemmelser om freds- og ærekrænkelser. Som eksempel på personer, der kan være omfattet af udtrykket »groft forulemper enkeltpersoner«, kan nævnes ofre for forbrydelser og medindsatte og — i særligt grove tilfælde — ansatte ved institutionen.

I *stk. 3* bemyndiges justitsministeren til at fastsætte regler om gennemførelsen af retten til bladudgivelse efter *stk. 2*.

Arbejde og uddannelse m.v.

Til § 38

Den foreslåede bestemmelse regulerer de indsatte ret til at være beskæftiget ved deltagelse i arbejde, uddannelse eller anden godkendt aktivitet under straffuldbyrdelsen.

Bestemmelsen svarer, med de undtagelser der følger af det forhold, at der på Færøerne alene findes ét arresthus med begrænset kapacitet, til § 38 i den danske straffuldbyrdelseslov, jf. lovbekendtgørelse nr. 1333 af 9. december 2019.

I arresthuse i Danmark har man under henvisning til bestemmelsen i § 38, *stk. 3*, i den danske straffuldbyrdelseslov, hvorefter der kan fastsættes regler om fravigelse af de indsatte ret og pligt til at være beskæftiget, fraveget kravet om, at de indsatte også har pligt til beskæftigelse. Idet der som nævnt på Færøerne alene findes et arresthus bør der således ikke være beskæftigelsespligt.

I praksis behandles indsatte i Færøerne Arrest efter reglerne om beskæftigelse af indsatte i arresthuse i Danmark, hvilket således betyder, at de indsatte har ret, men ikke pligt til at være beskæftigede.

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 1* fastslår i overensstemmelse med gældende færøsk praksis og i lighed med retstilstanden i Danmark, for så vidt angår dømte placeret i arresthusene, at den indsatte har ret, men ikke pligt til be-

skæftigelse. Det fastslås således, at de indsatte har ret til under straffuldbyrdelsen at være beskæftiget med en af institutionen godkendt aktivitet.

Retten til beskæftigelse medfører en forpligtelse for kriminalforsorgen til at tilvejebringe fornødne beskæftigelsesmuligheder. Det bemærkes i denne forbindelse, at Færøerne Arrest, der anvendes til såvel varetægtsfængslede som dømte, navnlig på grund af sin begrænsede kapacitet ikke har mulighed for at tilbyde samme varierede tilbud om beskæftigelse, uddannelse og behandling som i fængslerne. Med bestemmelsen tilsigtes endvidere en understregning af, at undervisning og uddannelse ligestilles med tilbud om beskæftigelse i institutionens værksteder eller med institutionens drift.

I det foreslåede *stk. 2* fastslås det, at en indsat, der er udvist af Færøerne ved dom, ikke kan være beskæftiget ved uddannelse, undervisning eller programvirksomhed, medmindre særlige forhold taler herfor.

Forslaget indebærer således, at udvisningsdømte indsatte som udgangspunkt alene tilbydes beskæftigelse ved deltagelse i arbejde, som f.eks. værksteds- eller celloarbejde, internt vedligehold eller deltagelse i andre godkendte aktiviteter end programvirksomhed.

Efter forslaget vil udvisningsdømte dog kunne deltage i uddannelse, undervisning eller programvirksomhed, hvis særlige forhold taler herfor.

Dette vil f.eks. kunne være tilfældet, hvis en bestemt type undervisning eller programvirksomhed konkret ikke vurderes at være rettet mod resocialisering, men derimod har til formål at sikre, at selve afsoningen kan forløbe hensigtsmæssigt.

Eksempelvis vil det kunne være relevant at tilbyde en udvisningsdømt at deltage i et adfærdsprogram, hvis den pågældende har behov for dette for at kunne indgå i et hensigtsmæssigt afsoningsforløb, og det pågældende program er egnet til på kort sigt at forbedre den udvisningsdømtes adfærd.

Dette vil dog i praksis forudsætte, at der ikke er en sprogbarriere mellem den konkrete udvisningsdømte og det sprog, der undervises på. Med henblik på at opnå et hensigtsmæssigt afsoningsforløb vil det ligeledes kunne være relevant at tilbyde aktiviteter, som kan gøre den pågældende i stand til at deltage i beskæftigelse ved arbejde i fængslet.

Under henvisning til, at antallet af udvisningsdømte indsatte normalt alene udgør en meget beskedent del af klientellet i Færøerne Arrest sammenholdt med, at der i arresten er ét fælles lokale, hvor såvel uddannelse, undervisning, programvirksomhed og øvrig beskæftigelse finder sted på forskellige tidspunkter, må det dog forudsættes, at der i Færøerne Arrest hyppigere end i et dansk arresthus vil kunne forekomme sådanne situationer, der gør, at særlige forhold kan tale for at lade udvisningsdømte være beskæftiget sam-

men med de øvrige indsatte ved uddannelse, undervisning og programvirksomhed.

Det bør – i det omfang øvrige bestemmelser i loven ikke er til hinder herfor – efter omstændighederne også kunne tilbydes en udvisningsdømt indsat at fortsætte eller færdiggøre en uddannelse, som er påbegyndt, inden den pågældende blev udvist af landet ved dom.

Vurderingen af, om der er særlige forhold, som taler for, at en udvisningsdømt indsat skal tilbydes uddannelse, undervisning eller programvirksomhed, skal foretages, når kriminalforsorgen visiterer den indsatte til beskæftigelse, jf. lovforslagets § 39, stk. 2.

Det forudsættes, at forslaget om at begrænse udvisningsdømte indsattes adgang til uddannelse, undervisning og programvirksomhed ikke får indflydelse på kriminalforsorgens vurdering af, om den pågældende kan prøveløslades. Ved utilrådelighedsvurderingen, som kriminalforsorgen foretager i forbindelse med afgørelse om prøveløsladelse, vil det således ikke kunne indgå som et forhold, der i sig selv taler imod løsladelse, at en udvisningsdømt indsat ikke har deltaget i uddannelse, undervisning eller programvirksomhed under afsoningen.

Til § 39

Den foreslåede bestemmelse vedrører spørgsmålet om valg af beskæftigelse til den enkelte indsatte under straffuldbyrdelsen.

Bestemmelsen svarer med en redaktionel ændring til § 39 i den danske straffuldbyrdeslov, jf. lovbekendtgørelse nr. 1333 af 9. december 2019.

Efter *stk. 1* træffes valget om beskæftigelse i hvert enkelt tilfælde på grundlag af en samlet vurdering af den indsattes forhold. Bestemmelsen fastslår således princippet om individuelt beskæftigelsesvalg.

Stk. 2, 1. pkt., fastsætter, at der ved afgørelser efter *stk. 1* så vidt muligt skal tages hensyn til den indsattes eget ønske og til den indsattes muligheder for at opnå arbejde eller uddannelse uden for institutionen.

Bestemmelsen indeholder dermed en angivelse af de hensyn, der skal tages i betragtning ved det individuelle beskæftigelsesvalg. Da Færøerne Arrest navnlig på grund af sin begrænsede kapacitet ikke har mulighed for at tilbyde samme varierede tilbud om beskæftigelse, uddannelse og behandling som i fængslerne, forudsættes det, at kriminalforsorgen løbende søger at tilpasse aktivitetstilbuddene til de indsattes arbejdsmæssige og uddannelsesmæssige forudsætninger, så institutionens beskæftigelses- og uddannelsesmuligheder i videst muligt omfang kan medvirke til at hjælpe eller påvirke den indsatte til at leve en kriminalitetsfri tilværelse, jf. lovforslagets § 3.

Stk. 2, 2. pkt., indeholder derfor en forpligtelse for kriminalforsorgen til at vejlede den indsatte om mulighederne for ved undervisning eller uddannelse at afhjælpe manglende skolekundskaber eller mangel på erhvervmæssig eller anden uddannelse.

For så vidt angår mulighederne for undervisning, uddannelse eller arbejde uden for institutionen henvises til lovforslagets § 46 om udgang og bemærkningerne til denne bestemmelse.

Der henvises desuden til bemærkningerne ovenfor til lovforslagets § 21, stk. 2, nr. 5, hvorefter fuldbyrdelse af straffe på 1 år og 6 måneder og derunder kan ske i fængsel eller arresthus i Danmark, hvis den dømte ønsker at udstå straffen i fængsel eller arresthus i Danmark, og særlige familiemæssige eller andre personlige forhold taler for det.

Til § 40

Den foreslåede bestemmelse i lovforslagets § 40 indebærer, at institutionens arbejdspladser skal være indrettet således, at arbejdsforholdene for de indsatte er sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarlige.

Bestemmelsen svarer til § 40 i den danske straffuldbyrdeslov, jf. lovbekendtgørelse nr. 1333 af 9. december 2019.

Bestemmelsen træder i stedet for straffelovens § 45, 1. pkt., hvorefter indsatte ikke må beskæftiges med sundhedsfarligt arbejde. Bestemmelsen indebærer i overensstemmelse hermed, at institutionens særlige arbejdspladser så vidt muligt skal være indrettet i overensstemmelse med arbejdsmiljølovgivningen, der ikke direkte omfatter kriminalforsorgens beskæftigelse af de indsatte.

Det forudsættes, at kriminalforsorgens varetagelse af sikkerhedsmæssige opgaver kan begrunde fravigelser af kravene til arbejdspladsernes indretning. Det samme gælder de bygningsmæssige forhold, idet de særlige fængselsmæssige forhold undertiden bevirker, at lovgivningens regler om flugtveje, placering af vinduer mv. må fraviges.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 6 og bemærkningerne til denne bestemmelse, hvorefter justitsministeren fastsætter regler om erstatning til indsatte i kriminalforsorgens institutioner for følger af ulykkestilfælde.

Til § 41

Den foreslåede bestemmelse i lovforslagets § 41 indeholder en bemyndigelse for justitsministeren til at fastsætte regler om de indsattes beskæftigelse, herunder om at beskæftigelsen skal tilrettelægges under hensyn til de indsattes religiøse tilhørsforhold.

Bestemmelsen svarer med en redaktionel ændring, som følger af at der ikke foreslås at være beskæftigelsespligt, til § 41

i den danske straffuldbyrdslov, jf. lovbekendtgørelse nr. 1333 af 9. december 2019.

Baggrunden for bestemmelsen er, at en lang række spørgsmål vedrørende den praktiske tilrettelæggelse af beskæftigelsen af indsatte ikke findes egnet til lovregulering, men bør fastsættes administrativt i henhold til en bemyndigelse i loven.

Bestemmelsen indebærer bl.a., at administrative forskrifter, der skal udstedes, skal indeholde en regel om, at der ved tilrettelæggelsen af de indsattes beskæftigelse skal tages hensyn til den pågældendes religiøse tilhørsforhold. Det forudsættes i den forbindelse, at vedkommendes samlede beskæftigelse med godkendte aktiviteter i institutionen fastholdes, så der blot ved den nærmere tilrettelæggelse heraf skal tages hensyn til religiøse forbud mod beskæftigelse på bestemte dage.

Til § 42

Den foreslåede bestemmelse regulerer spørgsmålet om vederlag for de indsattes beskæftigelse ved deltagelse i arbejde, undervisning, uddannelse eller anden godkendt aktivitet.

Bestemmelsen svarer til § 42 i den danske straffuldbyrdslov, jf. lovbekendtgørelse nr. 1333 af 9. december 2019, med de undtagelser, der har sammenhæng med, at der ikke foreslås at gælde en beskæftigelsespligt, jf. lovforslagets § 38.

Det fastslås i *stk. 1, 1. pkt.*, at en indsat skal have udbetalt vederlag for sin beskæftigelse. Denne bestemmelse omfatter indsatte, der i institutionen ikke er beskæftiget med eget arbejde, men er beskæftiget på kriminalforsorgens foranledning.

Efter *stk. 1, 2. pkt.*, skal vederlag også udbetales til indsatte, der ikke kan tilbydes beskæftigelse. Endelig skal der udbetales vederlag til indsatte, som på grund af sygdom er fraværende fra beskæftigelse, jf. *stk. 1, 3. pkt.*

Efter *stk. 2* skal andre indsatte alene have dækket deres personlige fornødenheder, jf. dog *stk. 5* og lovforslagets § 110, *stk. 1*. Med udtrykket »andre indsatte« sigtes her til personer, der ikke omfattes af *stk. 1*, f.eks. personer der i institutionen er beskæftiget med eget arbejde. Der henvises endvidere til bestemmelsen i *stk. 3*.

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 3* indebærer, at en indsat, der fremsætter ønske om beskæftigelse på et tidspunkt, hvor institutionen ikke kan tilbyde beskæftigelse, i en kortere periode alene skal have dækket sine personlige fornødenheder, hvis den pågældende tidligere under strafudståelsen har afvist tilbud om beskæftigelse. »En kortere periode« skal i den forbindelse forstås som få dage. I den danske bekendtgørelse nr. 901 af 25. juni 2018 om beskæftigelse m.v. af indsatte i kriminalforsorgens institutioner fremgår det af §

18, at der med formuleringen »en kortere periode« forstås 3 dage.

Bestemmelsen indsættes for at undgå, at indsatte i arresthuset kan skaffe sig vederlag for beskæftigelse i perioder, hvor der ikke er beskæftigelsesmuligheder, uden at de pågældende reelt ønsker beskæftigelse.

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 4, 1. pkt.*, indebærer, at kriminalforsorgsområdet opsparer en andel af vederlaget efter *stk. 1*, der udbetales til den indsatte senest på tidspunktet for løsladelsen. For udvisningsdømte er det dog senest på tidspunktet for hjemrejsen. Udgifter, som den indsatte skal afholde i forbindelse med udgang og løsladelse, herunder efterfølgende hjemrejse, modregnes i det opsparede beløb, hvis den indsatte ikke selv afholder udgifterne, jf. *stk. 4, 2. pkt.*

Stk. 5 bemyndiger justitsministeren til at fastsætte regler om ydelser efter *stk. 1* og *2* og til i den forbindelse at fastsætte regler om, at andre indsatte, der er fraværende fra beskæftigelse, skal have udbetalt vederlag for beskæftigelse. Bestemmelsen indeholder endvidere bemyndigelse til at fastsætte nærmere regler om ordningerne i *stk. 3* og *4*.

Henvisningen i *stk. 2* til *stk. 5*, jf. ovenfor, indebærer, at indsatte, som er fraværende fra beskæftigelse, og som ikke omfattes af *stk. 1*, alligevel skal have udbetalt vederlag for beskæftigelse, hvis de omfattes af de administrative regler, som *stk. 5* giver mulighed for at fastsætte. Som eksempel kan peges på indsatte, som har været fraværende fra beskæftigelse på grund af visse former for udgang, lægebesøg eller lignende, og som efter de nugældende administrative bestemmelser modtager godtgørelse svarende til mistet aflønning.

Henvisningen i *stk. 2* til § 110, *stk. 1*, medfører, at indsatte, som er beskæftiget med eget indtægtsgivende arbejde i institutionen, som under udgang har arbejdsindtægt, eller som har indtægt i form af offentlige ydelser under opholdet i institutionen, ikke skal have dækket deres personlige fornødenheder, idet det følger af reglen i § 110, *stk. 1*, jf. bemærkningerne til denne bestemmelse, at sådanne indsatte selv skal betale for opholdet i institutionen.

Ordet »ydelser« i *stk. 5* omfatter i overensstemmelse med de nugældende regler mv. efter omstændighederne både pengebeløb og naturalier. Ydelserne forudsættes størrelsesmæssigt at svare til det beløb, som en modtager af forsorgshjælp har til rådighed efter fradrag af faste udgifter til bolig mv. Det bemærkes i den forbindelse, at de aktuelle satser for arbejdsvederlag, der fremgår af cirkulæreskrivelse af 24. februar 2020 om arbejdspengesatser mv., er fastsat på baggrund af de danske satser for beskæftigelsesvederlag mv. som er fastsat i bekendtgørelse nr. 1807 af 2. december 2020 om satser for vederlag m.v. til indsatte i kriminalforsorgens institutioner (2021).

Endvidere forudsættes ydelser til indsatte, der er fraværende fra beskæftigelse på grund af sygdom, som hidtil at kunne

fastsættes som et dagpengebeløb svarende til en procentdel af vederlaget for beskæftigelse, hvilket er i overensstemmelse med de regler om sygedagpenge, der gælder på det almindelige arbejdsmarked.

Endelig omfatter ordet »vederlag« både et pengebeløb for selve beskæftigelsen og et pengebeløb til dækning af personlige fornødenheder (kost- og selvforvaltningsbeløb). Det forudsættes, at der kan ske modregning for kostens værdi ved udbetaling af vederlag, i det omfang kosten leveres af institutionen.

Den foreslåede bemyndigelse påtænkes udnyttet til administrativt at fastsætte tilsvarende regler, som i Danmark er fastsat ved bekendtgørelse nr. 901 af 25. juni 2018 om beskæftigelse m.v. af indsatte i kriminalforsorgens institutioner. Det betyder, at kriminalforsorgsområdet opsparer 15 pct. af de indsatte beskæftigelsesvederlag, der udbetales til den indsatte senest på tidspunktet for løsladelsen, for udvisningsdømte dog senest på tidspunktet for hjemrejsen, jf. nedenfor.

Det vil på samme måde blive fastsat, at der også opspares 15 pct. af vederlaget for indsatte, som er fraværende fra beskæftigelse på grund af sygdom og derfor modtager sygevederlag, jf. bemærkningerne ovenfor til stk. 1, 3. pkt.

Det bemærkes, at der ikke skal ske opsparing af det beløb (det såkaldte kost- og selvforvaltningsbeløb), som den indsatte i medfør af reglen i stk. 2 har ret til at få til dækning af personlige fornødenheder, i det omfang disse ikke udleveres som naturalier.

En opsparing på 15 pct. vurderes således på den ene side at tilgodese hensynet til kriminalforsorgsrådets mulighed for at opspare en passende del af den indsatte beskæftigelsesvederlag og på den anden side hensynet til, at den indsatte bevarer incitamentet til at være i beskæftigelse.

Det bemærkes, at det vil være muligt efterfølgende at ændre den fastsatte procentsats administrativt, hvis der (f.eks. som følge af ændrede satser for beskæftigelsesvederlag) måtte opstå behov herfor.

Der vil endvidere blive fastsat regler om, at opsparingen vil blive administreret af kriminalforsorgsområdet og indsat på en spærret konto, hvorfra kriminalforsorgsområdet løbende vil kunne modregne udgifter, som er afholdt på vegne af den indsatte i forbindelse med udgang og løsladelse, og som den indsatte efter lovgivningen selv skulle have afholdt. Det vil i den forbindelse ligeledes blive fastsat administrativt, i hvilket omfang opsparingen forrentes.

Det vil samtidig blive fastsat, at kriminalforsorgsområdet skal underrette den indsatte om, at der er sket modregning.

Det bemærkes, at kriminalforsorgsområdet også vil kunne foretage modregning på vegne af en anden myndighed, der har afholdt udgifter i forbindelse med en indsats udgang eller løsladelse. Det vil f.eks. kunne være politiet, der har

afholdt udgifter, som en indsat selv skulle have afholdt i forbindelse med udsendelse efter løsladelse i medfør af udlændingelovens § 43, stk. 2, jf. anordning nr. 182 af 22. marts 2001 for ikrafttræden for Færøerne af udlændingeloven, som senest ændret ved anordning nr. 67 af 28. januar 2020.

Det bemærkes endvidere, at en beslutning om modregning i den indsatte opsparing vil være en afgørelse, jf. forvaltningslovens § 2, stk. 1. Behandlingen af sådanne sager vil således skulle ske i overensstemmelse med reglerne i forvaltningsloven samt øvrige forvaltningsretlige regler og grundsætninger. Det vil i medfør af lovforslagets § 111, stk. 3, blive fastsat administrativt, i hvilket omfang kriminalforsorgsrådets beslutning om modregning i den indsatte opsparing vil kunne påklages til Direktoratet for Kriminalforsorgen.

Det forudsættes, at ordningen administreres i overensstemmelse med proportionalitetsprincippet. I det omfang kriminalforsorgsområdet kan konstatere, at den tvungne opsparing åbenbart overstiger de samlede udgifter, som den pågældende vil skulle afholde i forbindelse med udgang og løsladelse, herunder eventuelt efterfølgende hjemrejse, forudsættes det således, at kriminalforsorgsområdet undlader at tilbageholde yderligere beløb til opsparingen.

En indsat, der ikke har haft udgifter, som den pågældende selv har skullet afholde, eller hvis udgifter ikke har oversteget det opsparede beløb, skal have hele det opsparede beløb eller den tilbageværende del af beløbet udbetalt senest på tidspunktet for løsladelsen (evt. hjemrejsen, jf. nedenfor). For afsonere, der ikke er udvisningsdømte, betyder dette, at beløbet udbetales efter endt strafudståelse eller i forbindelse med prøveløsladelse, straffafbrydelse eller benådning, jf. denne lovs § 79.

Det forudsættes, at ordningen også skal gælde for personer, der er varetægtsfængslet efter reglerne i retsplejeloven. Ligeledes forudsættes det, at ordningen også skal finde anvendelse for personer, der er varetægtsfængslet efter udlændingelovens § 35, jf. anordning nr. 182 af 22. marts 2001 for ikrafttræden for Færøerne af udlændingeloven, som senest ændret ved anordning nr. 67 af 28. januar 2020, i anledning af strafbart forhold. Ordningen vil derimod ikke gælde for personer, der er frihedsberøvet efter udlændingelovens § 36, jf. anordning nr. 182 af 22. marts 2001 for ikrafttræden for Færøerne af udlændingeloven, som senest ændret ved anordning nr. 67 af 28. januar 2020, og hvis frihedsberøvelse eventuelt er opretholdt af retten i medfør af udlændingelovens § 37, jf. § 36, jf. anordning nr. 182 af 22. marts 2001 for ikrafttræden for Færøerne af udlændingeloven, som senest ændret ved anordning nr. 67 af 28. januar 2020.

Det vil administrativt blive fastsat, at en varetægtsarrestant, der forbliver varetægtsfængslet under eventuel appel eller indtil fuldbyrdelse kan iværksættes, vil få hele det opsparede beløb eller den tilbageværende del af beløbet udbetalt senest på tidspunktet for løsladelsen (eventuelt hjemrejsen, jf. nærmere nedenfor).

Det vil endvidere administrativt blive fastsat, at en varetægtsarrestant, der løslades inden dom, under eventuel appel eller indtil fuldbyrdelse kan iværksættes, vil få hele det opsparede beløb udbetalt senest i forbindelse med denne løsladelse.

For så vidt angår udvisningsdømte skal udbetaling ske senest på tidspunktet for hjemrejsen. Dette skyldes, at udsendelse ikke altid kan effektueres i umiddelbar forlængelse af strafudståelse, og at det således først er muligt at opgøre de endelige rejseomkostninger og foretage modregning på et senere tidspunkt. En udvisningsdømt, der har afsonet sin straf, men som ikke er overgået direkte til varetægtsfængsling efter udlændingelovens § 35, jf. anordning nr. 182 af 22. marts 2001 for ikrafttræden for Færøerne af udlændingeloven, som senest ændret ved anordning nr. 67 af 28. januar 2020, med henblik på udsendelse, vil således få udbetalt hele det opsparede beløb eller den tilbageværende del af beløbet senest på tidspunktet for hjemrejsen. Det forudsættes i den forbindelse, at effektivering af udsendelsen ikke umiddelbart anses for udsigtsløs.

Fritiden

Til § 43

Den foreslåede bestemmelse vedrører spørgsmålet om tilrettelæggelse af de indsattes fritid i institutionen.

Bestemmelsen svarer til § 43 i den danske straffuldbyrdelseslov, jf. lovbekendtgørelse nr. 1333 af 9. december 2019.

Efter *stk. 1* skal en indsat i videst muligt omfang selv varetage praktiske opgaver vedrørende sine personlige forhold, herunder madlavning og rengøring.

Bestemmelse fastslår således princippet om selvforvaltning. Med denne bestemmelse tilsigtes det at tilnærme de indsattes former for fritidsudnyttelse til forholdene i det øvrige samfund. Det forudsættes, at de servicefunktioner, der ydes af arresthuset, i videst muligt omfang overføres til de indsattes selvforvaltning i takt med tilvejebringelsen af de praktiske muligheder og forudsætninger i institutionen.

I *stk. 2* fastsættes pligt for kriminalforsorgsområdet til at tilbyde de indsatte aktiviteter i fritiden. Formålet med bestemmelsen er at fastslå, at kriminalforsorgsområdet til stadighed skal sikre, at de indsatte tilbydes et passende antal aktiviteter i fritiden.

I *stk. 3* fastslås det i overensstemmelse med gældende ret, at en indsat har ret til dagligt at tilbringe mindst én time i fri luft. Bestemmelsen er en minimumsbestemmelse, og det bør derfor tilstræbes, at de indsatte gives mulighed for at tilbringe yderligere tid i fri luft.

Det fremgår samtidig af *stk. 3*, at gennemførelsen af retten til at tilbringe mindst 1 time i fri luft kan fraviges, hvis

gennemførelsen af denne ret i det enkelte tilfælde vil være uforenelig med institutionens varetagelse af sikkerhedsmæssige hensyn. Bestemmelsen finder endvidere ikke anvendelse, hvis den indsatte er anbragt i sikringscelle, jf. lovforslagets § 66. Bestemmelsen, der er i overensstemmelse med gældende ret, medfører bl.a., at indsatte, der er udelukket fra fællesskab, jf. lovforslagets § 63, eller anbragt i strafcelle, jf. lovforslagets § 68, efter en konkret vurdering kan nægtes adgang til at tilbringe mindst én time i fri luft.

I tilslutning til lovforslagets § 43 henvises i øvrigt til bestemmelserne i lovforslagets kapitel 9 om indsattes kontakt til samfundet uden for institutionen. Også de bestemmelser, der er omfattet af dette kapitel, er således af væsentlig betydning for tilrettelæggelsen af de indsattes fritid under straffuldbyrdelsen.

Forsorgsmæssig bistand

Til § 44

Den foreslåede bestemmelse vedrører spørgsmålet om den forsorgsmæssige bistand til indsatte.

Bestemmelsen svarer til § 44 i den danske straffuldbyrdelseslov, jf. lovbekendtgørelse nr. 1333 af 9. december 2019.

Som det fremgår af lovforslagets § 3 og bemærkningerne til denne bestemmelse, er det en hovedopgave for kriminalforsorgen ved fuldbyrdelsen bl.a. af en fængselsstraf at hjælpe eller påvirke den indsatte til at leve en kriminalitetsfri tilværelse. Et væsentligt middel til løsning af denne hovedopgave er ydelsen af forsorgsmæssig bistand til den indsatte.

Den forsorgsmæssige bistand er nærmere beskrevet i *stk. 1*, der indebærer en pligt for kriminalforsorgsområdet til at vejlede og bistå en indsat med hensyn til den pågældendes beskæftigelsesmæssige, sociale og personlige forhold. I *stk. 1, nr. 1*, fastslås det, at kriminalforsorgsområdet har pligt til at yde forsorgsmæssig bistand med et mere fremadrettet formål, dvs. med henblik på at forbedre den pågældendes muligheder for at leve en kriminalitetsfri tilværelse. Efter *stk. 1, nr. 2*, skal den forsorgsmæssige bistand endvidere ydes med henblik på at begrænse de ulemper, som følger af frihedsberøvelsen. En tilsvarende forpligtelse er for så vidt angår varetægtsarrestanter fastsat i retsplejelovens § 809.

Stk. 2 fastslår kriminalforsorgsrådets pligt til at formidle kontakt til personer, institutioner og myndigheder, der efter anden lovgivning kan yde bistand. Forpligtelsen til at yde indsatte bistand efter den sociale lovgivning mv. forudsættes som hidtil i første række at påhvile de almindelige sociale myndigheder.

Sundhedsmæssig bistand

Til § 45

Den foreslåede bestemmelse indeholder nærmere regler om den sundhedsmæssige bistand til indsatte.

Bestemmelsen svarer til § 45 i den danske straffuldbyrdeslov, jf. lovbekendtgørelse nr. 1333 af 9. december 2019, med de undtagelser, at bestemmelserne vedrørende tvangsbehandling i Herstedvester Fængsel ikke er medtaget, samt at det af bemyndigelsesbestemmelsen i stk. 2 fremgår, at justitsministeren fastsætter de administrative regler efter forhandling med Færøernes Landsstyre.

I *stk. 1* fastslås det, at en indsat har ret til lægebehandling og anden sundhedsmæssig bistand.

§ 45 bygger på det hovedsynspunkt, at de indsatte i sundhedsmæssig henseende så vidt muligt skal sidestilles med befolkningen i almindelighed. Dette grundprincip er i overensstemmelse med lovforslagets § 4, hvorefter der ikke under fuldbyrdelsen af straf må pålægges en person andre begrænsninger i tilværelsen end sådanne, der er fastsat ved lov eller er en følge af selve straffen. Bestemmelsen indebærer en lovfæstelse af de indsattes ret til lægebehandling og anden sundhedsmæssig bistand i lighed med borgere, der ikke er frihedsberøvede.

Lægebehandling og anden sundhedsmæssig bistand forstås af sundhedsmyndighederne og ikke af kriminalforsorgen. Det bemærkes i den forbindelse, at den foreslåede bestemmelse ikke giver en særlig adgang til gratis behandling af de indsatte. Spørgsmålet om fri adgang til betaling for sundhedsmæssige ydelser løses således efter de almindelige sundhedsregler.

De nærmere regler om den sundhedsmæssige bistand forudsættes fastsat administrativt af justitsministeren i medfør af bemyndigelsen i *stk. 2* efter forhandling med Færøernes Landsstyre. De relevante dele af sundhedsområderne er således fortsat fællesanliggender, idet hjemmestyret dog i medfør af hjemmestyrelovens § 9 i henhold til rammelove vedtaget af Folketinget har overtaget den lovgivende og administrativ myndighed på områderne med bloktilskud.

Behandling

Til § 45 a

Bestemmelsen svarer til bestemmelsen i § 45 a i den danske straffuldbyrdeslov, jf. lovbekendtgørelse nr. 1333 af 9. december 2019, som den var affattet ved udarbejdelsen af nærværende lovforslag. Bestemmelsen er efterfølgende ændret ved lov nr. 1942 af 15. december 2020 (adgang til sociale behandlingstilbud mod stofmisbrug for indsatte i kriminalforsorgens institutioner m.v.), som ikke er medtaget, da lovbekendtgørelse nr. 1333 af 9. december 2019 er anvendt som skæringsdato for nærværende lovforslag.

Det foreslåede *stk. 1* indebærer, at en indsat har ret

til vederlagsfri behandling mod stofmisbrug, medmindre vedkommende ikke skønnes egnet og motiveret til behandling.

Det er forudsat, at behandlingen vil skulle ske i overensstemmelse med den behandling, som personer bosiddende på Færøerne, har ret til i medfør af den færøske lovgivning. Det vil sige, at behandlingen forudsætter en socialpædagogisk eller psykologisk funderet indsats i et forløb, der beror på motivation og frivillighed. Den socialpædagogiske behandling, der ofte vil foregå parallelt med eller i forlængelse af en lægelig behandling, f.eks. psykiatrisk eller medicinsk, vil afhængig af de nærmere forhold kunne have store variationer og forskellige grader af intensitet. Tilbud om rådgivning eller enkeltstående samtaler kan ikke opfattes som social behandling.

I Færøerne Arrest tilbydes på tidspunktet for lovforslagets fremsættelse alene misbrugsbehandling i form af forbehandling. Primærbehandling af afsonere vil, hvis betingelserne herfor i øvrigt er opfyldt, kunne finde sted gennem anbringelse i medfør af § 78. Se herom nærmere bemærkningerne til denne bestemmelse. Der vil derudover, hvis de faktiske og praktiske forudsætninger herfor i øvrigt er til stede, være mulighed for med den dømtes samtykke at overføre den pågældende til afsoning på en behandlingsafdeling i et dansk fængsel i medfør af bestemmelsen i lovforslagets § 24, nr. 4.

Forslagets *stk. 2* medfører, at en indsat, der er udvist af Færøerne ved dom, ikke har ret til vederlagsfri behandling mod stofmisbrug, medmindre særlige forhold taler herfor.

Bestemmelsen omfatter adgang til sociale behandlingstilbud mod stofmisbrug under afsoningen. Udvisningsdømte indsatte afskæres dermed fra behandling i form af f.eks. motivations- og forbehandling, samtaler af terapeutisk karakter, vejledning og efterbehandling. Bestemmelsen begrænser derimod ikke udvisningsdømte indsattes adgang til somatisk behandling. Udvisningsdømte vil således fortsat have samme adgang som andre indsatte til at modtage f.eks. abstinens- og substitutionsbehandling (metadonnedtræpning m.v.) eller anden lægelig behandling, der relaterer sig til stofmisbrug.

Efter *stk. 3* skal behandling mod stofmisbrug skal iværksættes senest 14 dage efter, at den indsatte har fremsat begæring herom over for kriminalforsorgen. Det forudsættes dog, at fristen på 14 dage i særlige tilfælde kan overskrides. Det gælder f.eks. i tilfælde, hvor der til brug for en vurdering af den indsatte egnethed og motivation skal indhentes oplysninger om tidligere behandlinger og hospitalsindlæggelser. Endvidere forudsættes det, at der kan ses bort fra fristen på 14 dage, hvis det er den indsatte egne forhold, herunder udeblivelse fra aftalte samtaler mv., der giver anledning til, at behandlingen ikke iværksættes.

Til kapitel 9

Indsattes kontakt til samfundet uden for institutionen

Lovforslagets kapitel 9 (§§ 46-59) indeholder en række bestemmelser vedrørende de indsattes kontakt til samfundet uden for institutionen. I §§ 46-50 behandles spørgsmålet om tilladelse til udgang. I §§ 51-54 behandles spørgsmålet om tilladelse til besøg. I §§ 55-56 og i § 57 behandles henholdsvis spørgsmålet om ret til brevveksling og til at føre telefonsamtaler. Endelig indeholder dette kapitel i §§ 58 og 59 nærmere regler om de indsattes mulighed for at holde sig orienteret ved avislæsning mv. og om indsattes kontakt til medierne.

Udgang

Til § 46

Den foreslåede bestemmelse vedrører spørgsmålet om, hvornår en indsat kan få tilladelse til udgang.

Bestemmelsen svarer med en enkelt undtagelse til § 46 i den danske straffuldbyrdslov, jf. lovbekendtgørelse nr. 1333 af 9. december 2019. Bestemmelsen i den danske straffuldbyrdslovs § 46, stk. 3, hvorefter udgang ikke kan finde sted, hvis den dømte af politiet skønnes at have tilknytning til en gruppe af personer, som er involveret i en verserende voldelig konflikt med en anden gruppe af personer, og politiet oplyser, at der inden for den gruppe, som den dømte skønnes af have tilknytning til, som led i konflikten enten er anvendt skydevåben eller er anvendt våben eller eksplosivstoffer, som på grund af deres særdeles farlige karakter er egnet til at forvolde betydelig skade, eller er begået brandstiftelse omfattet af straffelovens § 180, foreslås således ikke medtaget. Der henvises i den forbindelse til bemærkningerne til lovforslagets pkt. 4 om bestemmelser med tilknytning til bandepakkerne.

Det fastslås i *stk. 1, nr. 1*, at tilladelse til udgang kan gives til formål, der er rimeligt begrundet i uddannelsesmæssige, arbejdsmæssige, behandlingsmæssige, familiemæssige og andre personlige hensyn. Det forudsættes, at tilladelse til udgang fortsat anvendes som et almindeligt led i straffuldbyrdelsen, men at kriminalforsorgen fortsat nøje vurderer misbrugsrisikoen i hvert enkelt tilfælde, så man i de forholdsvise få tilfælde, hvor udgang misbruges til ny kriminalitet, overvejer, om det konstaterede misbrug giver anledning til ændring af praksis med hensyn til meddelelse af udgangstilladelser og vilkårene for sådanne tilladelser.

I *stk. 1, nr. 2 og 3*, opstilles visse generelle forudsætninger for, at en indsat kan få tilladelse til udgang.

I overensstemmelse med gældende ret fastslås det i *stk. 1, nr. 2*, at tilladelse til udgang forudsætter, at der ikke er bestemte grunde til at antage, at den indsatte i forbindelse med udgang vil begå ny kriminalitet, unddrage sig fortsat straffuldbyrdelse eller på anden måde misbruge udgangstil-

ladelsen. Vurderingen af risikoen for misbrug af en udgangstilladelse forudsættes fortsat at bygge på det kendskab, som institutionen har til den indsatte fra den aktuelle og eventuelt tidligere strafudståelser, fra de sagsakter, som institutionen er i besiddelse af, og i visse særlige sager fra indhentede udtalelser fra særligt sagkyndige, herunder udtalelser fra den politimyndighed, der har behandlet straffesagen.

I *stk. 1, nr. 3*, opstilles som den tredje betingelse for, at en indsat kan få tilladelse til udgang, at hensynet til retshåndhævelsen ikke i øvrigt - dvs. bortset fra misbrugsrisikoen - taler imod udgangstilladelsen. Dette kan f.eks. være tilfældet, hvis den indsatte ønsker udgangstilladelse til en optræden, hvorved den pågældende i særlig grad kommer i offentlighedens søgelys, eller til bestemte steder, hvor hensynet til at beskytte den forurettede ved lovovertrædelsen klart tilsiger, at den indsatte ikke bør kunne komme på det pågældende tidspunkt. Hensynet til retshåndhævelsen kan endvidere tale imod, at indsatte med længere straf for alvorlig kriminalitet får tilladelse til udgang før efter udståelse af en vis del af straffen, jf. lovforslagets § 50 og bemærkningerne til denne bestemmelse.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til lovforslagets § 21, stk. 2, nr. 7, hvorefter hensynet til retshåndhævelsen i særlige tilfælde vil kunne begrunde, at den dømte indledningsvis anbringes i en afsoningsinstitution i Danmark, f.eks. hvor den dømte har begået alvorlig kriminalitet, og hvor hensynet til retshåndhævelsen ikke skønnes at kunne tilgodeses ved f.eks. fastsættelse af vilkår om, at den indsatte ikke må besøge bestemte steder eller opsøge bestemte personer i forbindelse med udgang fra arresthuset.

Vurderingen af risiko må i praksis ske på grundlag af en samlet bedømmelse af de foreliggende oplysninger. I *stk. 2* er imidlertid opregnet en række forhold, der skal tillægges særlig vægt ved denne vurdering.

Efter *stk. 2, nr. 1*, skal det således tillægges særlig vægt, hvis den indsatte er dømt for farlig kriminalitet og ikke har været løsladt i tiden mellem dom og strafudståelse. Formuleringen »farlig kriminalitet« i *stk. 2, nr. 1*, omfatter bl.a. forsætlig brandstiftelse eller anden almenfarlig forbrydelse, grovere volds- eller seksualforbrydelse og berigelsesforbrydelse forbundet med vold eller trussel om vold. Efter § 2, *stk. 2-4*, skal det endvidere tillægges særlig vægt, hvis indsatte under strafudståelsen er undvejet eller har forsøgt herpå, har begået strafbart forhold eller er udeblevet fra en tidligere udgang eller i øvrigt har misbrugt en tilladelse til udgang. Det følger desuden af *stk. 2, nr. 5*, at det skal tillægges særlig vægt, hvis den indsatte under en tidligere strafudståelse har foretaget handlinger som nævnt i nr. 2-4, uden at betingelserne for uledsaget udgang senere blev fundet opfyldt. Endelig følger det af *stk. 2, nr. 6*, at det skal tillægges særlig vægt, hvis den indsatte ikke er mødt til afsoning i overensstemmelse med tilsigelsen. Dette indebærer, at udeblivelse fra strafudståelse kan medføre, at den indsatte må påbegynde udgang på et senere tidspunkt end normalt eller efter omstændighederne ikke opnår tilladelse til udgang under strafudståelsen.

Det forudsættes, at forholdenes særlige betydning mindskes i takt med straffens udståelse, hvis de i øvrigt foreliggende oplysninger om den indsatte taler herfor. Det gælder ikke mindst i de tilfælde, der er nævnt i stk. 2, nr. 5, vedrørende den indsattes forhold under en tidligere strafudståelse.

Af bestemmelsens *stk. 3* fremgår det, at udgang ikke vil kunne finde sted, hvis den dømte inden for de seneste 3 måneder er ikendt disciplinærstraf for overtrædelse af § 36, stk. 2, eller regler fastsat i medfør af § 36, stk. 3, jf. stk. 2. Dog vil der undtagelsesvist kunne gives tilladelse til udgang, hvis helt særlige omstændigheder taler derfor.

Den foreslåede bestemmelse vil betyde, at en indsat, der ikendes disciplinærstraf for overtrædelse af forbuddet mod mobiltelefoner og lignende kommunikationsudstyr i kriminalforsorgens institutioner, vil blive afskåret fra at få udgang i en periode på 3 måneder, uanset om forholdet konkret giver anledning til at antage, at den indsatte vil misbruge en udgangstilladelse, og uanset om overtrædelsen udgør et strafbart forhold eller alene kan medføre disciplinærstraf.

Dette indebærer, at der under de angivne betingelser ikke vil kunne træffes afgørelse om at tillade udgang, og at en tidligere truffet afgørelse om udgang ikke vil kunne effektueres.

Den foreslåede bestemmelse giver dog mulighed for at tillade udgang, inden de 3 måneder er udløbet, hvis helt særlige omstændigheder taler derfor. Det gælder navnlig i tilfælde, hvor der er spørgsmål om udgang til et særligt formål, som f.eks. besøg af en nærtstående, som er alvorligt syg eller deltagelse ved en nærtstående persons begravelse. Efter omstændighederne kan andre tilfælde også være relevant, hvor en udgangskarantæne vil være særligt indgribende for den indsatte.

Til § 47

I overensstemmelse med gældende ret fastslås det i den foreslåede bestemmelse i lovforslagets § 47, at der gives tilladelse til udgang for et bestemt tidsrum, der medregnes til straffetiden.

Bestemmelsen svarer til § 47 i den danske straffuldbyrdeslov, jf. lovbekendtgørelse nr. 1333 af 9. december 2019.

Hvis den indsatte udebliver efter udgang, afbrydes fuldbyrdelsen af fængselsstraffen, jf. lovforslagets § 75, nr. 1. Det tidsrum, hvori straffuldbyrdelsen er afbrudt, medregnes ikke i straffetiden.

Til § 48

Den foreslåede bestemmelse svarer med en redaktionel ændring og en undtagelse til § 48 i den danske straffuldbyrdeslov, jf. lovbekendtgørelse nr. 1333 af 9. december 2019. Bestemmelsen i den danske straffuldbyrdeslovs §

48, stk. 2, nr. 3, om muligheden for fastsættelse af vilkår om, at den indsatte under udgangen undergiver sig intensiv overvågning og kontrol på bopælen samt stk. 3 om samme emne, foreslås således ikke medtaget i lovforslaget, idet ordningen med afsoning på bopælen under intensiv overvågning og kontrol ikke foreslås indført på Færøerne i forbindelse med denne lovs ikrafttræden, jf. bemærkningerne til lovforslagets pkt. 2.2.

Det fastslås i *stk. 1*, at en tilladelse til udgang altid skal gives på vilkår af, at den indsatte under udgangen ikke begår strafbart forhold eller i øvrigt misbruger udgangstilladelsen. Hvis de fastsatte eller forudsatte vilkår, f.eks. om at følge den fastsatte rejseplan, ikke overholdes, vil allerede meddelte tilladelser til nye udgange kunne tilbagekaldes eller gives på ændrede vilkår, jf. lovforslagets § 49 og bemærkningerne til denne bestemmelse. Er der ikke allerede givet tilladelse til nye udgange, skal misbruget tillægges særlig vægt ved vurderingen af risikoen for misbrug af en senere udgangstilladelse, jf. lovforslagets § 46, stk. 2, nr. 4.

Efter *stk. 2* kan tilladelse til udgang betinges af andre vilkår, hvis sådanne vilkår findes formålstjenlige for at undgå misbrug. Bestemmelsen indeholder således i nr. 1-4 en ikke udtømmende opregning af sådanne vilkår. Der kan som hidtil bl.a. fastsættes begrænsninger for så vidt angår indsattes samvær med bestemte personer eller ophold på bestemte steder under udgang, f.eks. om at den dømte ikke må opsøge den forurettede for forbrydelsen eller gerningsstedet.

Til § 49

Bestemmelsen vedrører spørgsmålet om tilbagekaldelse eller ændring af vilkår for meddelte udgangstilladelser.

Den foreslåede bestemmelse svarer til § 49 i den danske straffuldbyrdeslov, jf. lovbekendtgørelse nr. 1333 af 9. december 2019.

Efter *nr. 1* kan en tilladelse til udgang tilbagekaldes, eller vilkårene for tilladelsen ændres (skærpes), hvis den indsatte udebliver fra udgang eller i øvrigt ikke overholder de vilkår, der er fastsat for udgangstilladelsen i medfør af § 48, f.eks. ved at begå nyt strafbart forhold under udgang. Bestemmelsen i nr. 1 er af særlig betydning i de tilfælde, hvor en indsat har fået tilladelse til regelmæssig udgang.

Efter *nr. 2* kan en tilladelse til udgang endvidere tilbagekaldes, eller vilkårene for tilladelsen ændres (skærpes), hvis nye oplysninger om den indsattes forhold giver bestemte grunde til at antage en misbrugsrisiko. Som eksempel på nye oplysninger af den anførte karakter kan nævnes oplysninger fra politiet om begrundet mistanke om påtænkt ny kriminalitet. Endvidere kan peges på oplysninger, hvorefter den dømte, før tilladelsen blev givet, havde begået strafbart forhold.

Til § 50

Den foreslåede bestemmelse indeholder en bemyndigelse for justitsministeren til at fastsætte regler om tilladelse til udgang.

Bestemmelsen svarer til § 50 i den danske straffuldbyrdeslov, jf. lovbekendtgørelse nr. 1333 af 9. december 2019 med den undtagelse, at der efter den foreslåede bestemmelses stk. 2 kan fastsættes bestemmelser om begrænsninger i retten til udgang som følge af sundhedsmæssige hensyn.

Efter bestemmelsens 1. pkt. kan justitsministeren fastsætte regler om tilladelse til udgang.

Efter bestemmelsens 2. pkt. kan det i forbindelse med de administrative regler om udgang bestemmes, at tilladelse til udgang først kan gives efter ophold i et bestemt tidsrum i institutionen og efter udståelse af en bestemt del af straffen. Det forudsættes, at der i medfør af denne bestemmelse administrativt fastsættes regler med angivelse af de tidsmæssige betingelser, der normalt skal være opfyldt for udgang til bestemte formål, herunder udgang for at besøge eller være sammen med bestemte personer.

Baggrunden for adgangen til at stille krav om ophold i institutionen i et bestemt tidsrum er hensynet til, at institutionen kan få det fornødne kendskab til den indsatte. At tilladelse til udgang i visse tilfælde først skal kunne gives efter udståelse af en bestemt del af straffen, er begrundet dels i en mere generel antagelse af misbrugsrisiko ved tidlig udgang under fuldbyrdelsen af længere straffe, dels i hensynet til retshåndhævelsen, jf. lovforslagets § 46, stk. 1, nr. 3.

Bestemmelsen indebærer i øvrigt, at tilladelse til udgang i behandlingsojemed ikke er forbeholdt dømte med længerevarende fængselsstraf. Bestemmelsen afviger herved fra den nugældende bestemmelse i straffelovens § 36, 2. pkt., hvorefter udgangstilladelse, der er begrundet i den dømtes behandling, herunder forberedelsen af den pågældendes løsladelse, alene kan gives til personer, der udstår længerevarende fængselsstraf. I praksis har muligheden for sådanne udgange i disse tilfælde i de senere år dog i det væsentlige svaret til de muligheder, som indsatte i danske fængsler og arresthuse har i henhold til den danske straffuldbyrdeslov, hvorfor der reelt er tale om en lovfæstelse af den eksisterende praksis.

Bestemmelsen fastslår desuden, at justitsministeren kan fastsætte regler om, at tilladelse til udgang ikke kan gives i et tidsrum af 3 måneder fra indsættelsen, hvis den indsatte er udeblevet efter tilsigelse til afsoning. Som udeblivelse anses også for sent fremmøde uden lovlig grund.

I bestemmelsens 3. pkt. gives mulighed for at udvide den nuværende administrative praksis, hvorefter der ved udgangsmisbrug kan træffes bestemmelse om, at den indsatte i en bestemt periode afskæres fra at forlange, at der træffes afgørelse om tilladelse til udgang (udgangskarantæne), til også at omfatte alle tilfælde, hvor udgangstilladelse tilbagekaldes

eller nægtes på grund af fare for misbrug, jf. § 46, stk. 1, nr. 2, og § 49, nr. 1 og 2.

Bemyndigelsen i § 50 vil endvidere efter *stk. 2* kunne anvendes til at fastsætte nødvendige og proportionale foranstaltninger i forbindelse med håndtering af risikoen for spredning af en samfundskritisk sygdom. Det vil således efter omstændighederne kunne være et legitimt sundhedsmæssigt hensyn i administrative regler at fastsætte midlertidige begrænsninger i retten til udgang for at forebygge eller inddæmme udbredelse af en samfundskritisk sygdom i institutionen, hvis retten til udgang i denne sammenhæng må anses for at være af mere underordnet betydning, eller hvis gennemførelse af udgang bliver umulig eller uforholdsmæssig vanskelig som følge af foranstaltninger, som er nødvendige for at forebygge eller inddæmme udbredelse af en samfundskritisk sygdom i institutionen. Det gælder generelt, at gennemførelse af sådanne foranstaltninger skal ske så skånsomt som muligt og ikke kan ske ud over, hvad der er nødvendigt for at opnå formålet, ligesom foranstaltningerne snarest muligt skal ophøre. Yderligere vil gennemførelse af sådanne foranstaltninger ikke kunne ske, i det omfang det vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser.

Til § 50 a

Den foreslåede bestemmelse etablerer hjemmel til forsøgsordninger med udgang til institutioner m.v. på Færøerne uden for kriminalforsorgen.

Det foreslås i bestemmelsens *stk. 1*, at justitsministeren kan iværksætte forsøgsordninger med udgang i form af frigang eller udstationering til en institution m.v. på Færøerne uden for kriminalforsorgen.

Formålet med bestemmelsen er dels at imødekomme de udfordringer, der er forbundet med den geografiske placering af Færøerne Arrest, hvor udgang i form af frigang til uddannelse eller beskæftigelse vanskeligt kan gennemføres, dels at tage højde for, at de indsatte udstår straf i et arresthus og dermed ikke har adgang til fjernundervisning fra arresthuset, hvor de ikke har internetadgang, og dels at der ikke findes en pension på Færøerne.

Bestemmelsen finder anvendelse på institutioner m.v. uden for kriminalforsorgen, som er beliggende på Færøerne. Det er ikke et krav, at institutionen alene huser dømte. Institutionen vil således også samtidig kunne huse personer med andre sociale udfordringer. Den pågældende institution vil kunne være én, der drives af en privat aktør. Det forudsætter i den forbindelse, at den private aktør har den nødvendige faglige ekspertise til at udføre opgaven, og at opgaven tilrettelægges således, at der ikke opstår interessekonflikter i forhold til myndigheden. Derudover skal de sagsskridt m.v., som den private aktør foretager, leve op til de saglige og retssikkerhedsmæssige krav, som stilles til den offentlige forvaltning, og ordningen skal være tilrettelagt på en sådan måde, at der er sikkerhed for, at den ikke medfører tab af

rettigheder for den indsatte. Det vil være op til kriminalforsorgen at vurdere, om en privat aktør lever op til de nødvendige krav. Det skal i den forbindelse understreges, at det er et krav, at personalet i den pågældende institution ikke må udøve magt over for de indsatte, hvilket er i overensstemmelse med reglerne for de danske pensioner.

Det bemærkes, at det ikke med bestemmelsen er givet, at der vil blive iværksat forsøg, da det vil afhænge af, om der på Færøerne kan findes en eller flere egnede institutioner. Hvis der iværksættes forsøg, vil Justitsministeriet på grundlag af forsøget eller forsøgene og efter drøftelse med Færøernes Landsstyre vurdere, om der bør indføres en permanent bestemmelse om bl.a. udstationering til en institution m.v. på Færøerne uden for kriminalforsorgen.

Det forudsættes, at forsøgsordningerne vil kunne finde anvendelse på personer, der afsoner i Færøerne Arrest, og personer, der overføres fra afsoning i Danmark til afsoning på Færøerne, f.eks. i forbindelse med den sidste del af afsoningen. Bestemmelsen er således ikke særligt møntet på afsonere med længerevarende domme eller med langvarig resterende afsoningstid. Dette skal ses i sammenhæng med, at der også ved kortere domme eller med kortvarig resterende afsoningstid – især i de tilfælde hvor dele af straffen er afsonet i Danmark – vurderes at kunne være et behov for at understøtte den indsatte gradvise overgang tilbage til friheden på Færøerne.

Med bestemmelsen lægges der bl.a. op til, at en indsat uanset den resterende afsoningstid også midlertidigt, herunder fra straffens iværksættelse, kan udstationeres i en institution m.v. på Færøerne uden for kriminalforsorgen, f.eks. som led i udgang til undervisning, beskæftigelse eller, hvis formålet er at understøtte en gradvis overgang tilbage til friheden på Færøerne efter lovforslagets § 46. Dette skal ses i sammenhæng med den geografiske placering af Færøerne Arrest.

Udgang vil kunne ske i form af en tilladelse til udstationering efter lovforslagets § 46, ligesom det kendes til pensioner og institutioner uden for kriminalforsorgen i Danmark. Udstationering vil blive betinget af, at den dømte ikke begår strafbart forhold. Udstationering kan endvidere betinges af, at den dømte i øvrigt overholder fastsatte vilkår, herunder undergiver sig tilsyn af kriminalforsorgen. Hvis den dømte ikke overholder de vilkår, der er fastsat for udstationeringen, eller nye oplysninger tilvejebringes, hvorefter den dømte, før tilladelsen blev givet, havde begået strafbart forhold, kan den pågældende tilbageføres eller overføres til arresthus eller fængsel. Dette svarer til de betingelser, som gælder efter lovforslagets § 49.

Det foreslås i bestemmelsens *stk. 2*, at justitsministeren fastsætter nærmere regler om forsøg efter *stk. 1*, herunder om at de tidsmæssige betingelser, der kan fastsættes i henhold til § 50, *stk. 1*, ikke skal være opfyldt.

Der lægges således bl.a. op til, at der som forsøg vil kunne tilbydes udgang i form af frigang til undervisning og

beskæftigelse, herunder hvis formålet er at understøtte en gradvis overgang tilbage til friheden på Færøerne, uden at de tidsmæssige betingelser, der er fastsat i medfør af § 50, *stk. 1*, er opfyldt, og at frigang vil kunne ske ved udstationering til en institution uden for kriminalforsorgen. En forsøgsordning vil udgøre et supplement til de regler for udgang, der fastsættes efter § 50, *stk. 1*, og vil bl.a. kunne finde anvendelse i forhold til unge afsonere.

Besøg m.v.

Til § 51

Den foreslåede bestemmelse vedrører spørgsmålet om de indsatte ret til at modtage besøg.

Bestemmelsen svarer med få undtagelser til § 51 i den danske straffuldbyrdslov, jf. lovbekendtgørelse nr. 1333 af 9. december 2019, dog med en undtagelse, der skyldes, at de ændringer i den danske straffuldbyrdslov, som er foretaget som led i de såkaldte bandepakker, ikke foreslås medtaget i den færøske straffuldbyrdslov, jf. bemærkningerne til lovforslagets pkt. 4. Derudover kan der efter den foreslåede bestemmelse fastsættes bestemmelser om begrænsninger i retten til besøg som følge af sundhedsmæssige hensyn.

Det fastslås i *stk. 1, 1. pkt.*, at en indsat har ret til mindst ét ugentligt besøg af mindst én times varighed og så vidt muligt af to timers varighed. Bestemmelsen angiver for så vidt angår antallet og varigheden af besøg et minimum for de besøg, som en indsat har ret til at få. Det må i almindelighed tillægges stor vægt for den indsatte muligheder for at føre en kriminalitetsfri tilværelse, at den pågældende under straffuldbyrdsloven opretholder og styrker sin forbindelse med familie m.fl.

For at understrege bestemmelsens karakter af en minimumsbestemmelse er det i *stk. 1, 2. pkt.*, præciseret, at der kan gives tilladelse til besøg i videre omfang. Som eksempel kan nævnes muligheden for, at en indsat kan få besøg af sine børn i videre omfang end efter den almindelige besøgsregel i *stk. 1, 1. pkt.* Om den indsatte ret til at have sit barn under 3 år hos sig i institutionen henvises til lovforslagets § 54 og bemærkningerne hertil.

I *stk. 2* er det fastsat, at en indsat uden de i *stk. 1* nævnte begrænsninger har ret til at modtage besøg af den advokat, der er beskikket for eller valgt af den pågældende som forsvarer i den straffesag, der har ført til indsættelse i institutionen, eller i en verserende straffesag. Det samme gælder besøg i øvrigt af advokater, der efter retsplejeloven § 741 er antaget af justitsministeren til at beskikkes som offentlige forsvarere. Afgrænsningen af den kreds, der omfattes af bestemmelsen, svarer til den kreds, der efter lovforslagets § 56, *stk. 1*, kan have ukontrolleret brevveksling med den indsatte, jf. bemærkningerne til denne bestemmelse.

Endvidere fremgår det af *stk. 3*, at en udenlandsk indsat

ligeledes uden de i stk. 1 nævnte begrænsninger har ret til samtale med hjemlandets diplomatiske eller konsulære repræsentanter. Sådanne besøg er således heller ikke omfattet af den almindelige besøgsregel i § 51, stk. 1.

Efter lovforslagets § 56, stk. 1, har en indsat ret til ukontrolleret brevveksling med bl.a. Folketingets Ombudsmand, Lagtingets ombudsmand, medlemmer af Folketinget, medlemmer af Lagtinget, Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol, Den Europæiske Torturkomité, FN's Menneskerettighedskommission og FN's Torturkomité. Det forudsættes, at de nævnte myndigheder mv. som hidtil, bl.a. som led i inspektionsvirksomhed, kan tale med de indsatte uden overværelse af institutionens personale, jf. lovforslagets § 53, stk. 2, 2. pkt., og bemærkningerne til denne bestemmelse. Disse myndigheder mv. er derfor ikke omfattet af den almindelige besøgsregel i lovforslagets § 51, stk. 1.

De besøg, som en indsat modtager af en præst eller lignende fra sit trossamfund, jf. lovforslagets § 35, stk. 2, er heller ikke omfattet af besøgsreglerne, jf. bemærkningerne til denne bestemmelse.

Til § 52

Den foreslåede bestemmelse indeholder regler om indhentelse af forudgående besøgstilladelse og vilkår for besøgstilladelse.

Bestemmelsen svarer til § 52 i den danske straffuldbydelseslov, jf. lovbekendtgørelse nr. 1333 af 9. december 2019.

Bestemmelsens 1. pkt. indebærer en lovfæstelse af institutionens adgang til at stille krav om, at personer, der ønsker at aflægge den indsatte besøg, herunder også advokater og diplomatiske eller konsulære repræsentanter, skal indhente forudgående tilladelse hertil.

Efter lovforslagets § 56, stk. 1, har en indsat ret til ukontrolleret brevveksling med bl.a. Folketingets Ombudsmand, Lagtingets Ombudsmand, medlemmer af Folketinget, medlemmer af Lagtinget, Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol, Den Europæiske Torturkomité, FN's Menneskerettighedskommission og FN's Torturkomité. Besøg, som disse myndigheder mv. aflægges som led i inspektionsvirksomhed og lignende, omfattes ikke af § 52, jf. bemærkningerne til lovforslagets §§ 51 og 53.

2. pkt. fastslår, at kriminalforsorgsområdet som hidtil kan betinge besøgstilladelse af, at den besøgende lader sin yderbeklædning og medbragte effekter undersøge. Kriminalforsorgsområdet vil dog, jf. nedenfor, kunne stille vilkår om, at besøgende lader sig undersøge i videre omfang, end reglerne tillader i dag, hvor det kan gøres til et vilkår for besøg til indsatte, at den besøgende lader sin yderbeklædning undersøge, hvis det i det enkelte tilfælde skønnes påkrævet, eller omstændighederne i øvrigt taler for stikprøvevis kontrol,

ligesom tilladelse til at medtage eller være i besiddelse af effekter under besøget kan betinges af at effekterne visiteres.

Med udtrykket »yderbeklædning« sigtes til beklædningen indtil undertøjet, således som det er praksis i henhold til de nuværende administrative regler.

Den foreslåede bestemmelse, der som nævnt findes tilsvarende i den danske straffuldbydelseslov, skal bl.a. ses i sammenhæng med et behov for at give kriminalforsorgsområdet mulighed for at sikre sig mod, at besøgende smugler effekter, herunder euforiserende stoffer og ulovlige genstande i øvrigt, ind i institutionen.

Den foreslåede bestemmelses 3. pkt. giver for det første adgang til at foretage visitation af det tøj, som den besøgende er iført ved fremmødet. Dette kan ske ved at klappe og beføle uden på tøjet af den besøgende. Herved indføres der adgang til ved beføling gennem tøjet at undersøge, om den besøgende har effekter gemt i tøjet, i lommerne eller på kroppen under tøjet.

Det forudsættes, at denne form for visitation af det tøj, som den besøgende er iført ved fremmødet, i givet fald skal foretages af personale af samme køn som den besøgende.

Begrebet »visitation af det tøj, som den besøgende er iført ved fremmødet«, omfatter endvidere de eksisterende undersøgelsesformer. Visitation kan således også foretages ved, at den besøgende opfordres til at fremvise genstande, som den besøgende har i lommer mv., ligesom der kan ske eftersyn af det tøj, som den besøgende er iført ved fremmødet, ved anvendelse af metaldetektor. Endvidere vil visitation kunne ske ved, at den besøgende efter anmodning lader sig undersøge af kriminalforsorgens narkotikahunde på samme måde, som ved undersøgelse af indsatte, jf. bemærkningerne til den foreslåede bestemmelse i § 60, stk. 1.

Den foreslåede bestemmelse giver for det andet adgang til at foretage en nærmere undersøgelse af den besøgendes yderbeklædning. En nærmere undersøgelse af den besøgendes yderbeklædning vil som hidtil skulle gennemføres ved, at den besøgende opfordres til at aftage sin yderbeklædning indtil undertøjet med henblik på, at institutionen kan foretage en nærmere undersøgelse af yderbeklædningen.

Der vil herudover kunne foretages en nærmere undersøgelse af den besøgendes medbragte effekter, herunder tøj, som den besøgende ikke er iført.

Den nærmere undersøgelse af den besøgendes yderbeklædning og medbragte effekter indebærer, at institutionen kan gennemse og undersøge lommer, tasker mv., ligesom lommer og tasker mv. kan tømmes med henblik på eftersyn af indholdet. Undersøgelsen kan ske ved anvendelse af metal-detektor.

Det bemærkes, at det fortsat er hensigten, at nærmere undersøgelse af besøgendes yderbeklædning alene kan foretages, hvis der i det enkelte tilfælde er en begrundet mistanke

om, at de besøgende vil foretage indsmugling. Derimod kan visitation af det tøj, som den besøgende er iført, samt nærmere undersøgelse af den besøgendes medbragte effekter foretages, selv om der ikke foreligger en sådan mistanke.

Den foreslåede bestemmelse i 4. pkt., indebærer, at undersøgelse af besøgende vil kunne ske ved anvendelse af kropsscanner i overensstemmelse med reglerne i kapitel 10 a.

§ 52 skal i øvrigt ses i sammenhæng med lovforslagets § 53, stk. 2, 2. pkt., hvorefter den indsatte ret til besøg kan begrænses ud fra ordens- eller sikkerhedsmæssige hensyn, jf. bemærkningerne til denne bestemmelse.

Til § 53

Den foreslåede bestemmelse indeholder dels en særlig bestemmelse om overværelse af besøg til bestemte dømte, dels en bemyndigelse til justitsministeren til at fastsætte regler om gennemførelse af de indsatte ret til besøg og om begrænsninger i denne ret ud fra en række nærmere bestemte hensyn. Endelig indeholder bestemmelsen en bemyndigelse til kriminalforsorgsområdet til i øvrigt at fastsætte regler om besøgenes afvikling.

Bestemmelsen svarer med enkelte undtagelser, jf. nærmere herom umiddelbart nedenfor, til § 53 i den danske straffuldbyrdelseslov, jf. lovbekendtgørelse nr. 1333 af 9. december 2019.

Bestemmelsen i § 53, stk. 1, i den danske straffuldbyrdelseslov, hvorefter besøg til en indsat, som af politiet skønnes at indtage en ledende eller koordinerende rolle i en gruppe af personer, som tilsammen står bag omfattende og alvorlig kriminalitet, skal overværes af personalet i institutionen, medmindre det er åbenbart, at det ikke er nødvendigt af ordens- eller sikkerhedsmæssige hensyn eller af hensyn til at forebygge kriminalitet, foreslås ikke medtaget i den foreslåede bestemmelse. Der henvises til bemærkningerne til lovforslagets pkt. 4 om bestemmelser med tilknytning til de såkaldte bandepakker.

I modsætning til den danske straffuldbyrdelseslovs § 53, stk. 2, foreslås det desuden, at der efter den bestemmelses stk. 2 kan fastsættes bestemmelser om begrænsninger i retten til besøg som følge af sundhedsmæssige hensyn.

Det er i dag alene muligt at overvære besøg til indsatte, som er dømt for overtrædelse af en af de i straffelovens 12. eller 13. kapitel omhandlede forbrydelser (forbrydelser mod stats selvstændighed og sikkerhed og forbrydelser mod statsforfatningen og de øverste statsmyndigheder, terrorisme mv.), eller som skønnes at være radikaliserede, ekstremistiske eller i risiko for at blive det, hvis det i det enkelte tilfælde findes påkrævet af ordens- eller sikkerhedsmæssige hensyn eller af hensyn til at forebygge kriminalitet.

Med bestemmelsens *stk. 1* foreslås det, at den nævnte gruppe af indsatte skal have overværet deres besøg, hvis det

skønnes påkrævet af ordens- eller sikkerhedsmæssige hensyn, af hensyn til kriminalforsorgens indsats mod radikalisering og ekstremisme eller af hensyn til at forebygge kriminalitet.

Det bemærkes, at anvendelsen af den foreslåede ordning ikke er betinget af, at den indsatte samtaler med besøgende har et nærmere bestemt indhold. Samtaler under et besøg, hvis indhold må formodes ikke at være af religiøs eller ekstremistisk karakter, vil således også kunne overværes som led i den foreslåede ordning.

Det bemærkes endvidere, at den foreslåede ordning vil kunne finde anvendelse, uanset hvilken af bestemmelserne i straffelovens 12. eller 13. kapitel den indsatte er dømt for overtrædelse af og uanset baggrunden herfor. Det er således ikke en betingelse, at den pådømte kriminalitet udspringer af f.eks. religiøs ekstremisme.

Det bemærkes endelig, at den foreslåede ordning tillige vil kunne finde anvendelse, hvis kriminalforsorgen skønner, at den indsatte er radikaliseret, ekstremistisk eller i risiko for at blive det.

I forhold til de nævnte grupper af indsatte, er det alene afgørende for at bringe den foreslåede foranstaltning i anvendelse, at det ifølge kriminalforsorgens skøn er påkrævet af ordens- eller sikkerhedsmæssige hensyn, af hensyn til kriminalforsorgens indsats mod radikalisering og ekstremisme eller af hensyn til at forebygge kriminalitet. Ved vurderingen heraf vil kriminalforsorgen – afhængig af omstændighederne i den konkrete sag – enten kunne lægge egne oplysninger til grund eller indhente en udtalelse fra politiet eller andre myndigheder.

Det bemærkes dog i den forbindelse, at ikke enhver ændring i den indsatte adfærd, der kan være tegn på radikalisering eller ekstremisme, vil udgøre et tilstrækkeligt grundlag for kriminalforsorgen til at iværksætte en eller flere af de foreslåede foranstaltninger. Der må således være tale om holdepunkter af en mere fast karakter, der sandsynliggør, at den indsatte er radikaliseret eller i risiko for at blive det.

Spørgsmålet om, hvorvidt det er påkrævet at bringe en eller flere af de foreslåede foranstaltninger i anvendelse, må i øvrigt afgøres konkret i hver enkelt sag ud fra en samlet vurdering af de tilgængelige oplysninger om den indsatte. I denne vurdering kan bl.a. indgå oplysninger om den pådømte kriminalitet og kriminalforsorgens egne observationer under afsoning eller varetægtsfængsling, herunder observationer relateret til den indsatte adfærd, udtalelser, brug af litteratur, effekter, symboler og besøgende. Også oplysninger modtaget fra andre myndigheder vil kunne inddrages i vurderingen. Det må endvidere overvejes i hvert enkelt tilfælde, om formålet med at bringe en eller flere af de foreslåede foranstaltninger i anvendelse vil kunne tilgodeses ved mindre indgribende foranstaltninger. Eksempelvis vil der ikke være grundlag for at bringe en eller flere af de foreslåede

foranstaltninger i anvendelse, hvis formålet kan opnås ved personalet i institutionens samtaler med den indsatte.

Med udtrykket »ordensmæssige hensyn« sigtes navnlig til hensyn til opretholdelse af et fysisk og psykisk godt miljø og trivsel i bred forstand såvel mellem de indsatte indbyrdes som i forhold til personalet i kriminalforsorgens institutioner.

Med udtrykket »sikkerhedsmæssige hensyn« sigtes navnlig til hensyn til opretholdelse af frihedsberøvelsen ved at forebygge og forhindre, at de indsatte undviger, og at forebygge kriminalitet ved at modvirke, at indsatte begår kriminalitet under afsoningen, f.eks. i form af trusler eller vold mod personalet eller medindsatte, fængselsoptøjer samt handel med og indsmugling af narkotika og lignende i forbindelse med besøg.

For så vidt angår den nærmere forståelse af begreberne »ordensmæssige hensyn« og »sikkerhedsmæssige hensyn« henvises i øvrigt til bemærkningerne til lovforslagets pkt. 7.

Med begrebet »hensyn til at forebygge kriminalitet« sigtes til kriminalitetsforebyggelse i bredeste forstand såvel i som uden for kriminalforsorgens institutioner.

Begreberne »radikalisering« og »ekstremisme« er ikke entydige begreber, men dækker over varierende grader af tilslutning til radikale og ekstreme synspunkter og handlinger.

Radikalisering er en proces, som kan foregå på forskellige måder, og som kan ske over kortere eller længere tid. Der er ingen simple årsagssammenhænge, og radikaliseringsen kan igangsættes på baggrund af mange forskellige faktorer og have forskellige endemål. Radikaliseringsen kan komme til udtryk ved støtte til radikale synspunkter eller en ekstremistisk ideologi og kan også medføre accept af brugen af vold eller andre ulovlige midler for at opnå et politisk eller religiøst mål.

Ekstremisme er bl.a. kendetegnet ved forenklede verdensopfattelser og fjendebilleder, hvor bestemte grupper eller samfundsforhold ses som truende, samt intolerance og manglende respekt for andre menneskers synspunkter, frihed og rettigheder.

Begrebet omfatter endvidere afvisning af grundlæggende demokratiske værdier og normer, manglende accept af demokratiske beslutningsprocesser og anvendelse af ulovlige og eventuelt voldelige metoder for at opnå et politisk eller religiøst ideologisk mål.

Den foreslåede foranstaltning vil kunne finde anvendelse både i forhold til personer, der har – eller er i risiko for – at udvikle radikale eller ekstremistiske holdninger, men som ikke nødvendigvis søger at fremme disse gennem ulovlige midler, og i forhold til personer, der søger at fremme radikale og ekstreme holdninger gennem vold eller andre ulovlige midler.

Spørgsmålet om, hvorvidt en indsat er radikaliseret, ekstremistisk eller i risiko for at blive det, vil bero på kriminalforsorgens skøn. Ved vurderingen heraf vil kriminalforsorgen – afhængig af omstændighederne i den konkrete sag – enten kunne lægge egne oplysninger til grund eller indhente en udtalelse fra politiet eller andre myndigheder.

Forslaget indebærer, at kriminalforsorgen skal tage stilling til, om en indsat, der tilhører den nævnte persongruppe, skal have overværet sine besøg. Det vil være personalet i den institution, hvor den indsatte er placeret, der i givet fald vil skulle overvære besøg.

I de tilfælde, hvor der er tale om besøg af nærtstående, vil der være en vis formodning for, at det ikke er påkrævet at iværksætte den foreslåede foranstaltning.

Ved nærtstående personer forstås ægtefælle eller samlever, børn, børnebørn, forældre, søskende, bedsteforældre, oldeforældre og andre personer, til hvem den indsatte har en sådan tilknytning, at denne kan ligestilles med disse familieband.

Dette gælder dog ikke besøg af nærtstående, der er dømt for overtrædelse af en af de i straffelovens 12. eller 13. kapitel omhandlede forbrydelser, hvor den foreslåede foranstaltning derfor vil kunne iværksættes.

Også i situationer, hvor politiet eller kriminalforsorgen er i besiddelse af oplysninger om, at en nærtstående er radikaliseret, ekstremistisk eller i risiko for at blive det, vil den foreslåede foranstaltning kunne iværksættes i forhold til denne persongruppe.

I situationer, hvor politiet eller kriminalforsorgen er i besiddelse af oplysninger om, at en indsat har misbrugt eller vil misbruge adgangen til at kommunikere med nærtstående, vil den foreslåede foranstaltning ligeledes kunne iværksættes i forhold til nærtstående.

Det bemærkes, at besøg af en advokat fortsat altid vil skulle være uoverværet, og at en indsat fortsat vil have ret til ukontrolleret brevveksling og telefonsamtaler med en række nærmere angivne færøske, danske og internationale myndigheder, institutioner og personer mv., herunder advokater i overensstemmelse med straffuldbyrdelseslovens regler herom.

Det bemærkes i den forbindelse, at institutionen i forbindelse med et overværet besøg i overensstemmelse med de gældende administrative regler om besøg vil kunne træffe afgørelse om, at besøget skal afbrydes, hvis det findes påkrævet.

Hvis lovforslaget vedtages, vil det administrativt blive fastsat, at kriminalforsorgens beslutning om, at besøg skal være overværet, i almindelighed ikke vil kunne påklages administrativt. Det vil dog samtidig administrativt blive fastsat, at kriminalforsorgens beslutning om, at besøg af en nærtstå-

ende person skal overværes, vil kunne påklages administrativt. Denne ordning svarer til de gældende danske regler.

Efter den foreslåede bestemmelses *stk. 2* kan justitsministeren fastsætte regler om begrænsninger i indsattes ret til besøg ud fra ordens- eller sikkerhedsmæssige hensyn, herunder sundhedsmæssige hensyn, af hensyn til kriminalforsorgens indsats mod radikalisering og ekstremisme og ud fra hensyn til at forebygge kriminalitet.

Bemyndigelsen kan bl.a. benyttes til at fastsætte regler om afbrydelse af besøg, hvis det findes påkrævet af ordens- eller sikkerhedsmæssige hensyn, herunder sundhedsmæssige hensyn, og om begrænsninger med hensyn til antallet af personer, der samtidig kan aflægge besøg hos den indsatte. Sådanne begrænsninger kan omfatte alle personer, der ønsker at besøge den indsatte, herunder også advokater eller konsulære repræsentanter. Besøg af den kreds af advokater, der er nævnt i lovforslagets § 51, stk. 2, skal dog altid være uoverværet, og bemyndigelsen kan således ikke benyttes til at stille krav om, at besøg af disse personer skal ske under overværelse af personale i institutionen. Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 56, stk. 1, hvorefter den indsatte har adgang til ukontrolleret brevveksling med den samme kreds af advokater.

Bemyndigelsen vil endvidere kunne anvendes til at fastsætte nødvendige og proportionale foranstaltninger i forbindelse med håndtering af risikoen for spredning af en samfundskritisk sygdom som led i varetagelsen af kriminalforsorgens ordensmæssige hensyn. Det vil således efter omstændighederne kunne være et legitimt sundhedsmæssigt hensyn i administrative regler at fastsætte midlertidige begrænsninger i retten til besøg for at forebygge eller inddæmme udbredelse af en samfundskritisk sygdom i institutionen, hvis retten til besøg i denne sammenhæng må anses for at være af mere underordnet betydning, eller hvis gennemførelse af besøg m.v. bliver umulig eller uforholdsmæssig vanskelig som følge af foranstaltninger, som er nødvendige for at forebygge eller inddæmme udbredelse af en samfundskritisk sygdom i institutionen. Det gælder generelt, at gennemførelse af sådanne foranstaltninger skal ske så skånsomt som muligt og ikke kan ske ud over, hvad der er nødvendigt for at opnå formålet, ligesom foranstaltningerne snarest muligt skal ophøre. Yderligere vil gennemførelse af sådanne foranstaltninger ikke kunne ske, i det omfang det vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser.

Med udtrykket »kriminalforsorgens indsats mod radikalisering og ekstremisme« sigtes til kriminalforsorgens resocialiserende påvirkning af den nævnte gruppe af indsatte i bredeste forstand, dvs. enhver indsat, der tager sigte på at anspore og understøtte den indsatte i at leve en kriminalitetsfri tilværelse.

Hvis lovforslaget vedtages, vil justitsministeren således kunne fastsætte administrative regler om, at indsatte, som er dømt for overtrædelse af en af de i straffelovens 12. eller 13. kapitel omhandlede forbrydelser, eller som af kriminal-

forsorgen skønnes at være radikaliseret, ekstremistisk eller i risiko for at blive det, skal afskæres fra at modtage besøg fra en eller flere nærmere angivne personer.

Det bemærkes i den forbindelse, at afskæring af retten til at modtage besøg af en eller flere nærmere angivne personer ikke er betinget af, at den indsatte eventuelt tidligere samtaler med den eller de pågældende personer har haft et nærmere bestemt indhold, eller at eventuelt tidligere besøg har været overværede. Retten til at modtage besøg vil således kunne afskæres alene med det formål at sikre, at der ikke er kontakt mellem en indsat og én eller flere nærmere bestemte personer.

Det forudsættes desuden, at der i medfør af den foreslåede bestemmelse administrativt vil blive fastsat regler om anvendelse af narkotikahunde til undersøgelse af besøgende. Det vil i den forbindelse blive fastsat, at undersøgelse af en besøgende ved hjælp af narkotikahund alene vil ske med den besøgendes samtykke. Det vil endvidere blive fastsat, at det kan medføre afvisning, hvis den besøgende afviser at lade sig undersøge af en narkotikahund. Det vil bero på en konkret vurdering i hvert enkelt tilfælde, hvorvidt en besøgendes nægtelse af at lade sig undersøge af en narkotikahund skal medføre afvisning. Det vil ved denne vurdering bl.a. skulle tillægges vægt, hvad baggrunden for den besøgendes afvisning er.

Den foreslåede bestemmelses *stk. 3* indeholder en bemyndigelse for kriminalforsorgsområdet til i øvrigt at fastsætte regler om besøgenes afvikling. Det forudsættes, at der i medfør af denne bemyndigelse bl.a. fastsættes regler svarende til brev- og besøgs-cirkulærets § 24, stk. 2, hvorefter de besøgende skal underrettes om eventuelle særlige forskrifter, der er nødvendige af ordens- eller sikkerhedshensyn, og om andre praktiske forhold, som er af betydning for den besøgende. Kriminalforsorgsområdet vil endvidere kunne fastsætte bestemmelser om, i hvilke tidsrum der kan afvikles besøg. Sådanne bestemmelser kan omfatte alle personer, herunder også advokater eller konsulære repræsentanter.

Til § 54

Den foreslåede bestemmelse vedrører spørgsmålet om den indsatte ret til at have sine små børn hos sig i institutionen.

Bestemmelsen svarer til § 54 i den danske straffuldbyrdeslov, jf. lovbekendtgørelse nr. 1333 af 9. december 2019.

Bestemmelsen lovfæster den nuværende mulighed for, at indsatte kan have deres små børn hos sig under afsoningen.

Bestemmelsen i *stk. 1* indebærer således, at en indsat har ret til at have sit barn under 1 år hos sig i institutionen, hvis den indsatte selv er i stand til at passe barnet.

Stk. 2 indebærer, at indsatte har ret til at have sit barn, der er fyldt 1 år, men ikke 3 år, hos sig i institutionen, hvis den indsatte selv er i stand til at passe barnet, og institutionen og

de sociale myndigheder finder, at forholdene i institutionen er forenelige med hensynet til barnet.

Det forudsættes, at vurderingen af, om den indsatte selv er i stand til at passe barnet, som udgangspunkt skal foretages af de sociale myndigheder. Det forudsættes endvidere, at de sociale myndigheder til brug for vurderingen af, om forholdene i institutionen er forenelige med hensynet til barnet, indhenter en udtalelse fra kriminalforsorgen om forholdene i institutionen, herunder de bygningsmæssige forhold og den aktuelle sammensætning af indsatte, og at kriminalforsorgen giver de sociale myndigheder mulighed for at besigtige institutionen.

Det forudsættes endvidere, at sagsgangen bliver således, at de sociale myndigheder først foretager deres vurdering, og at institutionen herefter bl.a. på grundlag af de sociale myndigheders vurdering foretager sin endelige vurdering af spørgsmålet.

Bestemmelsen i stk. 2 udelukker ikke, at børn på 3 år eller derover i visse tilfælde kan forblive eller være hos den indsatte i institutionen. Der er i de danske administrative regler, som er fastsat på baggrund af bemyndigelsesbestemmelsen i § 54, stk. 3, i den danske straffuldbyrdeslov, fastsat bestemmelse om, at hvis det er det bedste for barnet, og ganske særlige omstændigheder i det enkelte tilfælde taler for det, kan en indsat få tilladelse til at have eller beholde et barn hos sig i institutionen i en begrænset periode, efter at barnet er fyldt 3 år. De sociale myndigheder skal også i disse sager inddrages i vurderingen af, om ophold i institutionen er foreneligt med hensynet til barnet. Tilsvarende regler forudsættes fastsat for Færøerne i medfør af den foreslåede bemyndigelsesbestemmelse i stk. 3.

Med bestemmelserne i stk. 1 og stk. 2 tilsigtes ikke, at der sker en øget anbringelse af børn i arresthuset i de tilfælde, hvor man, sådan som der efter omstændighederne er mulighed for allerede i dag, kan undgå dette ved at udstationere den indsatte, overføre den indsatte til afsoning uden for fængsel eller arresthus, jf. lovforslagets § 78, eller eventuelt benåde den pågældende. Vurderingen af, om hensynet til barnet er foreneligt med ophold hos den indsatte i institutionen, påhviler i øvrigt de sociale myndigheder, der i modsat fald kan træffe bestemmelse om anden anbringelse efter reglerne i børneværnsloven.

Bestemmelsen i *stk. 3* indeholder en bemyndigelse for justitsministeren til at fastsætte regler om gennemførelse af retten ifølge stk. 1 og stk. 2. De administrative regler forudsættes bl.a. at indeholde bestemmelse om, at retten til at have sit barn under 3 år hos sig i institutionen kan betinges af, at den dømte om nødvendigt accepterer ændret valg af afsoningsinstitution, således at den pågældende anbringes i en institution i Danmark, der i henseende til indretning og klientel er egnet til ophold for små børn.

Det forudsættes endvidere fortsat, at vurderingen af, om tilladelse til at have børn, der er fyldt 3 år, hos sig i institu-

tionen i en konkret sag skal gives, beror på en konkret vurdering i det enkelte tilfælde, hvor varigheden af opholdet, barnets alder, alternative muligheder for barnet mv. indgår i vurderingen. Tilladelse kan f.eks. gives i en situation, hvor en indsat har haft barnet hos sig, indtil barnet fyldte 3 år, og der er meget kort tid til, at straffen er afsonet, eller den pågældende inden for en kort periode forventes at kunne udstationeres.

Brevveksling

Til § 55

Den foreslåede bestemmelse vedrører spørgsmålet om den indsattes almindelige ret til brevveksling. Bestemmelsen suppleres af § 56, der sikrer indsatte adgang til ukontrolleret brevveksling med visse myndigheder og enkeltpersoner.

Bestemmelsen svarer til § 55 i den danske straffuldbyrdeslov, jf. lovbekendtgørelse nr. 1333 af 9. december 2019, med en enkelt undtagelse vedrørende indsatte, som af politiet skønnes at indtage en ledende eller koordinerende rolle i en gruppe af personer, som tilsammen står bag omfattende og alvorlig kriminalitet.

I *stk. 1* fastslås det, at en indsat har ret til brevveksling. Med denne bestemmelse tilsigtes det at understrege den betydning, som opretholdelse og styrkelse af forbindelsen med omverdenen i almindelighed må antages at have for den indsattes muligheder for at føre en kriminalitetsfri tilværelse, jf. herved lovforslagets § 3.

Efter *stk. 2* kan kriminalforsorgsområdet åbne og lukke breve til og fra den indsatte. Formålet med bestemmelsen er bl.a. at modvirke indsmugling af narkotika og udsmugling af penge. Brevene åbnes og lukkes i den indsattes påsyn, medmindre der efter *stk. 3* sker gennemlæsning af brevet.

Udtrykket »til og fra den indsatte« i *stk. 2* omfatter ikke alene breve, der er adresseret til den indsatte i institutionen, og hvor afsenderen derfor ved adresseringen til institutionen har tilkendegivet, at vedkommende er bekendt med, at modtageren er strafsoner. Bestemmelsen er også anvendelig i tilfælde, hvor brevet oprindeligt er adresseret til den indsattes privatadresse, men efterfølgende omadresseret eller medbragt til den indsatte i forbindelse med besøg. Som et yderligere eksempel kan nævnes breve, der er bestemt til omdeling blandt flere indsatte, f.eks. breve med spørgeskemaer til brug for videnskabelige undersøgelser.

Stk. 3 giver kriminalforsorgsområdet mulighed for at gennemlæse breve til og fra den indsatte, hvis det af kriminalforsorgsområdet skønnes påkrævet af ordens- eller sikkerhedsmæssige hensyn, af hensyn til kriminalforsorgens indsats mod radikaliserings og ekstremisme, af hensyn til at forebygge kriminalitet eller for at beskytte den forurettede ved lovovertrædelsen. Bestemmelsen indebærer, at den nuværende adgang til stikprøvevis gennemlæsning uden kon-

kret mistanke om misbrug af adgangen til brevveksling afskaffes med lovforslaget.

Det er i dag alene muligt at gennemlæse breve til og fra indsatte, som er dømt for overtrædelse af en af de i straffelovens 12. eller 13. kapitel omhandlede forbrydelser (forbrydelser mod statens selvstændighed og sikkerhed og forbrydelser mod statsforfatningen og de øverste statsmyndigheder, terrorisme mv.), eller som skønnes at være radikaliserede, ekstremistiske eller i risiko for at blive det, hvis det i det enkelte tilfælde findes påkrævet af ordens- eller sikkerhedsmæssige hensyn eller af hensyn til at forebygge kriminalitet.

Dette foreslås udvidet med bestemmelsen i *stk. 4*, idet det heri foreslås, at den nævnte gruppe af indsatte skal have gennemlæst deres breve, hvis det skønnes påkrævet af ordens- eller sikkerhedsmæssige hensyn, af hensyn til kriminalforsorgens indsats mod radikaliserings og ekstremisme eller af hensyn til at forebygge kriminalitet.

Det bemærkes, at anvendelsen af den foreslåede ordning ikke er betinget af, at den indsatte brevveksling har et nærmere bestemt indhold. Brevveksling, hvis indhold må formodes ikke at være af religiøs eller ekstremistisk karakter, vil således også kunne gennemlæses som led i den foreslåede ordning.

Det bemærkes endvidere, at den foreslåede ordning vil finde anvendelse, uanset hvilken af bestemmelserne i straffelovens 12. eller 13. kapitel den indsatte er dømt for overtrædelse af, og uanset baggrunden herfor. Det er således ikke en betingelse, at den pådømte kriminalitet udspringer af f.eks. religiøs ekstremisme.

Det bemærkes endelig, at den foreslåede ordning tillige vil finde anvendelse, hvis kriminalforsorgen skønner, at den indsatte er radikaliseret, ekstremistisk eller i risiko for at blive det.

I forhold til de nævnte grupper af indsatte, er det afgørende for at bringe den foreslåede foranstaltning i anvendelse alene, at det ifølge kriminalforsorgens skøn er påkrævet af ordens- eller sikkerhedsmæssige hensyn, af hensyn til kriminalforsorgens indsats mod radikaliserings og ekstremisme eller af hensyn til at forebygge kriminalitet. Ved vurderingen heraf vil kriminalforsorgen – afhængig af omstændighederne i den konkrete sag – enten kunne lægge egne oplysninger til grund eller indhente en udtalelse fra politiet eller andre myndigheder.

Det bemærkes dog i den forbindelse, at ikke enhver ændring i den indsatte adfærd, der kan være tegn på radikaliserings eller ekstremisme, vil udgøre et tilstrækkeligt grundlag for kriminalforsorgen til at iværksætte en eller flere af de foreslåede foranstaltninger. Der må således være tale om holdpunkter af en mere fast karakter, der sandsynliggør, at den indsatte er radikaliseret eller i risiko for at blive det.

Spørgsmålet om, hvorvidt det er påkrævet at bringe en eller

flere af de foreslåede foranstaltninger i anvendelse må i øvrigt afgøres konkret i hver enkelt sag ud fra en samlet vurdering af de tilgængelige oplysninger om den indsatte. I denne vurdering kan bl.a. indgå oplysninger om den pådømte kriminalitet og kriminalforsorgens egne observationer under afsoning eller varetægtsfængsling, herunder observationer relateret til den indsatte adfærd, udtalelser, brug af litteratur, effekter, symboler og besøgende. Også oplysninger modtaget fra andre myndigheder vil kunne inddrages i vurderingen.

Det må endvidere overvejes i hvert enkelt tilfælde, om formålet med at bringe en eller flere af de foreslåede foranstaltninger i anvendelse vil kunne tilgodeses ved mindre indgribende foranstaltninger. Eksempelvis vil der ikke være grundlag for at bringe en eller flere af de foreslåede foranstaltninger i anvendelse, hvis formålet kan opnås ved personalet i institutionens samtaler med den indsatte.

Med udtrykket »ordensmæssige hensyn« sigtes navnlig til hensyn til opretholdelse af et fysisk og psykisk godt miljø og trivsel i bred forstand såvel mellem de indsatte indbyrdes som i forhold til personalet i kriminalforsorgens institutioner.

Med udtrykket »sikkerhedsmæssige hensyn« sigtes navnlig til hensyn til opretholdelse af frihedsberøvelsen ved at forebygge og forhindre, at de indsatte undviger, og at forebygge kriminalitet ved at modvirke, at indsatte begår kriminalitet under afsoningen, f.eks. i form af trusler eller vold mod personalet eller medindsatte, fængselsoptøjer samt handel med og indsmugling af narkotika og lignende i forbindelse med besøg.

For så vidt angår den nærmere forståelse af begreberne »ordensmæssige hensyn« og »sikkerhedsmæssige hensyn« henvises i øvrigt til bemærkningerne til lovforslagets pkt. 7.

Med begrebet »hensyn til at forebygge kriminalitet« sigtes til kriminalitetsforebyggelse i bredeste forstand såvel i som uden for kriminalforsorgens institutioner.

Begreberne »radikaliserings« og »ekstremisme« er ikke entydige begreber, men dækker over varierende grader af tilslutning til radikale og ekstreme synspunkter og handlinger.

Radikaliserings er en proces, som kan foregå på forskellige måder, og som kan ske over kortere eller længere tid. Der er ingen simple årsagssammenhænge, og radikaliserings kan igangsættes på baggrund af mange forskellige faktorer og have forskellige endemål. Radikaliserings kan komme til udtryk ved støtte til radikale synspunkter eller en ekstremistisk ideologi og kan også medføre accept af brugen af vold eller andre ulovlige midler for at opnå et politisk eller religiøst mål.

Ekstremisme er bl.a. kendetegnet ved forenkede verdensopfattelser og fjendebilleder, hvor bestemte grupper eller samfundsforhold ses som truende, samt intolerance og mang-

lende respekt for andre menneskers synspunkter, frihed og rettigheder.

Begrebet omfatter endvidere afvisning af grundlæggende demokratiske værdier og normer, manglende accept af demokratiske beslutningsprocesser og anvendelse af ulovlige og eventuelt voldelige metoder for at opnå et politisk eller religiøst ideologisk mål.

Den foreslåede foranstaltning vil kunne finde anvendelse både i forhold til personer, som har – eller er i risiko for – at udvikle radikale eller ekstremistiske holdninger, men som ikke nødvendigvis søger at fremme disse gennem ulovlige midler, og i forhold til personer, der søger at fremme radikale og ekstreme holdninger gennem vold eller andre ulovlige midler.

Spørgsmålet om, hvorvidt en indsat er radikaliseret, ekstremistisk eller i risiko for at blive det, vil som nævnt bero på kriminalforsorgens skøn, og kriminalforsorgen vil ved vurderingen heraf – afhængig af omstændighederne i den konkrete sag – enten kunne lægge egne oplysninger til grund eller indhente en udtalelse fra politiet eller andre myndigheder.

Forslaget indebærer, at kriminalforsorgen skal tage stilling til, om en indsat, der tilhører den nævnte persongruppe, skal have gennemlæst sine breve. Det vil være personalet i arresthuset, der i givet fald vil skulle gennemlæse den indsatte's breve.

I de tilfælde, hvor der er tale om brevveksling med nærtstående, vil der være en vis formodning for, at det ikke er påkrævet at iværksætte den foreslåede foranstaltning.

Ved nærtstående personer forstås ægtefælle eller samlever, børn, børnebørn, forældre, søskende, bedsteforældre, oldeforældre og andre personer, til hvem den indsatte har en sådan tilknytning, at denne kan ligestilles med disse familieband.

Dette gælder dog ikke brevveksling med nærtstående, der er dømt for overtrædelse af en af de i straffelovens 12. eller 13. kapitel omhandlede forbrydelser, hvor den foreslåede foranstaltning derfor vil kunne iværksættes. Også i situationer, hvor politiet eller kriminalforsorgen er i besiddelse af oplysninger om, at en nærtstående er radikaliseret, ekstremistisk eller i risiko for at blive det, vil den foreslåede foranstaltning kunne iværksættes i forhold til denne persongruppe.

I situationer, hvor politiet eller kriminalforsorgen er i besiddelse af oplysninger om, at en indsat har misbrugt eller vil misbruge adgangen til at kommunikere med nærtstående, vil den foreslåede foranstaltning ligeledes kunne iværksættes i forhold til nærtstående.

Det bemærkes, at en indsat fortsat vil have ret til ukontrolleret brevveksling med en række nærmere angivne færøske, danske og internationale myndigheder, institutioner og personer mv., jf. lovforslagets § 56.

Hvis lovforslaget vedtages, vil det administrativt blive fastsat, at indsatte, der får gennemlæst deres breve, vil skulle orienteres herom.

Det vil i de administrative regler bl.a. blive fastsat, at kriminalforsorgens afgørelser om, at en indsatte's breve skal gennemlæses, ikke vil kunne påklages administrativt. Kriminalforsorgens afgørelser om, at brevveksling med en nærtstående skal gennemlæses vil dog kunne påklages administrativt. Bestemmelserne i stk. 5-7 regulerer de tilfælde, hvor gennemlæsning har fundet sted.

Stk. 5 giver mulighed for efter bestemmelse af kriminalforsorgsområdet at tilbageholde breve fra den indsatte, som af ordens- eller sikkerhedsmæssige hensyn, af hensyn til kriminalforsorgens indsats mod radikaliseret og ekstremisme, af hensyn til at forebygge kriminalitet eller af hensyn til beskyttelse af den forurettede ved lovovertrædelsen ikke bør afsendes.

Afgørelser efter § 55, stk. 5, om tilbageholdelse af brev er omfattet af den udvidede adgang til domstolsprøvelse, hvis afgørelsen er begrundet i hensynet til beskyttelse af den forurettede ved lovovertrædelsen, jf. bemærkningerne til lovforslagets § 112, nr. 2.

Efter *stk. 6* skal tilsendte breve, der af de grunde, som er nævnt i stk. 5, ikke bør udleveres, som udgangspunkt tilbagesendes. Et tilsendt brev kan dog efter bestemmelse af kriminalforsorgsområdet tilbageholdes, hvis det af sikkerhedsmæssige hensyn anses for påkrævet.

For begge former for breve gælder efter *stk. 7*, at afsenderen som udgangspunkt skal gøres bekendt med tilbageholdelsen af brevet. Orientering kan dog undlades i indtil 4 uger i det omfang, at formålet med tilbageholdelsen ellers ville forspildes.

Breve, der tilbageholdes, kan som hidtil videregives til politiet eller andre myndigheder, hvis indholdet af det pågældende brev må antages at give vedkommende myndighed anledning til videre foranstaltning. Det bemærkes herved, at udtrykket »sikkerhedsmæssige hensyn« også omfatter hensynet til forebyggelse og opklaring af strafbart forhold, jf. bemærkningerne til lovforslagets § 4.

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 8* indeholder en bemyndigelse for justitsministeren til at fastsætte regler om de indsatte's ret til brevveksling, herunder om at indsatte, der får gennemlæst deres breve vil skulle orienteres herom, og regler om administrativ klageadgang vedrørende afgørelse om, at brevveksling med en nærtstående skal gennemlæses.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 52, der bl.a. regulerer institutionens adgang til at undersøge de besøgendes yderbeklædning og medbragte effekter. Endvidere henvises til lovforslagets § 60, der i stk. 9 indeholder bestemmelser om institutionens adgang til at gennemlæse breve m.v. i den indsatte's besiddelse.

Til § 56

Den foreslåede bestemmelse vedrører spørgsmålet om den indsattes adgang til ukontrolleret brevveksling med visse myndigheder og enkeltpersoner. Bestemmelsen supplerer lovforslagets § 55 om den indsattes almindelige ret til brevveksling.

Bestemmelsen om ukontrolleret brevveksling svarer med enkelte tilføjelser af færøske myndigheder i opstillingen til § 56 i den danske straffuldbyrdelseslov, jf. lovbekendtgørelse nr. 1333 af 9. december 2019.

I *stk. 1* lovfæstes den indsattes adgang til ukontrolleret brevveksling med en række myndigheder og enkeltpersoner. Formålet med bestemmelsen er, at den indsatte til enhver tid skal have mulighed for at rette henvendelse til visse myndigheder mv. uden for institutionen og eventuelt tillige uden for kriminalforsorgen vedrørende forholdene i institutionen eller behandlingen af sin sag.

Bestemmelsen åbner bl.a. mulighed for ukontrolleret brevveksling med den samme kreds af advokater, som omfattes af lovforslagets § 51, stk. 2, og § 53, stk. 2, 3. pkt., om uoverværet besøg. Baggrunden herfor er bl.a. hensynet til at kunne imødekomme den indsattes eventuelle ønske om en ny forsvarer, f.eks. med henblik på udarbejdelse af en ansøgning om genoptagelse af den straffesag, der har ført til indsættelse i institutionen.

Endvidere indgår Procesbevillingsnævnet i den kreds af myndigheder, som den indsatte kan brevveksle ukontrolleret med.

At brevvekslingen er »ukontrolleret« indebærer, at institutionen er afskåret fra at åbne, gennemlæse og tilbageholde breve mellem den indsatte og den berørte myndighed eller enkeltperson.

Anvendelsen af ordet »ukontrolleret« tilsigter dog ikke at udelukke, at institutionen som hidtil kan gennemlyse breve, hvis der af ordens- eller sikkerhedsmæssige grunde findes behov for det. Endvidere kan der i nogle tilfælde være tvivl om, hvorvidt breve til og fra den indsatte reelt er sendt fra eller sendes til de personer og myndigheder, der omfattes af adgangen til ukontrolleret brevveksling.

Med henblik på sådanne tilfælde kan der i medfør af *stk. 2, 1. pkt.*, som hidtil fastsættes regler til kontrol af afsenderens identitet f.eks. i form af, at institutionen retter henvendelse til vedkommende myndighed mv. eller tilbagesender brevet til den angivne afsender.

Den foreslåede bestemmelse indeholder i *stk. 2, 2. pkt.*, en bemyndigelse for justitsministeren til at fastsætte regler om adgang til ukontrolleret brevveksling med enkeltpersoner eller færøske, danske, udenlandske eller internationale offentlige myndigheder, der ikke omfattes af opregningen i *stk. 1*. Det forudsættes, at der ikke herved sker nogen

indskrænkning af den gruppe myndigheder og personer, der omfattes af de nuværende administrative regler på området, f.eks. diplomatiske eller konsulære repræsentanter fra vedkommendes hjemland.

Telefonsamtaler

Til § 57

Den foreslåede bestemmelse vedrører spørgsmålet om de indsattes adgang til at føre telefonsamtaler.

Bestemmelsen svarer med en enkelt undtagelse vedrørende indsatte, der af politiet skønnes at indtage en ledende eller koordinerende rolle i en gruppe af personer, som tilsammen står bag omfattende og alvorlig kriminalitet, til § 57 i den danske straffuldbyrdelseslov, jf. lovbekendtgørelse nr. 1333 af 9. december 2019.

I *stk. 1* fastslås det, at en indsat i det omfang, at det er praktisk muligt, har ret til at føre telefonsamtaler. Forbeholdet om, at det skal være »praktisk muligt«, indebærer bl.a. en videreførelse af muligheden for at fastsætte begrænsninger vedrørende hyppighed og længde af de indsattes telefonsamtaler under hensyn til de personaleressourcer, der medgår til at påhøre eller aflytte telefonsamtaler i arresthuset, jf. nedenfor.

Efter *stk. 2* kan adgangen til at føre telefonsamtaler nægtes af ordens- eller sikkerhedsmæssige hensyn, af hensyn til kriminalforsorgens indsats mod radikaliserings og ekstremisme, af hensyn til at forebygge kriminalitet eller af hensyn til beskyttelse af den forurettede ved lovovertrædelsen. Om forbud mod besiddelse af mobiltelefon henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 36.

I *stk. 3* fastsættes det, at telefonsamtaler optages, påhøres eller aflyttes af personale i institutionen uden retskendelse, medmindre dette ikke findes nødvendigt af ordens- eller sikkerhedsmæssige hensyn, af hensyn til kriminalforsorgens indsats mod radikaliserings og ekstremisme, af hensyn til at forebygge kriminalitet eller af hensyn til beskyttelse af den forurettede ved lovovertrædelsen. Endvidere fastsættes det, at samtaleparterne forinden skal gøres bekendt hermed. Bestemmelsen er i overensstemmelse med den nuværende praksis, hvorefter de indsattes telefonsamtaler i almindelighed påhøres eller aflyttes af personale i institutionen.

Der kan i dag ikke ske optagelse, påhøring eller aflytning af telefonsamtaler, hvis det alene er begrundet i hensynet til kriminalforsorgens indsats mod radikaliserings og ekstremisme.

Det foreslås i *stk. 4*, at indsatte, som er dømt for overtrædelse af en af de i straffelovens 12. eller 13. kapitel omhandlede forbrydelser, eller som af kriminalforsorgen skønnes at være radikaliserede, ekstremistiske eller i risiko for at blive det, skal have optaget, påhørt eller aflyttet deres telefonsamtaler,

hvis det skønnes påkrævet af ordens- eller sikkerhedsmæssige hensyn, af hensyn til kriminalforsorgens indsats mod radikalisering og ekstremisme eller af hensyn til at forebygge kriminalitet.

Det bemærkes, at anvendelsen af den foreslåede ordning ikke er betinget af, at den indsatte telefonsamtaler har et nærmere bestemt indhold. Telefonsamtaler, hvis indhold må formodes ikke at være af religiøs eller ekstremistisk karakter, vil således også skulle optages, påhøres eller aflyttes som led i den foreslåede ordning.

Det bemærkes endvidere, at den foreslåede ordning vil kunne finde anvendelse, uanset hvilken af bestemmelserne i straffelovens 12. eller 13. kapitel, den indsatte er dømt for overtrædelse af, og uanset baggrunden herfor. Det er således ikke en betingelse, at den pådømte kriminalitet udspringer af f.eks. religiøs ekstremisme.

Det bemærkes endelig, at den foreslåede ordning tillige vil kunne finde anvendelse, hvis kriminalforsorgen skønner, at den indsatte er radikaliseret, ekstremistisk eller i risiko for at blive det.

I forhold til de nævnte grupper af indsatte, er det alene afgørende for at bringe den foreslåede foranstaltning i anvendelse, at det ifølge kriminalforsorgens skøn er påkrævet af ordens- eller sikkerhedsmæssige hensyn, af hensyn til kriminalforsorgens indsats mod radikalisering og ekstremisme eller af hensyn til at forebygge kriminalitet. Ved vurderingen heraf vil kriminalforsorgen – afhængig af omstændighederne i den konkrete sag – enten kunne lægge egne oplysninger til grund eller indhente en udtalelse fra politiet eller andre myndigheder.

Det bemærkes dog i den forbindelse, at ikke enhver ændring i den indsatte adfærd, der kan være tegn på radikalisering eller ekstremisme, vil udgøre et tilstrækkeligt grundlag for kriminalforsorgen til at iværksætte en eller flere af de foreslåede foranstaltninger. Der må således være tale om holdpunkter af en mere fast karakter, der sandsynliggør, at den indsatte er radikaliseret eller i risiko for at blive det.

Spørgsmålet om, hvorvidt det er påkrævet at bringe en eller flere af de foreslåede foranstaltninger i anvendelse må i øvrigt afgøres konkret i hver enkelt sag ud fra en samlet vurdering af de tilgængelige oplysninger om den indsatte. I denne vurdering kan bl.a. indgå oplysninger om den pådømte kriminalitet og kriminalforsorgens egne observationer under afsoning eller varetægtsfængsling, herunder observationer relateret til den indsatte adfærd, udtalelser, brug af litteratur, effekter, symboler og besøgende. Også oplysninger modtaget fra andre myndigheder vil kunne inddrages i vurderingen.

Det må endvidere overvejes i hvert enkelt tilfælde, om formålet med at bringe en eller flere af de foreslåede foranstaltninger i anvendelse vil kunne tilgodeses ved mindre indgribende foranstaltninger. Eksempelvis vil der ikke være grundlag for at bringe en eller flere af de foreslåede

foranstaltninger i anvendelse, hvis formålet kan opnås ved personalet i institutionens samtaler med den indsatte.

Med udtrykket »ordensmæssige hensyn« sigtes navnlig til hensyn til opretholdelse af et fysisk og psykisk godt miljø og trivsel i bred forstand såvel mellem de indsatte indbyrdes som i forhold til personalet i kriminalforsorgens institutioner.

Med udtrykket »sikkerhedsmæssige hensyn« sigtes navnlig til hensyn til opretholdelse af frihedsberøvelsen ved at forebygge og forhindre, at de indsatte undviger, og at forebygge kriminalitet ved at modvirke, at indsatte begår kriminalitet under afsoningen, f.eks. i form af trusler eller vold mod personalet eller medindsatte, fængselsoptøjer samt handel med og indsmugling af narkotika og lignende i forbindelse med besøg.

For så vidt angår den nærmere forståelse af begreberne »ordensmæssige hensyn« og »sikkerhedsmæssige hensyn« henvises i øvrigt til bemærkningerne til lovforslagets pkt. 7.

Med begrebet »hensyn til at forebygge kriminalitet« sigtes til kriminalitetsforebyggelse i bredeste forstand såvel i som uden for kriminalforsorgens institutioner.

Begreberne »radikalisering« og »ekstremisme« er ikke entydige begreber, men dækker over varierende grader af tilslutning til radikale og ekstreme synspunkter og handlinger.

Radikalisering er en proces, som kan foregå på forskellige måder, og som kan ske over kortere eller længere tid. Der er ingen simple årsagssammenhænge, og radikaliseringsen kan igangsættes på grund af mange forskellige faktorer og have forskellige endemål. Radikaliseringsen kan komme til udtryk ved støtte til radikale synspunkter eller en ekstremistisk ideologi og kan også medføre accept af brugen af vold eller andre ulovlige midler for at opnå et politisk eller religiøst mål.

Ekstremisme er bl.a. kendetegnet ved forenkede verdensopfattelser og fjendebilleder, hvor bestemte grupper eller samfundsforhold ses som truende, samt intolerance og manglende respekt for andre menneskers synspunkter, frihed og rettigheder.

Begrebet omfatter endvidere afvisning af grundlæggende demokratiske værdier og normer, manglende accept af demokratiske beslutningsprocesser og anvendelse af ulovlige og eventuelt voldelige metoder for at opnå et politisk eller religiøst ideologisk mål.

Den foreslåede foranstaltning vil kunne finde anvendelse både i forhold til personer, der har – eller er i risiko for – at udvikle radikale eller ekstremistiske holdninger, men som ikke nødvendigvis søger at fremme disse gennem ulovlige midler, og i forhold til personer, der søger at fremme radikale og ekstreme holdninger gennem vold eller andre ulovlige midler.

Spørgsmålet om, hvorvidt en indsat er radikaliseret, ekstremistisk eller i risiko for at blive det, vil bero på kriminalforsorgens skøn. Ved vurderingen heraf vil kriminalforsorgen – afhængig af omstændighederne i den konkrete sag – enten kunne lægge egne oplysninger til grund eller indhente en udtalelse fra politiet eller andre myndigheder.

Forslaget indebærer, at kriminalforsorgen skal tage stilling til, om en indsat, der tilhører den nævnte persongruppe, skal have optaget, påhørt eller aflyttet sine telefonsamtaler. Det vil være personalet i den institution, hvor den indsatte er placeret, der vil skulle stå for dette.

I de tilfælde, hvor der er tale om telefonsamtaler med nærtstående, vil der være en vis formodning for, at det ikke er påkrævet at iværksætte den foreslåede foranstaltning.

Ved nærtstående personer forstås ægtefælle eller samlever, børn, børnebørn, forældre, søskende, bedsteforældre, oldeforældre og andre personer, til hvem den indsatte har en sådan tilknytning, at denne kan ligestilles med disse familiebånd.

Dette gælder dog ikke telefonsamtaler med nærtstående, der er dømt for overtrædelse af en af de i straffelovens 12. eller 13. kapitel omhandlede forbrydelser, hvor den foreslåede foranstaltning vil kunne iværksættes.

Også i situationer, hvor politiet eller kriminalforsorgen er i besiddelse af oplysninger om, at en nærtstående er radikaliseret, ekstremistisk eller i risiko for at blive det, vil den foreslåede foranstaltning kunne iværksættes i forhold til denne persongruppe.

I situationer, hvor politiet eller kriminalforsorgen er i besiddelse af oplysninger om, at en indsat har misbrugt eller vil misbruge adgangen til at kommunikere med nærtstående, vil den foreslåede foranstaltning ligeledes kunne iværksættes i forhold til nærtstående.

Det bemærkes, at en indsat fortsat vil have ret til ukontrollerede telefonsamtaler med en række nærmere angivne færøske, danske og internationale myndigheder, institutioner og personer mv., jf. straffuldbyrdelseslovens regler herom.

Hvis lovforslaget vedtages, vil det administrativt blive fastsat, at indsatte, der får optaget, påhørt eller aflyttet deres telefonsamtaler, vil skulle orienteres herom, samt at kriminalforsorgens afgørelser om, at en indsats telefonsamtaler skal optages, påhøres eller aflyttes, ikke vil kunne påklages administrativt.

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 5* indebærer, at det udtrykkeligt kommer til at fremgå af lovteksten, at den indsatte telefonsamtaler med forsvareren i en verserende straffesag og med andre, som den pågældende kan brevveksle ukontrolleret med efter straffuldbyrdelseslovens § 56, stk. 1, ikke optages, påhøres eller aflyttes.

Herudover indeholder *stk. 6* en bemyndigelse for justitsmi-

nisteren til at fastsætte regler om gennemførelse af de indsattes ret til at føre telefonsamtaler. Det forudsættes herved, at der i den forbindelse kan fastsættes regler om optagelse af telefonsamtaler og kontrol af optagne samtaler. Det forudsættes endvidere, at det som hidtil bl.a. kan fastsættes, at udgifterne til telefonsamtaler normalt afholdes af den indsatte. Endvidere forudsættes indsatte i almindelighed at have mulighed for at føre telefonsamtale med forsvareren i en verserende straffesag eller med andre, som den pågældende kan brevveksle ukontrolleret med, jf. lovforslagets § 56, stk. 1. Der henvises desuden til bemærkningerne ovenfor vedrørende bestemmelsens stk. 4.

Aviser, bøger, m.v.

Til § 58

Den foreslåede bestemmelse vedrører spørgsmålet om de indsattes muligheder for at holde sig orienteret ved avislæsning og gennem radio- og fjernsynsudsendelser mv.

Bestemmelsen svarer til § 58 i den danske straffuldbyrdelseslov, lovbekendtgørelse nr. 1333 af 9. december 2019.

I *stk. 1* fastslås retten til at holde sig orienteret på den anførte måde.

I *stk. 2* fastslås endvidere indsattes ret til at låne bøger mv. gennem det offentlige biblioteksvæsen. Bestemmelsen indebærer således en pligt for det offentlige biblioteksvæsen til at medvirke til tilvejebringelsen af en hensigtsmæssig låneordning. Den nærmere fremgangsmåde forudsættes tilrettelagt ved aftale mellem institutionen og det lokale bibliotek på samme måde, som der allerede er indgået aftale med biblioteket i Tórshavn om biblioteksbetjening.

I *stk. 3* er det præciseret, at udenlandske indsatte så vidt muligt skal have adgang til at læse aviser mv. på deres eget sprog. Formålet med bestemmelsen er at understrege, at det for udenlandske indsatte er af væsentlig betydning at kunne holde sig orienteret om samfundsforhold i deres eget land og på deres eget sprog. Ved anvendelsen af udtrykket »så vidt muligt« er det imidlertid forudsat, at der er økonomiske grænser for kriminalforsorgsområdets pligt til at gennemføre denne ret. I dansk praksis har ombudsmanden i forbindelse med et tilsynsbesøg i et arresthus taget en praksis til efterretning, hvorefter arresthuset havde indkøbt et mindre antal bøger på fremmedsprog, ligesom de indsatte havde mulighed for at låne yderligere bøger på fremmedsprog via biblioteket og fik tilbud om at få udskrifter fra netaviser på modersmålet.

Kontakt til medierne

Til § 59

Den foreslåede bestemmelse regulerer de indsattes adgang til at udtale sig mv. til medierne. Bestemmelsen skal sammenholdes med lovforslagets § 55, hvorefter de indsatte har adgang til at rette skriftlig henvendelse til bl.a. dagspressen og de elektroniske medier. Endvidere henvises til lovforslagets § 46, der indebærer, at de indsatte under udgang sædvanligvis kan opnå kontakt med repræsentanter for medierne, der ligeledes med den indsatte samtykke kan kontakte den pågældende under straffuldbyrdelsen efter reglerne om besøg, jf. herved lovforslagets § 51.

Bestemmelsen svarer til § 59 i den danske straffuldbyrdeslov, jf. lovbekendtgørelse nr. 1333 af 9. december 2019.

I *stk. 1* fastslås den indsatte ret til i institutionen at udtale sig og i den forbindelse at lade sig fotografere til medierne. Denne ret har væsentlig betydning bl.a. for offentlighedens mulighed for at få nærmere kendskab til de forhold, hvorunder frihedsstraf fuldbyrdes. Stk. 1 suppleres i stk. 3 af en bemyndigelse for justitsministeren til at fastsætte regler om gennemførelse af de indsatte ret efter stk. 1.

Stk. 1 indebærer i overensstemmelse med den nuværende retstilstand bl.a., at spørgsmålet om fotografering i tilknytning til interviews reguleres på samme måde som adgangen til at udtale sig, dvs. at den indsatte har ret til at lade sig fotografere, men at der kan fastsættes begrænsninger ud fra de hensyn, der fremgår af stk. 2, jf. nedenfor. Det bemærkes, at der ikke uden for de tilfælde, der omfattes af § 59, består en almindelig adgang til at fotografere uden forudgående tilladelse, jf. herved straffelovens § 264 a.

Ordet »medierne« afgrænses på samme måde som udtrykket »massemedier« (»fjölmiðlar«) i medieansvarsloven, jf. lagtingslov nr. 45 af 16. maj 2006 om medieansvar som ændret ved lagtingslov nr. 30 af 30. april 2007 om medieansvar.

Stk. 2 indebærer i overensstemmelse med den nuværende praksis bl.a., at der kan fastsættes begrænsninger i den indsatte adgang til at kontakte medierne af ordens- eller sikkerhedsmæssige hensyn. Som eksempel kan peges på kontakt, der kræver særlig overvågning af personale i form af, at en fængselsbetjent følger med rundt under filmoptagelse mv. i institutionen.

Endvidere medfører stk. 2 en lovfæstelse af adgangen til at gøre indgreb i de særlige tilfælde, hvor indgrebet sker for at beskytte den forurettede ved lovovertrædelsen eller for i øvrigt at modvirke en åbenbar krænkelse af retsfølelsen. Det forudsættes, at begrænsninger i retten til at kontakte medierne som hidtil alene gennemføres, når hensynene i bestemmelsen med afgørende vægt taler for en sådan begrænsning.

Stk. 2 medfører i øvrigt, at der ikke kan fastsættes begrænsninger i den indsatte adgang til medierne for at beskytte den indsatte selv. Baggrunden er, at der i medieansvarsloven er optaget bestemmelser om presseetik, der bl.a. indebærer, at Fjölmiðlanevndin overvåger, om massemediernes indhold og handlemåde er i overensstemmelse med god presseskik, jf. lovens § 34 og § 43, stk. 1, nr. 1.

Kapitel 10

Indgreb over for den indsatte

Lovforslagets kapitel 10 (§§ 60-66) regulerer betingelserne for og fremgangsmåden ved en række indgreb over for den indsatte. De indgreb, der omfattes, er undersøgelse af den indsatte person og opholdsrum (visitation), afgivelse af udåndingsprøve eller urinprøve, fotografering og optagelse af fingeraftryk, magtanvendelse, udelukkelse fra fællesskab og sikringsmidler i form af håndjern og sikringscelle.

Undersøgelse af den indsatte person og opholdsrum

Til § 60

Den foreslåede bestemmelse vedrører spørgsmålet om kriminalforsorgsområdets adgang til at undersøge den indsatte person og opholdsrum (visitation.)

Bestemmelsen svarer til § 60 i den danske straffuldbyrdeslov, jf. lovbekendtgørelse nr. 1333 af 9. december 2019.

I *stk. 1* angives, under hvilke betingelser kriminalforsorgsområdet eller Direktoratet for Kriminalforsorgen uden retskendelse kan undersøge, hvilke effekter en indsat har i sin besiddelse i sit opholdsrum eller på sin person. Den grundlæggende betingelse for sådan undersøgelse er, at den er nødvendig for at sikre, at ordensbestemmelser overholdes, eller sikkerhedshensyn iagttages.

Stk. 1 indeholder på den baggrund en ikke udtømmende opregning af nogle praktisk forekommende tilfælde, hvor undersøgelse kan komme på tale. Bestemmelsen er således ikke til hinder for, at kriminalforsorgsområdet til varetagelse af sine ordens- og sikkerhedsmæssige opgaver undersøger andre lokaliteter for effekter eller gennemgår den indsatte opholdsrum for eksempelvis beskadigelse af vinduesarmatur og andre bygningsdele. Endvidere vil der være mulighed for at undersøge grupper af indsatte på tilfældige tidspunkter og steder.

Med udtrykket »undersøge, hvilke effekter en indsat har i sin besiddelse på sin person« sigtes til indgreb, der har karakter af legemsbesigtigelse, dvs. de former for indgreb, hvor der ikke sker nogen indtrængen i det menneskelige legeme eller nogen egentlig beføling af legemet i undersøgelsesøjemed. Der tænkes bl.a. på besigtigelse, der ikke kræver egentlig afklædning, men f.eks. opknapping af en skjorte eller opsmøgning af et ærme for at se efter skjulte effekter. Om fotografering og optagelse af fingeraftryk af den indsatte i identifikationsøjemed henvises til lovforslagets § 61 og bemærkningerne til denne bestemmelse.

Undersøgelsen vil desuden kunne ske ved anvendelse af narkotikahund. Undersøgelse ved anvendelse af narkotika-

hund vil bl.a. kunne foregå ved, at den indsatte passerer en narkotikahund, eller at hunden passerer den indsatte eller eventuelt flere indsatte, og at hunden markerer, hvis den får fært af narkotika.

Anvendelse af kriminalforsorgens narkotikahunde til at foretage undersøgelse af indsatte vil ske inden for rammerne af den foreslåede bestemmelse om legemsbesigtigelse.

Direktoratet for Kriminalforsorgen kan særligt udnytte muligheden for at foretage undersøgelse efter bestemmelsens stk. 1, i tilfælde, hvor hele afdelinger eller grupper af indsatte skal undersøges, og hvor det derfor kan være vanskeligt at sikre, at de indsatte ikke er opmærksomme på, at noget er anderledes og under planlægning, hvis undersøgelsen gennemføres af institutionens egne medarbejdere.

Stk. 2 indebærer, at undersøgelse af indsatte vil kunne ske ved anvendelse af kropsscannere i overensstemmelse med reglerne i lovens kapitel 10 a. Der henvises til bemærkningerne til § 66 a nedenfor. Det bemærkes, at der i Danmark alene i et mindre antal institutioner med en høj grad af sikkerhed er opstillet kropsscannere i form af MMB-scannere (millimeterbølge), og at der derudover findes en røntgen-scanner, som dog ikke aktuelt er i brug. Med bestemmelsen er det ikke forudsat, at der skal opstilles en kropsscanner i Færøerne Arrest.

Stk. 3 indebærer en lovfæstelse af adgangen til at foretage en nærmere undersøgelse af den indsatte person af ordens- og sikkerhedsmæssige hensyn, dvs. indgreb, hvor beføling af legemet er et led i selve undersøgelsen. Der tænkes bl.a. på ydre undersøgelser, der består i en beføling af legemets overflade, f.eks. for at finde kapsler skjult under huden, udtagelse af blodprøver og ultralyd- og røntgenundersøgelser. Omfattet er også undersøgelse af legemets hulrum og andre undersøgelser af legemets indre, f.eks. rectoskopi og gynækologisk undersøgelse.

Under hensyn til den indgribende karakter er adgangen til at undersøge i de her omhandlede tilfælde betinget af, at der kan påvises bestemte grunde til at antage, at den indsatte er i uretmæssig besiddelse af effekter.

Efter *stk. 4* må undersøgelse ikke gennemføres, hvis det efter indgrebets formål og den krænkelse og det ubehag, som indgrebet må antages at forvolde, ville være et uforholdsmæssigt indgreb. Bestemmelsen indeholder den såkaldte proportionalitetsgrundsætning, hvorefter det er en forudsætning for undersøgelse efter såvel stk. 1, 2 og 3, at andre og lempeligere midler har været forsøgt eller åbenbart vil være utilstrækkelige.

Stk. 5 indeholder den såkaldte skånsomhedsgrundsætning, hvorefter undersøgelse skal foretages så skånsomt, som omstændighederne tillader.

I *stk. 6* fastsættes det, at undersøgelse, der indebærer afklædning af den indsatte, kun må foretages eller overværes af

personer af samme køn som den indsatte eller sundhedspersonale. Dette gælder dog ikke for sundhedspersonale.

I *stk. 7* fastsættes det, at undersøgelse som nævnt i stk. 3, jf. ovenfor, kun må foretages under medvirken af en læge, og at lægen tager stilling til, om indgrebets gennemførelse under hensyn til den hermed forbundne smerte og risiko samt den indsatte tilstand er lægeligt forsvarlig. Reglerne om medvirken af læge ved visse undersøgelser af den indsatte svarer til reglerne om medvirken af læge ved legemsundersøgelse mod sigtede og andre i retsplejelovens § 834, stk. 3, jf. § 829, stk. 1, nr. 2, som led i efterforskning. Det indebærer bl.a., at der for lægers foretagelse af legemsundersøgelser også gælder de almindelige lægelige regler, herunder etiske regler og principper.

Stk. 8 indebærer en lovfæstelse af adgangen til efter kriminalforsorgsrådets bestemmelse at tilbageholde effekter, der findes i den indsatte besiddelse, i tilfælde, hvor det skønnes påkrævet af ordens- eller sikkerhedsmæssige hensyn.

Stk. 9 medfører en lovfæstelse af adgangen til uden retskendelse at gennemlæse og efter bestemmelse af kriminalforsorgsrådet at tilbageholde breve og andre optegnelser i den indsatte besiddelse, hvis det skønnes påkrævet af ordens- eller sikkerhedsmæssige hensyn. Henvisningen til lovforslagets § 56 indebærer, at reglerne om ukontrolleret brevveksling finder tilsvarende anvendelse på breve, der findes ved undersøgelse i medfør af lovforslagets § 60.

Med det foreslåede *stk. 10* får kriminalforsorgen adgang til at gøre sig nærmere bekendt med indholdet af elektroniske effekter, som en indsat har i sin besiddelse, eller som i øvrigt forefindes i kriminalforsorgens institutioner, og som indsatte efter lovgivningen ikke må besidde.

Det foreslås således, at der indsættes en bestemmelse, hvorefter kriminalforsorgen uden retskendelse kan gøre sig bekendt med indholdet af elektroniske effekter, som en indsat har i sin besiddelse, eller som i øvrigt forefindes i kriminalforsorgens institutioner, og som indsatte efter lovgivningen ikke må besidde.

Med udtrykket »gøre sig bekendt med« sigtes til, at kriminalforsorgen under de nævnte omstændigheder kan undersøge, om indholdet af fundne effekter har betydning for ordens- eller sikkerhedsmæssige hensyn, for hensyn til kriminalforsorgens indsats mod radikaliserings og ekstremisme eller for hensyn til at forebygge kriminalitet.

Det bemærkes i den forbindelse, at kriminalforsorgen vil kunne anmode andre myndigheder, herunder politiet, om bistand i forbindelse med undersøgelsen af den fundne effekt.

Det kan dreje sig om teknisk bistand til at tilgå den fundne effekts indhold, ligesom det kan dreje sig om bistand af mere faglig karakter i forbindelse med vurderingen af, om indholdet af den fundne effekt har betydning for ordens- eller sikkerhedsmæssige hensyn i kriminalforsorgens institu-

tioner, for hensyn til at forebygge kriminalitet eller for kriminalforsorgens indsats mod radikaliserings og ekstremisme.

Det fremgår af forarbejderne til den tilsvarende danske bestemmelse, at kriminalforsorgen vil kunne udveksle oplysninger om indholdet af fundne effekter med andre myndigheder, herunder politiet, inden for rammerne af retshåndhævelsesloven. Retshåndhævelsesloven er sat i kraft for Færøerne ved anordning nr. 1039 af 29. juni 2022.

Med udtrykket »indholdet« sigtes til alt, hvad der er lagret på eller kan tilgås via den elektroniske effekt.

Med udtrykket »elektroniske effekter« sigtes til mobiltelefoner, tablets, kameraer, bærbare computere, musikafspillere og lignende elektronisk udstyr. Det kan imidlertid også dreje sig om lagringsmedier, der ikke i sig selv er elektroniske, men som kræver tilslutning til elektronisk udstyr for at kunne anvendes. Som eksempler herpå kan nævnes harddiske, usb-stik, cd-rom og lignende lagringsenheder, der kan anvendes til opbevaring af data.

Det bemærkes, at der efter den foreslåede ordning ikke stilles krav om, at fundne elektroniske effekter kan knyttes til en bestemt indsat eller til en bestemt gruppe af indsatte. Den omstændighed, at en elektronisk effekt er fundet i én af kriminalforsorgens institutioner er således tilstrækkeligt til at bringe den foreslåede ordning i anvendelse, hvis effekten ikke lovligt kan besiddes af indsatte i den pågældende institution eller hos den indsatte, hvor effekten er fundet.

Med udtrykket »som indsatte efter lovgivningen ikke må besidde« sigtes til de regler, der følger af den til enhver tid gældende lovgivning og administrative regler udstedt i medfør heraf.

I den forbindelse bemærkes, at kriminalforsorgen i forhold til visse elektroniske effekter, som indsatte undtagelsesvis kan få tilladelse til at besidde, efter fast praksis betinger udleveringen af, at kriminalforsorgen uden retskendelse kan gøre sig bekendt med indholdet heraf. Denne ordning kan fortsætte uafhængigt af den foreslåede bestemmelse.

Det bemærkes endvidere, at den foreslåede ordning ikke vil have indflydelse på kriminalforsorgens praksis i forhold til at anmelde fundet af ulovlige effekter til politiet.

Kriminalforsorgen vil således med forslaget få adgang til uden retskendelse at gøre sig bekendt med indholdet af elektroniske effekter, hvis de nævnte betingelser er opfyldt. Forslaget vil således – i sammenhæng med de lignende bestemmelser i straffuldbyrdelseslovens § 60 – udgøre en særegen undtagelse til grundlovens § 72, hvorefter bl.a. brud på post- og telefonhemmeligheden alene må ske efter en retskendelse, hvor ingen lov hjemler en særegen undtagelse.

Hvis lovforslaget vedtages, vil det administrativt blive fastsat, at kriminalforsorgen som udgangspunkt vil skulle orientere en indsat, hvis kriminalforsorgen har gjort sig bekendt med indholdet af en elektronisk effekt, som er fundet i en

indsats besiddelse, og som den indsatte efter lovgivningen ikke må besidde.

Endelig indeholder *stk. 11* en bemyndigelse for justitsministeren til at fastsætte regler om gennemførelsen af undersøgelser af den indsatte person og opholdsrum. Det forudsættes herved, at institutionen i de tilfælde, hvor undersøgelsen indebærer en fuldstændig gennemgang af den indsatte effekter i opholdsrummet, som hidtil enten lader den indsatte overvære undersøgelsen eller gennemgår undersøgelsen og dens resultat med den indsatte umiddelbart efter dens foretagelse. Det forudsættes endvidere, at der i medfør af denne bestemmelse administrativt vil blive fastsat nærmere retningslinjer om undersøgelse af indsatte ved anvendelse af narkotikahunde, jf. bemærkningerne til den foreslåede bestemmelses *stk. 1* ovenfor. I denne forbindelse forudsættes det fastsat, at hvis en indsat nægter at lade sig undersøge af en narkotikahund, vil en sådan undersøgelse ikke blive gennemført, dels af hensyn til narkotikahundene, dels på grund af principperne om proportionalitet og skånsomhed i de foreslåede bestemmelser i § 60, *stk. 4* og *5*. I stedet forudsættes undersøgelsen at ske i medfør af *stk. 1* om legemsbesigtigelse uden anvendelse af narkotikahund og eventuelt efter den foreslåede bestemmelse i *stk. 3*, om legemsundersøgelse, hvis betingelserne herfor er opfyldt.

Til § 60 a

Den foreslåede bestemmelse vedrører udåndings- og urinprøver.

Bestemmelsen svarer til bestemmelsen i § 60 a i den danske straffuldbyrdelseslov, jf. lovbekendtgørelse nr. 1333 af 9. december 2019.

Efter *stk. 1* kan kriminalforsorgsområdet træffe bestemmelse om, at en indsat skal afgive udåndingsprøve eller urinprøve med henblik på at undersøge for eventuel indtagelse af alkohol, euforiserende stoffer eller andre stoffer, der er forbudte efter den almindelige lovgivning.

Bestemmelsen giver mulighed for at foretage stikprøvevis udåndingsprøve- eller urinprøvekontrol hos indsatte i kriminalforsorgens institutioner med henblik på at undersøge for indtagelse af alkohol eller euforiserende stoffer og andre stoffer, som er forbudt efter den almindelige lovgivning, herunder anabolske steroider. Indsatte vil således på tilfældige tidspunkter og steder kunne afkræves udåndings- og/eller urinprøver med det formål at kontrollere, om de indsatte indtager alkohol, euforiserende stoffer eller andre ulovlige stoffer.

Iværksættelse af udåndings og/eller urinprøvekontrol efter den foreslåede bestemmelse forudsætter ikke, at der kan påvises en konkret mistanke mod den indsatte om indtagelse af alkohol eller euforiserende stoffer mv. Udåndings- eller urinprøve kan herefter afkræves indsatte rutinemæssigt og stikprøvevis, når dette findes hensigtsmæssigt og ud fra en

saglig vurdering, herunder navnlig ud fra præventive hensyn. Det er ikke en betingelse, at det i det enkelte tilfælde kan påvises, at kontrollen er afgørende for at sikre, at ordensbestemmelser overholdes eller sikkerhedshensyn iagttages.

Den foreslåede bestemmelse vil kunne anvendes over for enkelte indsatte såvel som en større kreds af indsatte, f.eks. således at samtlige indsatte på en eller flere afdelinger pålægges at afgive udåndingsprøve.

I *stk. 2* angives det, at bestemmelserne i § 60, *stk. 5* og *6*, også finder anvendelse på indgreb efter den foreslåede bestemmelse.

Heraf følger, at indgrebet skal foretages så skånsomt, som omstændighederne tillader. Dette indebærer blandt andet, at der ved afgivelsen af udåndings- eller urinprøve ikke bør være andre indsatte til stede.

Det forudsættes i øvrigt, at indgreb efter den foreslåede bestemmelse alene finder sted, hvis indgrebet er begrundet i saglige hensyn.

Hvis afgivelsen af urinprøve forudsætter hel eller delvis afklædning af den indsatte, må indgrebet kun foretages eller overværes af personer af samme køn som den indsatte eller sundhedspersonale.

Stk. 3 giver justitsministeren hjemmel til at udstede nærmere regler for gennemførelse af rutinemæssig udåndings- og/eller urinprøvekontrol. Bestemmelsen svarer til den tilsvarende hjemmel i § 60, *stk. 11*, om undersøgelse af den indsatte person og opholdsrum.

Fotografering og optagelse af fingeraftryk

Til § 61

Den foreslåede bestemmelse vedrører fotografering og optagelse af fingeraftryk i identifikationsøjemed.

Bestemmelsen svarer til § 61 i den danske straffuldbyrdeslov, jf. lovbekendtgørelse nr. 1333 af 9. december 2019.

Bestemmelsens *stk. 1* indebærer mulighed for at fotografere og optage fingeraftryk af den indsatte med henblik på senere identifikation.

Bestemmelsen indeholder i *stk. 2* en bemyndigelse for justitsministeren til efter behov at fastsætte regler bl.a. om opbevaring og destruktion af sådant materiale.

Adgangen for institutionen til at fotografere mv. i identifikationsøjemed har bl.a. betydning for muligheden for at opsøre indsatte, der er undvejet fra straffuldbyrdelse.

For så vidt angår fotografering og optagelse af fingeraftryk for varetægtsarrestanter henvises i øvrigt til § 2, nr. 6 om

retsplejelovens § 809 a i det samtidigt fremsatte lovforslag om ændring af straffelov for Færøerne, retsplejelov for Færøerne, og lov om retsafgifter for Færøerne (Ændringer som følge af ikraftsættelse af lov for Færøerne om fuldbyrdelse af straf m.v. og som følge af ikraftsættelse af ændringsanordning om konkursloven for Færøerne).

Magtanvendelse

Til § 62

Den foreslåede bestemmelse vedrører spørgsmålet om kriminalforsorgens adgang til at anvende magt over for en indsat.

Bestemmelsen svarer til § 62 i den danske straffuldbyrdeslov, jf. lovbekendtgørelse nr. 1333 af 9. december 2019.

Stk. 1 indeholder de nærmere betingelser for, at Direktoratet for Kriminalforsorgen og kriminalforsorgsområdet kan anvende magt over for en indsat. Efter *stk. 1, nr. 1*, kan der anvendes magt, hvis det er nødvendigt for at afværge truende vold, overvinde voldsom eller for at forhindre selvmord eller anden selvbeskadigelse. Der kan endvidere anvendes magt, hvis det er nødvendigt for at hindre undvigelse, for at stanse undvegne eller for at gennemtvinge en påbudt foranstaltning, når øjeblikkelig gennemførelse af denne er nødvendig, og den indsatte afviser eller undlader at følge personalets anvisninger herom, jf. *stk. 1, nr. 2 og 3*. Bestemmelsen i *stk. 1* skal ses i sammenhæng med *stk. 3*, der fastslår proportionalitetsgrundsætningen, jf. bemærkningerne til lovforslagets § 60 om undersøgelse af den indsatte person og opholdsrum.

Bestemmelsen giver bl.a. mulighed for, at kriminalforsorgen kan anvende den fornødne magt i tilfælde, hvor retten i medfør af bestemmelsen i § 40, *stk. 3, 2. pkt.*, i udlændingeloven, jf. anordning nr. 182 af 22. marts 2001 om ikrafttræden for Færøerne af udlændingeloven, som senest ændret ved anordning nr. 67 af 28. januar 2020, på begæring af politiet har truffet bestemmelse om, at en udlænding skal fremstilles for hjemlandets eller et andet lands repræsentation, jf. udtrykket »påbudt foranstaltning«.

Efter *stk. 2* kan magtanvendelse ske ved greb, skjold, stav, peberspray og tåregas.

Justitsministeriets cirkulære nr. 51 af 15. april 1988 med senere ændringer indeholder i § 2, *stk. 2*, en opregning af de i dag anvendte magtmidler mv. (håndkraft (greb, puf), skub samt brug af stav og tåregas af godkendt type). Bestemmelsen suppleres af skrivelse nr. 9389 af 12. juni 2014 om anvendelse af peberspray i Arresthuset i Tórshavn, der indeholder regler om anvendelse af peberspray i Færøerne Arrest. Disse regler indebærer, at fængselsbetjentene i Færøerne Arrest har adgang til på baggrund af en vurdering af arresthusets postbesættelse, jf. skrivelse nr. 9267 af 30. april 2015, at bære peberspray. Kriminalforsorgen har oplyst, at

arresthusets betjente på denne baggrund i en årrække har båret peberspray, men at peberspray endnu ikke har været anvendt.

Efter *stk. 3* må magtanvendelse ikke gennemføres, hvis det efter indgrebets formål og den krænkelse og det ubehag, som indgrebet må antages at forvolde, ville være et uforholdsmæssigt indgreb (proportionalitetsgrundsætningen).

Efter *stk. 4, 1. pkt.*, skal magtanvendelse foretages så skånsomt, som omstændighederne tillader (skånsomhedsgrundsætningen).

Efter *stk. 4, 2. pkt.*, skal der gennemføres lægetilsyn efter magtanvendelse, hvis der er mistanke om sygdom, herunder om tilskadekomst, hos den indsatte i forbindelse med anvendelsen af magt, eller hvis den indsatte selv anmoder om lægehjælp. Bestemmelsen svarer til de nugældende regler om lægetilsyn efter magtanvendelse.

Stk. 5 indeholder en bemyndigelse for justitsministeren til fastsættelse af regler om bæring af magtmidler og anvendelse af magt.

De administrative regler, der skal fastsættes i medfør af bestemmelsen, forudsættes bl.a. at indeholde bestemmelser om, at fængselsbetjente i Færøerne Arrest kan bære peberspray som en del af den almindelige personlige udrustning. Der vil ikke med loven ske faktiske ændringer i forhold til den nuværende adgang til at bære peberspray.

De administrative regler forudsættes desuden at indeholde bestemmelser om godkendelse af magtmidlerne stav og tåregas samt nærmere bestemmelser om udarbejdelse af rapport i tilknytning til magtanvendelse.

Udelukkelse fra fællesskab

Til § 63

Den foreslåede bestemmelse vedrører spørgsmålet om kriminalforsorgsområdets adgang til at udelukke en indsat fra fællesskab. Bestemmelsen skal bl.a. ses på baggrund af bestemmelsen i lovforslagets § 33, hvorefter en indsat skal anbringes i fællesskab, medmindre den pågældende selv ønsker, at straffen fuldbyrdes uden eller med begrænset fællesskab med andre indsatte. Bestemmelsen i lovforslagets § 33 regulerer således normalsituationen, mens § 63 sammen med § 64 regulerer de situationer, hvor der fra kriminalforsorgsområdets side er anledning til at gribe ind over for den indsatte anbringelse sammen med andre indsatte.

Bestemmelsen svarer med redaktionelle ændringer og en undtagelse, hvorefter der ikke medtages en bestemmelse om afsoning på skift mellem forskellige fængsler og arresthuse, til § 63 i den danske straffuldbydelseslov, jf. lovbekendtgørelse nr. 1333 af 9. december 2019.

Stk. 1 indeholder betingelserne for, at kriminalforsorgsområdet kan udelukke en indsat fra fællesskab. Det er et fællestræk for disse betingelser, at indgrebet skal være nødvendigt for at forebygge uberettiget adfærd. Udelukkelse fra fællesskab kan således ikke ske udelukkende som reaktion på en allerede begået handling. En sådan reaktion skal i givet fald gennemføres efter reglerne i lovforslagets kapitel 11 om disciplinærstraffe.

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 2* giver hjemmel til, at en indsat undtagelsesvist kan udelukkes fra fællesskab i op til 5 dage, hvis det er nødvendigt for at beskytte den pågældende mod overgreb.

Det forudsættes, at udelukkelse fra fællesskab af hensyn til den pågældende selv kun anvendes, når ingen andre forhåndenværende foranstaltninger er tilstrækkelige til at sikre, at den pågældende indsatte lider overlast. Endvidere forudsættes det, at en udelukkelse, der sker af hensyn til den indsatte egen sikkerhed, vil være af så kort varighed som muligt (og som anført højst 5 dage), idet der hurtigst muligt skal tilvejebringes en varig løsning for den pågældende.

Stk. 3 indeholder i overensstemmelse med den gældende praksis mulighed for — mens spørgsmålet behandles — midlertidigt at udelukke en indsat fra fællesskab, når der er grund til at antage, at betingelserne i *stk. 1* for udelukkelse fra fællesskab, eller betingelserne for overførsel til fængsel eller arresthus i Danmark, jf. lovforslagets § 24, er opfyldt.

Stk. 4 indeholder nærmere regler om gennemførelsen af udelukkelse fra fællesskab. Bestemmelsen fastlægger, at en indsat, der udelukkes fra fællesskab, isoleres i opholdsrum på anden afdeling eller i eget opholdsrum. At den indsatte isoleres indebærer bl.a., at den indsatte kan nægtes adgang til besøg af medindsatte eller brevveksling med disse.

I *stk. 5 og 6* fastslås det, at udelukkelse fra fællesskab ikke må foretages, hvis udelukkelsen efter indgrebets formål og den krænkelse og det ubehag, som indgrebet må antages at forvolde, ville være et uforholdsmæssigt indgreb, og at udelukkelse fra fællesskab skal ske så skånsomt, som omstændighederne tillader (proportionalitets- og skånsomhedsgrundsætningen).

Efter *stk. 7, 1. pkt.*, skal udelukkelse straks bringes til ophør, når betingelserne herfor ikke længere er opfyldt. Bestemmelsen tilsigter at skabe sikkerhed for, at den indsatte snarest på ny får mulighed for anbringelse i fællesskab. Efter bestemmelsens *2. pkt.* skal kriminalforsorgsområdet mindst én gang om ugen overveje spørgsmålet om ophør. Derved sikres, at spørgsmålet overvejes, også uanset om den indsatte anmoder herom.

Bestemmelsen i *stk. 8, 1. pkt.*, indebærer, at der — ud over de begrænsninger, der allerede ligger i de nødvendigheds-, proportionalitets- og skånsomhedskrav, som følger af straffuldbydelseslovens § 63, *stk. 1, 5 og 6* — fastsættes en tidsgrænse for udelukkelse fra fællesskab på 3 måneder. Direktoratet for Kriminalforsorgen kan dog efter *stk. 8, 2. pkt.*, under helt

særlige omstændigheder træffe afgørelse om, at udelukkelse fra fællesskab kan fortsætte ud over 3 måneder. Bestemmelsen forpligter i så fald direktoratet til ugentligt at overveje at bringe udelukkelsen fra fællesskab til ophør.

Endelig indeholder *stk. 9* en bemyndigelse for justitsministeren til at fastsætte regler om udelukkelse af indsatte fra fællesskab med andre indsatte. Det forudsættes herved bl.a. sikret, at der fastsættes bestemmelser om tiltag m.v. med henblik på at mindske den særlige belastning og risiko for forstyrrelse af det psykiske helbred, som er forbundet med udelukkelse fra fællesskab.

Hvis en indsat uberettiget har været udelukket fra fællesskab, kan der rejses spørgsmål om erstatning i medfør af lovforslagets § 106, stk. 1, nr. 3, jf. bemærkningerne til denne bestemmelse.

Til § 64

Den foreslåede bestemmelse undtager visse tvungne ophold uden fællesskab med andre indsatte fra bestemmelserne i lovforslagets § 63. Endvidere fastsættes regler om observationsceller.

Bestemmelsen svarer til § 64 i den danske straffuldbyrdeslov, jf. lovbekendtgørelse nr. 1333 af 9. december 2019, med en redaktionel ændring, som følge af, at der ikke foreslås beskæftigelsespligt i Færøerne Arrest.

I *stk. 1, nr. 1*, er det præciseret, at visse almindeligt forekommende kortvarige tvungne ophold i eget opholdsrum ikke er omfattet af begrebet udelukkelse fra fællesskab.

Stk. 1, nr. 2, foreslås medtaget for at bevare den eksisterende mulighed for at træffe bestemmelse om, hvor den indsatte skal opholde sig i institutionen i arbejdstiden. Kriminalforsorgsområdets bestemmelser herom er således ikke omfattet af begrebet udelukkelse fra fællesskab.

Stk. 2 indeholder en bemyndigelse for justitsministeren til at fastsætte regler om indsattes ophold efter *stk. 1*, herunder om godkendelse og anvendelse af observationsceller. Med bestemmelsen videreføres den nuværende mulighed for at anvende observationsceller til kortvarigt ophold for indsatte. I Færøerne Arrest er der i dag etableret en sikringscelle, som vil kunne indrettes som en observationscelle.

Sikringsmidler

Håndjern

Til § 65

Bestemmelsen vedrører spørgsmålet om kriminalforsorgsområdets adgang til at anvende håndjern.

Bestemmelsen svarer til § 65 i den danske straffuldbyrdeslov, jf. lovbekendtgørelse nr. 1333 af 9. december 2019.

Stk. 1 indeholder en angivelse af, hvornår kriminalforsorgsområdet kan anvende håndjern.

Betingelserne i *stk. 1, nr. 1 og 2*, for anvendelse af håndjern med henblik på at afværge truende vold mv. og hindre selvmord eller anden selvbeskadigelse svarer til betingelserne i lovforslagets § 66, stk. 1, for at anbringe en indsat i sikringscelle, jf. bemærkningerne til denne bestemmelse. Er anbringelse i sikringscelle ikke mulig eller nødvendig, kan der i stedet anvendes håndjern.

Bestemmelsen i *stk. 1, nr. 3*, om anvendelse af håndjern for at forhindre undvigelse tilsigtes navnlig anvendt under transport af den indsatte uden for institutionen.

I *stk. 2 og 3* præciseres, at håndjern ikke må anvendes, hvis det efter indgrebets formål og den krænkelse og det ubehag, som indgrebet må antages at forvolde, ville være et uforholdsmæssigt indgreb, og at håndjern skal anvendes så skånsomt, som omstændighederne tillader (proportionalitets- og skånsomhedsgrundsætningen). Disse grundsætninger sammenholdt med nødvendighedsbetingelsen i *stk. 1* indebærer, at kriminalforsorgsområdet ikke vil være berettiget til at træffe bestemmelse om, at håndjern skal anvendes i alle tilfælde af transport. Kriminalforsorgsområdet bør endvidere være opmærksom på den særlige krænkelse, som kan være forbundet med at bære håndjern under ophold sammen med andre mennesker i offentlige venteværelser mv.

Endvidere fastsættes det i *stk. 3, 2. pkt.*, at der skal gennemføres lægetilsyn, hvis der er mistanke om sygdom, herunder om tilskadekomst, hos den indsatte i forbindelse med anvendelsen af håndjern, eller hvis den indsatte selv anmoder om lægehjælp. Bestemmelsen svarer til de nugældende regler om lægetilsyn ved anvendelse af håndjern.

Stk. 4 indeholder en bemyndigelse for justitsministeren til at fastsætte regler om anvendelse af håndjern. Sådanne administrative bestemmelser forudsættes bl.a. at indeholde regler om godkendelse af håndjern og om udarbejdelse af rapport efter anvendelsen af håndjern.

Sikringscelle

Til § 66

Bestemmelsen vedrører spørgsmålet om kriminalforsorgsområdets adgang til at anbringe en indsat i sikringscelle og herunder til at tvangsfiksere vedkommende.

Bestemmelsen svarer til § 66 i den danske straffuldbyrdeslov, jf. lovbekendtgørelse nr. 1333 af 9. december 2019.

Stk. 1 indeholder de nærmere betingelser for anvendelse af sikringscelle og tvangsfiksering.

Efter *stk. 2 og 3* må anbringelse i sikringscelle og tvangsfiksering ikke foretages, hvis det efter indgrebets formål og den krænkelse og det ubehag, som indgrebet må antages at forvolde, ville være et uforholdsmæssigt indgreb, og anbringelse i sikringscelle og tvangsfiksering skal foretages så skånsomt, som omstændighederne tillader (proportionalitets- og skånsomhedsgrundsætningen).

I *stk. 4* fastsættes det i overensstemmelse med gældende ret, at en indsat, der er tvangsfikseret, skal have fast vagt. En fast vagt er en dertil udpeget fængselsbetjent eller andet kvalificeret personale, som ikke samtidig har andre arbejdsopgaver end at tage sig af den fikserede indsatte.

Stk. 5 indebærer i overensstemmelse med de nugældende regler, at kriminalforsorgsområdet ved tvangsfiksering af en indsat i sikringscelle straks skal anmode en læge om at foretage tilsyn med den indsatte, og at lægen skal tilse den pågældende, medmindre lægen skønner sådant tilsyn åbenbart unødvendigt. Det er således lægens ansvar at vurdere nødvendigheden af lægetilsyn.

I *stk. 6* fastsættes det i overensstemmelse med gældende ret, at der ved anbringelse i sikringscelle uden tvangsfiksering skal tilkaldes læge, hvis der er mistanke om sygdom, eller hvis den indsatte selv anmoder om lægehjælp.

Stk. 7 indeholder en bemyndigelse for justitsministeren til at fastsætte regler om godkendelse af sikringsceller og om anvendelse af sikringsceller og tvangsfiksering, herunder om lægetilsyn og andet tilsyn. Denne bemyndigelse forudsættes bl.a. udnyttet til fastsættelse af regler om indberetning til Direktoratet for Kriminalforsorgen om ophold i sikringscelle og anvendelse af tvangsfiksering.

Hvis en indsat uforskyldt har været anbragt i sikringscelle, kan der efter lovforslagets § 106, stk. 1, nr. 2, rejses spørgsmål om erstatning for uberettiget ophold i sikringscelle, jf. bemærkningerne til denne bestemmelse.

Til Kapitel 10 a

Anvendelse af kropsscannere i kriminalforsorgens institutioner

Kapitlet, der alene indeholder den foreslåede bestemmelse i § 66 a, svarer til kapitel 10 a (§ 66 a) om anvendelse af kropsscannere i kriminalforsorgens institutioner i den danske straffuldbyrdslov, jf. lovbekendtgørelse nr. 1333 af 9. december 2019.

Til § 66 a

Den foreslåede bestemmelse vedrører anvendelse af kropsscannere i kriminalforsorgens institutioner og svarer til § 66

a i den danske straffuldbyrdslov, jf. lovbekendtgørelse nr. 1333 af 9. december 2019.

Bestemmelsen skaber i *stk. 1* mulighed for, at der på sigt kan anvendes kropsscannere på Færøerne i forbindelse med undersøgelse af indsatte, besøgende og andre, der søger adgang til kriminalforsorgens institutioner, på samme måde, som det på nuværende tidspunkt er tilfældet i et begrænset antal institutioner i Danmark.

Hjemlen i den danske straffuldbyrdslov er udnyttet således, at der alene i et mindre antal institutioner, der har en høj grad af sikkerhed, er opstillet kropsscannere i form af MMB-scannere (millimeterbølge). Det bemærkes desuden, at der derudover findes en røntgenscanner, som dog ikke aktuelt er i brug. Det er i forbindelse med denne lovs ikrafttræden ikke forudsat, at der skal opstilles en kropsscanner i Færøerne Arrest. Der tilvejebringes dermed alene et hjemmelsgrundlag.

Med »kropsscannere« sigtes til apparater, der kan undersøge personer visuelt ved gennemstråling af den undersøgte tøj og krop med henblik på at afsløre eventuelle skjulte genstande.

Med den foreslåede bestemmelse i *stk. 2* bemyndiges justitsministeren til at fastsætte nærmere regler om anvendelse af kropsscannere, herunder om kontrollens omfang, udstyrets art og behandlingen af de indsamlede oplysninger.

Bestemmelsen vil give justitsministeren mulighed for at bestemme, at en ordning med kropsscanner skal iværksættes i Færøerne Arrest, og for at træffe bestemmelse om eventuelle udvidelser eller begrænsninger af ordningen over tid. Justitsministeren vil endvidere få mulighed for at fastsætte konkrete regler om kontrollens omfang og det benyttede udstyr under hensyn til, hvad der er nødvendigt af ordens- og sikkerhedsmæssige grunde, og hvad der er sundhedsmæssigt forsvarligt, ligesom justitsministeren vil få mulighed for at fastsætte nærmere regler om behandlingen af de indsamlede oplysninger, herunder i relation til registrering og opbevaring.

Endvidere indebærer den foreslåede bestemmelse i *stk. 3*, at justitsministeren bemyndiges til at fastsætte regler om, at kontrol ved anvendelse af kropsscanner alene skal omfatte en nærmere afgrænset personkreds, og til at fastsætte regler om, i hvilken udstrækning kontrollen skal omfatte personer, som søger adgang til institutionen i medfør af deres erhverv.

Bestemmelsen har navnlig til formål at give justitsministeren mulighed for at begrænse ordningens anvendelsesområde af sundhedsmæssige årsager, f.eks. i forhold til gravide og børn eller i forhold til personer, som over en længere periode dagligt passerer ud og ind af de relevante institutioner.

Bestemmelsen vil endvidere give justitsministeren mulighed for at begrænse ordningens anvendelse i forhold til personer, der søger adgang i forbindelse med deres erhverv, herunder

kriminalforsorgens personale, forsvarsadvokater og andre, som har deres sædvanlige gang i institutionerne.

Til Kapitel 10 b

Kriminalforsorgens behandling af oplysninger om indsatte m.v.

Kapitlet, der alene indeholder den foreslåede bestemmelse i § 66 b, svarer til kapitel 10 b (§ 66 b) om kriminalforsorgens behandling af oplysninger om indsatte m.v. i den danske straffuldbyrdelseslov, jf. lovbekendtgørelse nr. 1333 af 9. december 2019.

Med kapitlet etableres der en udtrykkelig lovgivningsmæssig ramme for, at kriminalforsorgen kan indsamle, behandle og videregive personoplysninger om indsatte og personer, som indsatte har kontakt til, til andre myndigheder, hvis ordens- eller sikkerhedsmæssige hensyn, hensyn til at bekæmpe og forebygge kriminalitet eller hensyn til kriminalforsorgens eller andre myndigheders indsats mod radikaliserings og ekstremisme taler herfor.

Til § 66 b

Bestemmelsen vedrører kriminalforsorgens behandling af oplysninger og etablerer et udtrykkeligt grundlag for, at kriminalforsorgen kan indsamle, behandle og videregive oplysninger til andre myndigheder, herunder politiet, om indsatte, og personer indsatte har kontakt til, hvis ordens- eller sikkerhedsmæssige hensyn, hensyn til kriminalforsorgens eller andre myndigheders indsats mod radikaliserings og ekstremisme eller hensyn til at bekæmpe og forebygge kriminalitet taler herfor.

Bestemmelsen svarer til bestemmelsen i § 66 b i den danske straffuldbyrdelseslov, jf. lovbekendtgørelse nr. 1333 af 9. december 2019.

Det fremgår af forarbejderne til den danske bestemmelse, at kriminalforsorgen i Danmark med hjemmel i den pågældende bestemmelse af egen drift vil kunne iværksætte efterretningsarbejde med henblik på at indsamle oplysninger, som kan videregives til andre myndigheder, herunder politiet og PET. Det fremgår endvidere, at de indgreb over for indsatte, hvor der sker indsamling af oplysninger, skal gennemføres inden for de eksisterende lovgivningsmæssige rammer, herunder den danske straffuldbyrdelseslov, og der gives således ikke med ordningen adgang til at foretage yderligere eller mere intensive indgreb over for indsatte eller personer, som indsatte har kontakt til. Endelig fremgår det, at behandling af oplysninger om indsatte og personer, som indsatte har kontakt til, som led i ordningen ligeledes vil skulle ske inden for rammerne af lov nr. 410 af 27. april 2017 om retshåndhævende myndigheders behandling af personoplysninger (retshåndhævelsesloven). Der henvises i den forbin-

delse til Folketingstidende 2018-19, 1. samling, A, L 21 som fremsat, side 7-8.

Retshåndhævelsesloven er sat i kraft for Færøerne ved anordning nr. 1039 af 29. juni 2022.

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 1* etablerer som nævnt et udtrykkeligt grundlag for, at kriminalforsorgen kan indsamle, behandle og videregive oplysninger til andre myndigheder (herunder politiet og PET) om indsatte, og personer, som indsatte har kontakt til, hvis ordens- eller sikkerhedsmæssige hensyn, hensyn til kriminalforsorgens eller andre myndigheders indsats mod radikaliserings og ekstremisme eller hensyn til at bekæmpe og forebygge kriminalitet taler herfor.

På samme måde, som det er tilfældet i medfør af den tilsvarende danske regel, skal de indgreb over for indsatte, hvor der sker indsamling af oplysninger, gennemføres inden for de eksisterende lovgivningsmæssige rammer på Færøerne.

Med udtrykket »ordensmæssige hensyn« sigtes navnlig til hensyn til opretholdelse af et fysisk og psykisk godt miljø og trivsel i bred forstand såvel mellem de indsatte indbyrdes som i forhold til personalet i kriminalforsorgens institutioner.

For så vidt angår den nærmere forståelse af begreberne »ordensmæssige hensyn« og »sikkerhedsmæssige hensyn« henvises i øvrigt til bemærkningerne til lovforslagets pkt. 7.

Med begrebet »hensyn til at bekæmpe og forebygge kriminalitet« sigtes til kriminalitetsbekæmpelse og kriminalitetsforebyggelse i bredeste forstand såvel i som uden for kriminalforsorgens institutioner.

Begreberne »radikaliserings« og »ekstremisme« er ikke entydige begreber, men dækker over varierende grader af tilslutning til radikale og ekstreme synspunkter og handlinger.

Radikaliserings er en proces, som kan foregå på forskellige måder, og som kan ske over kortere eller længere tid. Der er ingen simple årsagssammenhænge, og radikaliserings kan igangsættes på baggrund af mange forskellige faktorer og have forskellige endemål.

Radikaliserings kan komme til udtryk ved støtte til radikale synspunkter eller en ekstremistisk ideologi og kan også medføre accept af brugen af vold eller andre ulovlige midler for at opnå et politisk eller religiøst mål.

Ekstremisme er bl.a. kendetegnet ved forenkede verdensopfattelser og fjendebilleder, hvor bestemte grupper eller samfundsforhold ses som truende, samt intolerance og manglende respekt for andre menneskers synspunkter, frihed og rettigheder.

Begrebet omfatter endvidere afvisning af grundlæggende demokratiske værdier og normer, manglende accept af demokratiske beslutningsprocesser og anvendelse af ulovlige

og eventuelt voldelige metoder for at opnå et politisk eller religiøst ideologisk mål.

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 2* indeholder en bemyndigelse til justitsministeren til at fastsætte nærmere regler om kriminalforsorgens virksomhed efter *stk. 1*.

Bemyndigelsesbestemmelsen forudsættes i givet fald anvendt til at fastsætte eventuelle regler om den fremtidige organisering mv. af kriminalforsorgens sikkerheds- og efterretningsenhed. Den tilsvarende bemyndigelsesbestemmelse i den danske straffuldbyrdslov er endnu ikke udnyttet.

I tilfælde, hvor der er tale om overførsel af personoplysninger fra kriminalforsorgen i Danmark til rigsmyndigheder på Færøerne, er det foruden de almindelige betingelser for behandling af personoplysninger yderligere et krav til de danske myndigheder, at der foreligger et overførselsgrundlag, jf. retshåndhævelseslovens kapitel 17.

Til kapitel 11

Disciplinærstraf, konfiskation og indeholdelse af erstatningsbeløb

Lovforslagets kapitel 11 (§§ 67-74) indeholder en regulering af kriminalforsorgsrådets adgang til at ikende indsatte disciplinærstraf samt til at træffe bestemmelse om konfiskation og om indeholdelse af erstatningsbeløb, som indsatte skal betale for skader, som er forvoldt under opholdet i institutionen.

Disciplinærstraf

Til § 67

Den foreslåede bestemmelse vedrører spørgsmålet om, hvornår der skal ikendes en indsat disciplinærstraf.

Bestemmelsen svarer med redaktionelle ændringer og en undtagelse til § 67 i den danske straffuldbyrdslov, jf. lovbekendtgørelse nr. 1333 af 9. december 2019. Undtagelsen er en følge af, at der efter den foreslåede § 38 alene gælder en beskæftigelsesret i Færøerne Arrest. På den baggrund indeholder lovforslaget ikke en bestemmelse om ikendelse af disciplinærstraf for tilsidesættelse af beskæftigelsespligten.

Det fremgår af den foreslåede bestemmelse i lovforslagets § 67, at disciplinærstraf alene kan ikendes for forseelser, når det af en lovbestemmelse eller en administrativ forskrift udtrykkeligt fremgår, at den pågældende forseelse kan medføre disciplinærstraf.

Dette krav om præcisering af, hvornår der kan anvendes disciplinærstraf, er nyt i forhold til gældende ret. Som noget

nyt indføres endvidere obligatorisk disciplinærstraf. Efter den foreslåede ordning vil det således ikke længere være muligt for kriminalforsorgsområdet at undlade at ikende en form for disciplinærstraf, hvis det må lægges til grund, at den indsatte har gjort sig skyldig i et disciplinærstrafbart forhold.

Bestemmelsen i *nr. 1* begrundes disciplinærstraf for indsatte, der i strid med bestemmelsen om lydighedspligt i § 32 nægter at efterkomme de anvisninger, som gives af institutionens personale i forbindelse med varetagelse af institutionens opgaver.

Bestemmelsen i *nr. 2* begrundes disciplinærstraf ved udeblivelse. Det bemærkes, at der med udtrykket »udeblivelse« sigtes til en situation, hvor en indsat udebliver ved ikke at returnere til institutionen efter udgang. Udeblivelse fra tilsigelse til afsoning er derimod ikke omfattet af bestemmelsen.

Bestemmelsen i *nr. 3* begrundes disciplinærstraf ved undvigelse eller forsøg herpå.

Bestemmelsen i *nr. 4* begrundes disciplinærstraf ved nægtelse af afgivelse af udåndingsprøve eller urinprøve efter § 60 a.

Bestemmelsen i *nr. 5* begrundes disciplinærstraf ved indtagelse af alkohol, euforiserende stoffer eller andre stoffer, der er forbudt efter den almindelige lovgivning. Sidstnævnte vil f.eks. være ulovlige dopingmidler.

Bestemmelsen i *nr. 6* begrundes disciplinærstraf ved overtrædelse af de regler eller anvisninger, der gælder for rygning i institutionen. Det bemærkes, at der på Færøerne gælder lagtingslov nr. 61 af 10. juni 2008 om tiltag til at begrænse rygning (rygeloven). Det fremgår af den pågældende lovs § 3, stk. 1, nr. 4, at rygning ikke er tilladt indendørs i bl.a. arresten. Det fremgår endvidere af lovens § 4, stk. 1, nr. 3, at det i særlige tilfælde kan være tilladt at ryge indendørs, herunder i arresten i rum, som ledelsen har godkendt som rum, der kan ryges i. Tilladelsen er betinget af, at rygningen ikke er til gene for andre.

Færøerne Arrest har fastsat husregler om, at rygning kun er tilladt på nærmere bestemte steder i arresthuset. Den foreslåede bestemmelse indebærer i overensstemmelse hermed, at en indsat, der ryger på områder i institutionen, hvor dette ikke er tilladt, vil blive ikendt disciplinærstraf efter straffuldbyrdslovens bestemmelser herom.

Bestemmelsen i *nr. 7* begrundes disciplinærstraf ved overtrædelse af straffelovgivningen, når overtrædelsen tillige indebærer en selvstændig krænkelse af orden eller sikkerhed i institutionen. Navnlig præventive hensyn taler således for, at der, uanset at der tillige foretages politianmeldelse, er behov for tillige at ikende en disciplinærstraf.

Bestemmelsen i *nr. 8* begrundes disciplinærstraf ved overtrædelse af regler fastsat af justitsministeren, når det i reglerne er bestemt, at overtrædelse kan medføre disciplinær-

straf. Det forudsættes f.eks., at der i de regler, som justitsministeren bemyndiges til at fastsætte i medfør af lovforslagets § 36, stk. 3 og stk. 4 (om indsattes egne penge og genstande), vil blive fastsat regler om, at besiddelse af f.eks. våben, euforiserende stoffer, alkohol, mobiltelefoner mv. kan medføre disciplinærstraf i lighed med, hvad der er gældende ret i Danmark.

Bestemmelsen i *nr. 9* begrundes disciplinærstraf for overtrædelse af regler fastsat af kriminalforsorgsområdet, når det i reglerne er bestemt, at overtrædelse kan medføre disciplinærstraf. Det er ved den foreslåede bestemmelse forudsat, at sådanne bestemmelser behandles i regi af de faglige partnerskaber, som er etableret mellem Direktoratet for Kriminalforsorgen og kriminalforsorgsområderne med henblik på at sikre ensartethed i grundlaget for anvendelsen af disciplinærstraffe.

Disciplinærmyndigheden vedrører »indsatte«. Det indebærer, at straffuldbyrdelseslovens regler om disciplinærstraf finder anvendelse fra tidspunktet for straffuldbyrdelsens iværksættelse, jf. lovforslagets § 8, og indtil det tidspunkt, hvor den indsatte løslades efter udståelse af hele straffen eller i forbindelse med prøveløsladelse, strafafbrydelse eller benådning, jf. lovforslagets § 79. Forseelser begået under udgang fra institutionen vil som følge af det anførte også kunne danne grundlag for ikendelse af disciplinærstraf.

Afgørelse efter lovforslagets § 70, stk. 1, jf. § 67, om disciplinærstraf i form af strafcelle i mere end 7 dage er omfattet af forslaget om en udvidet adgang til domstolsprøvelse, jf. lovforslagets § 112, nr. 3, og bemærkningerne til denne bestemmelse.

Til § 68

Den foreslåede bestemmelse vedrører spørgsmålet om de foranstaltninger, der kan ikendes som disciplinærstraffe.

Bestemmelsen svarer til § 68 i den danske straffuldbyrdelseslov, jf. lovbekendtgørelse nr. 1333 af 9. december 2019.

Efter straffelovens § 47 kan der over for dømte, der udstår frihedsstraf, anvendes disciplinærstraffe i form af udelukkelse fra begunstigelser, der er hjemlet for dømte, hvis opførsel er tilfredsstillende, udelukkelse fra arbejde indtil 14 dage, hensættelse i strafcelle indtil 3 måneder og udelukkelse fra arbejdsgodtgørelse eller inddragelse af allerede erhvervet arbejdsgodtgørelse.

Stk. 1 medfører, at der alene kan anvendes tre former for disciplinærstraffe (advarsel, bøde og strafcelle). I forhold til straffelovens § 47, som lovforslagets § 68 tilsigter at erstatte, indebærer § 68 således en indskrænkning i anvendelsen af mulige disciplinærstraffe. Efter gældende praksis anvendes dog alene bøde og strafcelle som mulige disciplinærstraffe. Når en (skriftlig) advarsel er medtaget som en disciplinærstraf, skyldes det, at man i praksis ofte giver en

advarsel i stedet for en disciplinærstraf, men at denne advarsel tillægges betydning ved senere disciplinærforseelser. Ved at medtage advarslen som en disciplinærstraf sikres det, at de retssikkerhedsgarantier, der opstilles bl.a. med hensyn til fremgangsmåden ved ikendelse af disciplinærstraffe, også finder anvendelse i sager, der afgøres med en advarsel.

Stk. 2 indeholder en angivelse af de forhold eller forsøg herpå, som kan sanktioneres med strafcelle som disciplinærstraf. Dette indebærer i forhold til gældende regler og praksis en skærpelse af betingelserne for anvendelse af strafcelle som disciplinærstraf. Bestemmelsen skal endvidere ses i sammenhæng med lovforslagets § 112, nr. 3, hvorefter en afgørelse om disciplinærstraf i form af strafcelle i mere end 7 dage er omfattet af forslaget om en udvidet adgang til domstolsprøvelse.

I *stk. 3-4* fastsættes det i overensstemmelse med gældende praksis, at disciplinærstraffe i form af bøde og strafcelle kan ikendes i forening, samt at sådanne disciplinærstraffe kan gøres helt eller delvis betingede.

Til § 69

Den foreslåede bestemmelse vedrører spørgsmålet om fastsættelsen af bøde som disciplinærstraf og om fuldbyrdelsen af sådanne disciplinærstraffe.

Bestemmelsen svarer til § 69 i den danske straffuldbyrdelseslov, jf. lovbekendtgørelse nr. 1333 af 9. december 2009.

Stk. 1 fastsætter, at ved ikendelse af bøde som disciplinærstraf fastsættes bødens størrelse under hensyn til overtrædelsens art og omfang. Bestemmelsen indebærer i overensstemmelse med gældende praksis, at en bøde højst kan udgøre et beløb svarende til det almindelige vederlag, der udbetales indsatte for en uges beskæftigelse, dvs. den normale grundløn for en uges beskæftigelse uden tillæg, med fradrag af den del af vederlaget, som er beregnet til dækning af personlige fornødenheder. Maksimumbeløbet udgør for tiden ca. 400 kr. Der henvises desuden til bemærkningerne til § 42, stk. 5, om vederlagets størrelse.

Stk. 2 medfører, at en indsat ved modregning af en ikendt bøde i den pågældendes vederlag efter lovforslagets § 42 altid mindst skal have udbetalt en ydelse svarende til dækning af de personlige fornødenheder.

Til § 70

Den foreslåede bestemmelse vedrører spørgsmålet om den nærmere fastsættelse af strafcelle som disciplinærstraf og om fuldbyrdelsen af sådanne disciplinærstraffe.

Bestemmelsen svarer med en enkelt ændring til § 70 i den danske straffuldbyrdelseslov, jf. lovbekendtgørelse nr. 1333 af 9. december 2019. Denne ændring er begrundet i det

forhold, at der alene findes et arresthus på Færøerne, og at der ikke i arresthuset er indrettet en særlig afdeling til fuldbyrdelse af sanktionen strafcelle.

Stk. 1, 1. pkt., indebærer, at strafcelle i overensstemmelse med gældende praksis højst kan idømmes for et tidsrum af 4 uger. Strafcelle i mere end 1 uge (7 dage) foreslås omfattet af den udvidede adgang til domstolsprøvelse, jf. lovforslagets § 112, nr. 3, og bemærkningerne hertil.

Stk. 1, 2. pkt., indebærer, at varigheden af en straffcelleanbringelse for unge under 18 år fastsættes til et tidsrum af højst 7 dage, medmindre sagen angår vold mod personale i institutionen.

Maksimumgrænsen på 4 uger fraviges således i forhold til afsonere under 18 år i alle andre tilfælde end sager om vold mod personalet, således at unge under 18 år højst kan ikendes strafcelle for et tidsrum af 7 dage.

Det forudsættes, at varigheden af en straffcelleanbringelse fastsættes til et tidsrum af maksimum 3 dage i alle almindeligt forekommende tilfælde vedrørende afsonere under 18 år. Kun i særlige tilfælde bør varigheden fastsættes til et tidsrum af mere end 3 dage. Der tænkes herved navnlig på gentagelsestilfælde i sager om besiddelse af mobiltelefon, besiddelse af eller handel med hårde euforiserende stoffer og sager vedrørende forseelser af mere alvorlig karakter, herunder sager vedrørende overfald på medindsatte.

I sager om vold mod kriminalforsorgens personale vil der som nævnt ovenfor kunne ikendes strafcelle i op til 4 uger.

Stk. 2 indeholder de nærmere regler om fuldbyrdelsen af strafcelle som disciplinærstraf. Den indsatte er under fuldbyrdelsen af en disciplinærstraf i form af strafcelle udelukket fra fællesskab i institutionen og skal anbringes i en anden afdeling i institutionen eller i eget opholdsrum.

Indsatte, der udstår strafcelle, har ret til dagligt at tilbringe mindst én time i fri luft, medmindre dette vil være uforeneligt med institutionens varetagelse af sikkerhedsmæssige hensyn, jf. lovforslagets § 43, stk. 3, f.eks. i tilfælde, hvor der kan opstå betydelig risiko for undvigelse eller forsøg herpå.

Bestemmelsens udgør desuden en undtagelse til udgangspunktet, om at den indsatte under fuldbyrdelse af en disciplinærstraf i form af strafcelle er udelukket fra fællesskab i institutionen, idet unge under 18 år i forbindelse med udståelse af strafcelle kan deltage i beskæftigelse i institutionen, medmindre konkrete grunde taler herimod.

Hensigten hermed er generelt, at unge under 18 år under udståelse af strafcelle kan deltage i beskæftigelse i institutionen, medmindre konkrete grunde taler herimod. Dette vil således indebære, at afsonere under 18 år alene afskæres fra samvær med andre indsatte i fritiden, mens beskæftigelsesaktiviteter som udgangspunkt kan afvikles i fællesskab med andre. Hermed sigtes både til deltagelse i arbejde, uddannel-

se og andre godkendte aktiviteter, herunder fx behandlingsforløb.

Stk. 3 indeholder en bemyndigelse for justitsministeren til at fastsætte regler om udståelse af strafcelle. Denne bestemmelse tilsigter ikke at afskære muligheden for at lempe i den udelukkelse fra fællesskab, der er udgangspunktet efter stk. 2, 1. pkt.

Hvis anbringelse i strafcelle har været uforskyldt, kan der efter lovforslagets § 106, stk. 1, nr. 2, rejses spørgsmål om erstatning for uberettiget ophold i strafcelle, jf. bemærkningerne til denne bestemmelse.

Til § 71

Den foreslåede bestemmelse vedrører kriminalforsorgsombudets muligheder for midlertidigt at anbringe en indsat i forhørs-celle.

Bestemmelsen svarer til § 71 i den danske straffuldbyrdeslov, jf. lovbekendtgørelse nr. 1333 af 9. december 2019.

Stk. 1 indebærer, at en indsat midlertidigt kan anbringes i forhørs-celle, hvis dette er nødvendigt af hensyn til gennemførelsen af undersøgelser i disciplinærsagen. Denne bestemmelse er i overensstemmelse med gældende praksis og er begrundet i, at det i modsat fald ville kunne være nødvendigt at overføre den indsatte til en institution i Danmark, mens disciplinærsagen gennemføres. Det er en forudsætning for anbringelse i forhørs-celle, at der er begrundet mistanke om et forhold, der må antages at ville medføre strafcelle som disciplinærstraf.

Efter *stk. 2* er anbringelse i forhørs-celle begrænset til den tid, der er nødvendig til undersøgelsen af disciplinærsagen. Endvidere foreslås en absolut tidsbegrænsning på 5 dage, hvilket er nyt i forhold til gældende ret.

Stk. 3 indebærer, at den tid, som en indsat har været anbragt i forhørs-celle, som hidtil skal fradrages i udståelsen af strafcelle.

I *stk. 4* er det fastsat, at anbringelse i forhørs-celle sker efter samme regler som udståelse af strafcelle, jf. herved lovforslagets § 70, stk. 2 og 3.

Hvis anbringelse i forhørs-celle har været uforskyldt, kan der efter lovforslagets § 106, stk. 1, nr. 2, rejses spørgsmål om erstatning for uberettiget ophold i forhørs-celle, jf. bemærkningerne til denne bestemmelse.

Til § 72

Den foreslåede bestemmelse i lovforslagets § 72 indeholder en bemyndigelse for justitsministeren til fastsættelse af regler om behandlingen af disciplinærsager.

Bestemmelsen svarer til § 72 i den danske straffuldbyrdeslov, jf. lovbekendtgørelse nr. 1333 af 9. december 2019.

De administrative regler, der skal udstedes i medfør af § 72, forudsættes bl.a. at omfatte forskrifter om fremgangsmåden ved sageres behandling.

Endvidere forudsættes der foretaget en nærmere afgrænsning af de sager, der (alene eller tillige) skal behandles af politiet, således at der skabes sikkerhed for en ensartet afgrænsning mellem disciplinærstraffesystemet og det almindelige strafferetlige system.

Konfiskation

Til § 73

Den foreslåede bestemmelse vedrører spørgsmålet om kriminalforsorgsrådets adgang til at træffe bestemmelse om konfiskation.

Bestemmelsen svarer til § 73 i den danske straffuldbyrdeslov, jf. lovbekendtgørelse nr. 1333 af 9. december 2019.

De foreslåede regler om adgang for kriminalforsorgsrådet til at træffe bestemmelse om konfiskation skal ses i sammenhæng med de almindelige bestemmelser om konfiskation i straffelovens §§ 75-77 a. Efter gældende ret og efter lovforslaget er de almindelige konfiskationsregler ikke anset for tilstrækkelige til at modvirke, at indsatte kommer i besiddelse af genstande eller penge, som de af hensyn til institutionens varetagelse af ordens- og navnlig sikkerhedsmæssige opgaver ikke findes at burde være i besiddelse af.

Det følger af straffelovens § 47, stk. 3, at såfremt en person, der udestår frihedsstraf, findes i besiddelse af genstande, som ulovligt er indført, erhvervet eller tilvirket i anstalten, kan genstandene konfiskeres, medmindre de tilhører nogen, der ikke er ansvarlig for det ulovlige forhold.

Stk. 1, 1. pkt. svarer til den gældende regel i straffelovens § 47, stk. 3, der samtidig foreslås ophævet som led i gennemførelsen af straffuldbyrdesloven, § 1, nr. 1, i det samtidigt fremsatte lovforslag om ændring af straffelov for Færøerne, retsplejelov for Færøerne, og lov om retsafgifter for Færøerne (Ændringer som følge af ikraftsættelse af lov for Færøerne om fuldbyrdelse af straf m.v. og som følge af ikraftsættelse af ændringsanordning om konkursloven for Færøerne).

Med forslaget til *stk. 1, 2. pkt.*, vil reglerne om, at der kan ske konfiskation af genstande og penge, der er ulovligt indført, erhvervet eller tilvirket i institutionen, desuden også gælde for genstande og penge, der i øvrigt er medtaget, besiddet eller rådet over i strid med regler eller anvisninger for ophold i institutionen.

Dette indebærer, at kriminalforsorgens adgang til at foretage

konfiskation hos afsonere i institutionen udvides til også at omfatte genstande og penge, som afsoneren lovligt har indført, erhvervet eller tilvirket i institutionen, men som den pågældende efterfølgende har medtaget, besiddet eller rådet over i strid med regler eller anvisninger for ophold i institutionen.

Bestemmelsen er i den danske straffuldbyrdeslov særligt relevant i forhold til konfiskation af røgtobak, rygeremedier og genstande til brug for fremstilling af cigaretter, idet det i de danske fængsler og arresthuse ikke er tilladt at ryge indendørs, herunder heller ikke i egen celle. Selv om de indsatte i Færøerne Arrest efter de gældende lokalt fastsatte regler om rygning i overensstemmelse med den færøske rygelov har mulighed for rygning visse steder (jf. lovforslagets § 67 og bemærkningerne hertil), foreslås bestemmelsen alligevel medtaget i lovforslaget. Det skyldes, at bestemmelsen også vil kunne tænkes anvendt i forhold til andre genstande eller penge, der ikke er omfattet af et generelt forbud i institutionen, men som afsoneren medtager, besidder eller råder over i strid med regler eller anvisninger for ophold i institutionen. Den vil også kunne finde anvendelse i tilfælde af, at der på Færøerne bliver fastsat strengere regler for rygning.

Bestemmelsen finder ikke anvendelse på genstande og penge, der tilhører nogen, der ikke er ansvarlig for det ulovlige forhold.

Efter *stk. 2* kan der endvidere træffes bestemmelse om konfiskation, når genstande og penge søges indsmuglet til indsatte. Bestemmelsen indebærer i forhold til gældende regler og praksis en lovfæstelse af adgangen til at konfiskere genstande og penge i tilfælde af indsmugling. Det præciseres samtidig i *stk. 2, 2. og 3. pkt.*, at konfiskation ikke er mulig, hvis de berørte genstande eller penge enten tilhører tredjeemand, som ikke er ansvarlig for det ulovlige forhold, eller tilhører den indsatte, forudsat at den indsatte kan godtgøre ikke at have haft kendskab til det ulovlige forhold.

Stk. 3 indebærer, at der kan ske konfiskation af genstande og penge som nævnt i *stk. 1*, som findes på institutionens terræn, når det ikke kan klarlægges, hvem der er ejer heraf. Det bemærkes herved, at lovlige genstande mv., som findes på institutionens terræn, f.eks. beklædningsgenstande, forudsættes afleveret til politiet efter de gældende regler om hittegods, der findes i Plakat af 5. december 1812 for Danmark og Norge angaaende Omgangsmaaden med Hittegods som findes paa Landet.

Stk. 4 indeholder en bemyndigelse for justitsministeren til at fastsætte regler om behandlingen af sager om konfiskation. Sådanne regler forudsættes bl.a. at omhandle fremgangsmåden ved destruktion af konfiskerede effekter. Endvidere forudsættes der fastsat pligt for kriminalforsorgsrådet til som hidtil på forhånd at orientere besøgende om, hvad der må medtages til den indsatte, og om, at andet kan konfiskeres.

I øvrigt forudsættes afgørelsen om konfiskation som hidtil at ske under iagttagelse af proportionalitetsgrundsætningen, så konfiskation undlades, hvis det må anses for et uforholdsmæssigt indgreb.

En afgørelse om konfiskation af genstande eller penge, hvis værdi overstiger det almindelige vederlag, der udbetales indsatte for en uges beskæftigelse, foreslås omfattet af den udvidede adgang til domstolsprøvelse, jf. lovforslagets § 112, nr. 4, og bemærkningerne hertil. Ved at inddrage disse afgørelser under den foreslåede ordning sikres indsatte og deres besøgende - for så vidt angår værdier over den anførte beløbsgrænse - samme ret til domstolsprøvelse af en konfiskation, som generelt er gældende ved konfiskation efter straffelovens almindelige bestemmelser herom. Særligt vedrørende adgangen for andre end indsatte til at klage over konfiskation henvises til lovforslagets § 123 og bemærkningerne hertil.

Modregning af erstatningsbeløb

Til § 74

Den foreslåede bestemmelse vedrører spørgsmålet om kriminalforsorgsrådets ret til at sikre indsattes betaling af erstatning ved modregning af erstatningsbeløbet i den indsattes vederlag for beskæftigelse.

Bestemmelsen svarer til § 74 i den danske straffuldbyrdeslov, jf. lovbekendtgørelse nr. 1333 af 9. december 2019.

I *stk. 1* fastsættes det, at kriminalforsorgsområdet af præventive grunde har ret til at sikre sig betaling af erstatningsbeløb gennem indeholdelse i den indsattes vederlag for beskæftigelsen, jf. lovforslagets § 42, stk. 1.

Med bestemmelsen udvides den eksisterende modregningsadgang, således at den ikke alene omfatter tilfælde, hvor der er forvoldt skade på ting, der tilhører institutionen, men på samme måde ting, som tilhører en hvilken som helst af kriminalforsorgens institutioner, herunder også kriminalforsorgens institutioner i Danmark.

Erstatningsbeløb i anledning af personskade eller skade på ting, der tilhører andre end kriminalforsorgens institutioner, f.eks. medindsatte eller ansatte i institutionen, omfattes ikke af bestemmelsen.

Det forudsættes i øvrigt, at modregningsadgangen alene bringes i anvendelse, hvor erstatningskravet er utvivlsomt. Er dette ikke tilfældet, må Justitsministeriet anlægge erstatningssag mod den indsatte ved domstolene.

Afgørelse om modregning af erstatningsbeløb, der overstiger størrelsen af det almindelige vederlag, som udbetales indsatte for en uges beskæftigelse, foreslås omfattet af den

udvidede adgang til domstolsprøvelse, jf. lovforslagets § 112, nr. 5.

Stk. 2 indeholder en bemyndigelse for justitsministeren til at fastsætte regler om behandlingen af sager om modregning af erstatningsbeløb. Bestemmelsen vil bl.a. kunne anvendes til at fastslå, at erstatningskrav over en vis størrelse skal forelægges for Direktoratet for Kriminalforsorgen. Endvidere forudsættes det i administrative regler præciseret, at erstatningssag skal anlægges på sædvanlig måde ved domstolene, hvis erstatningsansvaret ikke er utvivlsomt, jf. ovenfor.

Til kapitel 12

Strafabrydelse

Lovforslagets kapitel 12 (§§ 75-77) indeholder bestemmelser om afbrydelse af fuldbyrdelsen af fængselsstraffen. Sådant strafafbrydelse kan ske i anledning af handlinger foretaget af den indsatte. Strafabrydelse kan imidlertid også tillades af kriminalforsorgen i særlige tilfælde.

Strafabrydelse ved undvigelse, udeblivelse, varetægtsfængsling mv.

Til § 75

Den foreslåede bestemmelse vedrører spørgsmålet om strafafbrydelse i de tilfælde, hvor dette følger umiddelbart af handlinger foretaget af den indsatte.

Bestemmelsen svarer til § 75 i den danske straffuldbyrdeslov, jf. lovbekendtgørelse nr. 1333 af 9. december 2019.

Strafabrydelse indebærer, at der skal foretages en omberegning af straffetiden, jf. herved lovforslagets § 16.

I *stk. 1* opregnes de tilfælde, hvor fuldbyrdelsen af fængselsstraffen afbrydes. For så vidt angår anholdelse eller varetægtsfængsling er tidsbegrænsningen på mindst 24 timer fastsat på baggrund af, at sådan frihedsberøvelse i 24 timer eller derover kan medføre fradrag efter straffelovens § 86 ved fuldbyrdelsen af en eventuel ny straf eller begrunde enten et erstatningskrav efter retsplejelovens kapitel 106 eller en mulighed for fradrag i den straffuldbyrdelse, der blev afbrudt ved anholdelsen eller varetægtsfængslingen, jf. herved lovforslagets § 18, stk. 2.

For så vidt angår strafafbrydelse som følge af udeblivelse efter udgang vil det i medfør af bemyndigelsen i *stk. 2* kunne bestemmes, at mere kortvarige udeblivelser (forsinkelser) ikke skal føre til strafafbrydelse.

Bestemmelsen om strafafbrydelse ved i øvrigt selvforskyldt unddragelse af strafudståelsen svarer til den gældende straffelovs § 46, stk. 1, om indlæggelse på hospital som følge

af den indsattes egne forhold under strafudståelsen. Det forudsættes, at bestemmelsen i overensstemmelse med hidtidig praksis kun sjældent vil finde anvendelse og da i sådanne tilfælde, hvor en indsat ved selvbeskadigelse har tilsigtet og opnået indlæggelse på et almindeligt sygehus. Også i sådanne tilfælde giver bemyndigelsen i stk. 2 mulighed for at holde mere kortvarige hospitalsophold uden for reglerne om strafafbrydelse.

Bestemmelsen i straffelovens § 46 forudsættes ophævet samtidig med ikrafttrædelse af straffuldbyrdeslovens § 1, nr. 1, i det samtidigt fremsatte lovforslag om ændring af straffelov for Færøerne, retsplejelov for Færøerne, og lov om retsafgifter for Færøerne (Ændringer som følge af ikraftsættelse af lov for Færøerne om fuldbyrdelse af straf m.v. og som følge af ikraftsættelse af ændringsanordning om konkursloven for Færøerne).

Tilladelse til strafafbrydelse

Til § 76

Den foreslåede bestemmelse vedrører spørgsmålet om strafafbrydelse efter særlig tilladelse fra justitsministeren, eller den der bemyndiges dertil.

Bestemmelsen svarer til § 76 i den danske straffuldbyrdeslov, jf. lovbekendtgørelse nr. 1333 af 9. december 2019.

Stk. 1 indeholder en regulering af, hvornår strafafbrydelse kan tillades. Det fremgår af bestemmelsen, at strafafbrydelse kun tillades under ganske særlige omstændigheder, idet såvel hensynet til retshåndhævelsen som til den indsatte selv i almindelighed findes at tale for gennemførelse af straffuldbyrdelsen uden afbrydelser. I bestemmelsen er som praktiske eksempler på sådanne ganske særlige omstændigheder fremhævet omstændigheder af arbejds-, uddannelses-, familie- eller helbredsmæssig karakter.

I *stk. 2* er det fastsat, at tilladelse til strafafbrydelse betinges af, at den pågældende ikke begår strafbart forhold, og kan betinges af overholdelsen af andre vilkår, herunder tilsyn af kriminalforsorgen. Tilladelsen gives for et bestemt tidsrum. Strafabrydelse er midlertidig og kan ikke gives indtil videre. Den periode, hvori der er givet tilladelse til strafafbrydelse, medregnes ikke ved straffetiden, der derfor skal omberegnes, jf. lovforslagets § 16.

Stk. 3 regulerer adgangen til at tilbagekalde tilladelsen, hvis de fastsatte vilkår ikke overholdes, eller nye oplysninger tilvejebringes, hvorefter den dømte, før tilladelsen blev givet, havde begået strafbart forhold. Lignende bestemmelser er fastsat bl.a. i lovforslagets § 13, stk. 2, om tilbagekaldelse af tilladelse til udsættelse af straffuldbyrdelsen og i § 78, stk. 4, om tilbagekaldelse af tilladelse til anbringelse på hospital, i familiepleje, i egnet hjem eller institution på Færøerne eller i Danmark, jf. bemærkningerne til disse bestemmelser.

Stk. 4 indeholder en bemyndigelse for justitsministeren til at fastsætte regler om tilladt strafafbrydelse. Det forudsættes i den forbindelse bl.a. fastsat, at tilladelse til strafafbrydelse udformes således, at strafafbrydelsen regnes fra udløbet af den (kortvarige) periode, hvor den indsatte kan få udgang.

Genoptagelse af straffuldbyrdelsen

Til § 77

Den foreslåede bestemmelse indeholder en regulering af, hvornår straffuldbyrdelsen skal anses for genoptaget efter en strafafbrydelse.

Bestemmelsen svarer til § 77 i den danske straffuldbyrdeslov, jf. lovbekendtgørelse nr. 1333 af 9. december 2019.

Det fastsættes således i § 77, at straffuldbyrdelsen genoptages, når den indsatte på ny giver møde, pågribes med henblik på fortsat straffuldbyrdelse, eller når kriminalforsorgen giver meddelelse herom til den pågældende.

Der skal herefter foretages en ny strafberegning, jf. lovforslagets § 16. Bestemmelsen viderefører gældende ret.

Kapitel 13

Fuldbyrdelse af fængselsstraf i kriminalforsorgens pensioner og i institutioner m.v. uden for kriminalforsorgen

Til § 78

Den foreslåede bestemmelse vedrører spørgsmålet om fuldbyrdelse af en fængselsstraf i institution mv. uden for arresthus og fængsel.

Bestemmelsen svarer til § 78 i den danske straffuldbyrdeslov, jf. lovbekendtgørelse nr. 1333 af 9. december 2019 med de ændringer, som følger af de færøske forhold, herunder at der alene er et arresthus på Færøerne, og at der aktuelt ikke er nogen pension eller sikret institution på Færøerne.

Efter straffelovens § 49, stk. 2, kan justitsministeren bestemme, at den domfældte midlertidigt eller for resten af straffetiden skal overføres til hospital eller til egnet hjem eller institution til særlig pleje eller forsorg, hvis det findes hensigtsmæssigt på grund af den pågældendes alder, helbredstilstand eller andre særlige omstændigheder.

Bestemmelsen træder i stedet for straffelovens § 49, stk. 2, som foreslås ophævet i forbindelse med straffuldbyrdeslovens ikrafttræden, jf. § 1, nr. 1, i det samtidigt fremsatte lovforslag om ændring af straffelov for Færøerne, retsplejelov for Færøerne, og lov om retsafgifter for Færøerne (Ændringer som følge af ikraftsættelse af lov for Færøerne om

fuldbyrdelse af straf m.v. og som følge af ikraftsættelse af ændringsanordning om konkursloven for Færøerne).

Der tilsigtes med den foreslåede bestemmelse en lovfæstelse af den nuværende praksis vedrørende anbringelse af dømte i behandlingsinstitution mv.

Herudover forudsættes det, at de foreslåede bestemmelser i §§ 28 – 30 med de fornødne tilføjelser finder tilsvarende anvendelse på anbringelse mv. i hospital, i familiepleje, i egnet hjem eller institution i Danmark efter § 78.

Stk. 1 regulerer sammen med *stk. 2* anvendelsesområdet for fuldbyrdelse af fængselsstraf ved anbringelse på hospital, i familiepleje, i egnet hjem eller institution på Færøerne eller i Danmark. Dette anvendelsesområde svarer til anvendelsesområdet for den gældende straffelovs § 49, *stk. 2*.

I forhold til denne bestemmelse er det dog i § 78 præciseret, at anbringelse efter bestemmelsen kan – og for så vidt angår unge under 18 år som udgangspunkt skal – ske fra straffuldbyrdelsens begyndelse, ligesom bestemmelsen åbner mulighed for, at anbringelse kan ske i familiepleje. Det bemærkes dog, at der på Færøerne aktuelt ikke som i Danmark er nogen pension eller sikret institution, hvor dømte unge under 18 år vil kunne anbringes.

Det forudsættes, at der kan gives adgang til at anbringe indsatte med mindreårige børn uden for fængsel og arresthus, selv om anbringelsen særligt måtte være motiveret af hensynet til, hvad der er bedst for barnet, jf. bemærkningerne ovenfor til lovforslagets § 54.

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 2* fastsætter derfor, at dømte (under 18 år) anbringes i institution m.v., som omhandlet i bestemmelsens *stk. 1*, medmindre det skønnes at være bedst for den unge at udstå straffen på Færøerne, og der ikke kan findes en egnet institution m.v. på Færøerne (nr. 1), eller afgørende hensyn til retshåndhævelsen taler imod anbringelse uden for arresthus eller fængsel (nr. 2). Hvis det således skønnes at tjene den unges tarv bedst at være i nærheden af familie m.v., og der ikke findes egnet institution, familiepleje eller lignende på Færøerne, kan den unge anbringes i Færøerne Arrest i stedet for at blive overført til en institution i Danmark (nr. 1). Tilsvarende vil anbringelse i Færøerne Arrest kunne ske i medfør af bestemmelsens nr. 2, hvis afgørende hensyn til retshåndhævelsen taler imod anbringelse af den unge uden for arresthus eller fængsel. Sådanne hensyn vil kunne foreligge på grund af kriminalitetens art, den dømtes farlighed og lignende, men også på grund af erfaringer fra tidligere institutionsophold, hvor den pågældende har optrådt voldeligt, er undvejet eller på anden måde har dokumenteret, at afgørende hensyn til retshåndhævelsen taler imod en ny anbringelse i institution mv. uden for kriminalforsorgen. Efter omstændighederne vil de nævnte hensyn dog kunne optræde med en sådan styrke, at afsoning ikke bør ske i Færøerne Arrest, men i fængsel eller arresthus i Danmark jf. herom lovforslagets § 21, *stk. 2*, nr. 1, 2 og 7.

Det er et fællestræk for anbringelse efter § 78, at den døm-

te i stedet for at være anbragt i en afsoningsinstitution anbringes under andre institutions- eller institutionslignende forhold med en heri liggende kontrol af den dømtes tilstedeværelse og adfærd. § 78 er derfor ikke anvendelig i tilfælde, hvor den dømte ønskes anbragt under forhold, der indebærer, at den pågældende er uden tilsyn eller kontrol i et ikke uvæsentligt omfang.

I *stk. 3* fastslås det, at en anbringelse efter *stk. 1* og *2* skal betinges af, at den dømte ikke begår strafbart forhold, og kan betinges af andre vilkår. Disse vilkår har virkning for den periode, hvori fængselsstraffen fuldbyrdes uden for arresthus.

Manglende overholdelse af de fastsatte vilkår mv. kan bevirke tilbageførsel eller overførsel til arresthus, jf. *stk. 4* og bemærkningerne til lovforslagets § 13, *stk. 2*. Hvis den pågældende skal tilbageføres eller overføres til arresthus eller fængsel i Danmark, skal betingelserne i den foreslåede §§ 21 og 24 desuden være opfyldt.

Stk. 5 indeholder en bemyndigelse for justitsministeren til at fastsætte regler om anbringelse af dømte i institution mv. uden for arresthus. Sådanne regler forudsættes bl.a. at omfatte spørgsmålet om tilbageførsel til arresthus i tilfælde af manglende overholdelse af fastsatte vilkår for anbringelsen.

§ 78 skal ses i sammenhæng med den foreslåede bestemmelse i § 50 a, hvorefter justitsministeren kan iværksætte forsøgsordninger med udgang i form af frigang eller udstationering til en institution m.v. på Færøerne uden for kriminalforsorgen.

Til kapitel 14

Løsladelse

Lovforslagets kapitel 14 (§§ 79-88) indeholder forskellige bestemmelser vedrørende løsladelsen fra afsoningsinstitutionen. I § 79 reguleres tidspunktet for løsladelsen.

§§ 79 a-d indeholder en række almindelige bestemmelser om løsladelse på prøve. § 79 a indeholder således udgangspunktet for, hvornår en indsat kan løslades på prøve. § 79 b regulerer de nærmere vilkår for prøveløsladelse, mens § 79 c regulerer kompetencen til at træffe afgørelse ved overtrædelse af vilkår i prøvetiden. § 79 d regulerer spørgsmålet om tidlig prøveløsladelse (den såkaldte noget for noget-ordning). §§ 79 e og 79 f indeholder regler om prøveløsladelse af livstidsdømte henholdsvis om kompetencen til at træffe afgørelse ved overtrædelse af vilkår i prøvetiden ved prøveløsladelse af straf af fængsel på livstid. Endelig indeholder § 79 g regler om adgangen til betinget benådning (hel eller delvis eftergivelse af straf) af såvel tidsbestemt straf som straf af fængsel på livstid.

Det bemærkes, at de almindelige bestemmelser om løsladelse på prøve og betinget benådning hidtil har været regule-

ret i straffeloven (§§ 38-43). Med lovforslaget foreslås det imidlertid at flytte de pågældende bestemmelser (på nær straffelovens § 40, stk. 1 og § 42, stk. 1) til straffuldbyrdsloven med henblik på at samle regelgrundlaget for kriminalforsorgsområdet i samme lov.

I § 80 findes en regel om sagsbehandlingen i forbindelse med afgørelsen om ordinær prøveløsladelse fra tidsbestemt straf og i forbindelse med afgørelsen om prøveløsladelse fra straf af fængsel på livstid, og i §§ 81-88 findes en række bestemmelser om gennemførelsen af tilsyn og eventuelle særvilkår ved prøveløsladelse.

Tidspunkt for løsladelsen

Til § 79

Den foreslåede bestemmelse vedrører tidspunktet for løsladelsen fra afsoningsinstitutionen.

Bestemmelsen svarer til § 79 i den danske straffuldbyrdslov, jf. lovbekendtgørelse nr. 1333 af 9. december 2019.

Det fastslås i *stk. 1*, at løsladelse sker enten efter endt strafudståelse eller i forbindelse med prøveløsladelse, strafafbrydelse eller benådning.

I *stk. 2* bemyndiges justitsministeren til at fastsætte regler om det faktiske tidspunkt for løsladelsen samt om adgang til en kortere fremrykning af dette tidspunkt.

Tidspunktet for løsladelsen forudsættes fastlagt således, at løsladelse efter endt strafudståelse som hidtil sker på et sådant tidspunkt, at den løsladte ved benyttelse af offentlige trafikmidler kan nå til en bopæl på Færøerne inden straffetidens udløb.

For så vidt angår mulighederne for at fremrykke tidspunktet for løsladelsen forudsættes de administrative regler herom bl.a. at give mulighed for en kortere fremrykning af løsladelsestidspunktet, f.eks. i tilfælde, hvor en sådan fremrykning findes rimelig af hensyn til den indsatte muligheder for at tiltræde et arbejde. De administrative regler forudsættes endvidere at fastholde muligheden for kortere fremrykning af tidspunktet for løsladelsen, hvis løsladelsesdatoen er en lørdag, søndag eller helligdag eller f.eks. falder i forbindelse med jul eller andre højtider.

Løsladelse på prøve

Til § 79 a

Den foreslåede bestemmelse indeholder de grundlæggende betingelser for, hvornår den dømte kan løslades på prøve.

Bestemmelsen svarer til den danske straffelovs § 38, jf.

lovbekendtgørelse nr. 1650 af 17. november 2020, med den undtagelse, at stk. 5-7 ikke foreslås medtaget, da disse bestemmelser er indsat som led i de såkaldte bandepakker, jf. bemærkningerne til lovforslagets pkt. 4.

Bestemmelsen viderefører § 38 i straffeloven, som samtidig foreslås ophævet, jf. § 1, nr. 1, i det samtidigt fremsatte lovforslag om ændring af straffelov for Færøerne, retsplejelov for Færøerne, og lov om retsafgifter for Færøerne (Ændringer som følge af ikraftsættelse af lov for Færøerne om fuldbyrdelse af straf m.v. og som følge af ikraftsættelse af ændringsanordning om konkursloven for Færøerne).

Med lovforslaget lægges der dog op til, at den gældende bestemmelse i straffelovens § 38, stk. 3, hvorefter prøveløsladelse i almindelighed ikke kan ske, når den resterende straffetid er mindre end 30 dage, ikke videreføres. En tilsvarende bestemmelse (§ 38, stk. 3) blev ophævet i den danske straffelov ved lov nr. 628 af 12. juni 2013 om ændring af straffeloven, lov om fuldbyrdelse af straf m.v. og lov om statens uddannelsesstøtte (Udvidet mulighed for prøveløsladelse og fodlænkeafsoning, SU i skoleperioder under uddannelsen til fængselsbetjent m.v.), da parterne bag kriminalforsorgens økonomi 2013-16 fandt, at der i alle tilfælde bør kunne ske prøveløsladelse, hvis den dømte opfylder betingelserne herfor, uanset at den resterende straffetid er mindre end 30 dage. Parterne henviste bl.a. til, at prøveløsladelse og de dertil knyttede muligheder for fastsættelse af prøvetid og vilkår er vigtige elementer i en vellykket udslusning af indsatte, idet prøvetid og vilkår mv. kan hjælpe eller påvirke den dømte til at leve en kriminalitetsfri tilværelse efter løsladelsen. Der henvises til de almindelige bemærkninger til det danske lovforslag, pkt. 3.2.1, jf. Folketingstidende 2012-13, A, L 133 som fremsat, side 8.

Med lovforslaget lægges der endvidere op til, at justitsministerens kompetence til at overlade afgørelseskompetencen i prøveløsladelsessager ikke længere begrænses til bestemte grupper af sager, som tilfældet er efter den gældende bestemmelse i straffelovens § 38, stk. 2, 2. pkt. Dette svarer til den ændring af den danske straffelov, som blev gennemført ved lov nr. 739 af 25. juni 2014 om ændring af straffeloven, lov om fuldbyrdelse af straf m.v., retsplejeloven og lov om Offerfonden (Reorganisering af kriminalforsorgen, herunder begrænsning af klageadgangen), og som udsprang af reorganiseringen af kriminalforsorgen. Reorganiseringen indebar bl.a., at kompetencen til at træffe afgørelse i konkrete sager som hovedregel henhører under kriminalforsorgsområderne, mens direktoratet alene har bevaret sin afgørelseskompetence i sager af helt særlig karakter. Der henvises til de almindelige bemærkninger til det danske lovforslag, pkt. 4.1.3 og 4.2.3, jf. Folketingstidende 2013-14, A, L 190 som fremsat, side 10-11 og 13-14.

Efter den foreslåede bestemmelses *stk. 1* afgør justitsministeren, eller den, ministeren bemyndiger dertil, om den dømte skal løslades på prøve, når to tredjedele af straffetiden, dog mindst 2 måneder, er udstået.

Det foreslås i *stk. 2*, at løsladelse på prøve kan ske tidligere, når særlige omstændigheder taler derfor, og den dømte har udstået halvdelen af straffetiden, dog mindst 2 måneder. Bestemmelse herom træffes af justitsministeren eller den, som ministeren bemyndiger dertil.

Det er en betingelse for prøveløsladelse efter udståelse af halvdelen af straffetiden, at særlige omstændigheder taler herfor. Der er herved især tænkt på de undtagelsestilfælde, hvor særlige grunde, herunder navnlig mulighed for en særlig gunstig arbejdsmæssig placering, taler for, at der sker løsladelse en kortere tid, før to tredjedele af straffetiden er udstået. Endvidere kan bestemmelsen f.eks. finde anvendelse, hvor prøveløsladelse af hensyn til alvorlig sygdom hos den indsatte eller dennes pårørende ikke findes at burde afvente, at den pågældende har afsonet 2/3 af straffetiden. Bestemmelsen kan desuden anvendes bl.a. i forbindelse med prøveløsladelse efter halvdelen af straffetiden af udenlandske strafafsonere, der skal udvises efter løsladelsen.

Efter bestemmelsens *stk. 3* kan prøveløsladelse ikke ske med hensyn til den ubetingede del af en såkaldt kombinationsdom efter straffelovens § 58, stk. 1. Efter straffelovens § 58, stk. 1, kan retten, hvis den skønner det påkrævet at anvende ubetinget fængselsstraf, men oplysningerne om tiltaltes personlige forhold taler for anvendelse af en betinget dom, bestemme, at en del af den idømte straf, dog højst 6 måneder, skal fuldbyrdes, mens den resterende del af straffen gøres betinget.

Efter bestemmelsens *stk. 4* forudsætter prøveløsladelse efter *stk. 1*, at den dømtes forhold ikke gør prøveløsladelsen utilrådelig, at der er sikret den pågældende passende ophold og arbejde eller andet underhold, og at den pågældende erklærer at ville overholde de vilkår, der i medfør af § 79 b, stk. 2, fastsættes for løsladelsen.

Afgørelse om prøveløsladelse skal i øvrigt træffes ud fra en samlet afvejning af alle omstændigheder, som taler for eller imod prøveløsladelse.

Afgørelse om afslag på prøveløsladelse efter den foreslåede § 79 a, stk. 1, kan inden 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt den dømte, kræves indbragt til prøvelse for retten, jf. den foreslåede § 112, nr. 6. Afslag på prøveløsladelse efter den foreslåede § 79 a, stk. 2, kan ikke kræves indbragt for domstolene.

Til § 79 b

Bestemmelsen regulerer de vilkår, som kan fastsættes for prøveløsladelsen.

Bestemmelsen svarer med enkelte undtagelser til den danske straffelovs § 39. Den foreslåede bestemmelse indeholder således ikke bestemmelser svarende til den danske straffelovs § 39, stk. 3-5, da disse bestemmelser er indsat som led i de

såkaldte bandepakker, jf. bemærkningerne til lovforslagets pkt. 4.

Bestemmelsen viderefører med enkelte undtagelser § 39 i straffeloven, der foreslås ophævet som konsekvens heraf. Den foreslåede bestemmelse i *stk. 2* adskiller sig fra § 39, stk. 2, i straffeloven, idet den ikke indeholder en henvisning til straffelovens § 57, stk. 2, og § 59, stk. 1, om fastsættelse af nærmere regler for gennemførelsen af tilsyn og vilkår i relation til betingede domme. Dette skyldes, at straffelovens § 57, stk. 2, og § 59, stk. 1, foreslås ophævet som led i gennemførelsen af straffuldbyrdsloven for Færøerne. Der henvises til bemærkningerne til § 1, nr. 1, i det samtidigt fremsatte lovforslag om ændring af straffelov for Færøerne, retsplejelov for Færøerne, og lov om retsafgifter for Færøerne (Ændringer som følge af ikraftsættelse af lov for Færøerne om fuldbyrdelse af straf m.v. og som følge af ikraftsættelse af ændringsanordning om konkursloven for Færøerne).

Tilsvarende bestemmelser blev ophævet i den danske straffelov ved lov nr. 433 af 31. maj 2000 om ændring af forskellige lovbestemmelser i forbindelse med gennemførelsen af en lov om fuldbyrdelse af straf m.v. (Ændringer som følge af straffuldbyrdsloven, afskaffelse af hæftestrafen og prøveløsladelse af livstidsdømte m.v.).

I bestemmelsens *stk. 1* fastslås det som grundvilkår, at løsladelse betinges af, at den pågældende ikke i prøvetiden begår strafbart forhold. Prøvetiden kan ikke overstige 3 år. Det forudsættes, at prøvetiden i de fleste tilfælde fastsættes til 2 år. Hvis den resterende straffetid overstiger 3 år, kan der dog fastsættes en prøvetid på indtil 5 år.

Efter bestemmelsens *stk. 2, 1. pkt.*, kan det fastsættes som tillægsvilkår for løsladelsen, at den pågældende i hele prøvetiden eller en del af denne undergives tilsyn.

Yderligere vilkår kan fastsættes efter reglerne i straffelovens § 57 (om vilkårsfastsættelse ved betingede domme), jf. den foreslåede bestemmelses *stk. 2, 2. pkt.* Henvisningen til straffelovens § 57 indebærer, at der kan fastsættes de vilkår, som findes formålstjenlige, herunder at den dømte overholder særlige betingelser vedrørende opholdssted, arbejde, uddannelse, anvendelse af fritid eller samkvem med bestemte personer, tager ophold i egnet hjem eller institution eller underkaster sig afvænningsbehandling for misbrug af alkohol, narkotika eller lignende medikamenter, om fornødent på hospital eller i særlig institution.

Efter bestemmelsens *stk. 2, 3. pkt.*, har vilkår om ophold i hjem, hospital eller anden institution ikke gyldighed for længere tidsrum end den resterende straffetid.

Til § 79 c

Bestemmelsen regulerer kompetencen til at træffe afgørelse

ved overtrædelse af vilkår i prøvetiden, som er delt mellem domstolene og administrationen.

Bestemmelsen svarer til den danske straffelovs § 40 og viderefører § 40 i straffeloven. Dog foreslås det, at den gældende bestemmelse i straffelovens § 40, stk. 1, opretholdes i straffeloven, da bestemmelsen vedrører rettens kompetence til at udmåle straf under en konkret straffesag, som fortsat bør reguleres i straffeloven. § 40, stk. 2-6, i straffeloven foreslås derimod flyttet til straffuldbyrdsloven og ophæves som konsekvens heraf, jf. § 1, nr. 1, i det samtidigt fremsatte lovforslag om ændring af straffelov for Færøerne, retsplejelov for Færøerne, og lov om retsafgifter for Færøerne (Ændringer som følge af ikraftsættelse af lov for Færøerne om fuldbyrdelse af straf m.v. og som følge af ikraftsættelse af ændringsanordning om konkursloven for Færøerne).

I modsætning til den gældende bestemmelse i straffelovens § 40, stk. 2, indsættes der desuden en bemyndigelsesbestemmelse, således at justitsministeren kan delegerer sine kompetencer efter bestemmelsen til en underordnet myndighed. For så vidt angår baggrunden herfor henvises der til bemærkningerne til § 79 a om reorganiseringen af kriminalforsorgen.

Efter den foreslåede bestemmelses *stk. 1* er det retten, som træffer afgørelse, hvis en person, som er prøveløsladt efter § 79 a eller § 79 d, begår et nyt strafbart forhold i prøvetiden, og der foretages rettergangsskridt inden prøvetidens udløb, hvorved den pågældende sigtes for forholdet. Spørgsmålet om reststraffen skal i disse situationer behandles efter § 40 i straffeloven.

Efter den foreslåede bestemmelses *stk. 2* er det justitsministeren eller den, ministeren bemyndiger dertil, der træffer afgørelse, hvis en prøveløsladt overtræder de fastsatte til lægsvilkår. Justitsministeren eller den, ministeren bemyndiger dertil, kan i sådanne tilfælde tildele den pågældende en advarsel (nr. 1), ændre vilkårene og forlænge prøvetiden for den i 79 b fastsatte længstetid (nr. 2) eller under særlige omstændigheder bestemme, at den pågældende skal indsættes til udståelse af reststraffen (nr. 3).

Efter bestemmelsens *stk. 3* gælder det samme, hvis den prøveløsladte begår strafbart forhold i prøvetiden, uden at der rejses tiltale herfor, eller hvis den prøveløsladte i udlandet dømmes for strafbart forhold begået i prøvetiden, uden at der i forbindelse med dommen er taget stilling til spørgsmålet om fuldbyrdelse af reststraffen. Kompetencen efter *stk. 2*, jf. *stk. 3*, omfatter derfor også tilfælde, hvor den prøveløsladte i udlandet dømmes for strafbart forhold i prøvetiden. Bestemmelsen har især betydning, hvor myndighederne efter domsfældelsen i udlandet anmodes om at overtage fuldbyrdelsen af straffen.

Afgørelse efter *stk. 2*, jf. *stk. 3*, kan kun træffes inden prøvetidens udløb, jf. den foreslåede bestemmelses *stk. 4*.

Hvis der ikke træffes bestemmelse om fuldbyrdelse af reststraffen efter straffelovens § 40 eller denne lovs § 79 c, *stk.*

2, jf. *stk. 3*, anses straffen for udstået på det tidspunkt, da prøveløsladelsen fandt sted, jf. den foreslåede bestemmelses *stk. 5*.

Hvis genindsættelse er bestemt i medfør af *stk. 2*, jf. *stk. 3*, kan fornyet prøveløsladelse ifølge det foreslåede *stk. 6*, *ske*, selv om de tidsmæssige betingelser i § 79 a, *stk. 1* og *2*, eller § 79 d, *stk. 1*, ikke er opfyldt med hensyn til reststraffen. Ved afgørelse om fornyet prøveløsladelse i sådanne tilfælde skal der tages hensyn til omfanget af samfundstjeneste, som den pågældende har udført i medfør af § 79 d, *stk. 3* og *4*. Med hensyn til prøvetid efter sådan prøveløsladelse gælder de i § 79 b fastsatte tider med fradrag af den tid, i hvilken den pågældende tidligere har været prøveløsladt.

Bestemmelsen i *stk. 6* åbner således mulighed for en kortvarig tilbageføring til afsoning efterfulgt af ny prøveløsladelse, når en vilkårsovertrædelse har ført til beslutning om genindsættelse.

Til § 79 d

Bestemmelsen fastsætter reglerne for tidlig prøveløsladelse af indsatte, som yder en særlig indsats for at ruste sig mod tilbagefald til kriminalitet mv. (den såkaldte »noget for noget-ordning«). Bestemmelsen giver mulighed for at fravige hovedreglen i § 79 a, *stk. 1*, således at visse kategorier af dømte efter en konkret vurdering kan prøveløslades, før to tredjedele af straffetiden er udstået, og supplerer undtagelsesbestemmelsen i § 79 a, *stk. 2* (tidlig prøveløsladelse under særlige omstændigheder).

Bestemmelsen svarer til den danske straffelovs § 40 a og viderefører med enkelte undtagelser § 40 a i straffeloven, som foreslås ophæves som konsekvens heraf, jf. § 1, nr. 1, i det samtidigt fremsatte lovforslag om ændring af straffelov for Færøerne, retsplejelov for Færøerne, og lov om retsafgifter for Færøerne (Ændringer som følge af ikraftsættelse af lov for Færøerne om fuldbyrdelse af straf m.v. og som følge af ikraftsættelse af ændringsanordning om konkursloven for Færøerne).

Det foreslås dog med den nye bestemmelse at lempe de tidsmæssige betingelser for tidlig prøveløsladelse efter noget for noget-ordningen, så løsladelse på prøve fremover vil kunne ske, når halvdelen af straffetiden, dog mindst 2 (mod i dag 4) måneder, er afsonet. Dette er i lighed med ændringen af den danske straffelovs § 40 a, *stk. 1*, som blev gennemført ved lov nr. 611 af 14. juni 2011 om ændring af straffeloven (Udvidelse af noget for noget-ordningen om tidlig prøveløsladelse af dømte m.v.).

Det foreslås endvidere at tilføje, at arbejdsstræning og arbejde efter en konkret vurdering vil kunne udgøre en særlig indsats, der kan begrunde prøveløsladelse, når halvdelen af straffen er udstået. Tilsvarende tilføjelser er gennemført i den danske straffelovs § 40 a, *stk. 1*, nr. 1, ved lov nr. 611 af 14. juni 2011 om ændring af straffeloven (Udvidelse af

»noget for noget-ordningen« om tidlig prøveløsladelse af dømte m.v.) (arbejdstræning) og lov nr. 628 af 12. juni 2013 om ændring af straffeloven, lov om fuldbyrdelse af straf m.v. og lov om statens uddannelsesstøtte (Udvidet mulighed for prøveløsladelse og fodlænkeafsoning, SU i skoleperioder under uddannelsen til fængselsbetjent m.v.) (arbejde).

Ændringerne af den danske noget for noget-ordning i 2011 og 2013 udsprang bl.a. af en analyse af kriminalforsorgens kapacitets- og sikkerhedsbehov, som viste, at ordningen var meget velfungerende, idet recidivet hos dømte, der blev løsladt efter ordningen, var langt lavere end det gennemsnitlige recidiv for fængselsdømte. Analysen pegede desuden på, at noget for noget-ordningen er egnet til at motivere indsatte til at yde en særlig indsats for ikke at begå ny kriminalitet efter afsoningen. Der henvises til de almindelige bemærkninger til det danske lovforslag, pkt. 3.2.2, jf. Folketingstidende 2012-13, A, L 133, som fremsat, side 8-9.

Efter bestemmelsens *stk. 1, nr. 1*, kan der for første ske prøveløsladelse efter halvdelen af straffetiden af dømte, der har ydet en særlig indsats for ikke på ny at begå kriminalitet, herunder ved at indgå i et behandlingsforløb, uddannelsesforløb, arbejdstræning eller arbejde i forbindelse med afsoningen.

En »særlig indsats« kan f.eks. bestå i, at den indsatte under fængselsopholdet gennemfører et relevant uddannelsesforløb eller deltager i afvænningsbehandling for et eventuelt alkohol- eller stofmisbrug eller i et særligt adfærdskorrigerende program. En særlig indsats kan endvidere bestå i arbejdstræning, hvorved forstås forløb, hvor den indsatte lærer basale funktioner knyttet til varetagelsen af et arbejde. Disse funktioner kan bl.a. være social omgang på arbejdspladsen, at modtage og udføre en ordre fra en overordnet, samarbejde med øvrige ansatte, punktlighed og undervisning i arbejdsregler.

»Arbejdstræning« kan foregå i fængslet, f.eks. i tilknytning til et værksted. Målgruppen for arbejdstræning er indsatte, der ikke tidligere har varetaget et arbejde over en længere sammenhængende periode på grund af manglende basale jobkvalifikationer, og indsatte, der har været uden for arbejdsmarkedet i et længere stykke tid og af den grund ikke længere kan siges at have de nødvendige basale kvalifikationer til varetagelsen af et job.

Endelig kan »arbejde« efter en konkret vurdering kvalificere indsatte til tidlig prøveløsladelse. Bestemmelsen sigter på tilfælde, hvor den indsatte ved varetagelsen af et arbejde under afsoningen har ydet en særlig indsats for at undgå tilbagefald til ny kriminalitet, navnlig ved at ruste sig til at passe et arbejde efter endt afsoning. Denne mulighed vil f.eks. kunne være relevant for indsatte, som har været på fri fod forud for afsoningen, og som før indsættelsen har været uden arbejde i længere tid, eller for dømte, der har været uden for arbejdsmarkedet i en længere periode som følge af længerevarende varetægtsfængsling. Ved almindeligt arbejde forstås eksempelvis arbejde inden for institu-

tionens arbejds- eller økonomidrift, som ikke har karakter af arbejdstræning, herunder bl.a. bygningsvedligeholdelse, gangmandstjeneste og produktionsvirksomhed.

Det vil bero på en konkret vurdering i det enkelte tilfælde, om den indsatte kan anses for at have ydet den nævnte særlige indsats som nævnt i nr. 1.

Efter bestemmelsens *stk. 1, nr. 2*, skal der for det andet kunne ske prøveløsladelse efter halvdelen af straffetiden, hvis den dømtes forhold taler derfor. Bestemmelsen indebærer, at der ud over den gruppe af indsatte, som er omfattet af nr. 1, endvidere kan ske prøveløsladelse efter halvdelen af straffetiden af indsatte, hvis forhold samlet set taler for, at det er unødvendigt, at den pågældende afsoner resten af straffen i fængsel, hvis der i stedet kan fastsættes vilkår om samfundstjeneste. Det vil dreje sig om indsatte, som typisk har gode og stabile personlige forhold og et godt socialt netværk samt er uden misbrugsproblemer, og hvis forbrydelse ikke er udtryk for et kriminelt mønster. Det er en forudsætning, at den pågældendes afsoningsforløb har været i det væsentlige problemfrit, dvs. at den indsatte ikke f.eks. flere gange er udeblevet fra udgang eller har begået kriminalitet under afsoningen eller alvorligt har chikaneret fængselspersonale eller andre indsatte.

Prøveløsladelse efter halvdelen af straffetiden i begge tilfældegrupper vil være betinget af, at hensynet til retshåndhævelsen ikke taler imod det.

Bestemmelsen indebærer, at der skal udvises meget betydelig varsomhed med at anvende de foreslåede bestemmelser om prøveløsladelse efter halv tid i forhold til personer, der afsoner straf for visse meget alvorlige forbrydelser. Det forudsættes desuden, at der, forinden der træffes afgørelse om prøveløsladelse af sådanne personer, foretages en høring af Færøernes Politi.

Det bemærkes, at noget for noget-ordningen ikke er relevant for indsatte med en dom på 3 måneders fængsel og derunder, da der i disse tilfælde vil kunne ske prøveløsladelse efter 2 måneder efter de mere lempelige betingelser for ordinær prøveløsladelse efter 2/3 tid, jf. § 79 a, stk. 1.

Det foreslåede *stk. 2, 1. pkt.*, indebærer, at personer, der prøveløslades i medfør af den foreslåede § 79 a, stk. 1, nr. 1 eller 2, skal undergives tilsyn, indtil der er forløbet 2/3 af straffetiden. Efter udløbet af 2/3 af straffetiden skal der ifølge *stk. 2, 2. pkt.*, kunne fastsættes vilkår om fortsat tilsyn, hvis der efter en konkret vurdering findes at være behov herfor.

Efter det foreslåede *stk. 3*, kan der i forbindelse med prøveløsladelse i medfør af stk. 1, nr. 1 (om den dømtes særlige indsats), fastsættes et eller flere yderligere vilkår som nævnt i straffelovens § 57 (vilkårsfastsættelse ved betingede domme) og vilkår om, at den dømte skal udføre ulønnet samfundstjeneste. Henvisningen til straffelovens § 57 indebærer, at der kan fastsættes de vilkår, som findes formålstjenlige, herunder at den dømte overholder særlige betingelser ved-

rørende opholdssted, arbejde, uddannelse, anvendelse af fritid eller samkvem med bestemte personer, tager ophold i egnet hjem eller institution eller underkaster sig afvænningsbehandling for misbrug af alkohol, narkotika eller lignende medikamenter, om fornødent på hospital eller i særlig institution.

Fastsættelse af vilkår i medfør af den foreslåede bestemmelse skal ske under hensyn til den pågældendes individuelle forhold.

Der kan endvidere efter en konkret vurdering i det enkelte tilfælde fastsættes vilkår om samfundstjeneste, eventuelt sammen med andre vilkår efter reglerne i straffelovens § 57. Vilkår om samfundstjeneste i forhold til personer, som løslades efter nr. 1, kan være relevant, hvor der ikke (længere) er særlige behandlingsbehov eller behov for uddannelse mv., som kan følges op med vilkår efter § 57, men hvor der bør sikres et fortsat pønalt element, som samtidig er egnet til at støtte den pågældendes resocialisering.

Bestemmelsen i *stk. 4, 1. pkt.*, indebærer, at det skal være et obligatorisk vilkår for prøveløsladelse efter stk. 1, nr. 2 (om den dømtes forhold), at den dømte skal udføre samfundstjeneste. Herudover vil der efter *stk. 4, 2. pkt.*, kunne fastsættes yderligere vilkår som nævnt i straffelovens § 57, hvis der konkret skulle være behov herfor.

Det foreslås i *stk. 5, 1. pkt.*, at vilkår om samfundstjeneste ikke skal kunne have en varighed ud over 2/3 af straffetiden, hvor den pågældende normalt kunne være blevet prøveløsladt uden vilkår om samfundstjeneste i medfør af § 79 a, stk. 1. I modsat fald ville en tidlig prøveløsladelse i denne henseende kunne opfattes som mindre attraktiv end den ordinære prøveløsladelse efter 2/3 tid. Det foreslås imidlertid fastsat i *stk. 5, 2. pkt.*, at der undtagelsesvis kan fastsættes vilkår om samfundstjeneste efter dette tidspunkt, hvis der foreligger særlige grunde, f.eks. fordi den pågældende på grund af sygdom, graviditet eller lignende ikke har kunnet udføre den fastsatte arbejdsforpligtelse inden for 2/3 af straffetiden. Vilkår om samfundstjeneste skal dog ikke kunne udstrækkes ud over den samlede straffetid.

Efter den foreslåede bestemmelse i *stk. 6* forudsætter prøveløsladelse, at den dømtes forhold ikke gør løsladelse utilrådelig, at der er sikret den dømte passende ophold og arbejde eller andet underhold, samt at den dømte er egnet til og erklærer sig villig til at overholde de vilkår for løsladelsen, som fastsættes efter stk. 3 og 4. Dette svarer – bortset fra kravet om, at den dømte også skal være egnet til at overholde vilkårene for løsladelsen – til de gældende betingelser for anden prøveløsladelse jf. lovforslagets § 79 a, stk. 4. Det forudsættes, at der – ligesom ved løsladelse efter § 79 a, stk. 2 – kun sker prøveløsladelse i medfør af den foreslåede § 79 d i tilfælde, hvor risikoen for tilbagefald til ny kriminalitet skønnes at være ringe.

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 7* fastsætter, at § 79 a, stk. 3, § 79 b, stk. 1 og stk. 2, 3. pkt., samt straffelovens § 40

(nyt strafbart forhold i prøvetiden) og § 63, stk. 1, 1. pkt. (samfundstjeneste), finder tilsvarende anvendelse med hensyn til prøveløsladelse efter noget for noget-ordningen. Bestemmelsen indebærer bl.a., at prøveløsladelse som fast vilkår betinges af, at den pågældende ikke i prøvetiden begår strafbart forhold ligesom ved løsladelse efter § 79 a, og at der i forbindelse med prøveløsladelsen skal fastsættes en prøvetid efter de almindelige regler herom (§ 79 b, stk. 1).

Bestemmelsen indebærer endvidere, at de gældende reaktionsmuligheder over for prøveløsladte, som begår nyt strafbart forhold i prøvetiden, eller som overtræder vilkårene for prøveløsladelsen, finder tilsvarende anvendelse over for indsatte, som prøveløslades efter de foreslåede regler.

Efter straffelovens § 63, stk. 1, 1. pkt., skal samfundstjenesten fastsættes til en arbejdspligt af mindst 30 og højst 240 timers varighed.

Til § 79 e

Den foreslåede bestemmelse indeholder de grundlæggende betingelser for, hvornår en livstidsdømt kan løsladelses på prøve.

Bestemmelsen svarer til den danske straffelovs § 41 med den undtagelse, at stk. 3, 4 og 6-8 ikke foreslås medtaget, da disse bestemmelser er indsat som led i de såkaldte bande-pakker, jf. i bemærkningerne til lovforslagets pkt. 4.

Bestemmelsen viderefører § 41 i straffeloven for Færøerne, som samtidig foreslås ophævet, jf. § 1, nr. 1, i det samtidigt fremsatte lovforslag om ændring af straffelov for Færøerne, retsplejelov for Færøerne, og lov om retsafgifter for Færøerne (Ændringer som følge af ikraftsættelse af lov for Færøerne om fuldbyrdelse af straf m.v. og som følge af ikraftsættelse af ændringsanordning om konkursloven for Færøerne).

Med lovforslaget lægges der dog op til, at justitsministeren kan delegere sin kompetence efter stk. 1 til en underordnet myndighed. For så vidt angår baggrunden herfor henvises der til bemærkningerne til § 79 a om reorganiseringen af kriminalforsorgen.

Den foreslåede bestemmelses *stk. 1* indebærer, at der, når 12 år af en straf af fængsel på livstid er udstået, administrativt kan træffes beslutning om prøveløsladelse fra straf af fængsel på livstid.

Efter den foreslåede bestemmelses *stk. 2* forudsætter løsladelse på prøve, at den dømtes forhold ikke gør løsladelse utilrådelig. Endvidere skal der være sikret den pågældende passende ophold og arbejde eller andet underhold, og den pågældende skal afgive erklæring om at ville overholde de vilkår om tilsyn mv., der fastsættes i medfør af § 79 e, stk. 3. 3. pkt., jf. herved også den foreslåede § 79 a, stk. 4, om prøveløsladelse fra tidsbestemt straf. Dette indebærer bl.a., at der i forbindelse med en afgørelse om prøveløsladelse fra straf af fængsel på livstid skal foretages en konkret

vurdering af den dømtes forhold. Det forudsættes herved, at der som hidtil sker høring af anklagemyndigheden og Retslægerådet, inden der træffes afgørelse i sagen.

Afgørelsen om, hvorvidt den dømte skal prøveløslades, vil således bero på en afvejning af samtlige af sagens omstændigheder. I vurderingen skal bl.a. indgå oplysninger om risikoen for tilbagefald (recidiv) til kriminalitet og oplysninger om den dømtes farlighed. I vurderingen vil desuden skulle inddrages oplysninger om det hidtidige afsoningsforløb, herunder om den indsatte har været i stand til at administrere de lempelser i afsoningsforløbet, der er blevet tildelt den pågældende (udgang, ophold i åben anstalt, udstationering eller frigang mv.).

Efter den foreslåede bestemmelses *stk. 3* vil prøveløsladelse altid skulle ske på vilkår af, at den prøveløsladte ikke begår strafbart forhold i prøvetiden. Prøveløsladelse fra livstidsstraf sidestilles i denne henseende bl.a. med prøveløsladelse fra tidsbestemt straf, jf. § 79 b, stk. 1, 1. pkt., i lovforslaget. Prøvetiden vil skulle fastsættes bl.a. under hensyn til, at der er tale om prøveløsladelse fra en tidsbestemt fængselsstraf. Det er også baggrunden for, at der alene gælder en maksimumgrænse på 5 år for prøvetidens varighed. Ved fastsættelse af prøvetiden for prøveløsladelse fra livstidsstraf er det således ikke foreskrevet, at prøvetiden i almindelighed ikke kan overstige 3 år, jf. herved den foreslåede § 79 b, stk. 1, 2. og 3. pkt., om prøveløsladelse fra tidsbestemt straf. Den administrative praksis i sager om betinget benådning fra livstidsstraf vil eventuelt kunne være vejledende ved fastsættelsen af prøvetiden ved prøveløsladelse.

Det følger endvidere af bestemmelsens *stk. 3*, at prøveløsladelsen kan betinges af yderligere vilkår, og at straffelovens § 57 herved finder tilsvarende anvendelse. Prøveløsladelse fra livstidsstraf sidestilles også i denne henseende med prøveløsladelse fra tidsbestemt straf, jf. den foreslåede § 79 b, stk. 2. Den administrative praksis i sager om betinget benådning og prøveløsladelse fra længerevarende, tidsbestemt straf vil efter omstændighederne kunne give en vis vejledning ved fastsættelsen af vilkår, herunder vilkår om tilsyn af kriminalforsorgen.

Aflås en begæring om prøveløsladelse efter 12 års afsoning, er der ikke mulighed for at anmode om domstolsprøvelse, idet domstolsprøvelse er betinget af, at 14 år af livstidsstraffen er udstået, jf. § 112, nr. 6, i lovforslaget. Imidlertid følger det af den foreslåede § 80, stk. 2, at der i forbindelse med fastsættelse af administrative regler om behandlingen af sager om prøveløsladelse også skal fastsættes regler, der sikrer, at spørgsmålet om prøveløsladelse tages op til ny afgørelse senest 1 år efter en afgørelse om nægtelse af prøveløsladelse.

Til § 79 f

Bestemmelsen regulerer kompetencen til at træffe afgørelse

ved overtrædelse af vilkår i prøvetiden ved prøveløsladelse af straf af fængsel på livstid.

Bestemmelsen svarer til den danske straffelovs § 42 og viderefører § 42 i straffeloven. Dog foreslås det, at den gældende bestemmelse i straffelovens § 42, stk. 1, opretholdes i straffeloven, da bestemmelsen vedrører rettens kompetence til at udmåle straf under en konkret straffesag, som fortsat bør reguleres i straffeloven. § 42, stk. 2, i straffeloven foreslås derimod flyttet til straffuldbyrdelsesloven og ophævet som konsekvens heraf, jf. § 1, nr. 1, i det samtidigt fremsatte lovforslag om ændring af straffelov for Færøerne, retsplejelov for Færøerne, og lov om retsafgifter for Færøerne (Ændringer som følge af ikraftsættelse af lov for Færøerne om fuldbyrdelse af straf m.v. og som følge af ikraftsættelse af ændringsanordning om konkursloven for Færøerne).

Begår den prøveløsladte nyt strafbart forhold i prøvetiden, og foretages der inden dennes udløb rettergangsskridt, hvorved den pågældende sigtes for forholdet, træffer retten afgørelse om reststraffen efter straffelovens § 42, jf. den foreslåede bestemmelses *stk. 1*.

Den foreslåede bestemmelses *stk. 2* indebærer, at hvis den dømte i øvrigt overtræder ét eller flere af vilkårene for prøveløsladelse, vil der kunne reageres administrativt inden for den i § 79 e, stk. 3, fastsatte længstetid for prøvetiden (5 år) på samme måde som ved prøveløsladelse fra tidsbestemt straf. Er der i medfør af § 79 f, stk. 2, jf. § 79 c, stk. 2, nr. 3, truffet afgørelse om genindsættelse, kan afgørelsen forlanges domstolsprøvet efter § 112, nr. 7, i lovforslaget. Endvidere vil der efter de administrative regler om behandlingen af sager om prøveløsladelse, der fastsættes i medfør af § 80, stk. 2, i lovforslaget, være pligt til at træffe ny afgørelse om spørgsmålet om prøveløsladelse senest 1 år efter genindsættelse til udståelse af sådan straf.

Prøvetiden ved en eventuel ny prøveløsladelse kan efter lovforslaget fastsættes op til 5 år, jf. § 79 e, stk. 3. Herved afviger lovforslaget fra de foreslåede regler om prøveløsladelse efter genindsættelse til fortsat afsoning af tidsbestemt straf. Efter straffelovens § 79 c, stk. 6, 3. pkt., gælder for sådan prøveløsladelse, at der skal ske fradrag af den tid, i hvilken den pågældende tidligere har været prøveløsladt.

Til § 79 g

Bestemmelsen indeholder adgangen til betinget benådning (hel eller delvis eftergivelse af straf) af såvel tidsbestemt straf som straf af fængsel på livstid.

Bestemmelsen svarer til den danske straffelovs § 43 og viderefører § 43 i straffeloven, som foreslås ophævet som konsekvens heraf, jf. § 1, nr. 1, i det samtidigt fremsatte lovforslag om ændring af straffelov for Færøerne, retsplejelov for Færøerne, og lov om retsafgifter for Færøerne (Ændringer som følge af ikraftsættelse af lov for Færøerne om

fuldbyrdelse af straf m.v. og som følge af ikraftsættelse af ændringsanordning om konkursloven for Færøerne).

Efter den foreslåede § 79 g kan det ved hel eller delvis eftergivelse af en straf ved betinget benådning fastsættes som vilkår for benådningen, at bestemmelserne i § 79 c, stk. 2-5, og § 79 f, stk. 2, samt straffelovens § 40 og § 42 finder tilsvarende anvendelse. Ordet »straf« i den foreslåede § 41 g omfatter både tidsbestemt straf og straf af fængsel på livstid. Det er også baggrunden for, at der om vilkår mv. for benådning henvises både til reglerne om prøveløsladelse fra tidsbestemt straf (den foreslåede § 79 c, stk. 2-5, og straffelovens § 40) samt reglerne om prøveløsladelse fra straf af fængsel på livstid (den foreslåede § 79 f, stk. 2, og straffelovens § 42).

Begår en betinget benådet nyt strafbart forhold i prøvetiden, vil spørgsmålet om reaktion skulle afgøres af domstolene, jf. ved benådning fra tidsbestemt straf § 79 g, jf. straffelovens § 40, og ved benådning fra straf af fængsel på livstid § 79 g, jf. § 42.

Overtræder en betinget benådet i øvrigt de fastsatte vilkår, kan justitsministeren tildele advarsel eller ændre vilkårene inden for den gældende længstetid, jf. ved benådning fra tidsbestemt straf § 79 g, jf. § 79 c, stk. 2, nr. 1-2, og ved benådning fra straf af fængsel på livstid § 79 g, jf. § 79 f, stk. 2, jf. § 79 c, stk. 2, nr. 1-2, og § 79 e, stk. 3. Henvisningen i § 79 g til § 79 c, stk. 2, nr. 3, indebærer, at det under særlige omstændigheder kan bestemmes, at den pågældende skal indsættes til udståelse af reststraffen eller livstidsstraffen. Er der i medfør af § 79 g truffet bestemmelse om eftergivelse af hele straffen, vil en afgørelse efter § 79 c, stk. 2, nr. 3, medføre, at den pågældende skal indsættes til udståelse af hele straffen.

Er der som følge af overtrædelse af vilkår om tilsyn m.v. truffet beslutning om genindsættelse, kan den dømte forlange domstolsprøvelse i medfør af § 112, nr. 8, i lovforslaget.

Beslutning om prøveløsladelse

Til § 80

Den foreslåede bestemmelse indeholder bl.a. en regel om sagsbehandlingen i de tilfælde, hvor der er mulighed for ordinær prøveløsladelse fra tidsbestemt straf efter lovforslagets § 79 a, stk. 1, og for prøveløsladelse fra straf af fængsel på livstid efter lovforslagets § 79 e.

Bestemmelsen svarer med redaktionelle ændringer til § 80 i den danske straffuldbyrdslov, jf. lovbekendtgørelse nr. 1333 af 9. december 2019.

Efter *stk. 1, 1. pkt.*, fastsættes, at hvis den straf, der fuldbyrdes, giver mulighed for prøveløsladelse efter § 79 a, stk. 1, skal afgørelsen om prøveløsladelse træffes på et sådant tidspunkt, at en eventuel prøveløsladelse kan ske straks efter

udståelse af to tredjedele af straffen. Efter *stk. 1, 2. pkt.*, skal afgørelsen om prøveløsladelse efter § 79 e træffes på et sådant tidspunkt, at en eventuel prøveløsladelse kan ske straks efter udståelsen af 12 år af straffen af fængsel på livstid.

Bestemmelsen tilsigter bl.a. at skabe sikkerhed for, at den indsatte kan løslades, så snart betingelserne for en prøveløsladelse måtte anses for opfyldt. Det forudsættes, at institutionen også regelmæssigt overvejer spørgsmålet om prøveløsladelse af indsatte, der har fået afslag på prøveløsladelse, jf. herved tillige lovforslagets § 89.

I *stk. 2* foreslås en bemyndigelsesbestemmelse, hvorefter justitsministeren fastsætter regler om behandlingen af sager om prøveløsladelse, herunder om pligt til fornyet afgørelse af spørgsmålet om prøveløsladelse fra straf af fængsel på livstid senest 1 år efter en afgørelse om nægtelse af prøveløsladelse eller genindsættelse til udståelse af sådan straf. De administrative regler, der fastsættes i denne forbindelse, forudsættes ligeledes at regulere adgangen til at påklage kriminalforsorgsrådets afgørelser vedrørende afslag på prøveløsladelse. Der henvises desuden til lovforslagets § 111, stk. 3 og § 112, nr. 6.

Nægtelse af prøveløsladelse fra tidsbestemt straf og fra straf af fængsel på livstid er i visse tilfælde omfattet af forslaget om udvidet adgang til domstolsprøvelse, jf. lovforslagets § 112, nr. 6.

Gennemførelse af tilsyn og eventuelle særvilkår ved prøveløsladelse

Almindelige bestemmelser om gennemførelse af tilsyn mv.

Til § 81

Den foreslåede bestemmelse vedrører spørgsmålet om, hvilken myndighed der skal gennemføre tilsyn og andre vilkår fastsat i forbindelse med prøveløsladelse.

Bestemmelsen svarer til § 81 i den danske straffuldbyrdslov, jf. lovbekendtgørelse nr. 1333 af 9. december 2019 med de undtagelser, der følger af, at ikke alle bestemmelser i den danske straffelov er gennemført i den færøske straffelov.

§ 81 fastslår, at kriminalforsorgen er den myndighed, som i almindelighed gennemfører tilsyn og andre vilkår, der fastsættes efter § 79 b, stk. 2, § 79 d, stk. 2-4, eller § 79 e, stk. 3, medmindre andet er bestemt i afgørelsen. Et vilkår om samfundstjeneste, der fastsættes efter den foreslåede § 79 d, stk. 3 eller 4, skal dog altid varetages af kriminalforsorgen. Dette svarer til lovforslagets § 101, stk. 1, med hensyn til gennemførelse af samfundstjeneste, der er fastsat som vilkår for en betinget dom.

Hvis tilsyn og andre vilkår mere undtagelsesvis skal gen-

nemføres af andre myndigheder, skal dette efter forslaget være udtrykkeligt bestemt i afgørelsen om prøveløsladelse.

Til § 82

Den foreslåede bestemmelse pålægger tilsynsmyndigheden en vejledningspligt samt en pligt til i samarbejde med den prøveløsladte at planlægge tilsynsperioden og tiden derefter.

Bestemmelsen svarer til § 82 i den danske straffuldbyrdeslov, jf. lovbekendtgørelse nr. 1333 af 9. december 2019.

I *stk. 1* fastslås det, at tilsynsmyndigheden har pligt til at vejlede den prøveløsladte om tilsynets nærmere indhold. Den foreslåede vejledningspligt er uafhængig af, om tilsynsmyndigheden er kriminalforsorgen eller en anden myndighed, jf. herved § 81. Den foreslåede vejledningspligt skal ses i sammenhæng med den vejledning, der forudsættes givet af afsoningsinstitutionen i forbindelse med prøveløsladelsen, jf. herved lovforslagets § 80, stk. 2.

I *stk. 2* fastslås det i overensstemmelse med den gældende praksis, at tilsynsmyndigheden sammen med den prøveløsladte skal udarbejde en plan for tilsynsperioden og tiden derefter. Formålet med denne bestemmelse er at fastholde den prøveløsladte i ansvaret for den pågældendes forhold også i tilsynsperioden og tiden derefter. Det findes af væsentlig betydning, at tilsynsforløbet hurtigst muligt bringes i mere faste rammer, og det er derfor anført i bestemmelsen, at den nødvendige planlægning skal søges udarbejdet senest i forbindelse med tilsynets iværksættelse. Bl.a. for at fastholde den prøveløsladte i dennes ansvar skal den udarbejdede plan jævnligt sammenholdes med forholdene, herunder den prøveløsladtes forhold, under tilsynet og om nødvendigt søges tilpasset ændringer i disse forhold.

Nærmere regler om tilsynsmyndighedens vejledningspligt og pligt til sammen med den prøveløsladte at planlægge tilsynsperioden og tiden derefter forudsættes fastsat administrativt med hjemmel i bemyndigelsesbestemmelsen i lovforslagets § 85, jf. bemærkningerne til denne bestemmelse.

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 3* giver justitsministeren hjemmel til at udstede nærmere retningslinjer om begrænsning af pligten til at udarbejde handleplaner efter § stk. 2 for prøveløsladte, der ikke skønnes at have behov for bistand med hensyn til beskæftigelsesmæssige, sociale og personlige forhold med henblik på at forbedre mulighederne for at leve en kriminalitetsfri tilværelse.

Tilsyn mv. af kriminalforsorgen

Til § 83

Den foreslåede bestemmelse regulerer den prøveløsladtes pligter i forbindelse med kriminalforsorgens gennemførelse af tilsyn og andre vilkår (særvilkår).

Bestemmelsen svarer til § 83 i den danske straffuldbyrdeslov, jf. lovbekendtgørelse nr. 1333 af 9. december 2019.

Et vilkår om tilsyn indebærer, at den prøveløsladte undergives et kontrolmæssigt tilsyn med en deraf følgende forpligtelse til at holde sig i kontakt med tilsynsmyndigheden efter dennes nærmere bestemmelse. Denne forpligtelse for den prøveløsladte fastslås i *stk. 1*.

Stk. 2-4 vedrører de tilfælde, hvor der efter reglerne i straffelovens § 57, jf. den foreslåede bestemmelse i denne lovs § 79 b, stk. 2, er fastsat yderligere vilkår (særvilkår) end vilkår om tilsyn i forbindelse med prøveløsladelsen.

Det fastslås, at den prøveløsladte skal overholde fastsatte særvilkår og give kriminalforsorgen de oplysninger, som gennemførelsen af det pågældende særvilkår nødvendiggør, ligesom den prøveløsladte skal overholde de forskrifter, som kriminalforsorgen fastsætter til gennemførelse heraf. Sådanne forskrifter kan f.eks. omfatte den nærmere gennemførelse af et vilkår om afvænningsbehandling for misbrug af alkohol eller narkotika.

Formålet med den fastsatte oplysningspligt for den prøveløsladte er at sikre kriminalforsorgen de nødvendige oplysninger til gennemførelse af vilkår om tilsyn og eventuelle særvilkår. Er de pågældende oplysninger af en sådan karakter, at de kan dokumenteres af den prøveløsladte, har denne efter *stk. 3* pligt til at fremlægge sådan dokumentation, hvis det forlanges af kriminalforsorgen.

Til § 84

Den foreslåede bestemmelse vedrører kriminalforsorgens hjælpefunktion i forbindelse med gennemførelsen af tilsyn.

Bestemmelsen svarer til § 84 i den danske straffuldbyrdeslov, jf. lovbekendtgørelse nr. 1333 af 9. december 2019.

Bestemmelsens *1. pkt.* indebærer, at kriminalforsorgen skal tilbyde den prøveløsladte støtte med hensyn til løsning af sociale og personlige problemer med henblik på at forbedre den pågældendes muligheder for at leve en kriminalitetsfri tilværelse. Denne støtte skal ses i forlængelse af den behandlingsmæssige virksomhed, der udøves af afsoningsinstitutionen under strafudståelsen, jf. herved lovforslagets § 3 og bemærkningerne hertil. Hjælpfunktionen er endvidere et fast element i et tilsyn med en prøveløsladt på samme måde, som et sådant tilsyn altid indebærer en kontrol med den prøveløsladte.

Det fremgår af den foreslåede bestemmelses *2. pkt.*, at vejledning og bistand enten kan ydes af kriminalforsorgen selv eller af andre myndigheder mv. Det bemærkes herved, at bistandsforpligtelsen over for personer, der ikke er frihedsberøvede, påhviler social- og sundhedsmyndighederne. Kriminalforsorgens bistand vil derfor i en række tilfælde ofte bestå i en formidling af kontakt til og bistand fra sådanne andre myndigheder.

Til § 85

Den foreslåede bestemmelse i lovforslagets § 85 bemyndiger justitsministeren til at fastsætte regler om gennemførelse af tilsyn og eventuelle særvilkår.

Bestemmelsen svarer til § 85 i den danske straffuldbyrdeslov, jf. lovbekendtgørelse nr. 1333 af 9. december 2019.

Bemyndigelsen forudsættes bl.a. udnyttet til at fastsætte nærmere regler om kriminalforsorgens forpligtelser som tilsynsmyndighed. Det fremgår i den forbindelse af bestemmelsen, at de administrative regler skal omfatte tilsynets iværksættelse, kriminalforsorgens kontakthypighed med den prøveløsladte og kriminalforsorgens samarbejde med andre myndigheder mv. Det forudsættes, at der på grundlag af de administrative regler sker en vis koordinering af kriminalforsorgens virksomhed i forhold til prøveløsladte.

*Vilkårsovertrædelse**Til § 86*

Den foreslåede bestemmelse vedrører spørgsmålet om de foranstaltninger og indberetninger, som kriminalforsorgen som tilsynsmyndighed skal foretage, hvis den prøveløsladte gør sig skyldig i overtrædelse af vilkår fastsat i forbindelse med prøveløsladelsen.

Bestemmelsen svarer til § 86 i den danske straffuldbyrdeslov, jf. lovbekendtgørelse nr. 1333 af 9. december 2019.

Bestemmelsen vedrører alene de foranstaltninger mv., som kriminalforsorgen skal foretage som tilsynsmyndighed. Bestemmelsen indebærer således ingen ændring af reglerne om retsvirkninger af overtrædelse af vilkår for prøveløsladelse, jf. lovforslagets § 79 c (overtrædelse af vilkår ved prøveløsladelse fra tidsbestemt straf) og § 79 e (overtrædelse af vilkår ved prøveløsladelse fra straf af fængsel på livstid).

Stk. 1 indeholder en forpligtelse for kriminalforsorgen som tilsynsmyndighed til at søge et tilsyn genetableret og særvilkår overholdt, hvis den prøveløsladte unddrager sig tilsynet eller gennemførelsen af særvilkåret. Blandt de mulige foranstaltninger, som kriminalforsorgen selv kan træffe med det nævnte formål, er forsøg på kontakt med den prøveløsladte ved fremsendelse af anbefalet brev eller ved husbesøg. Endvidere kan nævnes fremsættelse af begæring til politiet om anholdelse af den prøveløsladte, jf. retsplejelovens § 781, og fremstilling i retten med begæring om varetægtsfængsling, jf. retsplejelovens § 788. Det er ved bestemmelsen forudsat, at der foretages en nærmere regulering af valget af foranstaltninger, jf. herved bemyndigelsesbestemmelsen i stk. 4.

Stk. 2 vedrører de vilkårsovertrædelser, som ikke giver grundlag for at antage en nærliggende risiko for kriminalitet. I sådanne tilfælde kan der efter omstændighederne være

grund til at indskærpe forskrifter og vilkår om tilsyn mv. over for den pågældende.

I *stk. 3* er det fastsat, at der snarest skal træffes afgørelse om eventuel reaktion efter den foreslåede bestemmelse i denne lovs § 79 c, stk. 2 eller 3, eller straffelovens § 79 f, stk. 2, som følge af vilkårsovertrædelsen. Træffes der afgørelse om genindsættelse til udståelse af (rest)straffen, er denne afgørelse omfattet af forslaget om udvidet adgang til domstolsprøvelse, jf. lovforslagets § 112, nr. 7, og bemærkningerne til denne bestemmelse.

Stk. 4 indeholder en bemyndigelse for justitsministeren til at fastsætte regler om behandlingen af sager om vilkårsovertrædelse. Denne bemyndigelse omfatter efter sin placering alene sagsbehandlingen i kriminalforsorgsområdet som tilsynsmyndighed og i Direktoratet for Kriminalforsorgen som klageinstans i sådanne sager.

*Tilsyn mv. af andre myndigheder end kriminalforsorgen**Til § 87*

Den foreslåede bestemmelse i lovforslagets § 87 åbner mulighed for fastsættelse af regler om gennemførelse af tilsyn mv. i de tilfælde, hvor tilsyn mv. udøves af andre myndigheder end kriminalforsorgen.

Bestemmelsen svarer med den ændring, at »vedkommende minister« er ændret til »Færøernes Landsstyre«, til § 87 i den danske straffuldbyrdeslov, jf. lovbekendtgørelse nr. 1333 af 9. december 2019. Denne ændring har til formål at sikre, at Landsstyret inddrages i relation til færøske myndigheder.

*Gennemførelse af tilsyn mv. ved betinget benådning og ved strafafbrydelse mv.**Til § 88*

Den foreslåede bestemmelse i lovforslagets § 88 vedrører gennemførelsen af tilsyn og særvilkår, som er fastsat i forbindelse med betinget benådning, jf. den foreslåede § 79 g, strafafbrydelse eller i øvrigt i medfør af bestemmelser i denne lov, jf. herved navnlig § 13, stk. 1 (udsættelse af straffuldbyrdesloven), og § 78, stk. 2 (fuldbyrdelse uden for fængsel eller arresthus).

Bestemmelsen svarer til § 88 i den danske straffuldbyrdeslov, jf. lovbekendtgørelse nr. 1333 af 9. december 2019.

Det følger af bestemmelsen, at lovforslagets regler vedrørende tilsyn og særvilkår fastsat ved prøveløsladelse finder tilsvarende anvendelse i de her omhandlede tilfælde. Ved meget kortvarige tilsyn mv. fastsat i forbindelse med ud-

gang, jf. lovforslagets § 48, stk. 2, forudsættes dette dog kun at være tilfældet i det omfang, at det er praktisk muligt.

Til Kapitel 15

Kapitel 15 (§§ 89 og 89 a) vedrører særlige spørgsmål vedrørende sagsbehandlingen ved fuldbyrdelse af fængselsstraf (§ 89) og muligheden for anvendelse af digital kommunikation som påmindelse til den dømte mv. i visse tilfælde (§ 89 a).

Særlige spørgsmål vedrørende sagsbehandlingen ved fuldbyrdelse af fængselsstraf m.v.

Til § 89

Den foreslåede bestemmelse indeholder en særlig sagsbehandlingsregel, der forpligter kriminalforsorgsrådet til med visse mellemrum og af egen drift at overveje og tage stilling til nogle væsentlige spørgsmål vedrørende den indsatte.

Bestemmelsen svarer til § 89 i den danske straffuldbyrdeslov, jf. lovbekendtgørelse nr. 1333 af 9. december 2019, med den undtagelse, at spørgsmål vedrørende overførsel til fortsat straffuldbyrdelse i en anden institution ikke er omfattet, idet disse spørgsmål specifikt foreslås reguleret i lovforslagets § 26.

Det fremgår således af bestemmelsens *stk. 1*, at spørgsmålene om tilladelse til udgang, løsladelse på prøve og andre væsentlige spørgsmål vedrørende den indsatte jævnligt skal tages på til overvejelse af kriminalforsorgsområdet, uanset om den indsatte anmoder herom.

Efter *stk. 2* fastsætter justitsministeren regler om kriminalforsorgsrådets pligt til sagsbehandling efter *stk. 1*.

Formålet med bestemmelsen er at sikre, at kriminalforsorgsområdet jævnligt af egen drift overvejer muligheden for at lempe forholdene for de indsatte. De nærmere regler herom, herunder hvornår og med hvilke mellemrum de enkelte spørgsmål skal tages op til afgørelse, skal fastsættes administrativt, jf. *stk. 2*. Det forudsættes, at den indsatte orienteres om kriminalforsorgsrådets behandling af de pågældende spørgsmål.

Til § 89 a

Den foreslåede bestemmelse vedrører digital kommunikation og svarer til § 89 a i den danske straffuldbyrdeslov, jf. lovbekendtgørelse nr. 1333 af 9. december 2019.

§ 89 a indebærer, at kriminalforsorgen kan anvende digital kommunikation, hvis der er tale om en besked til den, der er

tilsagt til afsoning eller møde mv. hos kriminalforsorgen, om tid og sted for fremmøde mv.

Kriminalforsorgen på Færøerne har i dag den praksis, at man i relation til klienter, som har behov for hjælp eller støtte til at huske mødeaftaler mv., aftaler med klienten, at man minder klienten om møder m.v. Den foreslåede bestemmelse medfører, at kriminalforsorgen vil kunne sende bl.a. sms-beskeder også uden forudgående aftale til den dømte om indkaldelse eller møde forud for den dato, hvor den dømte er tilsagt til afsoning eller møde mv.

Det forudsættes med forslaget, at beskeden alene indeholder de oplysninger om tid og sted, som sætter den indkaldte i stand til at give møde i overensstemmelse med tilsigelsen.

Til afsnit III

Til kapitel 16

I kapitlet (§§ 90-93) fastsættes regler om fuldbyrdelse af bødestraf, herunder betaling og inddrivelse af bøder samt fuldbyrdelse af bødeforvandlingsstraf.

Det følger af det tilsvarende kapitel i den danske straffuldbyrdeslov, jf. kapitel 16 i lovbekendtgørelse nr. 1333 af 9. december 2019, at inddrivelse af bøder foretages af restanceinddrivelsesmyndigheden under skatteministerens ressort, ligesom skatteministeren efter forhandling med justitsministeren fastsætter regler om lønindeholdelse. Skatteopkrævning er overtaget af Færøerne som særanliggende, og de gældende danske bestemmelser om inddrivelse kan derfor ikke uden videre medtages i lovforslaget.

Mens de foreslåede bestemmelser om opkrævning af bøder og fuldbyrdelse af forvandlingsstraf for bøde med enkelte undtagelser svarer til de tilsvarende danske bestemmelser, er de foreslåede bestemmelser om inddrivelse i et vist omfang en videreførelse af de gældende regler i straffelovens § 52, stk. 2-7, som forudsættes ophævet i forbindelse med denne lovs ikrafttræden.

Fuldbyrdelse af bødestraf

Til § 90

I den foreslåede bestemmelse fastsættes regler om betaling af bøder.

Bestemmelsen svarer med tre undtagelser til § 90 i den danske straffuldbyrdeslov i den affattelse, som bestemmelsen havde forud for oprettelsen af restanceinddrivelsesmyndigheden i Danmark i 2005 og overdragelse af inddrivelsesopgaven fra politiet dertil, jf. lovbekendtgørelse nr. 207 af 18. marts 2005, som ændret ved lov nr. 367 af 24. maj 2005.

De nævnte undtagelser består for det første af, at det i bestemmelsens stk. 2 foreslås, at det er politiet (og ikke justitsministeren eller den, der bemyndiges dertil), der kan tillade henstand med eller afdragsvis betaling af bøden. For det andet præciseres det i den foreslåede bestemmelses stk. 3, at justitsministerens bemyndigelse til at fastsætte bestemmelser om opkrævning af bøder tillige omfatter bestemmelser om politiets administrative behandling af sager om henstand med eller afdragsvis betaling af bøder, jf. det foreslåede stk. 2. Endelig foreslås det ikke at medtage bestemmelsen om, at justitsministeren kan fastsætte bestemmelser om, at politiets afgørelse om henstand med eller afdragsvis betaling af bøder ikke kan indbringes for højere administrative myndighed. Det skyldes, at den foreslåede bestemmelse i lovforslagets § 111 indeholder en samlet regulering af spørgsmålet om administrativ klageadgang, jf. bemærkningerne til denne bestemmelse.

Det fastslås i *stk. 1*, at en bøde skal betales til politiet, medmindre andet måtte være bestemt i afgørelsen om bødebetalingen. Det er ved bestemmelsen forudsat, at den, som bøden er pålagt, normalt kan vente med at betale, indtil vedkommende afkræves bøden af politiet.

De nærmere regler om politiets opkrævning af bøder fastsættes administrativt, jf. *stk. 3*.

Bøder i militære straffesager fuldbyrdes i medfør af den på Færøerne gældende militære retsplejelov, jf. lovbekendtgørelse nr. 643 af 30. september 1987.

I *stk. 2* fastsættes det, at politiet kan tillade henstand med eller afdragsvis betaling af bøden.

Stk. 3 indeholder foruden en bemyndigelse til at fastsætte administrative regler om opkrævning af bøder også en bemyndigelse for justitsministeren til at fastsætte regler om den administrative behandling af sager om eftergivelse af bøder. Når bestemmelsen alene omtaler den administrative behandling af de pågældende sager og ikke angiver, hvornår der bør ske eftergivelse, skyldes dette, at eftergivelse af en bødestraf principielt er benådning, jf. grundlovens § 24 og bemærkningerne til lovforslagets § 11.

Til § 91

I den foreslåede bestemmelse fastsættes regler om inddrivelse af bøder.

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 1* svarer med en redaktionel ændring for så vidt angår den kompetente myndighed til bestemmelsen i § 91, stk. 1, i den danske straffuldbyrdelseslov, jf. lovbekendtgørelse nr. 1333 af 9. december 2019.

Bestemmelsen viderefører den gældende bestemmelse i straffelovens § 52, stk. 3, jf. § 1, nr. 1, i det samtidigt fremsatte lovforslag om ændring af straffelov for Færøerne, retsplejelov for Færøerne, og lov om retsafgifter for Færøerne (Ændringer som følge af ikraftsættelse af lov for Færøerne

om fuldbyrdelse af straf m.v. og som følge af ikraftsættelse af ændringsanordning om konkursloven for Færøerne).

Dog er bestemmelsens stk. 4 og 5 nye i forhold til gældende ret.

Bestemmelsen er ikke udtømmende, idet bøder som hidtil efter færøsk rets almindelige regler kan inddrives ved modregning, herunder med eventuelle erstatningskrav, som skyldneren måtte have efter kapitel 20 i denne lov eller efter retsplejelovens kapitel 106.

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 2* er, for så vidt angår bøder, i vidt omfang en videreførelse af den gældende straffelovs § 52, stk. 4, der foreslås ophævet i forbindelse med ikrafttrædelsen af denne lov, jf. § 1, nr. 1, i det samtidigt fremsatte lovforslag om ændring af straffelov for Færøerne, retsplejelov for Færøerne, og lov om retsafgifter for Færøerne (Ændringer som følge af ikraftsættelse af lov for Færøerne om fuldbyrdelse af straf m.v. og som følge af ikraftsættelse af ændringsanordning om konkursloven for Færøerne).

I den foreslåede bestemmelse fastslås det endvidere, at pålæg om indeholdelse gives af politiet.

I modsætning til gældende ret indsættes der i bestemmelsens *3. og 4. pkt.*, hjemmel til, at TAKS (den færøske skattemyndighed) efter anmodning fra politiet kan inddrive bøder ved udpantning eller ved lønindeholdelse som nævnt i 1. pkt. TAKS kan således inddrive bøder efter reglerne i lov nr. 85 af 30. marts 1935 for Færøerne om inddrivelse af skatter og afgifter til det offentlige m.m. TAKS kan endvidere foretage lønindeholdelse efter § 136 i skatteloven.

Det bemærkes, at TAKS ikke aktuelt er involveret i inddrivelsen af bøder på Færøerne, men at der er påbegyndt indledende drøftelser mellem politiet og TAKS om den fremadrettede håndtering af bødeinddrivelsen på Færøerne. Bestemmelserne i 3. og 4. pkt. har således i første omgang til formål at etablere hjemmel til, at TAKS på sigt kan bistå med eller overtage bødeinddrivelsen efter anmodning fra politiet.

Det forudsættes i den foreslåede bestemmelses *stk. 3*, at politiet som hidtil kan indhente oplysninger hos andre offentlige myndigheder om bl.a. indkomst- og formueforhold til brug ved indeholdelsen, jf. bestemmelsen i § 52, stk. 5, 3. pkt., i straffeloven, som i øvrigt foreslås ophævet, jf. § 1, nr. 1, i det samtidigt fremsatte lovforslag om ændring af straffelov for Færøerne, retsplejelov for Færøerne, og lov om retsafgifter for Færøerne (Ændringer som følge af ikraftsættelse af lov for Færøerne om fuldbyrdelse af straf m.v. og som følge af ikraftsættelse af ændringsanordning om konkursloven for Færøerne).

Ved »offentlige myndigheder« forstås såvel rigsmyndigheder som færøske myndigheder.

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 4*, der er ny i forhold til gældende ret, omhandler overførsel af bødeinddrivelsen fra

Færøerne til den øvrige del af riget, mens *stk. 5*, der ligeledes er ny i forhold til gældende ret, omhandler overførsel af bødeinndrivelse fra den øvrige del af riget til Færøerne.

Bestemmelserne, der omfatter såvel inden- som udenretslige bødeforførelser, giver mulighed for at anvende bødeforvandlingsstraf ved overført inddrivelse af bøden til Danmark eller Grønland eller til Færøerne.

Til § 92

Bestemmelsen svarer med få undtagelser til § 92 i den danske straffuldbyrdslov i den affattelse, som bestemmelsen havde forud for oprettelsen af restanceinddrivelsesmyndigheden ved lov nr. 430 af 6. juni 2005 om ændring af forskellige love og om ophævelse af kommunalt samarbejde om opkrævning og inddrivelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 207 af 18. marts 2005, som ændret ved lov nr. 367 af 24. maj 2005. Undtagelserne består i, at de administrative regler om udpantning og indeholdelse fastsættes efter forhandling med Færøernes Landsstyre, idet skatteopkrævning er overtaget af Færøerne som særanliggende, at reglerne bl.a. skal regulere kontrol med indeholdelsen, og endelig at der ikke i reglerne forudsættes fastsat regler om indberetning til Det Fælles Lønindeholdelsesregister, idet dette ikke findes på Færøerne.

Den foreslåede bestemmelse viderefører, for så vidt angår bøder, i det væsentlige de nugældende bestemmelser i straffelovens § 52, stk. 6-7, som foreslås ophævet i forbindelse med denne lovs ikrafttræden, jf. § 1, nr. 1, i det samtidigt fremsatte lovforslag om ændring af straffelov for Færøerne, retsplejelov for Færøerne, og lov om retsafgifter for Færøerne (Ændringer som følge af ikraftsættelse af lov for Færøerne om fuldbyrdelse af straf m.v. og som følge af ikraftsættelse af ændringsanordning om konkursloven for Færøerne).

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 1* indeholder en bemyndigelse for justitsministeren til efter forhandling med Færøernes Landsstyre at fastsætte regler om udpantning og indeholdelse af indtægter efter lovforslagets § 91, stk. 2, herunder om politiets og TAKS kontrol med indeholdelsen.

Det forudsættes, at der i de administrative regler fastsættes nærmere regler om politiets og TAKS' udpantning efter reglerne om inddrivelse af skatter, som aktuelt er reguleret af lov nr. 85 af 30. marts 1935 for Færøerne om inddrivelse af skatter og afgifter til det offentlige mm. Der vil ligeledes kunne fastsættes bestemmelse om, at den nævnte lovs frist i § 7, stk. 1, ikke finder anvendelse i disse sager med den konsekvens, at forældelsesfristen følger den almindelige bestemmelse i § 1 i lov nr. 274 af 22. december 1908 om forældelse af visse fordringer, medmindre der foreligger et andet særligt retsgrundlag for kravet (dom eller frivilligt forlig). Bemyndigelsen til udpantning er således ikke begrænset til 2 år efter, at fordringen er forfalden.

Det foreslås i *stk. 2*, at justitsministeren endvidere kan fastsætte nærmere regler om inddrivelse efter § 91, stk. 4 og

5. Regler om inddrivelse efter § 91, stk. 5, fastsættes efter forhandling med Færøernes Landsstyre.

Af den foreslåede bestemmelse i *stk. 3*, der svarer til den gældende straffelovs § 52, stk. 7, fremgår det, at der i de administrative regler, som fastsættes i medfør af stk. 1, kan fastsættes bødestraf for forsætlig eller uagtsom overtrædelse af disse regler. Der kan endvidere fastsættes regler om strafansvar for selskaber mv.

Til § 93

Den foreslåede bestemmelse indeholder regler om fuldbyrdelse af forvandlingsstraf for en bøde.

Bestemmelsen svarer til § 93 i den danske straffuldbyrdslov, jf. lovbekendtgørelse nr. 1333 af 9. december 2019.

Bestemmelsen, der svarer til gældende ret, hvorefter en forvandlingsstraf af fængsel, der træder i stedet for en bøde, fuldbyrdes af kriminalforsorgen på samme måde som andre fængselsstraffe, indebærer, at en forvandlingsstraf for en bøde skal fuldbyrdes efter samme regler, som er foreslået for fængselsstraffe, jf. denne lovs kapitel 2 om almindelige bestemmelser for fuldbyrdelse af straf og afsnit II om fuldbyrdelse af fængselsstraf.

Til afsnit IV

Betingede domme og domme med vilkår om samfundstjeneste

Lovforslagets afsnit IV indeholder i kapitel 17 (§§ 94-100) bestemmelser om fuldbyrdelse af betingede domme uden vilkår om samfundstjeneste og i kapitel 18 (§§ 101-104) bestemmelser om fuldbyrdelse af betingede domme med vilkår om samfundstjeneste. Disse bestemmelser vedrører navnlig gennemførelsen af vilkår om tilsyn og af andre vilkår (særvilkår).

Afsnit IV indeholder ikke bestemmelser om anvendelsen af betingede domme, herunder med vilkår om samfundstjeneste, eller om retsvirkningerne af overtrædelse af vilkår fastsat i sådanne domme. Bestemmelser om disse spørgsmål skal fortsat findes i straffeloven.

Afsnit IV svarer til afsnit IV i den danske straffuldbyrdslov, jf. lovbekendtgørelse nr. 1333 af 9. december 2019.

Til kapitel 17

Gennemførelse af betingede domme

Lovforslagets kapitel 17 (§§ 94-100) indeholder forskellige bestemmelser vedrørende gennemførelsen af tilsyn og even-

tuelle særvilkår fastsat i forbindelse med en betinget dom uden vilkår om samfundstjeneste.

Lovforslagets bestemmelser herom svarer i det væsentlige til bestemmelserne i lovforslagets §§ 81-87 om gennemførelsen af tilsyn og eventuelle særvilkår fastsat i forbindelse med en prøveløsladelse. De væsentligste forskelle mellem de to sæt bestemmelser skyldes, at følgen af den dømtes overtrædelse af vilkår om tilsyn eller af særvilkår fastsat i forbindelse med betinget dom afgøres af retten, jf. straffelovens § 60, mens følgen af overtrædelse af tilsvarende vilkår fastsat i forbindelse med prøveløsladelse afgøres af justitsministeren eller den, som ministeren bemyndiger dertil, jf. den foreslåede bestemmelse i § 79 c, stk. 2, og § 79 f, stk. 2.

Almindelige bestemmelser om gennemførelse af tilsyn mv.

Til § 94

Den foreslåede bestemmelse i lovforslagets § 94 vedrører spørgsmålet om, hvilken myndighed der skal gennemføre tilsyn og andre vilkår fastsat i forbindelse med en betinget dom.

Bestemmelsen svarer med en redaktionel ændring til § 94 i den danske straffuldbyrdeslov, jf. lovbekendtgørelse nr. 1333 af 9. december 2019.

I bestemmelsen fastsættes det, at kriminalforsorgen er den myndighed, som i almindelighed gennemfører de omhandlede tilsyn og andre vilkår, der er fastsat efter straffelovens § 57. Hvis tilsyn og andre vilkår mere undtagelsesvis skal gennemføres af andre myndigheder, skal dette efter lovforslaget være udtrykkeligt bestemt i den betingede dom.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 81 og bemærkningerne til denne bestemmelse.

Til § 95

Den foreslåede bestemmelse pålægger kriminalforsorsområdet en vejledningspligt samt en pligt til i samarbejde med den betinget dømte at planlægge tilsynsperioden og tiden derefter.

Bestemmelsen svarer til § 95 i den danske straffuldbyrdeslov, jf. lovbekendtgørelse nr. 1333 af 9. december 2019.

Efter *stk. 1* skal kriminalforsorsområdet vejlede den betinget dømte om de rettigheder og pligter, som tilsynet og eventuelle særvilkår indebærer, herunder om virkninger af vilkårsovertrædelse. Den fastsatte vejledningspligt skal ses i sammenhæng med den vejledning, der forudsættes givet af retten i forbindelse med domsafsigelsen.

I *stk. 2* fastslås det i overensstemmelse med den gældende praksis, at kriminalforsorsområdet sammen med den betin-

get dømte skal udarbejde en plan for tilsynsperioden og tiden derefter. Formålet med denne bestemmelse er at fastholde den betinget dømte i ansvaret for den pågældendes forhold også i tilsynsperioden og tiden derefter. Det findes af væsentlig betydning, at tilsynsforløbet hurtigst muligt bringes i mere faste rammer, og det er derfor anført i bestemmelsen, at den nødvendige planlægning skal søges udarbejdet senest i forbindelse med tilsynets iværksættelse. Bl.a. for at fastholde den betinget dømte i dennes ansvar skal den udarbejdede plan jævnligt sammenholdes med forholdene, herunder den betinget dømtes forhold, under tilsynet og om nødvendigt søges tilpasset ændringer i disse forhold.

Nærmere regler om kriminalforsorsrådets vejledningspligt og pligt til sammen med den betinget dømte at planlægge tilsynsperioden og tiden derefter forudsættes fastsat administrativt med hjemmel i bemyndigelsesbestemmelsen i lovforslagets § 98, jf. bemærkningerne til denne bestemmelse.

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 3* giver justitsministeren hjemmel til at udstede nærmere retningslinjer om begrænsning af pligten til at udarbejde handleplaner efter *stk. 2*, for betinget dømte, der ikke skønnes at have behov for bistand med hensyn til beskæftigelsesmæssige, sociale og personlige forhold med henblik på at forbedre mulighederne for at leve en kriminalitetsfri tilværelse.

Tilsyn mv. af kriminalforsorgen

Til § 96

Den foreslåede bestemmelse regulerer den dømtes pligter i forbindelse med kriminalforsorgens gennemførelse af tilsyn og andre vilkår (særvilkår).

Bestemmelsen svarer til § 96 i den danske straffuldbyrdeslov, jf. lovbekendtgørelse nr. 1333 af 9. december 2019.

Et vilkår om tilsyn indebærer, at den betinget dømte undergives et kontrolmæssigt tilsyn med en deraf følgende forpligtelse til at holde sig i kontakt med tilsynsmyndigheden efter dennes nærmere bestemmelse. Denne forpligtelse for den betinget dømte fastslås i *stk. 1*.

Stk. 2-4 vedrører de tilfælde, hvor der efter reglerne i straffelovens § 57 er fastsat yderligere vilkår (særvilkår) end vilkår om tilsyn i forbindelse med den betingede dom. Det fastslås, at den betinget dømte skal overholde fastsatte særvilkår og give kriminalforsorgen de oplysninger, som gennemførelsen af det pågældende særvilkår nødvendiggør, ligesom den betinget dømte på begæring skal dokumentere angivne oplysningerne og overholde de forskrifter, som kriminalforsorgen fastsætter til gennemførelse af tilsynet og eventuelle særvilkår. Sådanne forskrifter kan f.eks. omfatte den nærmere gennemførelse af et vilkår om afvænningsbehandling for misbrug af alkohol eller narkotika.

Formålet med den fastsatte oplysningspligt for den betinget dømte er at sikre kriminalforsorgen de nødvendige oplysninger til gennemførelse af vilkår om tilsyn og eventuelle særvilkår. Er de pågældende oplysninger af en sådan karakter, at de kan dokumenteres af den betinget dømte, har denne efter stk. 3 pligt til at fremlægge sådan dokumentation, hvis det forlanges af kriminalforsorgen.

Til § 97

Den foreslåede bestemmelse vedrører kriminalforsorgens forpligtelser som tilsynsmyndighed i forbindelse med støtte til den dømte med hensyn til løsning af sociale og personlige problemer.

Bestemmelsen svarer til § 97 i den danske straffuldbyrdeslov, jf. lovbekendtgørelse nr. 1333 af 9. december 2019. Bestemmelsen svarer endvidere til lovforslagets § 84.

Bestemmelsen fastslår i *1. pkt.*, at kriminalforsorgen skal tilbyde den betinget dømte støtte med hensyn til løsning af sociale og personlige problemer med henblik på at forbedre den pågældendes muligheder for at leve en kriminalitetsfri tilværelse.

Det fremgår af den foreslåede bestemmelses *2. pkt.*, at vejledning og bistand enten kan ydes af kriminalforsorgen selv eller af andre myndigheder mv. Det bemærkes herved, at bistandsforpligtelsen over for personer, der ikke er frihedsberøvede, påhviler de almindelige sociale og sundhedsmæssige myndigheder. Kriminalforsorgens bistand vil derfor i en række tilfælde ofte bestå i en formidling af kontakt til og bistand fra sådanne andre myndigheder.

Til § 98

Den foreslåede bestemmelse i lovforslagets § 98 indeholder en bemyndigelse for justitsministeren til at fastsætte regler om gennemførelsen af tilsyn og eventuelle særvilkår.

Bestemmelsen svarer til § 98 i den danske straffuldbyrdeslov, jf. lovbekendtgørelse nr. 1333 af 9. december 2019. Bestemmelsen svarer endvidere til lovforslagets § 85.

Bemyndigelsen skal bl.a. udnyttes til at fastsætte nærmere regler om kriminalforsorgens forpligtelser som tilsynsmyndighed. Det fremgår i den forbindelse af bestemmelsen, at de administrative regler skal omfatte tilsynets iværksættelse, kriminalforsorgens kontakthypighed med den betinget dømte og kriminalforsorgens samarbejde med andre myndigheder mv. Det forudsættes, at der på grundlag af de administrative regler sker en vis koordinering af kriminalforsorgens virksomhed i forhold til betinget dømte.

Vilkårsovertrædelse

Til § 99

Den foreslåede bestemmelse vedrører spørgsmålet om de foranstaltninger og indberetninger, som kriminalforsorgen som tilsynsmyndighed skal foretage, hvis den betinget dømte gør sig skyldig i overtrædelse af vilkår fastsat i forbindelse med den betingede dom.

Bestemmelsen svarer til § 99 i den danske straffuldbyrdeslov, jf. lovbekendtgørelse nr. 1333 af 9. december 2019.

Bestemmelsen vedrører alene de foranstaltninger mv., som kriminalforsorgen skal foretage som tilsynsmyndighed. Bestemmelsen indebærer således ingen ændring af straffelovens regler om retsvirkninger af overtrædelse af vilkår for en betinget dom, jf. straffelovens §§ 60 og 61.

Stk. 1 indeholder en forpligtelse for kriminalforsorgen som tilsynsmyndighed til at søge et tilsyn genetableret og særvilkår overholdt, hvis den betinget dømte unddrager sig tilsynet eller gennemførelsen af særvilkåret. Blandt de mulige foranstaltninger, som kriminalforsorgen selv kan træffe med det nævnte formål, er forsøg på kontakt med den betinget dømte ved fremsendelse af anbefalet brev eller ved husbesøg. Endvidere kan nævnes fremsættelse af begæring til politiet om anholdelse af den betinget dømte, jf. retsplejelovens § 781, og fremstilling i retten med begæring om varetægtsfængsling, jf. retsplejelovens § 788. Det er ved bestemmelsen forudsat, at der foretages en nærmere regulering af valget af foranstaltninger, jf. herved bemyndigelsesbestemmelsen i stk. 4, som omtales nedenfor.

I *stk. 2* er det fastsat, at kriminalforsorgen skal afgive indberetning herom til anklagemyndigheden, hvis den betinget dømte overtræder vilkårene for den betingede dom, således at vilkårsovertrædelsen må antages at medføre en nærliggende risiko for kriminalitet.

Stk. 3 vedrører de vilkårsovertrædelser, som ikke giver grundlag for at antage en nærliggende risiko for kriminalitet. I sådanne tilfælde kan der efter omstændighederne være grund til at indskærpe forskrifter og vilkår om tilsyn mv. over for den pågældende.

Stk. 4 indeholder en bemyndigelse for justitsministeren til at fastsætte regler om behandlingen af sager om vilkårsovertrædelse. Denne bemyndigelse omfatter efter sin placering alene sagsbehandlingen i kriminalforsorgsområdet som tilsynsmyndighed.

Tilsyn mv. af andre myndigheder end kriminalforsorgen

Til § 100

Den foreslåede bestemmelse åbner mulighed for at fastsætte regler om gennemførelse af tilsyn mv. i de tilfælde, hvor tilsynet udøves af andre myndigheder end kriminalforsorgen.

Bestemmelsen svarer med den ændring, at »vedkommende minister« er ændret til »Færøernes Landsstyre« til § 100 i den danske straffuldbyrdslov, jf. lovbekendtgørelse nr. 1333 af 9. december 2019. Denne ændring har til formål at sikre, at Landsstyret inddrages i relation til færøske myndigheder.

Til kapitel 18

Gennemførelse af domme med vilkår om samfundstjeneste

Lovforslagets kapitel 18 (§§ 101-104) indeholder forskellige bestemmelser om gennemførelse af tilsyn og eventuelle særvilkår fastsat i forbindelse med en betinget dom med vilkår om samfundstjeneste. Lovforslagets bestemmelser herom svarer i det væsentlige til bestemmelserne i §§ 94-100 om gennemførelse af tilsyn og eventuelle særvilkår fastsat i forbindelse med en betinget dom uden vilkår om samfundstjeneste. De væsentligste forskelle mellem de to sæt bestemmelser skyldes, at vilkåret om samfundstjeneste medfører, at der skal fastsættes særlige regler med henblik på fuldbyrdelse af den arbejdspligt, som følger af vilkåret om samfundstjeneste.

Bestemmelser om gennemførelse af vilkår om samfundstjeneste

Til § 101

Den foreslåede bestemmelse, som svarer til gældende ret, fastsætter bestemmelser om, hvilken myndighed der skal gennemføre vilkår om samfundstjeneste. Endvidere indeholder bestemmelsen regler om den dømtes pligter i forbindelse med gennemførelsen af vilkåret om samfundstjeneste.

Bestemmelsen svarer med redaktionelle ændringer til § 101 i den danske straffuldbyrdslov i den form, som bestemmelsen havde før ikrafttrædelsen af lov nr. 152 af 18. februar 2015 om ændring af straffeloven og lov fuldbyrdelse af straf (Samfundstjeneste m.v.), jf. lovbekendtgørelse nr. 435 af 15. maj 2012. De ændringer af bestemmelsen, der blev gennemført ved den nævnte ændringslov havde sammenhæng med ændringer, som samtidig blev foretaget i den danske straffelov, og som ikke tilsvarende er foretaget i den færøske straffelov. Der henvises til bemærkningerne til lovforslagets pkt. 4.

Stk. 1 indebærer bl.a., at vilkår om samfundstjeneste altid gennemføres af kriminalforsorgen. Bestemmelsen giver således ikke mulighed for, at andre myndigheder kan gennemføre dette vilkår.

Efter *stk. 2* indebærer vilkår om samfundstjeneste, at den dømte skal opfylde den fastsatte arbejdspligt inden for den udmålte længstetid. Samfundstjenesten skal afvikles løbende over den udmålte længstetid og må tidligst være afviklet,

når der er forløbet to tredjedele af afviklingsperioden, medmindre der foreligger særlige omstændigheder. Udtrykket »den udmålte længstetid« omfatter både tilfælde, hvor længstetiden er udmålt i dommen, jf. straffelovens § 63, stk. 1, og tilfælde, hvor længstetiden efterfølgende er forlænget af tilsynsmyndigheden, jf. straffelovens § 63, stk. 2.

I *stk. 3* fastsættes det, at kriminalforsorgsområdet træffer bestemmelse om arbejdsstedet, hvor samfundstjenesten skal udføres, og at den dømte i øvrigt skal overholde de forskrifter, som kriminalforsorgen fastsætter om gennemførelsen af samfundstjenesten.

Til § 102

Den foreslåede bestemmelse i lovforslagets § 102 indeholder en bemyndigelse for justitsministeren til at fastsætte regler om gennemførelse af vilkår om samfundstjeneste mv.

Bestemmelsen svarer til § 102 i den danske straffuldbyrdslov, jf. lovbekendtgørelse nr. 1333 af 9. december 2019.

Vilkårsovertrædelse

Til § 103

Den foreslåede bestemmelse fastsætter bestemmelser om foranstaltning og indberetning, som kriminalforsorgen som tilsynsmyndighed skal foretage, hvis den dømte overtræder vilkåret om samfundstjeneste eller de forskrifter, som kriminalforsorgen har givet om udførelsen af samfundstjenesten.

Bestemmelsen svarer til § 103 i den danske straffuldbyrdslov i den form, som bestemmelsen havde før ikrafttrædelsen af lov nr. 152 af 18. februar 2015 om ændring af straffeloven og lov fuldbyrdelse af straf m.v. (Samfundstjeneste m.v.), jf. lovbekendtgørelse nr. 435 af 15. maj 2012. Den ændring af bestemmelsen, der blev gennemført ved den nævnte ændringslov havde sammenhæng med ændringer, som samtidig blev foretaget i den danske straffelov, og som ikke tilsvarende er foretaget i den færøske straffelov. Der henvises til bemærkningerne til lovforslagets pkt. 4.

Bestemmelsen medfører bl.a., at kriminalforsorgen skal føre kontrol med, at den dømte opfylder den fastsatte arbejdspligt, jf. *stk. 1*. Kontrollen forudsættes i overensstemmelse med de gældende regler at indebære, at kriminalforsorgen aflægger besøg på arbejdsstedet.

Overtræder den dømte vilkåret om samfundstjeneste eller de forskrifter, som kriminalforsorgen har givet om udførelsen af samfundstjenesten, skal kriminalforsorgen give den pågældende pålæg om at overholde vilkåret og forskrifterne. Er der tidligere givet pålæg herom, skal der afgives indberetning til anklagemyndigheden, jf. *stk. 2*.

I modsætning til, hvad der gælder for øvrige vilkår, skal der

ikke forud for indberetning om vilkårsovertrædelse efter stk. 2, foretages en vurdering af, om overtrædelse af vilkåret om samfundstjeneste begrundet en nærliggende risiko for kriminalitet, jf. herved lovforslagets § 99, stk. 2. Overtrædelse af vilkår om samfundstjeneste eller af kriminalforsorgens forskrifter om udførelsen heraf skal således, når der tidligere er givet pålæg, indberettes til anklagemyndigheden.

Efter *stk. 3* fastsætter justitsministeren regler om behandlingen af sager om overtrædelse af vilkår om samfundstjeneste.

Bestemmelser om gennemførelse af andre vilkår

Til § 104

Den foreslåede bestemmelse indeholder en bestemmelse om gennemførelse af andre vilkår end vilkåret om samfundstjeneste.

Bestemmelsen svarer med en redaktionel ændring til § 104 i den danske straffuldbyrdslov, jf. lovbekendtgørelse nr. 1333 af 9. december 2019.

Bestemmelsen i lovforslagets § 104 indebærer, at lovforslagets §§ 94-100 om gennemførelse af betingede domme uden vilkår om samfundstjeneste finder tilsvarende anvendelse på gennemførelse af tilsyn og særvilkår, der er fastsat efter straffelovens § 57 som led i en betinget dom med vilkår om samfundstjeneste.

Til afsnit V

Forvaring

Lovforslagets afsnit V (kapitel 19 (§ 105)) indeholder visse bestemmelser om fuldbyrdelse af forvaring. De foreslåede bestemmelser finder anvendelse ved dom til forvaring efter straffelovens § 70, ved dom til forvaring efter straffelovens § 68, sidste punktum, jf. § 70, samt ved ikendelse af forvaring efter straffelovens § 72 i forbindelse med ændring af en anden retsfølge idømt efter straffelovens § 68.

Afsnit V indeholder ikke bestemmelser om betingelserne for anvendelse af forvaring. Bestemmelser herom og om ændring eller endelig ophævelse af en anbringelse i forvaring findes fortsat i straffeloven.

Til kapitel 19

Fuldbyrdelse af forvaring

Til § 105

Bestemmelsen vedrører fuldbyrdelse af forvaring og svarer

med en redaktionel ændring til § 105 i den danske straffuldbyrdslov, jf. lovbekendtgørelse nr. 1333 af 9. december 2019.

Det fastslås i den foreslåede bestemmelses *stk. 1*, at forvaring fuldbyrdes efter samme regler som fængselsstraffe med den undtagelse, at forvaring normalt fuldbyrdes i Herstedvester Fængsel i Danmark. Denne særregel for fuldbyrdelse af forvaring er begrundet i, at denne institution personalemæssigt er særligt indrettet på at modtage indsatte, der har behov for psykiatrisk behandling eller bistand eller for at være på en institution med et mere specialiseret behandlingspersonale.

Der er ikke i øvrigt fundet grundlag for i lovforslaget at medtage bestemmelser, der stiller den forvarede anderledes end fængselsdømte. Den særlige forsigtighed, som under hensyn til disse indsatte farlighed bør udvises i forbindelse med fuldbyrdelsen af forvaring, forudsættes i overensstemmelse med gældende ret at komme til udtryk ved fastsættelsen af sagsbehandlingsregler, der sikrer, at afgørelse om visse særlig væsentlige spørgsmål under fuldbyrdelsen af forvaring træffes efter en særlig omfattende og grundig sagsbehandling.

Sådanne sagsbehandlingsregler kan fastsættes efter *stk. 2*, der indeholder en bemyndigelse for justitsministeren til at fastsætte regler om fuldbyrdelsen af forvaring. Som fremhævet i bestemmelsen forudsættes sådanne regler navnlig at vedrøre behandlingen af visse mere væsentlige spørgsmål, herunder tilladelse til udgang, overførsel til anden institution og prøveudskrivning.

Til afsnit VI

Fællesregler for fuldbyrdelse af straffe mv.

Lovforslagets afsnit VI indeholder en række bestemmelser, der er fælles for fuldbyrdelse af fængselsstraffe, betingede domme og forvaring. Lovforslagets afsnit VI indeholder således i kapitel 20 (§§ 106-109) bestemmelser om erstatning i anledning af indgreb under fuldbyrdelse af straf mv., i kapitel 21 (§ 110) regler om betaling for ophold i kriminalforsorgens institutioner samt i kapitel 22 (§§ 111-123) klageregler mv.

Til kapitel 20

Erstatning i anledning af indgreb under fuldbyrdelse af straf mv.

Lovforslagets kapitel 20 (§§ 106-109) indeholder bestemmelser om erstatning i anledning af uforskyldte indgreb under fuldbyrdelse af straf mv. Lovforslagets bestemmelser herom skal ses i sammenhæng med bestemmelserne i rets-

plejelovens kapitel 106 om erstatning i anledning af strafferetlig forfølgning.

Reglerne om erstatning skal i øvrigt sammenholdes med lovforslagets § 18, stk. 3, hvorefter der ved beregningen af straffetiden skal foretages fradrag, når den indsatte uforskyldt har været anbragt i forhørs-celle, straf-celle eller sikrings-celle, eller uforskyldt har været udelukket fra fællesskab, med et antal dage svarende til 50 pct. af det antal påbegyndte døgn, som indgrebet har været, og oprundet til nærmeste hele antal dage, jf. bemærkningerne til denne bestemmelse. Det følger desuden af den foreslåede bestemmelse i § 18, stk. 4, at der ikke ydes erstatning for indgreb efter bestemmelserne i § 106, stk. 1, nr. 2 og 3, i det omfang der foretages fradrag ved beregningen af straffetiden i medfør af § 18, stk. 3.

Til § 106

Den foreslåede bestemmelse medfører, at en indsat, der uforskyldt har udstået fængselsstraf i for lang tid, uforskyldt har været anbragt i forhørs-celle, straf-celle eller sikrings-celle, eller uforskyldt har været udelukket fra fællesskab, med visse undtagelser har ret til erstatning efter reglerne i retsplejelovens § 1049.

Bestemmelsen svarer med redaktionelle ændringer til § 106 i den danske straffuldbyrdslov, jf. lovbekendtgørelse nr. 1333 af 9. december 2019, med den undtagelse at den danske bestemmelse i stk. 3 om erstatning til dømte, der uforskyldt har udstået straf på bopælen under intensiv overvågning og kontrol i for lang tid, ikke er medtaget i lovforslaget, jf. bemærkningerne til lovforslagets pkt. 2.2.

For så vidt angår erstatning for uforskyldt udståelse af fængselsstraf i for lang tid bemærkes, at der ikke med bestemmelsen tilsigtes nogen ændring af reglerne i retsplejelovens § 1052. Disse regler vedrører bl.a. erstatning for udståelse af fængselsstraf, der senere bortfalder eller formildes – til noget mindre indgribende – ved anke eller genoptagelse.

Udmålingen af erstatning forudsættes tilpasset de gældende regler om erstatning i anledning af straffeprocessuelle indgreb.

Det følger af *stk. 1*, at en indsat har ret til erstatning efter reglerne i retsplejelovens § 1049, hvis den indsatte uforskyldt har udstået fængselsstraf i for lang tid (nr. 1), været anbragt i forhørs-celle, straf-celle eller sikrings-celle (nr. 2) eller været udelukket fra fællesskab (nr. 3).

Erstatning ydes for økonomisk skade samt for lidelse, tort, ulempe og forstyrrelse eller ødelæggelse af stilling og forhold, jf. § 1049, stk. 1, 2. pkt. Af lovforslagets § 18 følger, at i de tilfælde, hvor der er grundlag for erstatning efter § 106, stk. 1, nr. 2 og 3, vil den pågældende få forkortet sin afsoningstid i stedet for at få udbetalt en erstatning.

Henvisningen i lovforslagets § 106, stk. 1, til retsplejelovens

§ 1049 medfører, at indsatte – i lighed med retsplejelovens regler om erstatning i anledning af straffeprocessuelle indgreb – har krav på erstatning på objektivt grundlag, dvs. uafhængigt af, om der er begået fejl eller forsømmelser, når den pågældende uforskyldt har udstået fængselsstraf i for lang tid eller uforskyldt har været anbragt i forhørs-celle, straf-celle eller sikrings-celle eller uforskyldt har været udelukket fra fællesskab.

Indsatte kan anbringes i forhørs-celle i medfør af § 71, hvis der er begrundet mistanke om, at den indsatte har overtrådt bestemmelser, der må antages at medføre straf-celle som disciplinærstraf, hvis det er nødvendigt af hensyn til gennemførelsen af undersøgelser i disciplinærsagen. En indsat kan udelukkes fra fællesskab, hvis betingelserne i § 63 er opfyldt, herunder hvis der f.eks. er nødvendigt for at forebygge, at den indsatte vil begå strafbar virksomhed.

En person har som udgangspunkt været udsat for et uberettiget indgreb, der giver grundlag for erstatning, hvis den indsatte ikke har foretaget det strafbare eller disciplinære forhold, som udgjorde grundlaget for indgrebet. Det er ikke udelukket, at omstændigheder, som først viser sig efter indgrebet, kan inddrages ved vurderingen af, om der skal tilkendes erstatning.

Et krav på erstatning kan nedsættes eller nægtes, hvis den sigtede selv har givet anledning til foranstaltningerne, jf. herved formuleringen om, at erstatning ydes for uforskyldte indgreb i lovforslagets § 106, som også er reflekteret i retsplejelovens § 1049, stk. 3.

Bestemmelsen i *stk. 2*, medfører, at hvis anbringelse i forhørs-celle eller udelukkelse fra fællesskabet er sket med henblik på at undersøge, om den indsatte har begået et strafbart forhold eller en disciplinærforsøelse, eller at forebygge, at den indsatte vil begå et strafbart forhold eller en disciplinærforsøelse, kan den indsatte ikke tilkendes erstatning, hvis indgrebet ikke må anses for uberettiget ud fra omstændighederne på tidspunktet for indgrebets iværksættelse, medmindre der foreligger særlige omstændigheder.

Formålet med *stk. 2* er at begrænse erstatning i de tilfælde, hvor kriminalforsorgen med rette har reageret på f.eks. en mistanke ved gennemførelse af et indgreb over for den indsatte, men hvor det efterfølgende viser sig, at kriminalforsorgen ikke havde ret i mistanken, eller at mistanken ikke kunne bevises.

Det bemærkes, at begrænsningen alene foreslås at gælde for tilfælde, hvor der er sket anbringelse i forhørs-celle eller udelukkelse fra fællesskabet. Straf-celle anvendes som straf og således ikke med det formål at undersøge eller forebygge strafbare handlinger. Sikrings-celle anvendes heller ikke med det formål at undersøge eller forebygge kriminelle handlinger, som der kan være mistanke til, og som efterfølgende kan vise sig ikke at være korrekt eller ikke at kunne bevises. Det er heller ikke relevant at begrænse erstatning i de tilfælde, hvor en person har udstået for meget fængselsstraf

eller afviklet for meget samfundstjeneste, da disse foranstaltninger ikke kan være sket med det formål at undersøge eller forebygge brud på regler.

Formuleringen om, at det pågældende indgreb skal være sket med henblik på at undersøge, om den indsatte har begået et strafbart forhold eller disciplinærforseelse dækker over de indgreb, som kriminalforsorgen kan anvende til at opklare sagen eller afdække eller påvise, om der er foregået noget strafbart eller en disciplinær forseelse, eller hvad der i øvrigt er foregået.

Med begrebet »strafbart forhold« henvises til forhold, der er straffelagt i medfør af straffeloven og særlovgivningen, og med begrebet »disciplinærforseelse« menes forhold, der medfører disciplinærstraf, jf. lovforslagets §§ 67 og 68.

Et indgreb er sket med henblik på at undersøge, om den indsatte har begået et strafbart forhold eller disciplinærforseelse, hvor forhørscele findes nødvendigt af hensyn til gennemførelsen af undersøgelser i disciplinærsagen, jf. lovforslagets § 71, stk. 1.

Formuleringen om, at det pågældende indgreb skal være sket med henblik på at forebygge, at den indsatte vil begå et strafbart forhold eller en disciplinærforseelse, dækker over de indgreb, som kriminalforsorgen kan anvende som led i at hindre, at den indsatte begår ny kriminalitet eller bryder reglerne i fængslet. Den foreslåede bestemmelse sigter således mod at begrænse erstatning i de tilfælde, hvor indgrebets formål er at hindre noget fremadrettet. Indgreb, der har til formål umiddelbart at afværge f.eks. vold mod andre indsatte i en konkret situation, vil ikke være omfattet af det nye stykke.

Hvorvidt et indgreb ikke kan anses for uberettiget ud fra omstændighederne på tidspunktet for indgrebets iværksættelse, vil afhænge af en konkret vurdering i lyset af de relevante betingelser for, at det pågældende indgreb kan iværksettes.

Til illustration kan nævnes den situation, hvor kriminalforsorgen vil udelukke en indsat fra fællesskabet for at forebygge strafbar virksomhed, jf. lovforslagets § 63, stk. 1, nr. 1. I sådanne tilfælde er det bl.a. en betingelse, at kriminalforsorgen på tidspunktet for indgrebet finder, at indgrebet er »nødvendigt«.

I vurderingen vil der som udgangspunkt alene skulle indgå de oplysninger om mistankegrundlag og faktiske oplysninger mv., som kriminalforsorgen havde på tidspunktet for indgrebets iværksættelse.

Derudover kan også risikoen ved ikke at foretage et hurtigt indgreb indgå i vurderingen. Anbringelse i forhørscele, jf. lovforslagets § 71, har bagudrettet karakter, da formålet er at afdække, hvorvidt der er foregået noget, der kan medføre disciplinærstraf. Det vil således ikke i alle tilfælde være nødvendigt, at afhøringen skal ske hurtigt. Det kan således have betydning for vurderingen, om kriminalforsorgen hav-

de mulighed for at indhente yderligere oplysninger forud for indgrebet.

Til gengæld kan det være nødvendigt med en hurtig reaktion, hvor øjemedet vil forspildes, hvis der ikke reageres hurtigt. Et eksempel herpå kunne være, hvor kriminalforsorgen har fået et pålideligt »tip« om, at en indsat vil undvige, og hvor det efter omstændighederne er nødvendigt at reagere hurtigt med en midlertidig udelukkelse fra fællesskabet, jf. § 63.

Det bør også indgå i vurderingen, hvorvidt et mindre indgribende middel efter omstændighederne burde have været anvendt, dvs. have været mere proportionalt.

Formuleringen om, at det er tidspunktet for iværksættelsen, der er afgørende, betyder, at hvis kriminalforsorgen under indgrebet finder, at vedkommende ikke havde begået noget strafbart, f.eks. under forklaringen i forhørscellen, er det uden betydning for vurderingen. Det forudsættes i den forbindelse, at kriminalforsorgen afbryder indgrebet på det tidspunkt, hvor kriminalforsorgen bliver bekendt med, at indgrebet ikke længere er berettiget.

Viser det sig, at et indgreb var uberettiget ud fra omstændighederne på tidspunktet for indgrebets iværksættelse, vil betingelserne i medfør af det foreslåede § 106, stk. 2, for at begrænse erstatning ikke være opfyldt.

Der vil endvidere fortsat skulle foretages en vurdering af, om den indsatte har udvist egen skyld i de tilfælde, hvor det vurderes, at den indsatte kan tilkendes erstatning, fordi indgrebet anses for uberettiget ud fra omstændighederne på tidspunktet for indgrebets iværksættelse, jf. herved formuleringen i § 106, stk. 1, om, at der ydes erstatning for uforskyldte indgreb, som også fremgår af retsplejelovens § 1049, stk. 3.

Selv om det viser sig, at indgrebet må anses for berettiget ud fra de oplysninger, der forelå på tidspunktet for indgrebet, vil der alligevel kunne tilkendes erstatning, hvis der foreligger særlige omstændigheder. Særlige omstændigheder vil foreligge, hvis det må anses for åbenbart urimeligt, at den indsatte ikke får tilkendt erstatning.

Denne erstatningsadgang er begrænset til ekstraordinære situationer, hvor der er tale om særligt indgribende foranstaltninger med f.eks. væsentlige indskrænkninger af den indsatte handle- og bevægelsesfrihed, og hvor det viser sig efterfølgende, at den pågældende ikke havde begået det forhold, som begrundede indgrebet. Det kan også være tilfældet, hvor indgrebet har haft utilsigtede og betydelige konsekvenser for den indsatte, der ikke står mål med det forfulgte formål bag indgrebet.

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 3* giver ret til erstatning på objektivt grundlag efter reglerne i retsplejelovens § 1049, hvis den indsatte uforskyldt har afviklet for meget samfundstjeneste.

Det forudsættes, at godtgørelsen for ikke økonomisk skade fastsættes med udgangspunkt i den almindelige timeløn for tilsvarende arbejde.

Til § 107

Den foreslåede bestemmelse giver med visse begrænsninger mulighed for at tillægge erstatning på objektivt grundlag i anledning af andre uforskyldte indgreb under fuldbyrdelsen af straf mv. end de i § 106 nævnte.

Bestemmelsen svarer med en redaktionel ændring til § 107 i den danske straffuldbyrdslov, jf. lovbekendtgørelse nr. 1333 af 9. december 2019.

De indgreb, der omfattes af § 107, er indgreb, som kriminalforsorgen eller andre myndigheder kan foretage over for den dømte m.fl. i medfør af bestemmelser i denne lov eller bestemmelser fastsat med hjemmel i denne lov. Med bestemmelsen sigtes til foranstaltninger af en vis konkret, indgribende karakter. Som eksempel kan nævnes uberettiget overførsel til fængsel eller arresthus i Danmark eller uberettiget tilbagekaldelse af en tilladelse til udgang.

Selv om en række af de indgreb, som har hjemmel i denne lov eller kan fastsættes med hjemmel i denne lovs bemyndigelsesbestemmelser, ikke vil være af særlig indgribende karakter, er det dog ikke fundet rimeligt på forhånd at udelukke erstatning i anledning af sådanne indgreb. Selv de mindre indgreb vil kunne foretages under omstændigheder, der opleves som så krænkende, at det kan stille sig naturligt at yde en vis kompensation, hvis indgrebet viser sig at være uforskyldt. At erstatning ikke ved noget indgreb er udelukket på forhånd, er endvidere i overensstemmelse med den tilsvarende bestemmelse i retsplejelovens § 1050.

Erstatning ydes for økonomisk skade samt for lidelse, tort, ulempe og forstyrrelse eller ødelæggelse af stilling og forhold, jf. retsplejelovens § 1049, stk. 1, 2. pkt.

Hvis den dømte m.fl. udsættes for foranstaltninger, der efter det anførte ikke omfattes af lovforslagets § 106 eller § 107 om erstatning på objektivt grundlag, må et eventuelt erstatningskrav i givet fald rejses på normal måde på grundlag af almindelige erstatningsregler.

En person har som udgangspunkt været udsat for et uberettiget indgreb, der giver grundlag for erstatning, hvis den indsatte ikke har foretaget det strafbare eller disciplinære forhold, som udgjorde grundlaget for indgrebet. Det er ikke udelukket, at omstændigheder, som først viser sig efter indgrebet, kan inddrages ved vurderingen af, om der skal tilkendes erstatning.

Et krav på erstatning kan dog bortfalde eller nedsættes, hvis den sigtede selv har givet anledning til foranstaltningerne, dvs. på grund af indsattes egen skyld, jf. herved formuleringen om, at erstatning ydes for uforskyldte indgreb i lovfors-

slagets § 107, som også er reflekteret i retsplejelovens § 1049, stk. 3.

Med bestemmelsens *stk. 2*, foreslås der en begrænsning af de situationer, der kan medføre erstatning. Af bestemmelsen fremgår, at hvis et indgreb er sket med henblik på at undersøge, om den indsatte har begået et strafbart forhold eller en disciplinærforseelse, eller at forebygge, at den indsatte vil begå et strafbart forhold eller en disciplinærforseelse, kan den indsatte ikke tilkendes erstatning, hvis indgrebet ikke anses for uberettiget ud fra omstændighederne på tidspunktet for indgrebets iværksættelse, medmindre der foreligger særlige omstændigheder.

Formålet med bestemmelsen er at begrænse erstatning i de tilfælde, hvor kriminalforsorgen med rette har reageret på f.eks. en mistanke ved gennemførelse af et indgreb over for den indsatte, men hvor det efterfølgende viser sig, at kriminalforsorgen ikke havde ret i mistanken, eller at mistanken ikke kunne bevises.

Indgreb, der udføres eller kan udføres rutinemæssigt eller stikprøvevis med det formål at undersøge, om der er begået et strafbart eller disciplinært forhold, vil også være omfattet af bestemmelsen.

Formuleringen om, at det pågældende indgreb skal være sket med henblik på at undersøge, om den indsatte har begået et strafbart forhold eller disciplinærforseelse, dækker over de indgreb, som kriminalforsorgen kan anvende til at opklare sagen eller afdække eller påvise, om der er foregået noget strafbart eller en disciplinær forseelse, eller hvad der i øvrigt er foregået.

Med begrebet »strafbart forhold« henvises til forhold, der er strafbelagt i medfør af straffeloven og særlovgivningen, og med begrebet »disciplinærforseelse« menes forhold, der medfører disciplinærstraf, jf. lovforslagets §§ 67 og 68.

Et eksempel herpå er gennemførelse af en legemsundersøgelse af indgribende karakter, hvor der er bestemte grunde til at antage, at en indsat er i besiddelse af narkotika, jf. lovforslagets § 60, stk. 3. Besiddelse af narkotika kan medføre disciplinærstraf i form af straffecelle, jf. lovforslagets § 68, stk. 2, nr. 2.

Formuleringen om, at det pågældende indgreb skal være sket med henblik på at forebygge, at den indsatte vil begå et strafbart forhold eller en disciplinærforseelse, dækker over de indgreb, som kriminalforsorgen kan anvende som led i at hindre, at den indsatte begår ny kriminalitet eller bryder reglerne i institutionen. Den foreslåede bestemmelse sigter således mod at begrænse erstatning i de tilfælde, hvor indgrebets formål er at hindre noget fremadrettet. Indgreb, der har til formål umiddelbart at afværge f.eks. vold mod andre indsatte i en konkret situation, vil ikke være omfattet af bestemmelsen.

Til illustration kan nævnes en situation, hvor kriminalforsorgen vil nægte udgangstilladelse til en indsat, jf. lovforsla-

gets § 46, stk. 1, nr. 2, fordi der er bestemte grunde til at antage, at den indsatte i forbindelse med udgang vil begå ny kriminalitet. En medvirkende årsag hertil kan være, at vedkommende er mistænkt for allerede at have begået et strafbart eller disciplinært forhold.

Hvorvidt et indgreb ikke kan anses for uberettiget ud fra omstændighederne på tidspunktet for indgrebets iværksættelse, vil afhænge af en konkret vurdering i lyset af de relevante betingelser for, at det pågældende indgreb kan iværksættes.

I vurderingen vil der som udgangspunkt alene skulle indgå de oplysninger om mistankegrundlag og faktiske oplysninger mv., som kriminalforsorgen havde på tidspunktet for indgrebets iværksættelse.

Derudover kan også risikoen ved ikke at foretage et hurtigt indgreb indgå i vurderingen. Det kan have betydning for vurderingen, om kriminalforsorgen havde mulighed for at indhente yderligere oplysninger forud for indgrebet. Et eksempel herpå kunne være en sag om nægtelse af udgang, hvor der i visse tilfælde ville kunne være tid til at foretage yderligere oplysning af sagen, herunder undersøge nærmere, om der er grundlag for at antage, at en indsat vil begå ny kriminalitet i forbindelse med udgang, før der træffes afgørelse om at nægte udgang, jf. lovforslagets § 46, stk. 1, nr. 2.

Til gengæld kan det være nødvendigt med en hurtig reaktion, hvor øjemedet vil forspildes, hvis der ikke reageres hurtigt. Et eksempel herpå kunne være, hvor kriminalforsorgen har fået et pålideligt »tip« om, at en indsat har euforiserende stoffer på sig, og hvor en undersøgelse af den pågældendes person, jf. lovforslagets § 60, derfor skal iværksættes med det samme, for at øjemedet ikke forspildes.

Det bør også indgå i vurderingen, hvorvidt et mindre indgribende middel efter omstændighederne burde have været anvendt, dvs. have været mere proportionalt.

Formuleringen om, at det er tidspunktet for iværksættelsen, der er afgørende, betyder, at hvis kriminalforsorgen under indgrebet finder, at vedkommende ikke havde begået noget strafbart, f.eks. under legemsundersøgelsen, er det uden betydning for vurderingen. Det forudsættes i den forbindelse, at kriminalforsorgen afbryder indgrebet på det tidspunkt, hvor kriminalforsorgen bliver bekendt med, at indgrebet ikke længere er berettiget.

Viser det sig, at et indgreb var uberettiget ud fra omstændighederne på tidspunktet for indgrebets iværksættelse, vil betingelserne i medfør af stk. 2 for at begrænse erstatning ikke være opfyldt.

Der vil endvidere skulle foretages en vurdering af, om den indsatte har udvist egen skyld i de tilfælde, hvor det vurderes, at den indsatte kan tilkendes erstatning, fordi indgrebet anses for uberettiget ud fra omstændighederne på tidspunktet for indgrebets iværksættelse, jf. herved formuleringen i

§ 107, stk. 1, om, at der ydes erstatning for uforskyldte indgreb og retsplejelovens § 1049, stk. 3.

Selv om det viser sig, at indgrebet må anses for berettiget ud fra de oplysninger, der forelå på tidspunktet for indgrebet, vil der alligevel kunne tilkendes erstatning, hvis der foreligger særlige omstændigheder. Særlige omstændigheder vil foreligge, hvis det må anses for åbenbart urimeligt, at den indsatte ikke får tilkendt erstatning.

Denne erstatningsadgang er begrænset til ekstraordinære situationer, hvor der er tale om særligt indgribende foranstaltninger med f.eks. væsentlige indskrænkninger af den indsatte handle- og bevægelsesfrihed, men hvor det viser sig efterfølgende, at den pågældende ikke havde begået det forhold, som begrundede indgrebet. Det kan også være tilfældet, hvor indgrebet har haft utilsigtede og betydelige konsekvenser for den indsatte, der ikke står mål med det forfulgte formål bag indgrebet.

Til § 108

Den foreslåede bestemmelse vedrører fremgangsmåden ved behandlingen af krav om erstatning i medfør af lovforslagets § 106 eller § 107.

Bestemmelsen svarer til § 108 i den danske straffuldbyrdeslov, jf. lovbekendtgørelse nr. 1333 af 9. december 2019.

Bestemmelsen i lovforslagets § 108 indebærer, at krav om erstatning skal fremsættes over for kriminalforsorgen inden to måneder efter, at indgrebet er ophørt. Kriminalforsorgen kan tillade overskridelse af denne frist, hvis overskridelsen findes undskyldelig, f.eks. hvis den indsatte efter fristens udløb er kommet i besiddelse af oplysninger, der er helt afgørende for vurderingen af erstatningskravet. Angivelse af nye oplysninger kan derimod ikke i almindelighed begrunde overskridelse af klagefristen. Er kravet rejst rettidigt, og fremkommer der senere nye oplysninger, forudsættes kriminalforsorgen at kunne genoptage behandlingen af erstatningssagen.

Hvis kriminalforsorgen nægter at betale erstatning efter § 106, vil afgørelsen være omfattet af den udvidede adgang til domstolsprøvelse, når afgørelsen vedrører nægtelse af erstatning i anledning af uforskyldt udståelse af fængselsstraf i for lang tid eller anbringelse i straffacelle i mere end 7 dage, jf. lovforslagets § 112, nr. 9, og bemærkningerne til denne bestemmelse.

Til § 109

Den foreslåede bestemmelse i lovforslagets § 109 indeholder en bemyndigelse for justitsministeren til at fastsætte regler om den administrative behandling af erstatningskrav i henhold til §§ 106-107.

Bestemmelsen svarer til § 109 i den danske straffuldbyrdeslov, jf. lovbekendtgørelse nr. 1333 af 9. december 2019.

Til kapitel 21

Betaling for ophold i kriminalforsorgens institutioner

I kapitlet, der alene indeholder bestemmelsen i § 110, fastsættes regler om betaling for ophold i kriminalforsorgens institutioner. Formålet med dette forslag er at modvirke, at dømte, der har eget indtægtsgivende arbejde eller modtager pension eller andre ydelser fra det offentlige, samtidig modtager forsørgelse fra kriminalforsorgen.

Til § 110

Den foreslåede bestemmelse fastsætter pligt til for visse dømte at betale for ophold i kriminalforsorgens institutioner.

Bestemmelsen svarer til § 110 i den danske straffuldbyrdeslov, jf. lovbekendtgørelse nr. 1333 af 9. december 2019, med en enkelt tilføjelse om indtægt i form af offentlige ydelser under afsoning og en undtagelse, idet en bestemmelse, der retter sig mod dømte på kriminalforsorgens pensioner, ikke er relevant på Færøerne, hvor der ikke er etableret sådanne.

Ved § 2 i lov nr. 143 af 8. marts 1995 om ændring af retsplejeloven, lov for Færøerne om udgifterne i strafferetsplejen og lov for Færøerne om rettens pleje (Suppleanter til Den Særlige Klageret, ophævelse af pligten til at betale afsoningsomkostninger på Færøerne og administreret dommerembede på Færøerne m.v.) blev pligten til at betale afsoningsomkostninger ophævet på samme måde, som det året før var sket i Danmark.

Baggrunden var bl.a., at man ikke ønskede at påføre dømte en yderligere gældsbyrde under afsoningen, når den pågældende reelt var uden mulighed for at skaffe sig en indtægt under afsoningen bortset fra vederlag for beskæftigelsen i fængslet eller arresthuset (arbejdspenge).

Nogle dømte har imidlertid under ophold i kriminalforsorgens institutioner mulighed for selv at skaffe sig en indtægt. Det gælder bl.a. indsatte, der er beskæftiget med eget indtægtsgivende arbejde i fængsel eller arresthus, f.eks. forfattervirksomhed eller anden selvstændig virksomhed. Endvidere kan peges på indsatte, der efter reglerne om udgang fra fængsel eller arresthus har frigang til lønnet arbejde eller egen indtægtsgivende virksomhed. Endelig har dømte i medfør af den færøske lovgivning om social pension og offentlig forsørg i begrænset omfang ret til offentlige ydelser under afsoning.

For den nævnte personkreds gælder, at de i den periode, hvor de har indtægt ved indtjening mv., også modtager forsørgelse fra det offentlige i form af ophold i en af kriminal-

forsorgens afsoningsinstitutioner. Efter ophævelse af pligten til at betale afsoningsomkostninger er disse dømte væsentligt bedre stillet end personer uden for afsoningssystemet, der har indtægt, idet de under afsoningen ikke har udgifter til kost og logi.

Med henblik på at modvirke denne utilsigtede virkning af ophævelsen af pligten til at betale afsoningsomkostninger indeholder *stk. 1* en bestemmelse, hvorefter indsatte, der har indtægtsgivende arbejde i eller uden for fængsel eller arresthus, betaler for opholdet. Det samme gælder indsatte, der har indtægter i form af offentlige ydelser.

I udtrykket »betaler for opholdet« ligger, at betalingspligten alene gælder i det omfang, hvor indtægten kan dække afsoningsomkostningerne. Det er endvidere forudsat, at det i de administrative bestemmelser om opholdsbetaling, jf. bestemmelsens *stk. 2*, vil blive fastsat, at dømte, som er beskæftiget med eget indtægtsgivende arbejde, eller som har indtægter i form af offentlige ydelser, skal have et beløb til rådighed, der mindst svarer til det vederlag, som udbetales dømte, der er beskæftiget ved kriminalforsorgens foranstaltning, jf. den foreslåede bestemmelse i § 42, *stk. 1*.

Udtrykket »offentlig ydelse til underhold« i samme bestemmelse omfatter ikke alene forsørgshjælp og sociale pensioner, men også arbejdsløshedshjælp og sygedagpenge.

Bestemmelsen omfatter derimod ikke dømte med formueindtægt. Det vil i praksis være sjældent forekommende, at dømte, der opholder sig i kriminalforsorgens institutioner, har formueindtægt af betydning. Hertil kommer, at det vil være forbundet med et uforholdsmæssigt stort administrativt arbejde at sikre kontrollen hermed.

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 2* indeholder en bemyndigelse for justitsministeren til at fastsætte regler om betalingen.

Til kapitel 22

Klageregler mv.

Lovforslagets kapitel 22 (§§ 111-123) indeholder klageregler mv., der bl.a. åbner mulighed for, at den dømte m.fl. kan forlange visse afgørelser indbragt for domstolene. Endvidere fastsættes regler om fremgangsmåden ved behandlingen af sådanne klager.

Administrativ klageadgang

Til § 111

Den foreslåede bestemmelse indeholder regler om den administrative klageadgang.

Bestemmelsen svarer med en enkelt redaktionel ændring til § 111 i den danske straffuldbyrdslov, jf. lovbekendtgørelse nr. 1333 af 9. december 2019.

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 1* indebærer, at der ikke er adgang til at klage til højere administrativ myndighed over afgørelser, der er truffet af en myndighed inden for kriminalforsorgen.

Den foreslåede bestemmelse omfatter såvel afgørelser, der er truffet efter bestemmelser i loven, som afgørelser, der er truffet med hjemmel i administrative forskrifter udstedt i medfør af loven. Bestemmelsen omfatter desuden afgørelser, der træffes i forbindelse med varetagelse af kriminalforsorgens opgaver og i tilknytning til gennemførelsen af et straffuldbyrdsforløb, men som træffes på ulovbestemt grundlag. Der kan f.eks. være tale om afgørelser vedrørende såkaldte anstaltsforhold, som træffes af en myndighed inden for kriminalforsorgen.

Den foreslåede bestemmelse omfatter afgørelser, der træffes af en myndighed inden for kriminalforsorgen. Hermed sigtes til afgørelser, der er truffet af Direktoratet for Kriminalforsorgen, og afgørelser, der er truffet af de lokale kriminalforsorgsmyndigheder. Ved afgørelser, der er truffet af Direktoratet for Kriminalforsorgen, indebærer bestemmelsen, at afgørelserne ikke kan påklages til Justitsministeriet, mens bestemmelsen for så vidt angår afgørelser truffet af kriminalforsorgsområdet indebærer, at klageadgangen til direktoratet afskæres.

Det foreslåede *stk. 2* indebærer, at afgørelser, der træffes i henhold til loven eller i henhold til administrative forskrifter udstedt i medfør heraf af andre myndigheder end kriminalforsorgen, ikke kan påklages til højere administrativ myndighed. Bestemmelsen tager sigte på de tilfælde, hvor andre myndigheder end Direktoratet for Kriminalforsorgen eller kriminalforsorgsområdet træffer afgørelse efter denne lov. Der sigtes navnlig til de afgørelser om fuldbyrdelse af bødestraf eller bødeforvandlingsstraf, som træffes af politiet, jf. lovens kapitel 16. Der kan endvidere f.eks. være tale om, at gennemførelsen af tilsyn i forbindelse med prøveløsladelse overlades til andre myndigheder, jf. herom lovens § 87.

Efter den foreslåede bestemmelse i *stk. 3* bemyndiges justitsministeren til at fastsætte regler om, at afgørelser truffet af kriminalforsorgsområdet eller af andre myndigheder end kriminalforsorgens myndigheder – uanset *stk. 1* og *2* – skal være undergivet klageadgang til Direktoratet for Kriminalforsorgen. Efter lovforslagets vedtagelse vil der i bekendtgørelsesform blive fastsat nærmere regler om klageadgang.

Baggrunden for den nærmere afgrænsning af de afgørelser, der påtænkes at kunne påklages, er beskrevet i bemærkningerne til lovforslagets pkt. 16.

Der vil med hjemmel i *stk. 3* tillige kunne fastsættes regler om adgang til at klage til direktoratet over afgørelser truffet af kriminalforsorgsområdet på ulovbestemt grundlag.

Bestemmelsens *stk. 3* bemyndiger endvidere justitsministeren til at fastsætte nærmere regler om klagefrist, behandling af klagesager og opsættende virkning af klager.

Det er hensigten i medfør af den foreslåede bemyndigelsesbestemmelse at fastsætte administrative bestemmelser, der indholdsmæssigt svarer til de gældende bestemmelser i Danmark. Der vil således blive fastsat regler om, at klage til direktoratet skal iværksættes inden to måneder efter, at afgørelsen er meddelt den dømte, og at direktoratet i særlige tilfælde kan bortse fra overskridelse af denne frist. Der vil videre blive fastsat regler om, at en klage til direktoratet ikke har opsættende virkning, medmindre den, der har truffet afgørelsen, eller direktoratet træffer bestemmelse herom.

Domstolsprøvelse

Til § 112

Den foreslåede bestemmelse i § 112 indeholder en opregning af de endelige administrative afgørelser, som kan indbringes for domstolene som led i den foreslåede udvidelse af klageordningen med hensyn til afgørelser truffet som led i straffuldbyrdelsen.

Bestemmelsen svarer indholdsmæssigt til bestemmelsen i § 112 i den danske straffuldbyrdslov, jf. lovbekendtgørelse nr. 1333 af 9. december 2019. Dog er der foretaget en mindre udvidelse begrundet i de foreslåede muligheder for mod den dømtes vilje at anbringe den pågældende i eller overføre den pågældende til et fængsel eller et arresthus i Danmark, jf. lovforslagets kapitel 7.

Bestemmelsen medfører, at den dømte kan kræve de endelige administrative afgørelser, der er nævnt nedenfor, indbragt til prøvelse for retten inden 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt den pågældende.

Bestemmelsens *nr. 1* indebærer, at afgørelser efter lovforslagets § 14 eller § 16 vedrørende kriminalforsorgens beregning af straffetiden omfattes af den udvidede adgang til domstolsprøvelse. Klager, der skyldes uenighed om straffedommens fortolkning, skal som hidtil behandles af den ret, som har afsagt dom i sagen i første instans, jf. retsplejelovens § 1025, *stk. 1*.

Efter lovforslagets § 55, *stk. 5*, kan et gennemlæst brev efter bestemmelse af kriminalforsorgsområdet tilbageholdes, hvis det af ordens- eller sikkerhedsmæssige hensyn, af hensyn til kriminalforsorgens indsats mod radikaliserings og ekstremisme, af hensyn til at forebygge kriminalitet eller af hensyn til beskyttelse af den forurettede ved lovovertrædelsen ikke bør afsendes. Bestemmelsens *nr. 2* indebærer, at en afgørelse om tilbageholdelse af et brev, der er bestemt til afsendelse, kan domstolsprøves, hvis afgørelsen om tilbageholdelse har baggrund i hensynet til beskyttelse af den forurettede ved lovovertrædelsen.

I lovforslagets § 70, stk. 1, jf. § 67, er der fastsat bestemmelser om ikendelse af disciplinærstraf i form af straffecelle. Bestemmelsens nr. 3 indebærer, at den dømte kan forlange domstolsprøvelse af en afgørelse om disciplinærstraf i form af straffecelle, når varigheden af straffecelle er mere end 7 dage.

Efter lovforslagets § 73 kan der i visse tilfælde træffes bestemmelse om konfiskation af genstande og penge, der findes på institutionens område, er ulovligt indført, erhvervet eller tilvirket i institutionen. Det samme gælder for genstande og penge, der i øvrigt er medtaget, besiddet eller rådet over i strid med regler eller anvisninger for ophold i institutionen eller søgt indsmuglet til den indsatte. Bestemmelsens nr. 4 indebærer, at afgørelser om konfiskation efter denne bestemmelse kan forlanges domstolsprøvet af den indsatte, hvis værdien af de konfiskerede genstande eller penge overstiger det almindelige vederlag, der udbetales indsatte for en uges beskæftigelse. Dette vederlag udgør for tiden ca. 400 kr. Der henvises til bemærkningerne til § 42, stk. 5, om vederlagets størrelse.

Efter lovforslagets § 74 kan kriminalforsorgsområdet i visse tilfælde modregne krav på erstatning i anledning af skade, som den indsatte har forvoldt på ting, der tilhører en af kriminalforsorgens institutioner, i den indsatte krav på vederlag for beskæftigelse. Bestemmelsens nr. 5 indebærer, at afgørelser om modregning kan forlanges domstolsprøvet af den indsatte, når erstatningsbeløbet overstiger størrelsen af det i nr. 4 nævnte ugentlige vederlag.

Lovforslagets § 80 indeholder bestemmelser om afgørelser vedrørende prøveløsladelse af indsatte. Bestemmelsens nr. 6 indebærer, at der gives udvidet adgang til domstolsprøvelse af afgørelser om nægtelse af prøveløsladelse fra tidsbestemt straf efter denne lovs § 79 a, stk. 1 (ordinær prøveløsladelse efter udståelse af to tredjedele af straffetiden). Endvidere gives mulighed for domstolsprøvelse af afgørelser, hvorved der er meddelt afslag på prøveløsladelse fra straf af fængsel på livstid efter straffelovens § 79 e, når 14 år af straffen af fængsel på livstid er udstået.

Lovforslagets § 86 indeholder regler om vilkårsovertrædelse ved prøveløsladelse. Bestemmelsens nr. 7 indebærer, at den dømte kan forlange domstolsprøvelse af afgørelser, hvorved der er truffet beslutning om at genindsætte en person, der er prøveløsladt fra en tidsbestemt straf, til udståelse af reststraffen i henhold til den foreslåede bestemmelse i § 79 c, stk. 2 eller 3. Tilsvarende gælder afgørelse om genindsættelse af en person, der er idømt straf af fængsel på livstid, til fortsat udståelse af livstidsstraffen, jf. § 79 f, stk. 2.

Lovforslagets § 88, jf. § 86, fastsætter bl.a. regler om vilkårsovertrædelse ved betinget benådning. Bestemmelsens nr. 8 indebærer, at afgørelser om indsættelse af en person, der er betinget benådet fra en tidsbestemt straf, til udståelse af straffen eller reststraffen, jf. den foreslåede § 79 g, omfattes af den udvidede adgang til domstolsprøvelse. Endvidere gives mulighed for at forlange domstolsprøvelse af afgørelser, hvorved en person, der er betinget benådet fra straf af fæng-

sel på livstid, indsættes til (fortsat) udståelse af livstidsstraffen.

Lovforslagets § 106 giver efter omstændighederne en indsat ret til erstatning bl.a. for uforskyldt udståelse af fængselsstraf i for lang tid og anbringelse i straffecelle. Bestemmelsens nr. 9 indebærer, at den indsatte kan forlange domstolsprøvelse af afgørelser, hvorved der er nægtet erstatning for uforskyldt udståelse af fængselsstraf i for lang tid eller anbringelse i straffecelle, når anbringelsen har varet mere end 7 dage, jf. herved § 112, nr. 3, om domstolsprøvelse af afgørelse om ikendelse af straffecelle i mere end 7 dage.

Som det fremgår, tager domstolsprøvelsen efter § 112, nr. 9, for så vidt angår erstatning for fuldbyrdelse af frihedsstraf alene sigte på tilfælde, hvor den indsatte uforskyldt har udstået fængselsstraf i for lang tid. Om domstolsprøvelse i tilfælde, hvor anke eller genoptagelse medfører bortfald eller formildelse af den idømte straf, gælder retsplejelovens § 1052.

Bestemmelsen i § 112, nr. 9, gør endeligt op med, hvilke erstatningskrav som følge af indgreb under straffuldbyrdelsen der skal være genstand for en særlig let adgang til domstolsprøvelse. De erstatningskrav, der ikke er omfattet af § 112, nr. 9, kan således alene indbringes for domstolene i medfør af grundlovens § 63. Den administrative afgørelse af spørgsmål om erstatning for uforskyldte indgreb under straffuldbyrdelsen – uanset om indgrebet falder inden for eller uden for lovforslagets § 112, nr. 9 – skal afgøres af kriminalforsorgen, jf. lovforslagets § 112, og kan ikke tillige afgøres af anklagemyndigheden, jf. retsplejelovens § 1053.

Lovforslagets § 21, stk. 2, nr. 1-4 og 7, og § 24, nr. 1-4 og 7, giver i en række nærmere angivne tilfælde mulighed for anbringelse i fængsel eller arresthus i Danmark, eller - hvis straffuldbyrdelsen er iværksat på Færøerne – overførsel til fængsel eller arresthus i Danmark mod den dømtes vilje. Bestemmelsens nr. 10 indebærer, at den dømte kan forlange domstolsprøvelse af sådanne afgørelser om anbringelse eller overførsel. Der henvises desuden til bemærkningerne til lovforslagets § 21, stk. 2, nr. 1-4 og 7, og § 24, nr. 1-4 og 7.

Til § 113

Den foreslåede bestemmelse regulerer valget af den domstol, der i det enkelte tilfælde skal behandle klagesagen.

Bestemmelsen svarer med den ændring, som følger af det forhold, at der på Færøerne alene findes en institution og en retskreds, til § 113 i den danske straffuldbyrdelseslov, jf. lovbekendtgørelse nr. 1333 af 9. december 2019.

Det foreslås i bestemmelsen i lovforslagets § 113, at indbringelse af sagen i alle tilfælde sker for Retten på Færøerne. Dette gælder såvel prøvelse af endelige administrative afgørelser, truffet overfor færøsk dømte personer, som på tidspunktet for den oprindelige administrative afgørelse var

indsat i Færøerne Arrest, i medfør af lovens § 78 er anbragt på hospital, i familiepleje, i egnet hjem eller institution på Færøerne, eller under tilsyn af kriminalforsorgen på Færøerne, som endelige administrative afgørelser truffet overfor færøsk dømte personer, der er anbragt i Danmark til udståelse af (en del af) fængselsstraf.

Domme vedrørende færøsk dømte personer, som er overført til Danmark, skal fuldbyrdes efter de i Danmark gældende regler, jf. bemærkningerne til lovforslagets § 1 og lovforslagets § 29. Undtaget herfra er dog afgørelser om prøveløsladelse vedrørende færøsk dømte, som er anbragt i en institution i Danmark. Disse afgørelser vil således, jf. den foreslåede bestemmelse i § 30, uanset at den dømte befinder sig i en institution i Danmark, skulle træffes med hjemmel i denne lov.

Er den dømte ikke frihedsberøvet, indbringes sagen for Retten på Færøerne. Det tilsvarende gælder, hvis den dømte ikke har kendt bopæl eller opholdssted.

Reglen om, at sager om domstolsprøvelse af Direktoratet for Kriminalforsorgens afgørelse anlægges ved Retten på Færøerne, stemmer overens med værnetingsreglen i retsplejelovens § 278, stk. 2, hvoraf det fremgår, at sager om prøvelse af afgørelser truffet af en central statslig myndighed anlægges på Færøerne, hvis sagsøgeren har hjemting her, medmindre parterne har aftalt andet.

Til § 114

Den foreslåede bestemmelse indeholder nærmere regler om fremgangsmåden ved klagesagens indbringelse for retten.

Bestemmelsen svarer til § 114 i den danske straffuldbyrdeslov, jf. lovbekendtgørelse nr. 1333 af 9. december 2019.

Det fremgår af den foreslåede bestemmelses *stk. 1*, at Direktoratet for Kriminalforsorgen uden unødigt ophold skal indbringe sagen for retten. Uanset at domstolsprøvelse sker i den civile retsplejes former, skal direktoratet ikke udtage stævning mod den dømte. Sagen indbringes for retten ved fremsendelse af sagens bilag med oplysning om den påklagede afgørelse og en redegørelse for de omstændigheder, der påberåbes, samt for de beviser, der kan have betydning for sagens afgørelse.

Den foreslåede bestemmelses *stk. 2* indeholder en bemyndigelse til justitsministeren til at fastsætte regler om behandlingen af anmodninger om domstolsprøvelse af visse administrative afgørelser om fuldbyrdelse af straf m.v.

Til § 115

Den foreslåede bestemmelse afgrænser, hvem der er sagens parter, og tager stilling til spørgsmålet om advokatbeskikkelse.

Bestemmelsen svarer til § 115 i den danske straffuldbyrdeslov, jf. lovbekendtgørelse nr. 1333 af 9. december 2019.

I bestemmelsens *stk. 1* bestemmes det, at sagens parter er den dømte og justitsministeren (i praksis Direktoratet for Kriminalforsorgen). I sager omfattet af § 112, nr. 4, anses den tredjemand, der har fået konfiskeret genstande eller penge efter § 73, stk. 2, også som part i sagen, jf. også lovforslagets § 123.

I bestemmelsens *stk. 2* fastsættes det, at retten, hvis den finder det fornødent, beskikker en advokat for den dømte, medmindre denne selv har antaget en sådan.

Baggrunden for bestemmelsen er, at den dømte kan have vanskeligt ved selv at varetage sine interesser under sagen, f.eks. hvis sagen skal behandles mundtligt, og der foruden den dømte skal ske afhøring af andre personer, eventuelt uden den dømtes tilstedeværelse.

Advokatens opgave er at repræsentere og bistå klageren. Advokaten skal sørge for, at den dømte får lejlighed til at udtale sig enten skriftligt eller under afhøringen ved den mundtlige behandling af sagen. Advokaten forudsættes derfor at komme i personlig kontakt med den dømte, så advokaten bl.a. med henblik på tilrettelæggelse af en eventuel bevisførelse kan danne sig et indtryk af sin klients stilling i sagen.

Til § 116

Den foreslåede bestemmelse vedrører sagens behandling i retten, herunder om sagen skal behandles skriftligt eller mundtligt, og hvem der har ansvaret for sagens oplysning.

Bestemmelsen svarer til § 116 i den danske straffuldbyrdeslov, jf. lovbekendtgørelse nr. 1333 af 9. december 2019.

Bestemmelsen i *stk. 1* medfører, at sagerne som udgangspunkt skal behandles skriftligt.

Udgangspunktet om skriftlig behandling er begrundet i dels hensynet til at opnå en hurtig behandling af sagerne og dels ressourcemæssige hensyn. Sagerne forudsættes i almindelighed at være tilstrækkeligt oplyst ved modtagelsen i retten, således at retten efter, at den dømte m.v. eller dennes advokat i et skriftligt indlæg har haft lejlighed til at udtale sig om kriminalforsorgens begrundelse for den afgørelse, som er indbragt for retten, umiddelbart vil kunne træffe afgørelse.

Retten kan dog i medfør af bestemmelsen af egen drift bestemme, at sagen skal behandles mundtligt.

Efter *stk. 2* træffer retten bestemmelse om afhøring af den dømte og andre og om tilvejebringelse af beviser i øvrigt, hvis sagen behandles mundtligt. I de undtagelsesvisse tilfælde, hvor retten bestemmer, at sagen skal behandles mundtligt, forudsættes det, at muligheden for at afgive forklaring ved anvendelse af telekommunikation med billede, jf. rets-

plejelovens § 336, jf. § 221, stk. 2, så vidt muligt anvendes, hvis den dømte er placeret i fængsel eller arresthus i Danmark. Det samme gælder, hvis et vidne, der ønskes ført, befinder sig i Danmark, jf. retsplejelovens § 221, stk. 2.

Muligheden for at afgive forklaring ved anvendelse af telekommunikation med billede er særligt relevant i tilfælde, hvor den dømte er placeret i fængsel eller arresthus i Danmark og af sikkerhedsmæssige årsager, herunder risiko for undvigelse, overgreb eller udgangsmisbrug, ikke har tilladelse til uledsaget udgang. I disse tilfælde ville det således være nødvendigt at ledsage den pågældende til Færøerne med det nødvendige antal fængselsbetjente med henblik på i videst muligt omfang at minimere risikoen for undvigelse, udgangsmisbrug mv. Justitsministeriet finder ikke, at en enkel adgang til domstolsprøvelse bør kunne udnyttes af den dømte til at skaffe sig tilladelse til udgang i en situation, hvor risikoen for udgangsmisbrug mv. er vurderet så tungtvejende, at den pågældende ikke har opnået tilladelse til udgang.

Justitsministeriet forudsætter i forlængelse heraf, at dømte, som er placeret i fængsel eller arresthus mv. i Danmark, og som i medfør af lovforslagets bestemmelser om udgang har tilladelse til uledsaget udgang til Færøerne, kan meddeles udgangstilladelse til deltagelse i retsmøde efter de regler, der fastsættes i medfør af lovforslagets § 50, i de undtagelsesvisse tilfælde, hvor retten har bestemt, at sagen skal behandles mundtligt. Det bemærkes i den forbindelse, at det af de administrative regler, som er fastsat i Danmark i medfør af den tilsvarende danske bemyndigelsesbestemmelse, fremgår, at indsatte kan få udgang med henblik på at møde i retten eller for anden offentlig myndighed i tilfælde, hvor vedkommende myndighed i tilfælde, hvor vedkommende myndighed finder det påkrævet, jf. bekendtgørelse nr. 182 af 26. februar 2019 om udgang til indsatte, der udestår fængselsstraf eller forvaring i kriminalforsorgens institutioner (udgangsbekendtgørelsen).

Til § 117

I den foreslåede bestemmelse i lovforslagets § 117 fastslås det, at sagens indbringelse for retten ikke har opsættende virkning, med mindre Direktoratet for Kriminalforsorgen eller retten bestemmer andet.

Bestemmelsen svarer til § 117 i den danske straffuldbyrdeslov, jf. lovbekendtgørelse nr. 1333 af 9. december 2019.

Baggrunden for bestemmelsen er, at hensynet til kriminalforsorgens sikkerheds- og ordensmæssige virksomhed normalt vil tale imod, at indbringelsen tillægges en sådan virkning.

Til § 118

I den foreslåede bestemmelse i lovforslagets § 118 fastslås det, at retten ved kendelse afgør, om sagen skal afvises, eller om afgørelsen skal stadfæstes, ændres eller ophæves. At afgørelsen skal træffes ved kendelse, indebærer, at afgørelsen skal begrundes, jf. retsplejelovens § 260, stk. 1.

Bestemmelsen svarer til § 118 i den danske straffuldbyrdeslov, jf. lovbekendtgørelse nr. 1333 af 9. december 2019.

Til § 119

Den foreslåede bestemmelse regulerer spørgsmålet om fastsættelse og betaling af sagsomkostninger dels i tilfælde, hvor der er beskikket advokat, dels i tilfælde, hvor der ikke er beskikket advokat.

Bestemmelsen svarer med en redaktionel ændring til § 119 i den danske straffuldbyrdeslov, jf. lovbekendtgørelse nr. 1333 af 9. december 2019.

Af bestemmelsens *stk. 1* fremgår det, at der om salær og godtgørelse for udlæg til den beskikkede advokat gælder samme regler som i tilfælde, hvor der er meddelt fri proces. Bestemmelsen indebærer, at staten afholder udgiften til salær til den beskikkede advokat og eventuelle udlæg, uanset om den dømte opfylder de økonomiske betingelser for at få fri proces. I medfør af bestemmelsens kan retten, når der er særlig anledning til det, pålægge den dømte helt eller delvis at betale sagens omkostninger. Denne mulighed forudsættes alene anvendt i helt ekstraordinære tilfælde, f.eks. når indbringelsen for retten findes åbenbart urimelig.

Af bestemmelsens *stk. 2* fremgår det, at de almindelige regler om sagsomkostninger i civile sager i retsplejelovens kapitel 40 gælder i de tilfælde, hvor der ikke er beskikket advokat.

Til § 120

I den foreslåede bestemmelse fastsættes regler om adgang til kære af Retten på Færøernes afgørelse til Østre Landsret.

Bestemmelsen svarer med redaktionelle ændringer til §§ 120 i den danske straffuldbyrdeslov, jf. lovbekendtgørelse nr. 1333 af 9. december 2019.

Bestemmelsens *stk. 1* indebærer, at kendelser, der er afsagt af Retten På Færøerne, kan kæres til Østre Landsret af parterne i sagen. Bestemmelsen fastslår således, at det almindelige toinstansprincip også gælder i sager vedrørende domstolsprøvelse i medfør af straffuldbyrdeslovens § 112.

Efter *stk. 2* sker kære til Østre Landsret ved meddelelse til Retten på Færøerne, hvorefter retten sender meddelelsen og sagens akter til Østre Landsret. Fremgangsmåden ved kære af Retten på Færøernes kendelse til Østre Landsret svarer til fremgangsmåden ved anke af Retten på Færøernes afgørelse

i sager vedrørende værgemål eller adoption uden samtykke, jf. retsplejelovens § 514, stk. 2, og § 532, stk. 2.

I bestemmelsens *stk. 3* er det fastslået, at kæresagen behandles efter samme regler, som er fastsat for behandlingen ved Retten på Færøerne, jf. bemærkningerne herom ovenfor, og at reglerne om kære i retsplejelovens kapitel 47 i øvrigt gælder. Bestemmelsen i retsplejelovens § 436, stk. 2, 4. pkt., om den kærendes udeblivelse finder dog kun anvendelse, når den dømte ikke er frihedsberøvet.

Om adgang til kære af Østre Landsrets afgørelse til Højesteret henvises til lovforslagets § 121 og bemærkningerne til denne bestemmelse.

Til § 121

Den foreslåede bestemmelse fastsætter regler om adgangen til og fremgangsmåden ved kære til Højesteret.

Bestemmelsen svarer ud over enkelte redaktionelle ændringer til § 121 i den danske straffuldbyrdeslov, jf. lovbekendtgørelse nr. 1333 af 9. december 2019.

Af *stk. 1* fremgår det, at kendelser, der er afsagt af Østre Landsret, i overensstemmelse med det almindelige toinstansprincip som udgangspunkt ikke kan kæres, men at Procesbevillingsnævnet dog kan give tilladelse til kære, hvis sagen er af principiel karakter. Endvidere fremgår det, at retsplejelovens § 429, stk. 4, om fremgangsmåden ved ansøgning om kæretilladelse og § 429, stk. 5, om muligheden for at begrænse en kæretilladelse til en del af sagen finder tilsvarende anvendelse.

Af *stk. 2* fremgår det, at reglerne i straffuldbyrdeslovens § 120 finder tilsvarende anvendelse ved kære til Højesteret.

Til § 122

Den foreslåede bestemmelse regulerer adgangen til fornyet domstolsprøvelse af det spørgsmål, som sagen angår, ligesom det fastsættes, at en række afgørelser under hensyn til de pågældende afgørelses karakter ikke på ny kan indbringes for retten.

Bestemmelsen svarer til § 122 i den danske straffuldbyrdeslov, jf. lovbekendtgørelse nr. 1333 af 9. december 2019, med en enkelt ændring, som er en følge af de færøske forhold og adgangen til domstolsprøvelse af visse endelige afgørelser om anbringelse i eller overførsel til fortsat afsoning i et fængsel eller arresthus i Danmark.

Det følger af bestemmelsens *stk. 1, 1. pkt.*, at hvis en afgørelse efter § 112, nr. 2, nr. 6, 1. led, eller nr. 10 opretholdes, kan spørgsmålet på ny indbringes for retten, når der er forløbet 6 måneder fra kendelsens afsigelse. Det følger af bestemmelsens *stk. 1, 2. pkt.*, at hvis en afgørelse efter §

112, nr. 6, 2. led, opretholdes, kan spørgsmålet først indbringes for retten på ny, når der er forløbet 1 år fra kendelsens afsigelse. Efter *stk. 1, 3. pkt.*, kan afgørelser efter § 112, nr. 1, 3-5 og 7-9, ikke indbringes på ny for retten.

I bestemmelsens *stk. 2, 1. pkt.*, fastsættes det, at hvis der efter § 79 c er sket genindsættelse til udståelse af reststraf, kan afgørelse om nægtelse af prøveløsladelse først indbringes for retten, når der er forløbet 6 måneder fra afgørelsen om genindsættelse. Det fastsættes endvidere i *stk. 2, 2. pkt.*, at hvis der efter § 79 f er sket genindsættelse til udståelse af straf af fængsel på livstid, kan afgørelse om nægtelse af prøveløsladelse først indbringes for retten, når der er forløbet 1 år fra afgørelsen om genindsættelse.

Til § 123

Bestemmelsen vedrører adgang til domstolsprøvelse i tilfælde, hvor der i medfør af lovforslagets § 73 foretages konfiskation hos andre end den indsatte.

Bestemmelsen svarer til § 123 i den danske straffuldbyrdeslov, jf. lovbekendtgørelse nr. 1333 af 9. december 2019.

Bestemmelsen i lovforslagets § 123 medfører, at bestemmelserne om domstolsprøvelse i §§ 112-121 finder tilsvarende anvendelse ved klage fra andre end indsatte over en afgørelse efter straffuldbyrdeslovens § 73 om konfiskation. Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med adgangen i denne bestemmelse til i visse tilfælde at foretage konfiskation hos tredjemand af genstande og penge der søges indsmuglet til indsatte.

Til afsnit VII

Slutnings- og overgangsbestemmelser

Lovforslagets afsnit VII indeholder slutnings- og overgangsbestemmelser.

Til Kapitel 22a

Kundgørelse

Til § 123 a

Bestemmelsen vedrører kundgørelse af lokale regler i institutionen.

Bestemmelsen svarer til § 123 a i den danske straffuldbyrdeslov, jf. lovbekendtgørelse nr. 1333 af 9. december 2019, med en tilføjelse af det færøske kundgørelsesmedie Kunngerðablaðið.

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 1* medfører, at regler for

indsatte i kriminalforsorgens institutioner, som fastsættes af kriminalforsorgsområdet ikke skal indføres i Lovtidende eller i Kunngerðablaðið, jf. stk. 1.

Disse regler har karakter af en husorden for den enkelte institutionstype, institution eller afdeling. De består dels af lokale regler om afvikling af besøg udstedt af kriminalforsorgsområdet efter bemyndigelse i straffuldbyrdelseslovens §§ 51-53, dels af lokale regler udstedt af kriminalforsorgsområdet efter bemyndigelse i bekendtgørelser, som er udstedt i medfør af straffuldbyrdelsesloven. Det kan eksempelvis være regler om afvikling af fællesskab i institutionen, regler om adgangen til at medbringe egne genstande i institutionen og nærmere regler om gennemførelse af de indsatte mulighed for indflydelse på deres tilværelse i institutionen (talsmandsordninger). Endelig indeholder de såkaldte husordener regler udstedt efter den almindelige anstaltsordning samt information til de indsatte f.eks. om tidspunkter for afvikling af gårdture og fritidsaktiviteter mv.

Oplysning om indholdet af reglerne kan i stedet fås ved henvendelse til institutionen, og indsatte i institutionen skal have adgang til at låne eller gennemse et eksemplar af reglerne, jf. *stk. 2*.

Til kapitel 23

Ikrafttræden m.v.

Lovforslagets kapitel 23 (§ 124) indeholder lovforslagets ikrafttrædelsesbestemmelse.

Til § 124

Det fremgår af bestemmelsens *stk. 1*, at loven træder i kraft den 1. juli 2023.

Af *stk. 2* fremgår det, at §§ 112 og 123 vedrørende adgang til domstolsprøvelse finder anvendelse på endelige administrative afgørelser, der er truffet efter lovens ikrafttræden.

Det indebærer i overensstemmelse med almindelige retsprincipper, at også fuldbyrdelse af straffe, der er idømt før lovens ikrafttræden, fra den 1. juli 2023 sker efter reglerne i denne lov.

Det følger af *stk. 3*, at sager, hvori der er truffet afgørelse af institutionen inden lovens ikrafttræden, kan påklages til Direktoratet for Kriminalforsorgen efter de hidtil gældende regler.

Lov om arrestvæsenets ordning på Færøerne fastsætter de overordnede regler for arrestvæsenet på Færøerne, herunder at arresthuset bestyres af landfogeden som arrestinspektør (§ 2).

Det foreslås i bestemmelsens *stk. 4*, at lov om arrestvæsenets ordning på Færøerne ophæves som led i gennemførelsen af lovforslaget, jf. § 2 om kriminalforsorgens organisation m.v., som bl.a. indebærer, at arrestinspektørordningen forlades, hvorved landfogeden ikke længere fungerer som arrestinspektør for Færøernes Arrest.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til lovforslagets pkt. 6.